

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av värdepappersmarknadslagen och lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och av vissa lagar som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp ändras så att blir flexiblare, vilket främjar ibruktagandet av de nya finansiella instrument som utvecklats och kommer att utvecklas på den inhemska och utländska värdepappersmarknaden samt den offentliga handeln med dem även i Finland. Ändringen har omfattande effekter inte bara på värdepappersmarknadslagens innehåll utan också på den lagstiftning som har samband med den.

Eftersom ändringen av värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp leder till att lagen också skall tillämpas bl.a. i situationer där privata aktiebolags värdepapper bjuds ut, föreslås i propositionen att begränsningarna av den offentliga handeln med privata aktiebolags värdepapper luckras upp. Enligt propositionen skall sådana värdepapper fortfarande inte kunna vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen, men handel skall vara möjlig inom andra yrkesmässigt ordnade handelsförfaranden som är tillgängliga för allmänheten. Också utländska värdepapper skall på ett smidigare sätt än för närvarande kunna bli föremål för sådana handelsförfaranden.

Den föreslagna ändringen av värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp medför behov av att begränsa tillämpningsområdet för lagen om handel med standardiserade optioner och terminer så att denna lag i fortsättningen tillämpas endast på verksamhet inom sådana optionsföretag som avses i lagen. Dessutom leder ändringen till att den begränsning att tillhandahålla andra än standardiserade derivatinstrument och med dem jämförbara derivatinstrument som ingår i lagen om handel med standardiserade optio-

ner och terminer slopas. Propositionens förslag till ändringar i lagen om värdepappersföretag begränsar dock fortfarande yrkesmässigt tillhandahållande av sådana derivatinstrument för allmänheten till tillhandahållare av tjänster som har verksamhetstillstånd och berörs av accentuerad omsorgsplikt med avseende på skyddet för placerarna.

I propositionen föreslås att den inhemska och utländska konkurrensen mellan dem som tillhandahåller tjänster på värdepappersmarknaden skall öka. Konkurrensen befrämjas i förslaget förutom genom ovan nämnda ändring av värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp också framför allt genom att även andra som ordnar offentlig handel än fondbörsen i lagen ges möjlighet att som föremål för i lagen avsedd annan offentlig handel uppta värdepapper som finns på börslistan. En annan åtgärd i propositionen som främjar konkurrensen är förslaget till ändring av bestämmelserna om fondbörsens och optionsföretagets parter.

Förutom reformerna gällande förutsättningarna för att ordna offentlig handel med värdepapper och beviljandet av rättigheter för parter innehåller propositionen också förslag som effektiviserar den tillsyn som de som är verksamma på värdepappers- och derivatmarknaden själva utövar. I propositionen föreslås bl.a. att bestämmelserna gällande fondbörsen, andra som ordnar offentlig handel, clearingorganisationen och värdepapperscentralen skall klarläggas vad beträffar innehållet i deras självreglering.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Inledning	4
2. Nuläge.....	5
2.1. Lagstiftning och praxis	5
2.1.1. Värdepappersmarknadslagen.....	5
2.1.2. Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer	5
2.1.3. Annan reglering.....	5
2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet	6
2.2.1. Allmänt.....	6
2.2.2. Den internationella utvecklingen	6
2.2.3. Lagstiftningen i utlandet	7
2.3. Bedömning av nuläget	10
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen.....	16
3.1. Mål och medel.....	16
3.2. De viktigaste förslagen.....	17
4. Propositionens verkningar	18
4.1. Ekonomiska verkningar	18
4.2. Övriga verkningar.....	19
5. Beredningen av propositionen	19
6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll.....	20
DETALJMOTIVERING	21
1. Lagförslag	21
1.1. Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen	21
1.2. Lag om ändring av lagen om handel med standardiserade optioner och terminer	44
1.3. Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet	50
1.4. Lag om ändring av 5 a § lagen om värdeandelskonton	52
1.5. Lag om ändring av lagen om värdepappersföretag	52
1.6. Lagen om ändring av lagen om placeringsfonder	55
1.7. Lag om upphävande av 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen	56
1.8. Lag om ändring av lagen om aktiebolag.....	56
1.9. Lag om ändring av lagen om försäkringsföreningar	56
1.10. Lag om ändring av 51 kap. strafflagen	57
2. Närmare bestämmelser.....	58
3. Ikraftträdande.....	58
LAGFÖRSLAGEN	59
om ändring av värdepappersmarknadslagen.....	59

om ändring av lagen om handel med standardiserade optioner och terminer	71
om ändring av lagen om värdeandelssystemet.....	76
om ändring av 5 a § lagen om värdeandelskonton.....	79
om ändring av lagen om värdepappersföretag	79
om ändring av lagen om placeringsfonder	81
om upphävande av 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen	81
om ändring av lagen om aktiebolag	82
om ändring av lagen om försäkringsföreningar	83
om ändring av 51 kap. strafflagen.....	84
BILAGA.....	86
PARALLELLTEXTER.....	86
om ändring av värdepappersmarknadslagen.....	86
om ändring av lagen om handel med standardiserade optioner och terminer ..	115
om ändring av lagen om värdeandelssystemet.....	128
om ändring av 5 a § lagen om värdeandelskonton.....	134
om ändring av lagen om värdepappersföretag	135
om ändring av lagen om placeringsfonder	137
om upphävande av 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen	139
om ändring av lagen om aktiebolag	139
om ändring av lagen om försäkringsföreningar	141
om ändring av 51 kap. strafflagen.....	142

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Den europeiska värdepappersmarknaden håller på att omformas. Uppkomsten av euroområdet, placerarnas ökande behov av att sprida sina investeringar internationellt och den tekniska utvecklingen i fråga om såväl handeln med värdepapper som clearingen av avslut och förvaringen av värdepapper har lett och leder till allt hårdare konkurrens mellan de traditionellt mycket nationella värdepappersmarknaderna. Man har försökt svara på marknadens förändringar med internationella projekt som gäller såväl handeln med värdepapper som clearingen och förvaringen av värdepapper.

Det viktigaste av de utvecklingsprojekt gällande handeln med värdepapper som de traditionella fondbörserna initierat torde för närvarande vara Euronext, som är en allians mellan fondbörserna i Paris, Amsterdam och Bryssel. Fondbörserna i Stockholm, Oslo och Köpenhamn har strävat efter att fördjupa det nordiska samarbetet inom ramen för projektet Norex. När det gäller clearingen av värdepapper kan nämnas bl.a. Clearstream, genom vilket tyska Deutsche Börse Clearing och luxemburgska Cedel International gick samman. Motsvarande utveckling har också ägt rum i anslutning till den internationella avvecklingsagenten Euroclear, som förenar Euroclears och bl.a. franska Sicovams, belgiska CIK:s och holländska Necigefs verksamhet.

Alla europeiska utvecklingsprojekt har inte rönt framgång och detta har lett till ökad osäkerhet beträffande marknadsstrukturernas utveckling. Bland de misslyckade försöken kan först och främst nämnas iX, ett projekt som drevs av fondbörserna i Frankfurt och London men som misslyckades på grund av ägarnas motstånd. Ägarna till Londons fondbörs avvisade också i fjol ett anbud från OM Gruppen AB, som äger Stockholmsbörsen.

De europeiska utvecklingsprojekten är mycket heterogena. Också utanför de traditionella fondbörserna finns det en strävan att förena den europeiska värdepappersmarknaden. I Europa har man under de senaste åren sett flera försök med s.k. alternativa mark-

nadsplatser (*eng. alternative trading systems* eller *electronic communication networks*). De alternativa marknadsplatserna har ökat sin andel av handeln i synnerhet på skuldebrevsmarknaden där parterna traditionellt varit två. Inom aktiehandeln har man dock inte sett samma utveckling som i USA, där de alternativa marknadsplatserna redan har en betydande andel av aktiehandeln. De traditionella fondbörsernas och de alternativa marknadsplatsernas projekt kompletteras av olika datatekniktillverkares lösningar för att ena de olika marknadsplatsernas listor.

Parallellt med den europeiska konsolideringsutvecklingen strävar de viktigaste tillhandahållarna av tjänster på marknaden, dvs. börserna, kreditinstituten och värdepappersföretagen, antingen självständigt eller i samarbete med varandra, efter att betjäna sina kunder och erbjuda dem allt mångsidigare möjligheter att investera i olika finansiella instrument såväl i hemlandet som utomlands. I denna konkurrens måste det ses till att de olika instanser som tillhandahåller tjänster har rättvisa möjligheter att konkurrera på denna allt mera öppna marknad.

HEX Abp (nedan jämte dotterbolag HEX-koncernen), som är den centrala aktören på den finska värdepappersmarknaden, har meddelat att man gjort utredningar för en eventuell börslisting i dotterbolaget Helsingfors Värdepappers- och derivativbörs, clearingbolag Ab, i syfte att bl.a. förbättra möjligheterna att få finansiering och andra resurser och på så sätt svara på konkurrensen utifrån. En börsintroduktion och eventuell därpå följande större spridning av ägarkåren till andra än sådana som i första hand använder sig av de tjänster som koncernen producerar torde dessutom leda till koncernens verksamhet i allt högre grad går ut på att eftersträva vinst, även om de dotterbolag som i huvudsak svarar för dess verksamhet redan nu är aktiebolag. I en dylik situation måste det allmänna se till att de aktörer som delvis konkurrerar med varandra på marknaden, fondbörser, värdepappersföretag och kreditinstitut, har lika möjligheter att utveckla sin verksamhet i den allt hårdare inhemska och internationella konkurrensen.

2. Nuläge

2.1. Lagstiftning och praxis

2.1.1. Värdepappersmarknadslagen

Värdepappersmarknadslagen (495/1989) innehåller bestämmelser om lagens värdepappersbegrepp, som bestämmer lagens tillämpningsområde, bestämmelser om marknadsföring och emission av de värdepapper som avses i lagen och om informationsskyldighet i anslutning till dessa situationer, bestämmelser om offentlig handel med de värdepapper som avses i lagen jämte bestämmelser om parter, förfaringssätten när handel bedrivs med värdepapper och investeringstjänster tillhandahålls samt om clearingverksamhet. Dessutom innehåller lagen bestämmelser om offentlighet för vissa värdepappersägares innehav och det register som skall föras över dessa innehav, bestämmelser om offentliga köpeanbud och inlösningskyldighet, tillsyn över värdepappersmarknaden, vissa straff, skadeståndsskyldighet samt vissa andra bestämmelser.

2.1.2. Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer

Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) innehåller bestämmelser om sådana optioner och terminer som avses i lagen samt om standardisering av dem, optionsföretag och marknadsparter, optionsföretagets verksamhet, tillsyn över derivatmarknaden samt vissa andra bestämmelser.

2.1.3. Annan reglering

Annan lagstiftning

I hög grad förknippade med ovan nämnda lagar är lagen om värdepappersföretag (579/1996), kreditinstitutslagen (1607/1993), lagen om placeringsfonder (48/1999) samt lagen om värdeandelssystemet (826/1991) och lagen om värdeandelsskonton (827/1991). Dessa lagars tillämpningsområde är till stor del beroende av begreppen värdepapper, option och termin i nämnda värdepappersmark-

nadslag och lag om handel med standardiserade optioner och terminer. Investeringstjänster som avses i lagen om värdepappersföretag och som är beroende av verksamhetstillstånd är vissa tjänster som riktar sig till värdepapper och derivatinstrument enligt nämnda lagar och som också kan tillhandahållas av kreditinstitut enligt kreditinstitutslagen vilka har koncession. Placeringsfonder som avses i lagen om placeringsfonder kan investera sina medel i huvudsak i värdepapper och derivatinstrument som avses i nämnda lagar och till värdeandelssystemet kan anslutas endast värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen.

Finansministeriets beslut

Finansministeriet har utfärdat flera beslut med stöd av de bestämmelser om bemyndigande som ingår i värdepappersmarknadslagen. Dessa ministeriebeslut gäller bl.a. de börs- och emissionsprospekt som upprättas över värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen, anmälan om och offentliggörande av ägarandelar i bolag som emitterat värdepapper som är föremål för offentlig handel och krav för upptagande av värdepapper på börslistan.

Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar

Finansinspektionen har med stöd av de bestämmelser om bemyndigande som ingår i lagen om finansinspektionen (503/1993) och ovan nämnda lagar utfärdat ett flertal föreskrifter och anvisningar om de saker som regleras i lagarna. Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar gäller bl.a. marknadsföringen av värdepapper, informationskyldigheten för dem som emitterar värdepapper som är föremål för offentlig handel, anmälan om och offentliggörande av avslut i värdepapper och insideranmälan samt förfarandet när investeringstjänster tillhandahålls.

Marknadens självreglering

Till HEX-koncernen hör Helsingfors Värdepappers- och derivativbörs, clearingbolag Ab (nedan Helsingfors Börs) och Finlands

Värdepapperscentral Ab (nedan Värdepapperscentralen). Dessa har en ganska omfattande självreglering som gäller parterna. Självregleringen baserar sig på Helsingfors Börs och Värdepapperscentralens behov av att trygga en tillförlitlig och smidig verksamhet. En del av självregleringen gäller också de förpliktelser som anges i lag. Enligt värdepappersmarknadslagen, lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och lagen om värdeandelssystemet skall dessa sammanslutningar ha regler som innehåller föreskrifter om vissa centrala omständigheter som ansluter sig till marknadens funktion. Finansministeriet skall fastställa reglerna för att de skall kunna tillämpas i sammanslutningarnas verksamhet. Förutom de regler som fastställts av myndigheterna har Helsingfors Börs och Värdepapperscentralen meddelat vissa föreskrifter från styrelsen och verkställande direktören som är bindande för parterna men som inte har fastställts av finansministeriet.

2.2. Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i utlandet

2.2.1. Allmänt

På grund av de strukturella skillnaderna hos olika länders värdepapperslagstiftning är det svårt att jämföra dem. De nationella värdepappersmarknaderna och den lagstiftningsmiljö som omger dem har utvecklats i olika takt. I Europeiska unionens medlemsstater och således även inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har lagstiftningen förenhetligats av de värdepappers- och bolagsrättsliga direktiven, medan den centrala delen av regleringen är nationell. Tills vidare har de värdepappersrättsliga direktiven i hög grad varit begränsade till endast vissa värdepapper och de har inte förmått svara på värdepappersmarknadens snabba utveckling. Exempelvis emissions- och börsprospektdirektiven har inte på länge gällt alla finansiella instrument som är föremål för handel på marknaden.

2.2.2. Den internationella utvecklingen

Under 1999 och 2000 har det offentlig-

gjorts flera initiativ gällande värdepappersmarknadens struktur. När det gäller handeln med värdepapper har det viktigaste initiativet varit Euronext, där börserna i Paris, Bryssel och Amsterdam kom överens om samarbete och fortsatta mål för samarbetet. Målet för Euronext är att bygga upp en gemensam modell för handeln och genom samarbete mellan clearingorganisationerna en clearing- och avvecklingsmodell med vilken strävan är att underlätta handeln med och clearingen av olika finansiella instrument. I mellersta Europa är också bl.a. Frankfurt- och Londonbörserna fortfarande aktiva, trots att deras gemensamma samarbetsprojekt iX gick i stöpet. I Norden har börserna i Stockholm, Köpenhamn och Oslo utvecklat ett eget samarbete, Norex, och dessutom har OM Gruppen AB, som äger Stockholmsbörsen, fortfarande varit intresserad av att köpa Londonbörsen. HEX-koncernen har förvärvat en andel på 60 % av börsen i Tallinn och har för avsikt att förenhetliga börsernas verksamhetsmodell. Utmärkande för alla projekt är att de söker samarbete på olika nivåer med instanser som tills vidare stått utanför dem. Utvecklingen utför de traditionella börserna sker bl.a. på s.k. alternativa marknadsplatser. I september 2000 fanns det sammanlagt 27 sådana i Europa.

De olika samarbetsprojekten gällande handeln stöds av projekt som gäller clearing och avvecklingen av värdepapper. År 1999 sammanslogs Deutsche Börse Clearing AG, som ägs av Frankfurtsbörsen, och luxemburgska Cedel International till Clearstream International med dotterbolag i såväl Tyskland som Luxemburg. På samma sätt som Cedel International presenterade den internationella avvecklingsagenten Euroclear 1999 sin egen *hub and spokes*-modell för clearingsamarbete som omfattar hela Europa. Våren 2001 meddelade Euroclear och Euronexts medlemsbörsar om affärer genom vilka deras verksamhet i belgiska CIK och holländska Necigef stegvis flyttas över till Euroclear. Beträffande franska Sicovam hade motsvarande affär genomförts redan tidigare.

När det gäller clearing av avslut i värdepapper kan man skönja en viss inriktning mot användningen av en central motpart (*eng. central counterparty*) vid clearing. Som ex-

empel kan nämnas Clearnet SA där man clearar förpliktelser som ansluter sig till köp av olika finansiella instrument inom Euro-next.

Regleringen har en erkänd betydelse för att målen med projekten skall uppnås. Handeln med och clearingen av värdepapper är på grund av de därmed förknippade, även samhälleliga infrastrukturmålen ingående reglerad i alla europeiska länder. Utöver de bestämmelser i lagar och myndighetsreglering på lägre nivå som behandlar dylika sammanslutningars rättigheter och skyldigheter styrs verksamheten av sammanslutningarnas egen självreglering, som gäller parterna i handeln med och clearingen av värdepapper. När man planerat och bedrivit samarbete har man stött på skillnader i lagstiftningen, myndighetsregleringen och självregleringen som i extrema fall t.o.m. kan leda till att projekten misslyckas, trots att de kommersiellt värdefulla projekten kunde stöda de deltagande instansernas verksamhet. Även Europeiska kommissionen i samarbete med samarbetsorganet för de myndigheter som övervakar värdepappersmarknaden, FESCO (*Federation of Securities Commissions*) har identifierat områden där harmonisering av lagstiftningen är nödvändig för att utveckla den inre marknaden i Europa.

Viktiga mål för den handlingsplan för finansiella tjänster (*Financial Services Action Plan*) som kommissionen godkände i maj 1999 är att garantera en partimarknad för värdepapper som omfattar hela Europa, att utveckla en öppen och säker detaljmarknad för värdepapper och att garantera marknadens stabilitet. När det gäller de två första målen intas en viktig position bl.a. av de direktivförslag som har getts eller kommer att ges gällande prospekt som skall offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad (nedan förslaget till prospektdirektiv) och ändring av rådets direktiv 93/22/EEG om investeringstjänster inom värdepappersområdet (nedan investeringstjänstdirektivet) till att motsvara den utveckling som ägt rum. Förslaget till prospektdirektiv, som har getts den 30 maj 2001, är inriktat på att undanröja de hinder för anskaffning av kapital över medlemsstaternas gränser som fortfarande existe-

rar. Avsikten med ändringen av investeringstjänstdirektivet är att skapa en gemensam ram för reglerade värdepappers- och derivatmarknader i medlemsländerna. Förslaget till ändring av investeringstjänstdirektivet torde ges i början av 2002. Ihop med dessa direktiv hör också ett stort antal andra direktivförslag som redan har getts eller kommer att ges.

Syftet med de direktivförslag som kommissionen redan har gett och håller på att bereda är att förenhetliga bestämmelserna om inträde på en reglerad marknad som avses i investeringstjänstdirektivet, kvarhållande av värdepapper på marknaden och upprätthållande av marknaden. I de gällande, delvis föråldrade, direktiven finns det betydande i regleringen beroende på om det är fråga om värdepapper som upptas till officiell notering vid en fondbörs, värdepapper som redan är börsnoterade och emittenter av sådana eller upprätthållande av en börslista i förhållande till andra reglerade och officiella handelsförfaranden. Redan nu kan det man se att i de kommande direktivförslag som ingår i handlingsplanen för finansiella tjänster är avsikten att avstå från denna indelning. I Europa och även i Finland har man kunnat se att marknaden utvecklas i en riktning där den gällande uppdelningen kan leda till betydande skillnader i marknadernas genomskinlighet, stabilitet och tillförlitlighet beroende på vem som upprätthåller marknaden. Exempelvis i förslaget till prospektdirektiv utvidgas skyldigheten att offentliggöra prospekt så att ett prospekt skall offentliggöras när man ansöker om att värdepapper skall tas upp till handel på en reglerad marknad som avses i investeringstjänstdirektivet oberoende av vem som upprätthåller marknaden eller om värdepapper samtidigt bjuds ut till allmänheten.

2.2.3. Lagstiftningen i utlandet

Sverige

I Sverige är definitionen av värdepapper vilkas emittenter berörs av lagbestämd informationsskyldighet och som kan upptas till handel på en *börs* och på en *annan auktorise-*

rad marknadsplats mycket öppen. På dessa marknadsplatser kan handel bedrivas med alla värdepapper och andra finansiella instrument som avses i *lagen om handel med finansiella instrument*. Finansiella instrument som avses i lagen är värdepapper samt andra rättigheter och skyldigheter som är avsedda att vara föremål för handel på värdepappersmarknaden. När olika värdepapper erbjuds på grundval av nämnda lag och *lagen om börs- och clearingverksamhet*, med undantag för fondandelar, eller när de upptas till handel på börserna skall ett prospekt offentliggöras som beroende på situationen godkänns av antingen fondbörsen eller den statliga myndigheten *Finansinspektionen*. Emittenter av värdepapper som är föremål för handel berörs i enlighet med direktiven av fortlöpande och regelbunden informationsskyldighet när det gäller uppgifter som påverkar de emitterade värdepapperens värde. Enligt den svenska *aktiebolagslagen* kan inte andra än publika aktiebolag erbjuda sina aktier till en *vidare krets* till skillnad från situationen i Finland. Motsvarande begränsning gäller också i Norge och Danmark av de nordiska länderna. Privata aktiebolags värdepapper kan inte upptas till handel på en reglerad marknad.

Enligt lagen om börs- och clearingverksamhet skall börserna övervaka handeln och kursbildningen vid börserna och se till att handeln sker i överensstämmelse med lag och andra författningar samt med god sed. Börserna skall enligt lagen också ha en *disciplinnämnd* med uppgift handlägga ärenden som gäller medlemmars och emittenters överträdelser av de regler som gäller vid börserna. Om misstanken om regelbrott gäller den som äger en viss andel i börserna, har även tillsynsmyndigheten rätt att ta initiativ till att ärendet skall behandlas i disciplinnämnden. Lagen innehåller också krav på erfarenhet och oavhängighet för disciplinnämndens medlemmar. Motsvarande skyldighet att upprätthålla en disciplinnämnd tillkommer inte andra auktoriserade marknadsplatser trots att även de kan ordna handel med värdepapper som är upptagna till handel på börserna. Verksamheten på börserna och andra auktoriserade marknadsplatser och medlemmarnas rättigheter och skyldigheter baserar sig till stor del på deras omfattande självreglering.

Tyskland

På samma sätt som i Sverige är också i Tyskland de värdepapper öppet definierade beträffande vilka ett prospekt skall offentliggöras när de erbjuds till allmänheten eller blir föremål för handel på börserna eller något annat organiserat handelsförfarande. Varken den lag som gäller prospekt som skall upprättas i samband med att värdepapper erbjuds till allmänheten (*Verkaufsprospektgesetz*) eller börslagen (*Börsengesetz*), som delvis gäller prospekt som skall offentliggöras, definierar i sig värdepapper, men i den lag som gäller handel med värdepapper (*Wertpapierhandelsgesetz*) avses med värdepapper såväl vanliga värdepapper som även andra värdepapper som kan jämföras med vanliga värdepapper. I synnerhet i börslagen konstateras att bestämmelser om värdepapper som kan upptas till handel utfärdas av förbundsstaten på annat sätt än genom lag. Om något särskilt undantag inte har föreskrivits gäller skyldigheten att upprätta prospekt alla värdepapper som blir föremål för handel. Den som emitterar värdepapper som är föremål för handel på börslistan (*amtlicher Handel*) och handel på annan en reglerad marknad (*geregelter Markt*) berörs av fortlöpande och regelbunden informationsskyldighet. I Tyskland emitterar inte privata *aktiebolag* (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH*) aktier, trots att en andel i ett bolag kan ärvas och säljas i enlighet med vissa formella krav. Värdepapper i privata aktiebolag kan inte upptas till handel på en reglerad marknad.

Enligt börslagen skall en börse ha en enhet (*Handelsüberwachungsstelle*), vars uppgift är att i enlighet med kraven från varje förbundsstats högsta behöriga myndighet (*Börsenaufsichtsbehörde*) övervaka handeln och clearingverksamheten. Dessutom innehåller lagen bestämmelser om val av enhetens chef, de inom enheten verksamma personernas ställning, enhetens uppgifter och samarbete med myndigheterna. *Börsenaufsichtsbehörde* kan också meddela föreskrifter om inrättande av disciplinnämnder vid börserna och om nämndernas sammansättning och verksamhet. Sådan har också meddelats bl.a. i Hessen.

Också i Tyskland baserar sig marknads-

platserna verksamhet till stor del på deras egen självreglering som är noggrannare än lag. I Tyskland kan en marknadsplats ordna handel (*Freiverkehr*), beträffande vilken uppdragandet till handel, emittenterna av värdepapper och verksamheten inte just regleras i lagen gällande börserna. Verksamheten på denna marknad baserar sig på upprätthållarens egen reglering, och de förpliktelser som följer direkt av lag berättigar den inte till ställning som handel på börslista eller en reglerad marknad. På Frankfurtribörsen sker handeln på denna marknad i huvudsak med utländska värdepapper och warranter och den är också det största handelssegmentet på den marknaden. I Tyskland verkar åtta fondbörsar, också dessutom fanns där i september 2000 sex s.k. alternativa marknadsplatser.

Frankrike

Också i Frankrike är de finansiella instrument som denna reglering gäller mycket löst reglerade. Enligt lag 96-957, genom vilken flera gällande lagar ändrades, är finansiella instrument bl.a. värdepapper som direkt eller indirekt berättigar till eget kapital och utövande av rösträtt, olika skuldinstrument, finansiella futurer och därmed jämförbara värdepapper som emitterats med stöd av utländsk lag. I de föreskrifter som tillsynsmyndigheterna meddelat med stöd av lagen, de allmänna föreskrifter som meddelats av *Conseil des Marchés Financiers* och de kompletterande allmänna besluten samt de föreskrifter som meddelats av *Commission des Opérations de Bourses* föreskrivs närmare om lagens olika förpliktelser. I Frankrike berörs de som emitterar värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad av regelbunden och fortlöpande informationsskyldighet i enlighet med direktiven. Franska privata aktiebolag (*société à responsabilité limitée, S.A.R.L.*) kan inte emittera aktier och när ägarandelar överförs skall de gamla ägarerna ge sitt samtycke till överföringar utanför kretsen av gamla ägare, vilka kan förhindra överföringen. Denna påverkningsmöjlighet finns inte vid familje- och kvarlåtenskapsrättsliga fång. Privata aktiebolags värdepapper kan inte upptas till handel på en reglerad marknad.

Enligt de föreskrifter som *Conceil des Marchés Financiers* meddelat med stöd av lagen skall franska marknadsplatser se till att parterna följer de bestämmelser och regler som gäller verksamheten på marknaden. Närmare föreskrifter om denna tillsyn skall tas in i marknadsplatsens regler. I Frankrike finns inga bestämmelser om disciplinnämnder som skulle upprätthållas av fondbörsen.

På samma sätt som i Tyskland kan också i Frankrike en marknadsplats ordna handel där den som emitterar värdepapper inte berörs av lagens informationsskyldighet. En sådan är *Marché Libre*, som upprätthålls av Parisbörsen som hör till Euronext. Där handlar man i huvudsak med sådana bolags värdepapper beträffande vilka verksamhetshistoriens längd eller bolagets storlek inte uppfyller kraven på en reglerad marknad. Dessutom kan på detta marknadssegment bedrivas handel i högst sex månader med värdepapper som inte längre är föremål för handel på de reglerade marknaderna. I september 2000 hade Frankrike förutom börsen en s.k. alternativ marknadsplats.

Storbritannien

I Storbritannien saknar finansmarknadslagstiftningen egentlig definition av värdepapper och finansiella instrument. I lagen om finansiella tjänster och finansmarknaden (*Financial Services and Markets Act*), som förväntas träda i kraft i sin helhet vid årsskiftet 2001 – 2002 och i vilken de bestämmelser som ingår i gällande lagar har kodifierats och uppdaterats och genom vilken finansmarknadsmyndigheternas befogenheter och befogenhetsfördelning ändras, innehåller dock en definition av listade värdepapper och investeringar. Enligt definitionen kan ett listat värdepapper vara vilket instrument som helst som upptagits på en officiell lista som upprätthålls av myndigheten. En investering, beträffande vilken kompletterande föreskrifter har tagits in i en bilaga som kompletterar lagen, kan vara vilken som helst tillgång, rätt eller andel. Lagen och bilagan är inte uttömmande, utan i lagen har finansministeriet (*HM Treasury*) getts befogenhet att precisera definitionen på investering inom ramen för bestämmelserna i lagen och dess bilaga.

Myndigheten, *Financial Services Authority* jämte tillhörande *United Kingdom Listing Authority (UKLA)* har omfattande befogenheter att meddela föreskrifter och anvisningar som kompletterar och förtydligar lagen. De som emitterar börsnoterade värdepapper berörs av föreskrifter om regelbunden och fortlöpande informationsskyldighet som överensstämmer med direktiven och som utfärdats av *UKLA* eller uppställts av respektive marknadsplats. Också bolag som har upptagits till handel på *Alternative Investment Market* och vilkas värdepapper inte har upptagits på den av myndigheten upprätthållna officiella listan skall fullgöra regelbunden och fortlöpande informationsskyldighet. Dessa bolag skall tillstålla den som upprätthåller handeln uppgifter som kan påverka värdet av värdepapper som de emitterat och dessutom uppgifter som de måste offentliggöra med stöd av sin hemstats lagstiftning. Privata aktiebolag (*private companies limited by shares, private companies limited by guarantee*) kan inte bjuda ut sina aktier till allmänheten eller få dem upptagna till handel på en reglerad marknad.

Enligt den gällande lagen, *Financial Services Act 1986*, skall erkända marknadsplatser och clearingorganisationer (*recognised investment exchange, recognised clearing house*) ha tillräckliga arrangemang och resurser för att övervaka att deras regler följs. Motsvarande villkor bibehålls också när *Financial Services and Markets Act* träder i kraft i finansministeriets föreskrifter gällande godkännande av marknadsplatser. När arrangemangen och resurserna bedöms beaktar tillsynsmyndigheten *Financial Services Authority* inte bara tillsynsarrangemangen utan också marknadsplatsernas och clearingorganisationernas disciplin- och appellationsnämndernas ställning, roll och förhållande till börsens förvaltning.

I Storbritannien baserar sig marknadsplatsernas verksamhet i stor utsträckning på deras egen reglering. De erkända marknadsplatserna kan också ordna handel som gäller värdepapper vars emittenter berörs av förpliktelser som härletts ur och ansetts vara uppfyllda på grundval av den reglering som emittenterna iakttar i sina hemstater. I Storbritannien fanns i september 2000 16 alternativa mark-

nadsplatser utöver de sex erkända marknadsplatserna.

2.3. Bedömning av nuläget

Värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde – värdepappersbegreppet

Värdepappersbegreppet i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen bestämmer till stor del lagens tillämpningsområde. De som emitterar och andra som tillhandahåller värdepapper som det innefattar berörs av de förpliktelser som lagen ålägger och med de värdepapper som det avser kan ordnas i lagen avsedd offentlig handel med beaktande av de regleringsfrågor som hänför sig till begreppet.

Värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp har varit i kraft så gott som oförändrat ända sedan lagen stiftades. Samtidigt har värdepappersmarknadens storlek mångdubblats och dess struktur förändrats. De enda ändringarna i begreppet har varit att andelar i fondföretag har tagits med i definitionen samt att privata aktiebolags och andra än publika ömsesidiga försäkringsbolags aktier har uteslutits från den. Sålunda har grunden för begreppet förblivit oförändrad i mer än 10 års tid.

När värdepappersmarknadslagen trädde i kraft var utländskt ägande fortfarande strängt reglerat. I 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen avspeglas också klart de finansiella instrument som på den tiden var föremål för handel och som klart uppdelades i värdepapper i eget och främmande kapital. Likaså hade den finska värdepappersmarknaden få utländska kontakter. Sedan dess har situationen förändrats. Det ökade utländska ägandet, den ökade distansförmedlingen och uppkomsten av euroområdet har på ett genomgripande sätt förändrat marknadsstrukturen. Utomlands har det också utvecklats nya finansiella instrument som är betydligt mångsidigare än förr. Samtidigt har värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp ändå beskrivit värdepappersmarknadens relativt enkla produkter i eget och främmande kapital från slutet av 1980 -talet.

När de internationella kontakterna fortsätter att öka skärps konkurrensen på markna-

den. För att ha framgång i konkurrensen förutsätts det att finansmarknaden blir mångsidigare också när det gäller de finansiella instrument som omsätts där. För den finska värdepappersmarknaden kan det vara svårt att betrakta de nya finansiella instrumenten som sådana värdepapper eller en kombination av dessa som avses i det nämnda lagrummet och som i stor utsträckning indelas enligt indelningen i sammanslutningarnas balansräkningar. För att den marknad som regleras i värdepappersmarknadslagen skall bli mångsidigare är det alltså skäl att utveckla ett flexiblere värdepappersbegrepp än det nuvarande. Samtidigt är det nödvändigt att beakta de aspekter på skyddet för placerarna som de nya finansiella instrumenten för med sig.

Tillämpningsområdet för lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och erbjudandebegränsningen

Enligt 1 kap. 1 § 1 mom. lagen om handel med standardiserade optioner och terminer tillämpas den i enlighet med sitt namn på handel med standardiserade optioner och terminer i optionsföretag enligt lagen. Med stöd av 2 och 3 mom. tillämpas den utöver på verksamhet i optionsföretag dessutom på erbjudande till allmänheten av andra derivatinstrument än sådana standardiserade optioner och terminer som avses i lagen. Det sagda betyder att tillämpningsområdena för värdepappersmarknadslagen och lagen om handel med standardiserade optioner och terminer delvis kan överlappa varandra.

Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer reglerar för närvarande utöver den verksamhet som äger rum i optionsföretag dessutom tillhandahållandet av andra standardiserade optioner och terminer än de som avses i den lagen. Lagen begränsar tillhandahållandet av andra derivatinstrument än sådana som kan jämföras med standardiserade optioner och terminer beroende på å ena sidan vem som erbjuder dem och å andra sidan föremålet för erbjudandet. Enligt lagen får andra än värdepappersförmedlare erbjuda icke-standardiserade och därmed jämförbara derivatinstrument som investeringsobjekt endast till yrkesmässiga placerare, medan åter värdepappersförmedlare får erbjuda alla de-

derivatinstrument till alla kunder oberoende av sin yrkesmässighet. Dessutom ingår i 5 kap. en bestämmelse om att en arbetsgivare får erbjuda sina nuvarande eller tidigare arbetstagare även andra derivatinstrument än standardiserade optioner och terminer, om deras underliggande egendom är en aktie i arbetsgivarföretaget eller ett företag som hör till samma koncern. Före den ändring i nämnda erbjudandebegränsning som genomfördes 1999 fick alltså inte andra än i lagen avsedda standardiserade optioner och terminer erbjudas som investeringsobjekt åt andra än näringsidkare.

Avsikten med den ursprungliga begränsningen som trädde i kraft 1988 var att begränsa erbjudandet av sådana derivatinstrument som investeringsobjekt åt privatpersoner som ofta var förknippade med riskhantering avseende enskilda affärstransaktioner. Dyliga avtal ansågs sakna den för privatplacerarna så viktiga likviditeten. Sålunda knöts erbjudanden riktade till privatplacerare endast till derivatinstrument som var föremål för handel i optionsföretag, om det var fråga om investeringsverksamhet. Av lagen och dess motivering framgick att bestämmelsen inte hindrade att man på särskilt förhandlade villkor ingick derivatkontrakt som avsåg överföring av den som risk som bars av en avtalspart.

De olika investeringsobjekt som nu tillhandahålls på värdepappersmarknaden har förutom de traditionella värdepapperens egenskaper även samma egenskaper som derivatinstrument. Som några exempel kan nämnas bl.a. de s.k. index- och vinstandelslånen. I dem är värdepapperets avkastning på samma sätt som i fråga om derivatinstrument bunden till värdeutvecklingen hos något objekt, t.ex. ett index, en värdepapperskorg eller dylikt. Beroende på till vilken säljkurs värdepapperet i fråga säljs, kan detta derivatelement också påverka det kapital som erlagts för värdepapperet vid köp- eller teckningstidpunkten och som återbetalas när giltighetstiden utgår. Det kapital som knutits till derivatelementet kan också vara av så obetydlig storlek att det finansiella instrumentet i själva verket inte alls avviker från derivatinstrumentet. När marknaden internationaliseras kommer det dessutom ut allt mera sådana

värdepapper på marknaden som till sina viktigaste egenskaper motsvarar traditionella derivatinstrument utan att de alls är förbundna med något kapital eller någon annan egendom som traditionellt förknippats med värdepapper. Värdeets utveckling i fråga om dem kan vara bunden till något värdepapper i bakgrunden, direkt till emittentens eller dennes enhets resultatutveckling utan koppling till emittentens andra värdepapper och ofta utan att innehavaren av det finansiella instrumentet i fråga har andra rättigheter i anslutning till instrumentet än rätt till prestation enligt dess villkor. Ofta är det också typiskt för dessa finansiella instrument att innehavet av dem inte ger innehavaren besittnings- eller residualrättigheter som i allmänhet ansluter sig till aktier och liknande värdepapper.

Med beaktande av utvecklingen på marknaden och av de finansiella instrument som är föremål för handel motsvarar den erbjudandebegränsning som för närvarande ingår i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer inte längre sitt ursprungliga syfte. I stället kan man konstatera att den i onödan kan skada värdepappersmarknadens utveckling och begränsa den grupp av finansiella instrument beträffande vilken man av grundad anledning kan anta att det finns tillräcklig efterfrågan och utbud, dvs. likviditet på värdepappersmarknaden.

Värdepappersmarknadslagens informations-skyldighet för värdepappersemittenter

Värdepappersmarknadslagen ålägger dem som emitterar värdepapper som avses i lagen och vissa andra instanser informationsskyldigheter i anslutning till emission av värdepapper och offentlig handel med dem. Enligt om skyldigheterna avser det ögonblick då värdepapperen emitteras eller den därpå följande tiden jämte eventuell börsnotering för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen kan informationsskyldigheterna uppdelas i informationsskyldigheter gällande värdepapperens primärmarknad respektive sekundärmarknad.

På primärmarknaden för värdepapper begränsas emittentens skyldigheter då han enbart bjuder ut värdepapper till allmänheten

till skyldighet att upprätta och offentliggöra ett sådant emissionsprospekt som avses i lagen. Enligt lagen är den som sätter värdepapper i omlopp bland allmänheten eller som på uppdrag sköter detta skyldig att tillhandahålla tecknarna tillräcklig information om de omständigheter som väsentligt påverkar värdepapperens värde och att offentliggöra var värdepapperen kan tecknas. Dessutom är den som till allmänheten erbjuder värdepapper skyldig att offentliggöra ett prospekt innan erbjudandet träder i kraft och hålla prospektet tillgängligt för allmänheten under den tid erbjudandet är i kraft, i enlighet med vad som närmare bestäms i lagen. För offentliggörandet av prospekt ansvarar utöver anbudsgivaren och emittenten den som enligt uppdrag sköter erbjudandet eller emissionen. Det finns också undantag från denna allmänna skyldighet.

Undantagen från nämnda informations-skyldighet på primärmarknaden finns i huvudsak i 2 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen och i finansministeriets beslut om emissionsprospekt (905/1994), som kompletterar paragrafen. Enligt lagen behöver emissionsprospekt inte upprättas utom när värdepapper erbjuds till placerare. Sålunda föreligger det ingen skyldighet att upprätta emissionsprospekt t.ex. i en situation där ett värdepapper upptas till annan offentlig handel som avses i lagen utan att det samtidigt ordnas emission eller försäljning. När värdepapper tas upp på den börslista som avses i lagen skall ett prospekt, i detta fall ett börsprospekt, dock upprättas. På grundval av 1 kap. 2 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen gäller dessutom skyldigheten att offentliggöra emissionsprospekt inte alls bl.a. privata aktiebolag. I lagen och det beslut om emissionsprospekt som utfärdats med stöd av den finns det dessutom andra undantag från skyldigheten att offentliggöra emissionsprospekt. Dessa undantag baserar sig på rådets direktiv 89/298/EEG om samordning av kraven på upprättande, granskning och spridning av prospekt som skall offentliggöras när överlåtbara värdepapper erbjuds till allmänheten (nedan emissionsprospekt direktivet).

De som emitterar värdepapper som på sekundärmarknaden för värdepapper är föremål för offentlig handel berörs av sådan regel-

bunden och fortlöpande informationsskyldighet som avses i 2 kap. 5—10 a § värdepappersmarknadslagen. Enligt bestämmelserna är en sådan värdepappersemittent skyldig att regelbundet offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter, bokslut samt bokslutskommunikéer. Dessutom skall emittenterna utan obefogat dröjsmål informera om sådant som påverkar värdepapperens värde samt om betydande ändringar i ägandeförhållandena som kommit till deras kännedom.

Emittentens informationsskyldighet när det gäller sekundärmarknaden för värdepapper baserar sig huvudsakligen på de uppgifter som emittenten själv har om resultatet av verksamheten. Bolagets ledning måste för att kunna dra välgrundade slutsatser om bolagets ekonomiska resultat och bolagets ekonomiska ställning få information om hur bolagets affärsverksamhet utvecklas. Ytterligare krav på detta ställs om ägarbasen är omfattande och bolaget offentlig noterat. Om ägarbasen är omfattande växer avståndet mellan affärsledningen och ägarna. På grund av sin fortlöpande kontaktyta har affärsledningen i allmänhet ganska bra uppfattning om läget beträffande bolagets affärsverksamhet, medan ägarna som är avskilda från affärsledningen är tvungna att lita på bolagets officiella rapportering. I värdepappersmarknadslagstiftningen har detta tagits som hörnsten för bestämmelserna om informationsskyldighet. Ett bolag som blivit föremål för offentlig handel skall utan oskäligt dröjsmål offentliggöra sitt bokslut, sin delårsrapport och fortlöpande andra uppgifter som är ägnade att väsentligt påverka värdepapperens värde.

Ett krav som finns inbyggt i lagens informationsskyldigheter är att bolagets förvaltning skall kunna följa med och rapportera hur bolagets resultat och ekonomiska ställning utvecklas tillräckligt snabbt och tillförlitligt. Detta antagande har betraktats som så självklart att det inte finns några särskilda bestämmelser om det. Under senaste tid har det emellertid framkommit fall där som orsak till att skyldigheterna försumrats har angetts att uppföljnings- och rapporteringssystemen i bolag som just börsnoterats inte har varit tillräckliga för att klara av att uppfylla de informationskriterier som ställs i fråga om offentlig handel.

Värdepappersmarknadslagens informations-skyldighet gällande placeringsfonder

Enligt 1 kap. 1 § 3 mom. värdepappersmarknadslagen bestäms om sådan verksamhet där allmänheten erbjuds att delta i gemensamma placeringar i värdepapper i lagen om placeringsfonder. Enligt 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen är fondandelar och därmed jämförbara andelar i fondföretag dock sådana värdepapper som avses i lagen. Av lagarnas tillämpningsområden följer att värdepappersmarknadslagen skall tillämpas inte bara när till allmänheten erbjuds s.k. slutna fonder som inte omfattas av lagen om placeringsfonder utan också t.ex. när det ansöks om att en öppen placeringsfond som hör till tillämpningsområdet för lagen om placeringsfonder skall tas upp på fondbörsens börslista.

Av det ovan sagda följer att man kan bli tvungen att på informationsskyldigheten för placeringsfonder och fondföretag som hör till tillämpningsområdet för lagen om placeringsfonder, inklusive prospekt och regelbunden informationsskyldighet, tillämpa inte bara lagen om placeringsfonder utan också värdepappersmarknadslagen. Det är dock delvis en tolkningsfråga hur och i vilken omfattning värdepappersmarknadslagen kan tillämpas i dylika situationer. När det gäller prospekt är situationen i viss mån klarare, men när det gäller den regelbundna informationsskyldigheten är situationen mycket öppen. Som det nu är har man i regleringen inte tagit klart ställning till hur lagens bestämmelser om regelbunden och fortlöpande informationsskyldighet skall tillämpas på emittenter av såväl slutna som öppna placeringsfonder som upptagits på fondbörsens börslista eller till någon annan offentlig handel.

Handel med vissa emittenters värdepapper

Bestämmelserna i 1 kap. 2 § lagen om aktiebolag tillsammans med 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen hindrar för närvarande att det utvecklas en organiserad sekundärmarknad för privata aktiebolags värdepapper. Detta är en följd av de lagändringar som genomfördes 1997 då man i huvudsak siktade på att genomföra de bolagsrättsliga

direktiven inklusive rådets andra bolagsrättsliga direktiv 77/91/EEG i Finland. De begränsningar som lagändringarna medförde har varit ägnade att styra handeln med privata aktiebolags värdepapper till marknader som i förhållande till den värdepappersmarknadslagen reglerade marknaden är mindre genomskinliga och där placerarna bl.a. inte har haft någon information om värdepapprens gängse värde eller om andra med tanke på handeln väsentliga omständigheter. Om ett privat aktiebolag har velat förbättra sina finansieringsmöjligheter genom att bli föremål för sådan offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen har det varit tvunget att bli ett publikt aktiebolag med tillhörande skyldigheter att lämna uppgifter och kapital- och andra kostnader samt ansluta sina aktier till värdeandelssystemet. I praktiken kan kostnaderna för detta vara så stora att det att bli föremål för ett handelsförfarande inte är ett reellt alternativ för alla små och mellanstora företag.

Motsvarande verkningar som i själva verket hindrar en organiserad handel har värdepappersmarknadslagens bestämmelser med avseende på utländska värdepapper. Att ett utländskt bolags värdepapper tas upp på fondbörsens börslista eller till någon annan offentlig handel som avses i lagen medför olika skyldigheter som beror på värdepappersmarknadslagen för det bolag som emitterat dem och för vissa andra instanser. Sådana andra instanser är emittentens ledande och andra personer som kan sitta inne med icke-offentliggjorda uppgifter som sannolikt påverkat värdepapperets värde. Primära skyldigheter som åläggs emittenten och aktieägare på grund av handeln är regelbunden och fortlöpande informationsskyldighet för emittenten enligt 2 kap. värdepappersmarknadslagen, flaggningskyldighet, skyldighet att upprätthålla ett insynsregister och offentlighet för vissa värdepappersinnehav enligt 5 kap. samt aktieägars köpeanbuds- och inlösningsförfaranden enligt 6 kap. Dessa skyldigheter, som i sig är värdepappersmarknadslagens viktigaste element för att skydda placerarna, kan leda till att utländska bolag anser att de inte har tillräcklig nytta av en börsnotering i Finland i förhållande till de kostnader det medför att uppfylla dessa förplik-

telser.

Beträffande utländska värdepapper måste man dessutom beakta att finländska placerare redan nu kan delta i omfattande handel med utländska bolags värdepapper på utländska marknadsplatser t.ex. genom att utnyttja de handelslösningar som värdepappersförmedlarna tillhandahåller med hjälp av modern informationsteknik. Denna handel medför emellertid inte de skyldigheter som anges i den finska värdepappersmarknadslagen för de utländska bolagen, utan bolagen iakttar endast lagstiftningen i det land där de är börsnoterade. Skyddet för placerarna anses i dylika situationer bli tillgodosett genom de förpliktelser som åläggs värdepappersförmedlare i 4 kap. värdepappersmarknadslagen.

Förbud mot parallellnotering

Som det är nu förbjuder 3 kap. 12 § värdepappersmarknadslagen andra än fondbörsen att ordna offentlig handel som avses i lagen med värdepapper som är upptagna på fondbörsens börslista. Med andra ord kan fondbörsen uppta ett värdepapper som finns på börslistan också till annan offentlig handel som den ordnar, samtidigt som andra instanser som enligt lagen kan ordna verksamhet som konkurrerar med dessa listor och som ordnas endast på samma villkor inte får göra så. Motsvarande förbud råder inte i fråga om annan offentlig handel som ordnas av fondbörsen än i fråga om värdepapper som är föremål för handel på börslistan. De andra instanser som enligt lagen kan ordna i lagen avsedd annan offentlig handel än handel på börslistan är i huvudsak kreditinstitut och värdepappersföretag. För dem gäller dock delvis t.o.m. strängare regler än för fondbörsen beträffande villkoren för att få inleda verksamhet och den soliditet som skall upprätthållas under verksamhetstiden och de förfaringsätt som skall iaktas i förhållande till kunderna.

Syftet med nämnda förbud mot parallellnotering har varit att koncentrera likviditeten i fråga om handeln med värdepapper på börslistan till börslistan. Detta har varit möjligt i enlighet med investeringstjänsdirektivet utan att direktivet ändå har krävt detta. Dessutom

bygger bestämmelsen på den tanken att listorna bildar av varandra oberoende lividitets-pooler utan att avseende fästs vid hela värdepappersmarknaden. Bestämmelsen som delvis förbjuder parallellnotering har tagits in i lagen vid en tidpunkt då den finska värdepappersmarknaden var betydligt mindre än vad som nu är fallet.

Myndighetsfastställelse av marknadens självreglering

Helsingfors Börs och Värdepapperscentralen, som hör till HEX-koncernen, reglerar i hög grad själva marknaden. Helsingfors Börs har koncession inte bara för fondbörs utan också för optionsföretag. Värdepapperscentralen har koncession för både clearingorganisation och värdepapperscentral. Dessa självreglerande sammanslutningars regler skall fastställas av finansministeriet innan de kan tillämpas. Förutom de myndighetsfastställda reglerna har dessa självreglerande sammanslutningar också meddelat annan reglering som gäller för deras parter men som inte fastställs av någon myndighet.

Det nuvarande förfarandet för fastställelse har regler har i praktiken visat sig vara en rätt tungrodd process. I synnerhet förfarandet för fastställande av fondbörsens regler och reglerna för annan offentlig handel har upplevts som mycket tungt. Detta därför att finansministeriet förutom reglementena fastställer även reglerna för handeln på listorna. Reglementena innehåller centrala föreskrifter om upptagande på listorna, emittenternas informationsskyldighet och börsens verksamhet medan reglerna för handeln i första hand innehåller föreskrifter gällande handelns tekniska gång.

Ett förfarande som är synnerligen tungt ur myndighetssynvinkel är fastställandet av optionsföretags reglementen jämte bilagor. Bilagorna innehåller förteckningar över underliggande egendom där de underliggande egendom är föremål för handel räknas upp tillsammans med andra tekniska produktbestämmelser. I praktiken leder dock det att ett eller några bolags namn fogas till förteckningen utan att andra bestämmelser ändras till att finansministeriet måste begära utlåtande av inte bara finansinspektionen utan

också av de bolag som ämnar bli underliggande egendom. Om man som underliggande egendom ämnar ha masskuldebrev eller någon annan kapitalförbindelse, måste ministeriet begära utlåtande av inte bara finansinspektionen utan också Finlands Bank. Om den underligganden egendomen är el, måste ministeriet begära utlåtande förutom av finansinspektionen även av elmarknadsmyndigheten.

Vissa skyldigheter och rättigheter för fondbörs, clearingorganisationer, optionsföretag och värdepapperscentraler

Lagbestämmelserna gällande de självreglerande sammanslutningarna har beretts under olika tider, vilket har lett till att bestämmelserna delvis har olika innehåll. Den viktigaste dylika bestämmelsen gällande de självreglerande sammanslutningarna är deras anmälningsskyldighet till finansinspektionen, när någon av deras parter har handlat i strid med de bestämmelser som gäller deras verksamhet. Motsvarande skillnad föreligger i fråga om skyldigheterna för fondbörsen och andra som ordnar offentlig handel vad gäller tillräcklig och tillförlitlig egen tillsyn över verksamheten. En viktig rätt för de självreglerande sammanslutningarna som avviker betydligt för olika självreglerande sammanslutningars del är rätten att bevilja rättigheter för parter som deltar i den verksamhet de bedriver.

Tillsynen över marknadens självreglering

På grundval av värdepappersmarknadslagen, lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och lagen om värdeandelssystemet övervakas att de självreglerande sammanslutningarnas, för närvarande Helsingfors Börs och Värdepapperscentralen, reglering iakttas av finansinspektionen och dessutom av de självreglerande sammanslutningarna själva. I praktiken är den dagliga tillsyn över att självregleringen iakttas som dessa sammanslutningar utövar en del av affärsverksamhetsorganisationen medan bolagens styrelser direkt med stöd av lag bär ansvaret för att verksamheten ordnas.

Det bestäms inte närmare i lag om tillsynen

över att självregleringen iakttas eller om den disciplin som hänför sig till tillsynen över att självregleringen iakttas men vid HEX-koncernen finns en disciplinnämnd för bl.a. disciplinfrågor som också har utfärdat avtalsbaserade påföljder för parter.

HEX-koncernens moderbolag HEX Abp har meddelat att man gjort utredningar med tanke på en eventuell börslistning. Detta kan leda till att bolagets dotterbolag i fortsättningen även övervakar att dess moderbolag iaktar den regelbundna och fortlöpande informationsskyldighet som åligger emittenter på grund av värdepappersmarknadslagen, vilket kunde leda till att även moderbolaget blir föremål för ett disciplinärende, om man anser att det överträtt bestämmelserna. I teorin, och även i praktiken, kan detta innebära en intressekonflikt, eftersom moderbolaget ändå styr dotterbolagets verksamhet. En intressekonflikt kan också uppstå i fall där de självreglerande sammanslutningarna övervakar verksamheten i andra bolag som hör till samma koncern, såsom en till koncernen hörande clearingmedlems eller kontoförande instituts verksamhet. Dessutom, när det är fråga om förtroendet för marknaden, räcker inte enbart med att någon orättvis behandling inte äger rum i praktiken, utan man måste också beakta hur saker och ting ser ut utifrån. En intressekonflikt av motsvarande typ kan sålunda föreligga även i en situation där föremål för disciplinåtgärder blir en part som är av stor betydelse för den instans som ansvarar för tillsynen och disciplinen, t.ex. en värdepappersemittent som är viktig för dess affärsverksamhet.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Mål och medel

En viktig framgångsfaktor för den finska värdepappersmarknaden inom det föränderliga europeiska finansmarknadsfältet är dess förmåga att förutsäga vilka ändringar som kommer att inträffa på andra ställen och att reagera på dem. Ett viktigt sätt att vidareutveckla denna flexibilitet är att förbättra marknaden internationella konkurrensförmåga genom att främja dess inhemska och

internationella konkurrensförutsättningar.

I Finland styrs en allt större del av tillgångarna till värdepappersmarknaden. Till detta har medverkat inte vara marknaden relativa flexibilitet utan också bl.a. de ändringar som gällt placeringen av pensionsmedel samt privatpersoners ökade avkastningsförväntningar i fråga sina investeringar. Privatpersoner har i allt högre grad börjat betrakta sina investeringar som en möjlighet att förbereda sig på förändringar i den framtida livssituationen. De extra tillgångar som på detta sätt strömmat till värdepappersmarknaden har samtidigt gett företagen mångsidigare möjligheter än tidigare att sköta sin finansiering.

Placerarnas och företagens utvecklade behov och den sålunda ökade konkurrensen mellan dem som tillhandahåller tjänster samt övriga förändringar på marknaden i hemlandet och utomlands gör det nödvändigt att omvärdera bestämmelserna om marknadsparternas ställning. För närvarande styr regleringen i värdepappersmarknadslagen och de till den nära anslutna lagarna verksamheten på värdepappersmarknaden så att den är börskoncentrerad, och andra aktörer är till stora delar beroende av denna centrala aktör. När den centrala aktörens affärsverksamhet eventuellt förändras i och med börsnotering och ägarbasens utvidgning samt de sporrande system för ledningen och de anställda som är utmärkande för börsbolag så att man i allt högre grad börjar sträva efter vinst, överförs kostnaderna för de eventuellt ökade kapitalavkastningskraven för de tjänster som man producerar på andra som erbjuder tjänster och som använder sig av dess tjänster och på deras kunder, om dessa tillhandahållare av tjänster inte har likadana möjligheter att svara på den centrala aktörens avgöranden. Rättvisa konkurrensförutsättningar för alla som tillhandahåller tjänster är ägnade att dämpa denna utveckling genom de medföljande konkurrensmöjligheterna. Att värdepappersmarknadens verksamhet koncentreras till en enda aktör ökar också de risker som är förenade med verksamheten på marknaden.

Samtidigt som man ser till värdepappersmarknadens internationella konkurrenskraft genom att öppna upp dess möjligheter och den nationella konkurrensen genom att ge dem som tillhandahåller tjänster rättvisare

verksamhetsmöjligheter, är det nödvändigt att minska den finska värdepappersmarknadslagstiftningens nationella särdrag, vilka trots marknadens ökade möjligheter kan skada dess utveckling.

3.2. De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås ändringar i värdepappersmarknadslagen, lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, lagen om värdepappersföretag, lagen om placeringsfonder, lagen om finansinspektionen samt lagen om värdeandelssystemet och lagen om värdeandelskonton. För att syftet med dessa lagändringar skall nås måste också lagen om aktieföretag, lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) och strafflagen (39/1889) ändras.

I propositionen föreslås att värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp skall ändras, vilket har verkningar inte bara på värdepappersmarknadslagens övriga innehåll utan också på den därtill anslutna lagstiftningen, i synnerhet lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Genom ändringen försöker man främja värdepappersmarknadens utveckling och internationella konkurrenskraft. Det föreslås att det gällande värdepappersbegreppet ändras så att det blir smidigare, vilket främjar ibruktagnade av och handel med de nya finansiella instrument som utvecklats och kommer att utvecklas på den inhemska och utländska värdepappersmarknaden även i Finland.

Den föreslagna ändringen av värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp försätter också värdepappersemittenterna i en rättvisare ställning, eftersom den föreslagna ändringen leder till att den gällande lagens undantag, som bestäms på grundval av emittentens bolagsform, försvinner. Den gällande värdepappersmarknadslagen tillämpas bl.a. inte på situationer där privata aktieföretag erbjuder värdepapper till allmänheten. Detta trots att bl.a. privata aktieföretag erbjuder allmänheten värdepapper som kan betraktas som investeringsobjekt, på samma sätt som andra emittenter. I propositionen föreslås att dessa undantag slopas i syfte att förbättra nivån på skyddet för placerarna. Samtidigt beaktar propositionen ändå de situationer där

allmänheten erbjuds värdepapper och där avvikelser från lagens förpliktelser är motiverade, oberoende av emittentens bolagsform.

Eftersom ändringen av värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp leder till att lagen skall tillämpas även bl.a. på situationer där privata aktieföretags värdepapper bjuds ut, föreslås att begränsningarna av handeln med privata aktieföretags värdepapper skall luckras upp. Enligt propositionen skall handel med dylika värdepapper fortfarande inte kunna bedrivas som sådan offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen, men handel skall vara möjlig inom andra yrkesmässigt ordnade handelsförfaranden som är tillgängliga för allmänheten. Även utländska värdepapper skall på ett smidigare sätt än för närvarande kunna vara föremål för ett sådant handelsförfarande.

Förslaget om att skapa ett nytt, reglerat handelsförfarande styr handeln med de värdepapper som kan vara föremål för det till mera likvida och genomskinliga marknader som således för mera skyddade med tanke på placerarna. Syftet med propositionen är ändå inte att styra handeln med de värdepapper som redan nu är föremål för offentlig handel enligt lagen till de andra handelsförfaranden som nu föreslås på grund av de centrala skillnaderna i fråga om regleringen.

Den föreslagna ändringen av värdepappersmarknadslagens värdepappersbegrepp medför behov av att begränsa tillämpningsområdet för lagen om handel med standardiserade optioner och terminer så att lagen i fortsättningen skall tillämpas endast på verksamhet inom sådana optionsföretag som avses i den. Dessutom leder ändringen till att erbjudande-begränsningen gällande andra än standardiserade och med dem jämförbara derivatinstrument slopas i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Propositionens förslag till ändring av lagen om värdepappersföretag begränsar emellertid fortfarande yrkesmässigt tillhandahållande av sådana derivatinstrument till allmänheten till tillhandahållare av tjänster som har verksamhetstillstånd och berörs av accentuerad omsorgsplikt med avseende på skyddet för placerarna.

I propositionen föreslås att den inhemska och utländska konkurrensen mellan dem som

tillhandahåller tjänster på värdepappersmarknaden skall öka. Konkurrens befrämjas i förslaget förutom genom ovan nämnda ändring av värdepappersmarkandslagens värdepappersbegrepp också framför allt av att möjligheten att som föremål för i lagen avsedd annan offentlig handel uppta värdepapper som finns på börslistan i lagen utsträcks även till andra som ordnar offentlig handel än fondbörsen. Ändringen är betydande eftersom den öppnar möjlighet för andra som tillhandahåller tjänster med stöd av koncession enligt kreditinstitutslagen eller verksamhetstillstånd enligt lagen om värdepappersföretag att tillhandahålla handel med börsvärdepapper på samma villkor som fondbörsen har enligt gällande lag. För att förhindra eventuella negativa effekter av de ökade marginaler för likviditeten inom den offentliga handeln som förslaget eventuellt åsamkar föreslås i propositionen att bestämmelserna om insamling och offentliggörande av uppgifter om offentlig handel preciseras.

En konkurrensfrämjande åtgärd som ingår i propositionen är också förslaget till ändring av bestämmelserna om fondbörsens och optionsföretagets parter. Nämnda förslag ger i synnerhet dem som ordnar offentlig handel med värdepapper smidigare möjligheter att skaffa nya handelsparter. De ändringar som gäller parter gör det också möjligt att på ett smidigare sätt som handelsparter godkänna också direkta parter. Innehållet i förslagen gällande handelsparter följer de bestämmelser som redan tidigare antagits i fråga om clearingmedlemmar och kontoförande institut inom värdepappershandelns clearingverksamhet och förvaringen av värdepapper i form av värdeandelar.

Förutom de reformer som gäller förbättrade förutsättningar att ordna offentlig handel med värdepapper och beviljandet av rättigheter för parter innehåller propositionen dessutom förslag som effektiverar den tillsyn som utövas av dem som är verksamma på värdepappers- och derivatmarknaden. I propositionen föreslås att fondbörsen, den som ordnar annan offentlig handel, en clearingorganisation och värdepapperscentralen i sina av myndigheterna fastställda regler skall ha föreskrifter om de arrangemang som man har vidtagit för att fullgöra sin lagbestämda till-

synsuppgift. När propositionen bereddes diskuterades också bl.a. en närmare reglering på lagnivå gällande disciplinnämnder, men man stannade ändå för att i propositionen föreslå bestämmelser om att närmare föreskrifter om tillsyn på eget initiativ skall tas in i nämnda sammanslutningarnas självreglering. Reglering på lagnivå kan i detta skede ha förstärkande effekter på tillsynsarrangemangens utveckling. Utvecklingen följs med tanke på eventuella senare lagstiftningsåtgärder.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

De viktigaste verkningarna av de ändringar som föreslås i propositionen hänför sig till värdepappersmarknadens internationella konkurrenskraft och främjande av de interna konkurrensbetingelserna, vilka förbättrar förutsättningarna för att värdepappersmarknaden skall börja fungera effektivare. Förslagen orsakar inga betydande mätbara direkta kostnader för aktörerna eller myndigheterna. Det är svårt att uppskatta verkningarna därför att erfarenheterna av motsvarande reformer i andra länder inte kan utnyttjas direkt på grund av skillnaderna i den nationella regleringen och skillnaderna mellan de finansiella systemen.

Propositionens åtgärder i syfte att främja den interna konkurrensen på marknaden kan allmänt taget antas ha dämpande effekter på kostnaderna för investerandet genom att konkurrensen ökar. Såväl emittenter, yrkesmässiga placerare som småplacerare drar nytta av detta. Om dessa verkningar på konkurrensen förverkligas på önskat sätt främjar det omsättningen, vilket kan sänka de s.k. likviditetskostnader som hänför sig till investerandet.

En utgångspunkt för propositionen är att de mångsidigare verksamhetsmöjligheterna också förbättrar företagets verksamhetsbetingelser och förutsättningar att stärka sin ekonomiska ställning. Nyttan av detta kan antas komma alla aktörer till del, emittenterna som skaffar finansiering på marknaden, företagen som tillhandahåller investeringstjänster, marknadsplatserna samt placerarna. Det är dock mycket svårt att uppskatta dessa verk-

ningar när man beaktar den strukturomvandling som även i övrigt är på gång på marknaden. Dessa verkningar är till stor del beroende av marknadsparternas egna åtgärder efter att lagstiftningen trätt i kraft. Propositionen enbart skapar konkurrensmöjligheter, den ger inte upphov till konkurrens.

De förslag som hänför sig till ändringen av självregleringsproceduren minskar kostnaderna för fondbörsen, dem som ordnar annan offentlig handel, clearingorganisationen och värdepapperscentralen till den del som myndighetsprocedurerna i anslutning till deras självreglering krymper. Det behov av att utveckla självregleringen som direkt följer av propositionen kan dock kortvarigt orsaka ökade kostnader för de självreglerande sammanslutningarna.

Ändringen av värdepappersbegreppet gör att bl.a. privata aktiebolag börjar omfattas av värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde. Detta betyder att när de erbjuder sina värdepapper till allmänheten skall de i regel offentliggöra ett emissionsprospekt enligt lagen. Offentliggörande av ett emissionsprospekt utan koppling till börsnotering av värdepapperen är dock inte i sig någon betydande utgiftspost med beaktande av skyddet för placerarna, och effekten minskas ytterligare av undantagen i fråga om offentliggörandet av prospekt. I propositionen föreslås dessutom att skyldigheten att offentliggöra börsprospekt skall utvidgas till att gälla alla de situationer där värdepapper tas upp till offentlig handel. Nuförtiden upprättas det i regel ett börsprospekt eller ett emissionsprospekt som uppfyller kraven på börsprospekt över värdepapperet och dess emittent när värdepapperet upptas till handel på börslistan eller till annan offentlig handel. De situationer där något prospekt inte har behövt uppgöras och där de inte heller har uppgjorts har varit sällsynta. Det kan alltså konstateras att nämnda krav inte just ökar kostnaderna för en börsnotering.

Med tanke på de föreslagna ändringarnas effektiviserande inverkan på marknaden är det viktigt att förutsättningarna för att bibehålla och upprätthålla det finansiella systemets stabilitet inte äventyras samtidigt. I synnerhet propositionens förslag om myndigheternas möjligheter att kräva ändringar i de

självreglerande sammanslutningarnas regler och den partiella utvidgningen av tillsynsmyndigheternas befogenheter när lagarnas tillämpningsområden utvidgas är ägnade att effektivisera myndigheternas möjligheter att agera när allvarliga störningar uppträder och i praktiken trygga förutsättningarna för en effektiv tillsyn.

Propositionens förslag till annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande som är tillgängligt för allmänheten, nytt värdepappersbegrepp i värdepappersmarknadslagen och ändring av lagen om värdepappersföretag kan beroende på marknadsparternas aktivitet öka finansinspektionens arbete, men kostnadseffekterna är svåra att uppskatta. Detta därför att tillsynen som hänför sig till reformerna är en del av den övriga tillsyn som riktas till verksamheten. De merkostnader som skall betalas av finansinspektionens tillsynsobjekt och värdepappersemittenterna uppskattas sålunda inte bli betydande.

Propositionen har just inga direkta verkningar på den offentliga ekonomin. Vissa statsekonomiska verkningar hänför sig till proceduren för fastställelse av marknadens självreglering, som det föreslås att lättas upp jämfört med nuläget. Propositionen har inga verkningar på kommunalekonomin.

4.2. Övriga verkningar

Propositionen har inga direkta verkningar i fråga om organisation eller personal och inte heller några arbetskraftspolitiska verkningar. Propositionen har inga miljökonsekvenser och inga verkningar för medborgarnas ställning eller jämlikhet.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet. Under arbetets gång har två interna tjänstemannaarbetsgrupper sammanträtt vid finansministeriet. Arbetsgrupperna har hört justitieministeriet, Finlands Bank, finansinspektionen, Finska Fondhandlareföreningen rf, HEX Abp samt Bankföreningen i Finland rf.

Utlåtande om propositionen har begärts av handels- och industriministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, ar-

betsministeriet, Finlands Bank, statskontoret, finansinspektionen, försäkringsinspektionen, konkurrensverket, konsumentverket, energimarknadsverket, Kommunfinans Abp, Finska Fondhandlareföreningen rf, Centralhandelskammaren, Föreningen CGR rf, Aktiespararnas Centralförbund rf, Andelsbankscentralen – ABC Andelslag, Paikallisosuuspankkiliitto, Finlands Advokatförbund r.f., Bankföreningen i Finland rf, Finlands Fondförening rf, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund rf, Företagarna i Finland rf, Sparbanksförbundet rf, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund rf och HEX Abp. Alla dessa, utom handels- och industriministeriet, Kommunfinans Abp, Aktiespararnas Centralförbund, Paikallisosuuspankkiliitto och Företagarna i Finland rf avgav också utlåtande. Utlåtande i saken har dessutom avgetts av Lähivakuutusryhmän Keskusliitto, Försäkringskassaföreningen och Energibranschens Centralförbund Finergy och Esbo Elektriska Abp. De erhållna utlåtandena har i huvudsak understött propositionens huvudsakliga mål och medel. Finansministeriet har också ordnat två diskussionsmöten om saken i juni 2001.

I propositionen har dessutom beaktats den lagberedningspraxis som riksdagens grundlagsutskott föreslagit för riksdagen i sitt betänkande (GrUB 10/1998) och som förutsätts

i riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till ny Regeringsform för Finland (RSv 262/1998 rd), där respektive ministeriums behörighet i lagförslagen anges med hjälp av ministeriets namn och inte genom det oklara begreppet ”vederbörande ministerium”.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Till riksdagen avlåtts en proposition med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelseskatt (931/1996) där det föreslås att bestämmelserna om överlåtelseskatt för värdepappersöverlåtelser skall ändras. Nämnda proposition och denna proposition har dock utarbetats så att de kan behandlas och de föreslagna lagarna träda i kraft oberoende av varandra.

Dessutom avlåtts till riksdagen en proposition med förslag till lagar om ändring av kreditinstitutslagen och av vissa lagar som har samband med den, som också innehåller ändringar i lagen om värdepappersföretag, i synnerhet 16 §. Nämnda proposition och denna proposition har dock utarbetats så att de kan behandlas och de föreslagna lagarna träda i kraft oberoende av varandra.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lag om ändring av värdepappersmarknadslagen

1 kap. Allmänna stadganden

2 §. Det föreslås att paragrafen ändras. I det inledande stycket i förslaget till 1 mom. har till skillnad från nuläget intagits allmänna kännetecken på värdepapper som omfattas av värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde. Det föreslås att värdepappersmarknadslagen skall tillämpas på värdepapper som är omsättningsbara och som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som utfärdats över likalydande rättigheter.

En allmän förutsättning för att värdepappersmarknadslagen skall tillämpas är fortfarande att det bevis det är fråga om har de allmänna kännetecknen på ett värdepapper. Inom privaträtten avses med värdepapper vanligtvis en handling vars besittning är ett villkor för att man skall kunna utöva den rätt handlingen anger. Avsikten är dock inte att begränsa lagens tillämpning endast till värdepapper som fysiskt innehas av ägarna. För att lagen skall tillämpas räcker det att ägaren har möjlighet att få fram ett bevis på sitt innehav, t.ex. ett aktiebrev eller kontoutdrag eller något annat sådant bevis på hans värdeandelskonto eller något annat förvaringssystem där hans innehav är noterat. Ett sådant bevis kan också vara t.ex. ett interimisbevis som noteras på värdeandelskontot och som omvandlas t.ex. till aktier när aktiekapitalet registreras.

Enligt förslaget skall värdepappersmarknadslagen gälla värdepapper som är omsättningsbara. Med detta avses i förslaget i första hand att den som förvärvar värdepapper skyddas med stöd av bestämmelserna om löpande skuldebrev i lagen om skuldebrev (622/1947) eller andra motsvarande bestämmelser. Exempelvis på överlåtelse av skuldebrev skall enligt 3 kap. 9 § lagen om aktiebolag tillämpas vad som är bestämt om löpande skuldebrev i 13, 14 och 22 § lagen om skul-

debrev. Så som konstaterades redan i de ursprungliga förarbetena till värdepappersmarknadslagen kan det också bli aktuellt att tillämpa bestämmelserna i 2 kap. lagen om skuldebrev analogt bl.a. på olika typer av värdepapper som utvecklas på en sådan värdepappersmarknad som inte regleras i lagen.

Med sättande i omlopp bland allmänheten, till vilket även ovan behandlade omsättningsbarhet i praktiken hänför sig, avses att det inte är på förhand bestämt vem som eventuellt kommer att förvärva värdepapperen. Enbart emittentens subjektiva avsikt utan något villkor som begränsar omsättningsbarheten saknar betydelse i detta avseende.

Enligt förslaget är en förutsättning för att värdepappersmarknadslagen skall kunna tillämpas att värdepapperet har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som har utfärdats över likalydande rättigheter. För att kunna vara föremål för en sådan marknadsmässig omsättning som avsikten är att värdepappersmarknadslagen skall reglera, måste värdepapperet vara likadant som andra av samma sort. Med detta avses att värdepapper som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten inte kan skiljas från varandra vad gäller de kommersiella egenskaperna, och för placeraren är det alltså likgiltigt vilket av nämnda bevis som han innehar. För att det skall kunna uppstå en marknad och framför allt ett marknadspris för sådana värdepapper måste det dessutom finnas flera av dem.

I förslaget till 1 mom. ingår dessutom en på den gällande definitionen baserad exempelförteckning över olika rättigheter beträffande vilka de utfärdade bevisen kan omfattas av lagen. I förteckningen nämns på samma sätt som i gällande 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen aktier eller andra andelar i en sammanslutnings eget kapital, andelar i ett maskuldebrevslån eller därmed jämförliga gäldenärsförbindelser samt till de ovan nämnda anslutna rättigheter till utdelning, ränta, avkastning eller teckning liksom fondandelar eller därmed jämförbara andelar i fondföretag. Dessutom föreslås i exempelförteckningen rättigheter till köp och försäljning av

andra rättigheter (4 punkten) samt andra rättigheter som baserar sig på en förbindelse eller ett avtal (6 punkten). När dessa utfärdade bevis är värdepapper som uppfyller de allmänna kriterier för tillämpning av lagen som behandlats ovan, hör de till lagens tillämpningsområde. Med beaktande av det civilrättsliga skuldbegreppets omfattande utsträckning till olika typer av förpliktelser, har det redan nu kunnat tolkas så att t.ex. olika rättigheter till köp och försäljning hör till lagens tillämpningsområde. Det kan också åtminstone delvis anses att förslagen snarare skingrar den juridiska osäkerhet som tidigare rätt beträffande värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde än att de skulle utvidga det.

Enligt förslaget till 2 mom. skall värdepappersmarknadslagens bestämmelser inte tillämpas på vissa värdepapper. Det är fråga om värdepapper beträffande vilka förvärvarens ställning och i synnerhet informationen på primärmarknaden allmänt taget har ordnats genom annan lagstiftning, t.ex. konsumentskyddslagen (38/1978) och lagen om bostadsköp (843/1994).

Lagens tillämpningsområdet omfattar inte för det första värdepapper som ensamma eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att besitta en viss lägenhet, någon annan lokal eller en fastighet eller en del av en fastighet. För det andra utesluter momentet från lagens tillämpningsområde värdepapper som medför rätt att använda eller få andra konsumtionsnyttigheter som avses i konsumentskyddslagen, om värdepapperens värde i huvudsak baserar sig på en sådan rätt. Som exempel kan nämnas olika telefon-, el-, golf- och tennisaktier eller andelar, beträffande vilka det huvudsakliga syftet med innehavet är att få använda de tjänster eller andra konsumtionsnyttigheter som emittenten tillhandahåller. Om det huvudsakliga fastställandet av dylika värdepappers värde dock objektivt sett lösgörs från användningen av konsumtionsnyttigheten, skall värdepappersmarknadslagen tillämpas bl.a. när värdepapperen i fråga bjuds ut till allmänheten och när offentlig handel bedrivs med dem. Exempelvis i sådana situationer där ett telefonbolag meddelar att man har för avsikt att bli föremål för handel på fondbörsens börslista eller för an-

nan offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen skall enligt bestämmelsen värdepappersmarknadslagens krav i allmänhet tillämpas på börsnoteringen och det utbudande av värdepapperen som eventuellt genomförs samtidigt.

Genom förslaget till 3 mom. klarläggs förhållandet mellan värdepappersmarknadslagen och lagen om handel med standardiserade optioner och terminer samt bibehålls de gällande procedur- och andra bestämmelserna gällande även derivathandeln vilka följer av värdepappersmarknadslagen. På standardiserade optioner och terminer som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, på derivatavtal enligt 10 kap. 1 a § som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer samt på andra derivatavtal som avses i 10 kap. 1 b § skall enligt momentet fortfarande tillämpas endast de bestämmelser i värdepappersmarknadslagen som anges i 10 kap. Beträffande de derivatavtal som avses i 10 kap. 1 b § bör man lägga märke till att det måste göras en bedömning av de allmänna förutsättningar som regleras i 1 mom. Om dessa allmänna förutsättningar föreligger skall derivaten betraktas som värdepapper och då är värdepappersmarknadslagen allmänt tillämplig på dem. Det sistnämnda kan komma i fråga i första hand när det gäller sådana derivatkontrakt som inte är standardiserade i ett finskt eller utländskt optionsföretag men som ändå innehåller standardvillkor. Om det över rättigheter som baserar sig dylika derivatkontrakt har utfärdats bevis som skall betraktas som värdepapper och som är omsättningsbara på ovan nämnt sätt, faller de inom värdepappersmarknadslagens allmänna tillämpningsområde. Exempelvis derivatkontrakt som skraddarsyfts för avtalsparterna och som innehåller individuella avtalsvillkor eller derivatkontrakt som inte kan överföras fritt hör däremot inte till värdepappersmarknadslagens allmänna tillämpningsområde, men på grundval av 10 kap. 1 b § skall vissa skyldigheter som följer av värdepappersmarknadslagen fortfarande tillämpas på tillhandahållandet av dem och annan verksamhet i anslutning till dem.

Enligt den gällande lagen tillämpas värdepappersmarknadslagen inte på värdepapper som emitteras av privata aktiebolag eller så-

dana ömsesidiga försäkringsbolag som inte är publika ömsesidiga bolag. Dessa undantag beträffande tillämpningsområdet, som baserar sig på emittentens sammanslutningsform, förslås försvinna. Dessa emittenters värdepapper kan dock även i fortsättningen bli utanför värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde under samma ovan nämnda förutsättningar som andra emittenters värdepapper.

Angående värdepappersmarknadslagens tillämpning på andelslags värdepapper kan följande konstateras. Enligt den gällande lagen om andelslag (1247/1954) förutsätter medlemskap att man tar minst en andel och betalar motsvarande insats till andelslaget (insatsförpliktelse). I praktiken är denna insatsförpliktelse en förutsättning för att man skall bli delaktig av medlemsförmånerna. Exempelvis den insats som en medlem i en andelshandel betalar kan i detta sammanhang jämföras med den avgift som en annan detaljhandel uppbär för sitt förmånskort. I producent-, upphandlings- och arbetsandelslag är betalningen av insatsförpliktelsen en förutsättning för att medlemmen skall kunna använda sig av de tjänster som andelslaget tillhandahåller och som är nödvändiga för att medlemmen skall kunna utöva sitt yrke eller idka sin näring. Enligt den gällande lagen om andelslag kan medlemskap inte överlåtas och en medlem kan till en annan överlåta endast rätten till återbetalning av insatsens nominella värde efter en viss tid.

Enligt den gällande lagen om andelslag kan ett andelslag också ha tilläggsandelar av investeringsnatur och placeringsandelar. En tilläggsandel kan överlåtas endast till en annan medlem. I andelslagets stadgar kan i princip bestämmas att t.ex. den som mottagit en andel eller tilläggsandel har rätt att bli medlem, men i praktiken finns inga sådana bestämmelser så det är andelslagets organ som prövar vem som skall antas som medlem. Placeringsandelar kan också ges till andra än medlemmar och de får i princip omstås fritt. Över en placeringsandel kan utfärdas ett bevis som motsvarar aktiebrev. Placeringsandelar finns i praktiken i endast fem andelslag av vilka fyra har gett placeringsandelar endast som fusionsvederlag.

Vid justitieministeriet bereds en totalre-

form av lagen om andelslag, varvid avsikten är att ändra reglerna om andelslags finansiella instrument så att andelslag i huvudsak kan använda samma finansieringsmetoder som aktiebolag och dessutom borde det bestämmas om dem i andelslagets stadgar. I andelslagets stadgar kunde bestämmas att även andra än medlemmar kan förvärva tilläggsandelar och placeringsandelar, att det överandelar, tilläggsandelar och placeringsandelar kan utfärdas bevis som motsvarar aktiebrev och att ett andelslag kan utfärda optionsrättigheter och konvertibla skuldebrev som berättigar till tilläggsandelar och placeringsandelar. Av de kännetecken på värdepapper som föreslås i paragrafen följer att värdepappersmarknadslagen inte skall tillämpas ens på omfattande förvärv av andelskapital och tilläggsandelskapital från medlemmarna i enlighet med nuvarande andelslagspraxis, eftersom sådana andelar och tilläggsandelar inte uppfyller kravet på att värdepapper skall vara omsättningsbara. Om totalreformen av lagen om andelslag genomförs i ovan beskriven form, kan värdepappersmarknadslagen bli tillämplig på sådana andelar och tilläggsandelar i andelslag beträffande vilka det i andelslagets stadgar bestäms att ett värdepapper kan utfärdas över andelen eller tilläggsandelen. Det föreslagna värdepappersbegreppet tillämpas under motsvarande förutsättningar på placeringsandelar, optionsrättigheter och konvertibla skuldebrev som utfärdats av andelslag.

2 a §. Det föreslås att paragrafen ändras så att lagens bestämmelser om aktiebolag, aktier, värdepapper som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktier samt aktieägare i tillämpliga delar gäller också andelslag, deras motsvarande värdepapper och ägare till sådana värdepapper samt ömsesidiga försäkringsbolag, deras garantiandelar och garantiandelsägare. Dyliga värdepapper i fråga om andelslag kan vara placeringsandelsbevis samt optionsrättigheter och konvertibla skuldebrev som berättigar till placeringsandelar samt de andels- och tilläggsandelsbevis och till tilläggsandelar berättigande optionsrättigheter och konvertibla skuldebrev som avses i den reform av lagen om andelslag som är under beredning.

Av lagen om andelslag följer emellertid att bestämmelserna om anmälan av ägarandelar

och aktieägars inlösningskyldighet i 2 kap. 9 § och 6 kap. 6—9 § inte just kan bli tillämpliga på andelslag, deras värdepapper eller andelsägare. Förslaget är en följd av att värdepappersbegreppet ändras, varigenom man avstår från de undantag i fråga om tillämpningsområdet i den gällande lagen som bestäms på grundval av emittentens samman slutningsform och som gäller privata aktiebolag och ömsesidiga försäkringsbolag som inte är publika ömsesidiga försäkringsbolag.

Också sparbankers grundfonder kan emittera omsättningsbara grundfundsandelar, och därför föreslås att de tas med i 2 a §, som föreslås bli ändrad. På motsvarande sätt kan villkoren för omsättningsbarhet också uppfyllas av konvertibla skuldebrev och optionslån som sparbankerna emitterar.

Garantiandelar som motsvarar i paragrafen nämnda ömsesidiga försäkringsbolags garantiandelar kan emitteras även av försäkringsföreningar och försäkringskassor. Försäkringskassor får emellertid enligt 1 § lagen om försäkringskassor (1164/1992) inte bedriva affärsmässig försäkringsverksamhet, utan deras verksamhet omfattar endast social försäkringsverksamhet. Dessutom verkar de med stöd av 4 § endast inom en begränsad verksamhetssektor. Sålunda föreslås det inte att värdepappersmarknadslagen skall tillämpas på försäkringskassor, garantiandelar som de emitterar eller ägare till deras garantiandelar till skillnad från försäkringsföreningar, garantiandelar som de emitterar och ägare till deras garantiandelar.

2 kap. Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet

3 §. Det föreslås att paragrafen ändras. Det föreslås att 1 mom. ändras så att skyldigheten att offentliggöra prospekt till skillnad från nuläget också skall gälla situationer där man över huvud ansöker om att ett värdepapper skall tas upp till offentlig handel. Enligt den gällande lagen behöver inget prospekt offentliggöras när ansökan gäller upptagande av värdepapper till någon annan offentlig handel än sådan som äger rum på börslistan och värdepapperen samtidigt inte erbjuds till allmänheten.

Enligt 2 mom., som föreslås bli ändrat,

skall den som ansöker om att värdepapper skall tas upp till offentlig handel, dvs. handel på börslistan eller annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 §, uttryckligen offentliggöra ett börsprospekt, som är mera detaljerat än ett emissionsprospekt. Förslaget förbättrar placerarnas möjligheter att få information om de företag som börsnoteras. I en situation där ett värdepapper har upptagits till sådan offentlig handel som avses i lagen lämpar sig dessutom undantag i fråga om offentliggörandet av börsprospekt, vilka baserar sig på rådets direktiv 80/390/EEG om samordning av kraven på upprättande, granskning och spridning av prospekt som skall offentliggöras vid upptagande av värdepapper till officiell notering vid fondbörs jämte ändringar (nedan börsprospektdirektivet) och vilka finns uppräknade i det beslut om börsprospekt som finansministeriet utfärdat med stöd av ett bemyndigande i lagen, bättre än undantag i fråga om emissionsprospekt, vilka framgår av emissionsprospektdirektivet och det beslut som finansministeriet utfärdat med stöd av lagens bemyndigande. De undantag som ingår i börsprospektdirektivet och ovan nämnda beslut av finansministeriet gällande börsprospekt ger finansinspektionen möjlighet att bevilja undantag från skyldigheten att offentliggöra börsprospekt i första hand när uppgifter om värdepappersemittenten och det värdepapper som skall emitteras redan har delgivits dem som deltar i värdepappersmarknaden på det sätt som anges i lagen och beslutet. Samtidigt betyder ändringen dock att på värdepapper som upptas till offentlig handel kan inte längre tillämpas det undantag som gäller bl.a. anbud som totalt understiger 250 000 mk. I 1 och 2 punkten föreslås också ändringar till den del som värdepapper har upptagits eller upptas till annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 § utan emittentens medverkan. Då är den som ansöker om att värdepapperet skall tas upp till offentlig handel skyldig att offentliggöra ett prospekt. På fondbörsens börslista kan värdepapper inte upptas utan emittentens ansökan utom i det fall som avses i 3 kap. 10 § 4 mom., där emittenten har samtyckt till att fondbörsen på börslistan tar upp aktier av samma slag som redan finns på börslistan utan särskild ansökan.

Förslaget hänför sig också till de i 3 kap. 16 § föreslagna andra yrkesmässigt ordnade och för allmänheten tillgängliga handelsförfaranden, så att när sådana handelsförfaranden eventuellt blir vanligare behöver bolagen inte längre när de övergår till offentlig handel nödvändigtvis erbjuda värdepapper till placera-re för att utvidga sin ägarbas.

Det föreslås att i 4 mom. slopas de nuva-rande undantagen gällande offentliggörandet av emissionsprospekt. I framtiden skall alla undantag i fråga om offentliggörandet av emissionsprospekt regleras genom förordning av finansministeriet. Genom förordning av finansministeriet kan bestämmas om undantag som baserar sig på Europeiska gemenskapens direktiv samt om undantag när värdepapper bjuds ut för att finansiera allmännyttig verksamhet med vilken det huvudsakliga syftet inte är att eftersträva vinst.

I den gällande lagen är undantagen i fråga om offentliggörandet av emissionsprospekt utspridda. Syftet med förslaget är att samla undantagen i fråga om offentliggörandet av emissionsprospekt till en enda författning på ett så ändamålsenligt sätt som möjligt. På grund av det stora antalet undantag som baserar sig på emissionsprospektdirektivet är det emellertid inte ändamålsenligt att göra det i lagen. Avsikten är att i finansministeriets kommande nya förordning om emissionsprospekt ta in de undantag som anges i emissionsprospektdirektivet inklusive de undantag som ingår i 4 mom. i den gällande lagen.

Den möjlighet som i momentet föreslås för finansministeriet att också bestämma om undantag i anslutning till allmännyttig verksamhet med vilken det huvudsakliga syftet inte är att eftersträva vinst hänför sig till de nya värdepappersbegreppet som föreslås i 1 kap. 2 §. Ändringen av värdepappersbegreppet gör att lagens tillämpningsområde också börjar omfatta bl.a. privata aktiebolag. Verksamhet som omfattas av undantaget är t.ex. sådana lokala projekt genom vilka man försöker förbättra ortens infrastruktur och där det redan på förhand görs klart för placerarna att inga stora värdestegringar eller något fortlöpande inkomstflöde är att vänta beträffande emittentens verksamhet. Typiska sådana projekt kan vara t.ex. finansiering av projekt i anslutning till olika typer av lokal idrotts-

och annan fritidsverksamhet. I dylika situationer beror placerarnas deltagande i finansieringen av projektet vanligtvis inte på att de förväntar sig avkastning utan på att de vill understöda det projekt som skall finansieras. Det föreslagna undantaget tas med i finansministeriets nya förordning bland de undantag som förutsätter ansökan till finansinspektionen. I finansministeriets gällande beslut om emissionsprospekt finns de undantag som beviljas efter finansinspektionens prövning av enskilda fall samlade i 7 §. Att det föreslagna undantaget tas med bland de undantag som är beroende av finansinspektionens prövning gör det möjligt att utreda om erbjudandet av de värdepapper som är föremål för ansökan uppfyller de krav som lagen ställer på undantag. Ett beslut som finansinspektionen fattat på ansökan kan dessutom överklagas på det sätt som bestäms särskilt.

Det föreslås att 5 mom. ändras så att termen vederbörande ministeriums beslut på det sätt som riksdagen förutsätter ersätts med termen förordning av finansministeriet. Dessutom föreslås i momentet ett undantag gällande prospektets innehåll. Enligt förslagen till ändring av 1 och 2 mom. skall beträffande värdepapper som är föremål för ansökan om upptagande till offentlig handel, dvs. handel på börslistan, eller till annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 § och emittenten offentliggöras ett börsprospekt. Till annan offentlig handel än handel på börslistan kan enligt 3 kap. 12 § upptas värdepapper även utan emittentens ansökan. I sådana situationer motsvarar sökandens uppgifter om emittenten inte nödvändigtvis en situation där emittenten själv är sökande. Undantaget gällande börsprospekts innehåll motsvarar det nuvarande undantaget gällande emissionsprospekts innehåll.

Det föreslås att 6 mom. ändras så att där beaktas de ändringar som föreslås i 1 och 2 mom. Ett fel i prospektet skall alltså rättas eller en brist kompletteras i de fall som avses i momentet också när ett värdepapper är på väg att upptas till annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 § utan att värdepapper samtidigt erbjuds till allmänheten. I den gällande lagen avser denna skyldighet endast situationer där ett värdepapper är på väg att tas upp på börslistan.

I paragrafen föreslås ett nytt 7 mom., som gäller placeringsfonder och öppna fondföretag när de är föremål för ansökan om upptagande till offentlig handel. Lagen om placeringsfonder, som till stor del baserar sig på rådets direktiv 85/611/EEG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (nedan fondföretagsdirektivet), innehåller heltäckande bestämmelser om de uppgifter som skall lämnas om placeringsfonder samt om placeringsfondsverksamhet. Enligt Europeiska gemenskapens direktiv gällande börs- och emissionsprospekt samt regelbunden och fortlöpande informationsskyldighet, vilka i Finland har genomförts genom bestämmelser i värdepappersmarknadslagen och de beslut av finansministeriet som utfärdats med stöd av den, kan dessutom på andelar och aktier i öppna placeringsfonder och fondföretag tillämpas de specialbestämmelser som gäller dem i stället för de bestämmelser som skall tillämpas på andra värdepapper. Om lagstiftningen inte förtydligas är det en tolkningsfråga huruvida de skyldigheter som föranleds av direktiven skall tillämpas samtidigt i nämnda fall.

Utvecklingen i fråga om värdet på andelar och aktier i placeringsfonder och fondföretag är helt beroende av de värdepappersinvesteringar som görs i dem, och den ekonomiska framgången för det fondbolag som sköter emissionen av dem har ingen direkt inverkan på de förvaltade fondernas eller fondföretagets framgång. Dessutom är fondernas och fondföretagets tillgångar redan på grundval av lagen åtskilda från de förvaltande bolagens tillgångar. I enlighet med förslaget är det mera motiverat att på den informationskyldighet som gäller öppna placeringsfonder och fondföretag tillämpa endast den specialreglering som gäller dem, dvs. lagen om placeringsfonder och de förordningar av finansministeriet som utfärdats med stöd av den.

Förutom placeringsfonder och fondföretag enligt fondföretagsdirektivet gäller lagen om placeringsfonder också andra placeringsfonder och fondföretag. I fråga om finska placeringsfonder kallas dylika andra placeringsfonder enligt lagen specialplaceringsfonder.

Finska placeringsfonder enligt lagen om placeringsfonder, placeringsfonder enligt fondföretagsdirektivet och specialplaceringsfonder är enligt gällande lag alltid öppna i ordets vidaste bemärkelse, medan utländska fondföretag också kan vara slutna. På slutna fondföretag tillämpas även efter lagändringarna värdepappersmarknadslagens bestämmelser gällande andra värdepapper.

Eftersom de prospektskyldigheter som framgår av paragrafen inte skall tillämpas på placeringsfonder och öppna fondföretag och eftersom det i fondföretagsdirektivet, och således också i lagen om placeringsfonder, med marknadsföring avses saluhållande av andelar och aktier, skall på prospekt som gäller deras andelar eller aktier, fondprospekt, och i fråga om specialplaceringsfonder även på förenklade fondprospekt, tillämpas bestämmelserna om marknadsföring av finska placeringsfonders fondandelar i 13 kap. lagen om placeringsfonder och bestämmelserna i 20 kap. om marknadsföring av utländska fondföretags andelar i Finland. Enligt 92 § lagen om placeringsfonder skall ett fondbolag för varje placeringsfond som det förvaltar offentliggöra ett prospekt. För specialplaceringsfonder skall det enligt 93 § också offentliggöras ett förenklat fondprospekt. Enligt 128 § får ett fondföretag enligt fondföretagsdirektivet som har auktoriserats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet under vissa förutsättningar marknadsföra sin andelar i Finland med stöd av den princip om en enda auktorisation som framgår av direktivet. Andra fondföretag skall enligt 129 § ansöka om tillstånd hos finansministeriet att marknadsföra sina andelar (nedan marknadsföringstillstånd). Marknadsföringstillstånd kan beviljas om andelsägarna kan anses få ett skydd som i tillräcklig utsträckning motsvarar det som avses i lagen om placeringsfonder. Enligt 131 § skall utländska fondföretag offentliggöra sitt fondprospekt och vissa andra uppgifter i Finland på finska eller svenska. Upptagande av placeringsfonder till handel betraktas som marknadsföring av placeringsfonder åtminstone i Tyskland, Storbritannien, Italien och Frankrike bland Europeiska unionens medlemsstater.

Det föreslås att 3 mom. ändras enbart av lagstiftningstekniska orsaker utan att innehåll-

let ändras.

Ändringarna i 1, 2, 4 och 5 mom. medför behov av att ändra de beslut gällande börs- och emissionsprospekt som finansministeriet utfärdat med stöd av gällande lag i synnerhet beträffande emittenter som genomför fortlöpande emissioner.

4 §. I 1 mom. föreslås vissa tekniska ändringar som föranleds av att värdepappersbegreppet ändras. På de nya finansiella instrument som börjar omfattas av lagens tillämpningsområde tillämpas en längre granskningstid än den som nämns i paragrafen, nämligen tio bankdagar. Detta därför att de nya finansiella instrumenten kan avvika avsevärt från de instrument som nu är föremål för handel på marknaden.

Av förslaget till nytt 3 § 7 mom. följer att skyldigheten att låta granska prospekt inte gäller prospekt som offentliggörs för placeringsfonder och öppna fondföretag, dvs. fondprospekt och förenklade fondprospekt som avses i lagen om placeringsfonder. Bestämmelser om dessa prospekt ingår på ovan nämnt sätt i 13 och 20 kap. lagen om placeringsfonder. Däremot gäller skyldigheten att låta granska prospekt slutna fondföretag som blir föremål för offentlig handel.

4 a §. Det föreslås att 1 mom. ändras i anslutning till det nya värdepappersbegreppet så att finansinspektionen inte direkt med stöd av lag behöver godkänna utländska börsprospekt som gäller nya finansiella instrument. Europeiska gemenskapens bestämmelser om ömsesidigt erkännande av börsprospekt gäller endast sådana värdepapper som avses i 1—3 punkten av det gällande och det nya värdepappersbegreppet. Enligt det tillägg som föreslås i momentet kan finansinspektionen dock godkänna också ett prospekt som gäller andra utländska finansiella instrument, om det har godtagits av behöriga myndigheter och uppfyller kraven på börsprospekt. På grundval av förslaget skall det på samma sätt som i andra situationer bestämmas om förfarandet för erkännande av sådana prospekt genom förordning av finansministeriet, och paragrafens bestämmelser om komplettering av prospekt och språket i prospekt skall tillämpas även på sådana prospekt. Dessutom tillämpas även på prospekt som gäller dessa finansiella instrument bestämmelserna i 4

mom. om bemyndigande för finansministeriet att genom förordning bestämma om rätt för finansinspektionen att såsom börsprospekt erkänna prospekt som har godtagits av en myndighet i en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

5 §. I 1 mom. föreslås en teknisk ändring som följer av att begreppet värdepapper ändras i lagen. På dem som emitterar de nya finansiella instrumenten tillämpas de bestämmelser om offentliggörande av delårsrapport som gäller även dem som emitterar masskuldebrev. Att den grupp av nya finansiella instrument som börjar omfattas av värdepappersmarknadslagets tillämpningsområde delvis är okänd leder till att de på förhand måste bedömas på grundval av sin sannolika beskaffenhet. I de fall som man känner till uttrycker finansiella instrument som är föremål för handel utomlands i allmänhet en förbindelse av emittenten att i enlighet med instrumentets villkor erlagga en viss prestation med förmögenhetsvärde till innehavaren. Emittentens prestationsskyldighet gentemot instrumentets innehavare är oberoende av hur den uppkommit. Med andra ord baserar sig emittentens prestationsskyldighet på själva det finansiella instrumentets villkor. Dessutom är beloppet av den prestationsskyldighet som det finansiella instrumentet utvisar bestämt på förhand eller så är det möjligt att klart sluta sig till det, och prestationsskyldigheten är i en situation som överensstämmer med villkoren ovillkorlig för emittenten och ofta bunden till en viss tidpunkt som anges i avtalsvillkoren. Dessa egenskaper är typiska för skuldebrev och därför föreslås det att de bestämmelser i värdepappersmarknadslagets som också gäller masskuldebrev i regel skall tillämpas på de nya finansiella instrumenten. Likaså, eftersom den risk som innehavaren eller placeraren bär i fråga om dessa finansiella instrument sannolikt i första hand riktas till emittentens förmåga att bära det ekonomiska ansvaret, jämföras placerarens risk med den risk som riktas till emittenter av masskuldebrev. Den föreslagna ändringen medför behov av att ändra finansministeriets beslut om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemittenter (390/1999).

10 b §. Det föreslås att till 2 kap. fogas en ny 10 b §, som skall gälla placeringsfonder

och öppna fondföretag som är föremål för offentlig handel, dvs. handel på börslistan, och annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 §. I enlighet med de principer som förklaras i samband med 3 § skall på dessa emittenter tillämpas bestämmelserna i 13 och 20 kap. lagen om placeringsfonder. Undantaget skall således inte gälla öppna fondföretag på vilka tillämpas värdepappersmarknadslagens bestämmelser.

11 §. I 1, 4, 5 och 6 mom. föreslås att termen vederbörande ministerium ändras till försäkringsinspektionen. De uppgifter som tidigare ankom på social- och hälsovårdsministeriet har överförts på försäkringsinspektionen, som inledde sin verksamhet den 1 april 1999. Dessutom är det ministerium som enligt 1 mom. bestämmer om undantag finansministeriet, och därför ersätts termen vederbörande ministerium till denna del med finansministeriet, på det sätt som riksdagen förutsätter. Också termen beslut har samtidigt ändrats till termen förordning.

3 kap. Offentlig handel och annat yrkesmässigt ordnat förfarande för handel med värdepapper

Det föreslås att kapitlets rubrik ändras så att den bättre motsvarar de ändringar som föreslås i kapitlets innehåll.

2 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att motsvarar 10 § kreditinstitutslagen utom till de delar som gäller ändringssökande. Bestämmelser om ändringssökande föreslås i 10 kap. 3 §. Enligt förslaget skall finansministeriet fatta beslut om koncession för fondbörs inom sex månader efter att ha mottagit ansökan om koncession. Om ansökan är bristfällig räknas tidsfristen på sex månader dock från det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken till finansministeriet. Ansökan om koncession skall dock alltid avgöras inom 12 månader efter mottagandet av ansökan. Ändringen förbättrar ställningen för dem som ansöker om koncession för fondbörs.

2 a §. Det föreslås att paragrafen ändras. I det gällande 1 mom. förutsätts att en fondbörs i sin firma skall använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs. Bestämmelsen kan i onödan försvåra utvecklingen av

fondbörsers firma. Genom ändringen blir 2 mom. paragrafens enda moment i oförändrad form.

3 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att en fondbörs utöver sin övriga verksamhet också får ordna annat yrkesmässigt handelsförfarande som är tillgängligt för allmänheten enligt förslaget till ny 16 §.

4 §. Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet. Det föreslås att 1 mom. 1, 2 och 4 punkten och 6 punkten ändras endast av lagstiftningstekniska skäl utan att innehållet ändras. Det föreslås att 1 mom. 3 punkten skall beaktas inte bara investerarna och värdepappersförmedlarna utan också andra som är verksamma på fondbörsen.

Det föreslås att 1 mom. 5 punkten förtydligas så att av den framgår klarare än nu behovet av att bedöma vilken förmåga de som emitterar värdepapper som tas upp på börslistan har att uppfylla värdepappersmarknadslagens förpliktelser. I punkten bestäms att i fondbörsens regler skall ingå föreskrifter som preciserar lagen om de villkor som ansluter sig till förvaltningssystemen och som gäller den som emitterar värdepapper som skall tas upp på börslistan eller som redan finns där. Syftet med förslaget är att börserna och de som ordnar emission på förhand skall fästa tillräcklig uppmärksamhet vid tillförlitligheten hos systemen för uppföljning av och rapportering om emittenternas förvaltning. Endast en tillförlitlig förvaltning, framför allt ekonomiförvaltning, gör det möjligt att fullgöra den informationsskyldighet som avses i lagen och fondbörsens regler. På senaste tid har det uppdagats situationer där man som orsak till att den informationsskyldighet som avses i lagen inte har fullgjorts har uppgett att bolagets ekonomiförvaltningssystem inte klarar av att fungera på den höga nivå som krävs av börsnoterade bolag. Ekonomiförvaltningssystemen i ett bolag som blir föremål för offentlig handel måste kunna fungera på den nivå som krävs av börsbolag och de får inte vara underdimensionerade i förhållande till tillväxten och förändringstakten hos bolagets affärsverksamhet. För att undvika sådana situationer i framtiden föreslås att kravet på att emittenternas förvaltningssystem skall vara tillräckliga uttryckligen skrivs in i lagen och på detta sätt betonas betydelsen av detta

grundläggande krav för börsnotering.

Situationen beträffande förvaltningssystemen kan konstateras t.ex. genom en särskild utredning av bolaget om vilken t.ex. bolagets revisorer kan ge utlåtande. Utlåtande om saken kan likaså ges av den emissionsarrangör som i huvudsak ordnar börsnoteringen. Fondbörsen kan också vid behov t.ex. med stöd av sina regler kräva att en tredje part skall göra särskilda tilläggsutredningar om saken. Det avgörande när det gäller eventuella ansvarsfrågor är om man i samband med börsnoteringen har försökt handla tillräckligt omsorgsfullt.

Det föreslagna kravet på att tillförlitligheten hos emittenternas förvaltning skall beaktas i fondbörsens regler kan ses som en bestämmelse som kompletterar bl.a. bestämmelserna om ordnandet av förvaltningen och verksamheten i 8 kap. 6 § lagen om aktiebolag. Bestämmelserna i lagen om aktiebolag ansluter sig till ordnandet av verksamheten på det sätt som förutsätts i lagen om aktiebolag och de lagar som skall iakttas med stöd av den, t.ex. bokföringslagen, bolagsordningen och bolagets interna beslut. Det krav som föreslås i punkten ansluter sig uttryckligen till förmågan att fullgöra de skyldigheter som på grund av värdepappersmarknadslagen ankommer på ett bolag som är föremål för offentlig handel, t.ex. den fortlöpande och regelbundna informationsskyldighet som framgår av 2 kap. Föreskrifterna i fondbörsens regler skall på motsvarande sätt beakta även andra emittenter än aktiebolag.

Det föreslås också att till 1 mom. fogas en ny 7 punkt, enligt vilken fondbörsens regler skall innehålla föreskrifter som kompletterar lagen hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på fondbörsen fullgörs. Dessa föreskrifter skall omfatta de arrangemang som fondbörsen vidtar för att fullgöra sina tillsynsuppgifter. I föreskrifterna kan också beaktas bl.a. arrangemang som baserar sig på avtal som ingåtts mellan fondbörsen och dess parter samt emittenterna. I fondbörsens regler kan således intas t.ex. föreskrifter om en disciplinnämnd, dess uppgifter, sammansättning och oavhängighet samt om hur ärenden som den skall behandla anhängiggors och behandlas, liksom om eventuella påföljder som baserar sig på inbördes avtal. Förslaget

möjliggör emellertid också att andra slags arrangemang vidtas för att fullgöra tillsynsskyldigheterna och det är således smidigt med tanke på ordnandet av tillsynsverksamheten.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att där binds till skillnad från nuläget fastställandet av fondbörsens regler till en skälig tidsfrist på tre månader efter det att ansökan har mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att fondbörsen har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Ansökan skall dock i varje fall avgöras inom sex månader efter mottagandet av ansökan. Om ansökan inte har avgjorts inom sex månader eller om ansökan har avslagits, kan fondbörsen överklaga till besvärsmyndigheten, som i fråga om beslut av finansministeriet är högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om besvärsrätt föreslås i 10 kap. 3 §. Syftet med förslaget är att påskynda förfarandet för fastställelse av regler och förbättra rättssäkerheten.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. enligt vilket finansministeriet ges bättre möjligheter än nu att ingripa i missförhållanden som eventuellt upptäcks senare i regler som ministeriet fastställt, genom att bestämma att fondbörsens regler skall ändras eller kompletteras. En bestämmelse kan utfärdas endast för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av andra särskilt vägande skäl. Ett sådant särskilt vägande skäl skall vara en orsak som kan jämföras med det villkor som uttryckligen anges i bestämmelsen, stärkande av förtroendet för värdepappersmarknaden. För att stöda bedömningen av om en ändring eller komplettering är nödvändig föreslås att finansministeriet åläggs skyldighet att i dylika situationer begära utlåtande av finansinspektionen, som övervakar verksamheten på marknaden. Förslaget motsvarar det bemyndigande gällande bl.a. annan offentlig handel som getts ministeriet i den gällande lagen. Fondbörsen kan överklaga nämnda beslut av finansministeriet.

5 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det skall vara finansministeriet i stället för statsrådet som beslutar om avbrott i verksamheten vid en fondbörs. I statsrådet är det finansministeriet som behandlar de frågor

som avses i paragrafen.

Uppdraget i 2 mom. att avbryta fondbörsens verksamhet för kortare tid föreslås bli anförtrott själva fondbörsen i stället för fondbörsens styrelse. Det är inte längre motiverat att i lagen ålägga fondbörsens styrelse olika åtgärder som ansluter sig till fondbörsens verksamhet. Enligt gällande lag skall en fondbörs vara ett aktiebolag. Enligt lagen om aktiebolag ansvarar ett aktiebolags operativa ledning, styrelsen och verkställande direktören, för det allmänna ordnandet av bolagets förvaltning och verksamhet. Förslaget ger fondbörsen flexiblare möjligheter än för närvarande att ordna sin verksamhet på ett ändamålsenligt sätt så att ansvaret ändå fortfarande vilar på dess ledning.

Fondbörsens uppgifter

6 §. Det föreslås att paragrafen och mellanrubriken före den ändras. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så att de uppgifter som där ålagts fondbörsens styrelse överförs på själva fondbörsen. Förslaget gör det möjligt att ordna fondbörsens verksamhet på ett flexiblare sätt. Samtidigt föreslås det att i momentet slopas de punkter om vilka det bestäms i någon annan lag, eftersom det i och med omfördelningen av uppgifter inte längre är motiverat att nämna dem i detta moment. Likaså föreslås att de uppgifter som i gällande 7 § har ålagts fondbörsens verkställande direktör sammanslås med fondbörsens uppgifter i denna paragraf.

Med ovan nämnda ändringar vore de i denna paragraf särskilt nämnda uppgifter som överförs från fondbörsens styrelse till själva fondbörsen att under de förutsättningar som närmare framgår av lagen se till att tillräcklig och tillförlitlig tillsyn ordnas på fondbörsen, se till att vissa uppgifter offentliggörs, underrätta finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena om fondbörsens verksamhet, fondbörsens av myndigheterna fastställda regler eller föreskrifter samt underrätta finansinspektionen om att ett värdepapper upptas på börslistan och att handeln med det avslutas samt om beviljande och återkallande av rättigheter att verka som börsförmedlare, börsmäklare eller i någon annan egenskap på fondbörsen. Uppgifter

som överförs från fondbörsens verkställande direktör till själva fondbörsen vore att avbryta handeln med värdepapper på samma villkor som enligt gällande lag.

Eftersom de uppgifter som avses i förslaget till 1 mom. överförs på själva fondbörsen, finns det inte längre någon anledning att bestämma om överföring av styrelsens uppgifter på förvaltningsrådet.

6 a §. Det föreslås att paragrafen ändras så att innehållet börjar motsvara 4 a kap. 8 §. Genom ändringen förenhetligas olika självreglerande sammanslutningars rättigheter att bevilja rättigheter att verka som parter till olika instanser som uppfyller kraven i lag och sammanslutningens, i detta fall fondbörsens, regler. Enligt 1 mom. skall fondbörsen på samma sätt som enligt gällande lag bevilja börsförmedlarrättigheter till en sökande som uppfyller de krav som ställs i lag och fondbörsens regler, som fastställts av myndigheterna, och som har ett fast affärsställe i Finland. Enligt 2 mom. skall fondbörsen på samma sätt som enligt gällande lag få bevilja en sådan värdepappersförmedlare börsförmedlarrättigheter som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation och som inte har något fast affärsställe i Finland.

I 2 mom. föreslås att andra än ovan nämnda värdepappersförmedlare som har ett fast affärsställe i Finland eller som kommer från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall kunna upptas som parter på fondbörsen endast på de villkor som finansministeriet bestämmer. Sådana parter skall på samma sätt som enligt gällande lag vara värdepappersförmedlare som kommer från andra stater än sådana som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt, som en nyhet, också andra som är verksamma på fondbörsen och som inte kommer från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Eftersom den föreslagna rätten skall föreskrivas i fondbörsens regler, som fastställs av finansministeriet, är det inte nödvändigt att bestämma om alla förutsättningar för utövande av rätten i lag. I enlighet med 3 kap. 4 § skall fondbörsens regler innehåller föreskrifter som kompletterar lagen.

De av finansministeriet bestämda villkor som avses i momentet hänför sig till prov-

ningen av enskilda fall. I gällande lag är beviljandet av rättigheter att verka som part i liknande fall bundet till statsrådets tillstånd. Med de föreslagna villkoren som bestäms av finansministeriet avses möjlighet att i enskilda fall uppställa sådana villkor för att någon skall godkännas som part på fondbörsen som är nödvändiga för att verksamheten skall vara tillförlitlig och placeraren skyddas. Under den gällande lagens tid har man i de tillstånd som statsrådet utfärdat fäst särskild uppmärksamhet vid finansinspektionens möjligheter att få uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över värdepappersmarknaden från parter på fondbörsen som bedriver sin verksamhet någon annanstans än i Finland.

Förslaget avviker från 4 a kap. 8 § värdepappersmarknadslagen, som gäller clearingmedlemmar, endast i den mån det är fråga om de bestämmelser som skall iakttas utöver de villkor som finansministeriet bestämmer. Detta därför att som börsförmedlare, dvs. en part som förutom för egen räkning också kan verka för en kunds räkning, kan godkännas endast en sökande som uppfyller de krav på börsförmedlare som ställs i lag och fondbörsens regler och som direkt med stöd av lag berörs av ovan nämnda bestämmelser gällande clearingmedlemmar, medan åter andra som är verksamma på fondbörsen kan verka på fondbörsen endast för egen räkning. Sålunda motsvarar propositionens innehåll de gällande reglerna om clearingmedlemmar.

Det föreslås att 4 mom. ändras enbart av lagstiftningstekniska orsaker utan att innehållet ändras. Det föreslås att hänvisningarna till 6 § 1 mom. slopas, eftersom det föreslås bli ändrat.

7 §. Det föreslås att gällande 7 § upphävs såsom onödig. Det föreslås att de uppgifter för fondbörsens verkställande direktör som nämns i den gällande lagen överförs på själva fondbörsen och fogas till fondbörsens andra uppgifter enligt 6 §.

9 §. Det föreslås att förbudet i paragrafen ändras så att det blir möjligt för värdepappersförmedlare som hör till samma koncern eller annars står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till varandra att verka samtidigt på fondbörsen oberoende av om de tillhandahåller samma eller olika investeringstjänster som avses i lagen om värdepappersföretag. I

den gällande lagen har förbudet mot sådan verksamhet hänfört sig till en förstärkning av det s.k. kursmanipulationsförbudet i 4 kap. 3 §. När den ursprungliga bestämmelsen stiftades var dock handelns struktur på marknaden en annan. Då bedrevs handeln utan det moderna elektroniska handelssystemet och utan dess möjligheter att utreda den kedja av uppdrag som lett till avslut. De internationella kontakterna på marknaden var också ringa. Då fanns inte heller de bestämmelser om kursmanipulation och kriminalisering av detta som nu ingår i strafflagen.

I nuläget hindrar den gällande paragrafen bl.a. koncerner, i synnerhet internationella koncerner till vilka hör flera än en värdepappersförmedlare, att ordna sin verksamhet flexibelt och i enlighet med kundernas intresse. Som det är nu kan paragrafen också medföra behov för såväl inhemska som utländska värdepappersförmedlare att i sin verksamhet ta till vissa konstlade externaliseringslösningar, vilka i värsta fall kan påverka möjligheterna att få de uppgifter som behövs för tillsynen över värdepappersmarknaden.

10 §. Det föreslås att 3 mom. ändras så att den skyldighet som avses i momentet gäller endast situationer där det på börslistan upptas värdepapper som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktier. Denna ursprungliga avsikt med momentet syns för närvarande endast i motiveringen till det i regeringens proposition.

12 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att dess förbud mot parallellnotering upphävs. Enligt gällande lag får ingen annan än fondbörsen uppta börsvärdepapper i eget kapital som finns på börslistan till annan offentlig handel som avses i paragrafen. Enligt förslaget skall också andra som ordnar i lagen tillåten offentlig handel än fondbörsen till annan offentlig handel kunna uppta även värdepapper i eget kapital som finns på börslistan. Förslaget undanröjer hindren för andra än fondbörsen att utveckla handelsplatser för annan offentlig handel.

På samma sätt som i gällande lag är ett villkor för att värdepapper skall upptas till annan offentlig handel att värdepapperen sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för efterfrågan och utbud, för att villkoren för en tillförlitlig prisbildning skall uppfyllas.

Dessutom, eftersom 1 mom. inte längre innehåller någon begränsning att uppta börsvärdepapper i eget kapital även till annan offentlig handel som upprätthålls av någon annan än fondbörsen, utvidgas värdepappersemitternas möjligheter att motsätta sig att värdepapperen upptas till nämnda handel också till dessa börsvärdepappers emittenter. Börsvärdepapper är värdepapper som upptagits till handel på börslistan. I den gällande lagen gäller motsvarande möjlighet att motsätta sig endast emittenter av värdepapper som upptagits till i paragrafen avsedd annan offentlig handel och inte emittenter av börsvärdepapper. Enligt förslaget skall alltså även den som emitterat börsvärdepapper kunna motsätta sig att hans värdepapper i eget kapital upptas till annan offentlig handel. Det ursprungliga syftet med bestämmelsen har varit att ge den som emitterat värdepapper som på någon annans initiativ upptas till i paragrafen avsedd annan offentlig handel möjlighet att motsätta sig att handel inledd, därför att upptagandet till i paragrafen avsedd handel medför lagbestämda skyldigheter för emittenten, dess ledning och ägare. Motsvarande situation föreligger inte för dem som emitterar värdepapper som finns på fondbörsen och som är föremål för handel på börslistan, eftersom värdepapper kan upptas på börslistan endast med emittentens medverkan. Förslaget utvidgar inte möjligheten att motsätta sig till handeln på börslistan men väl till en situation där den som emitterat värdepapper som är föremål för handel på börslistan kan motsätta sig parallellnotering av hans värdepapper.

Den som emitterat börsvärdepapper skall till skillnad från gällande lag kunna framställa en begäran enligt 5 mom. till finansinspektionen om att handeln med värdepapper som han emitterat skall avslutas, om värdepapperen har upptagits till handel utan emittentens samtycke. Finansinspektionen kan avslå emittentens begäran endast om den som ordnar annan offentlig handel visar att värdepapperen i övrigt uppfyller de krav som ställs i 1 mom. på likviditeten i fråga om handeln med värdepapper. I gällande lag gäller motsvarande bestämmelser endast dem som emitterat andra värdepapper än börsvärdepapper vilka upptagits till annan offentlig handel.

Förslaget gällande möjlighet att parallellnotera även börsvärdepapper i eget kapital baserar sig på målet att öka marknadens förutsättningar att organisera sig på önskat sätt och undanröja de hinder för marknadsplatsernas utveckling som följer av lagen. Förslaget kan leda till att marginalerna för likviditeten inom handeln med börsvärdepapper i eget kapital ökar mellan olika inhemska marknadsplatser. Att likviditeten sprids kan öka prisskillnaden mellan köp- och säljanbudet gällande värdepapper och således försämra prisbildningen i handeln med värdepapper och även marknadens effektivitet. Internationellt kan motsvarande marginalökning skönjas i fråga om de mest likvida värdepapperen som är föremål för handeln på börslistor, något som i ljuset av uppgifterna om handelns volym ändå inte har lett till att likviditeten eller prisbildningen i fråga om handeln i hemlandet skulle ha försämrats, utan handelns volym har ökat märkbart såväl i Finland som utomlands. Man kan tänka sig att inhemsk konkurrens mellan marknadsplatserna kommer att ha liknande verkningar. Konkurrens tvingar dem som upprätthåller marknadsplatserna att effektivisera sin verksamhet eller åtminstone att bibehålla nuvarande effektivitet. Dessutom offentliggör och sprider både marknadsplatserna själva och kommersiella informationskanaler pris- och andra uppgifter om köp, något som tillsammans med det prisarbitrage som marknadsplatserna själva sysslar med är ägnat att lindra de eventuella negativa verkningarna av ökade marginaler för likviditeten genom att handeln mellan marknadsplatserna ökar.

De faktiska verkningarna av förslaget beror på vilka åtgärder som vidtas av andra som enligt lagen får ordna annan offentlig handel, värdepappersföretagen och kreditinstituten och dem som emitterar börsvärdepapper i eget kapital samt finansinspektionen. Till förslaget hänför sig också förslaget till ändring av 4 kap. 7 §.

I 4 mom. föreslås att termen vederbörande ministerium ersätts med finansministeriet, som i själva verket sköter de frågor som avses i momentet.

12 a §. Det föreslås att den gällande paragrafen ändras så att den till innehållet börjar motsvara 6 a §, som gäller fondbörsens par-

ter, och 9 §, som gäller värdepappersförmedlarnas oavhängighet, genom hänvisningar till nämnda paragrafer. Genom förslaget förenhetligas de rättigheter och skyldigheter som gäller för fondbörsen och andra som ordnar offentlig handel samt dem som är parter i handeln.

13 §. Det föreslås att 1 mom. ändras. I 3—5 punkten föreslås tekniska ändringar som i huvudsak beror på ändringen av 12 a §. Dessutom föreslås det i 5 punkten att reglerna på samma sätt som enligt 4 § 1 mom. 5 punkten också skall innehålla föreskrifter om vilka krav som ställs på förvaltningen hos den som emitterar värdepapper som upptas eller redan upptagits till annan offentlig handel enligt 12 §. I föreskrifterna gällande saken skall naturligtvis beaktas bl.a. sökandens möjligheter att få information om emittentens förvaltning när emittenten inte medverkar till listandet. Det föreslås att 1, 2, 6 och 7 punkten ändras av lagstiftningstekniska orsaker utan att innehållet ändras.

Det föreslås också att till 1 mom. fogas en ny 8 punkt, enligt vilken reglerna för annan offentlig handel skall innehålla föreskrifter som kompletterar lagen om hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på den som ordnar annan offentlig handel fullgörs. Dessa föreskrifter skall omfatta de arrangemang som den som ordnar handeln vidtar för att fullgöra sina tillsynsuppgifter. I föreskrifterna kan också beaktas bl.a. arrangemang som baserar sig på avtal som ingåtts mellan den som ordnar handeln och hans parter samt emittenterna. I reglerna kan således intas t.ex. föreskrifter om en disciplinnämnd, dess uppgifter, sammansättning och oavhängighet samt om hur ärenden som den skall behandla anhängiggörs och behandlas, liksom om eventuella påföljder som baserar sig på inbördes avtal. Förslaget möjliggör emellertid också att andra slags arrangemang vidtas för att fullgöra tillsynsskyldigheterna och det är således smidigt med tanke på ordnandet av tillsynsverksamheten.

Det föreslås att 3 mom. vad innehållet beträffar ändras i överensstämmelse med 6 § som gäller fondbörsen. Enligt förslaget kan regler för annan offentlig handel enligt 12 § fastställas endast om de regler som skall iaktas vid handeln erbjuder investerarna tillräck-

ligt skydd och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt bestämmelserna om ordnandet av annan offentlig handel samt att god sed iakttas har ombesörjts på behörigt sätt. Dessutom föreslås att rätten för sammanslutningar av värdepappersförmedlare att ordna annan offentlig handel slopas. Dyliga sammanslutningar berörs inte av lagens bestämmelser om ordnandet av övrig verksamhet som lätt påverkar även ordnandet av offentlig handel, vilka gäller andra som enligt paragrafen får ordna annan offentlig handel. Detta gäller i synnerhet bestämmelserna om verksamhetens soliditet. Dessutom beskriver den rätt som i gällande lag tillkommer nämnda instans den situation som rådde när bestämmelsen bereddes då Finska Fondhandlareföreningen rf upprätthöll OTC- och mäklarlistor. Upprätthållandet av dessa listor har senare överförts på Helsingfors Börs.

Det föreslagna 3 mom. innehåller också ett förslag om att ansökan gällande fastställelse av regler för annan offentlig handel skall behandlas på samma sätt som ansökan om fastställelse av fondbörsens regler inom en skälig tid på tre månader efter det att ansökan har mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att den som ordnar annan offentlig handel har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Ansökan skall dock i varje händelse avgöras inom sex månader efter mottagandet av ansökan. Om ansökan inte har avgjorts inom föreslagna sex månader eller om ansökan har avslagits, kan den som ordnar annan offentlig handel överklaga till besvärsmyndigheten, som i fråga om beslut av finansministeriet är högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om besvärsmyndighet föreslås i 10 kap. 3 §. I 3 mom., liksom i 4 mom. som också föreslås bli ändrat, ingår ett förslag om utlåtande av Finlands Bank när ansökan om fastställelse av regler eller finansministeriets beslut om ändring eller komplettering av reglerna gäller handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten. Förslaget hör ihop med förslaget till ny 14 § och ändrad 15 §. Genom dessa ändringar föreslås att de särskilda befogenheterna slopas som Finlands Bank har enligt den gällande lagen och som gäller ordnandet av annan offentlig handel med värdepapper i främmande kapital och anmälan av

annan offentlig handel till den förteckning som Europeiska kommissionen för över reglerade marknader enligt investeringstjänstdirektivet. Genom ändringarna jämföras Finlands Banks ställning som avgivare av utlåntanden i lagstiftningen med Finansinspektionens ställning. Den som ordnar annan offentlig handel kan överklaga nämnda beslut av finansministeriet.

Det föreslås dessutom att 1, 3, 4 och 5 mom. ändras så att termen vederbörande ministerium ersätts med finansministeriet, som i själva verket behandlar de frågor som avses i momenten.

14 §. Det föreslås att paragrafen ändras. Genom förslaget slopas den gällande lagens krav på framställning från Finlands Bank när någon annan än fondbörsen vill ordna annan offentlig handel enligt 12 § med i lagen avsedda värdepapper i främmande kapital. Förslaget gör inget ingrepp i Finlands Banks rätt att själv bestämma på vilka villkor man bedriver handel med värdepapper i främmande kapital för att sköta sina penningpolitiska uppgifter i ett handelsförfarande som upprätthålls av någon som ordnar i lagen avsedd annan offentlig handel. Detta framgår av 1 mom. I praktiken blir det aktuellt att utöva denna rätt när Finlands Bank ger utlåtande till finansministeriet om en ansökan om fastställelse av regler som framställts i enlighet med 13 §. Dessutom föreslås att en bestämmelse med samma innehåll som gällande 4 mom. intas som 2 mom.

Avbrytande av handel med värdepapper som upptagits till offentlig handel

14 a §. Det föreslås att till kapitlet fogas en ny 14 a § och en mellanrubrik som beskriver dess innehåll. Paragrafen hänför sig till förslaget gällande 12 § om upphävande av förbudet mot parallellnotering. Om handeln med värdepapper som upptagits till offentlig handel, i första hand aktier, avbryts av någon som ordnar offentlig handel på begäran av den som emitterat värdepapperen eller av någon annan orsak som beror på emittenten, skall handeln också avbrytas av andra som ordnar handel. Handeln med ett enskilt värdepapper kan avbrytas i situationer där man försöker trygga alla placerares möjligheter att

bedriva handel med lika uppgifter om emittenten. I allmänhet avbryts handeln på begäran av emittenten själv för att han skall kunna informera om en omständighet som sannolikt inverkar på värdet av värdepapper som han emitterat. I vissa fall inträffar ett avbrott emellertid också när det på marknaden råder en stark misstanke om att emittenten vid en viss tidpunkt inte förmår svara för sin lagliga informationsskyldighet. Genom förslaget försöker man förhindra situationer där handel som upprätthålls av någon som ordnar offentlig handel fortsätter när det råder uppenbar ojämlighet i fråga om tillgången till information.

I enlighet med paragrafen skall handeln avbrytas endast om avbrottet beror på den som emitterat värdepapperet. Sålunda föreligger ingen allmän skyldighet att avbryta handel t.ex. om handeln avbryts av någon orsak som beror på den som upprätthåller handeln, såsom ett fel som inträffat i den omvärld där handeln bedrivs.

I enlighet med paragrafen kan handeln fortsätta genast när den orsak som beror på emittenten har försvunnit. Hindret kan anses ha försvunnit åtminstone när emittenten har lämnat information om vad som legat till grund för begäran om avbrott genom ett meddelande eller på något annat sätt och när emittenten genom ett meddelande eller på något annat sätt har reagerat i en situation där handeln med värdepapper som han emitterat har avbrutits för att man misstänker att emittenten inte förmår klara av sin lagliga informationsskyldighet. För att avbrotten skall lyckas föreslås i paragrafen att den som ordnar handeln omedelbart skall underrätta andra som ordnar handel om att handeln avbrutits, att avbrottet upphört och om grunderna för dessa åtgärder, om de upprätthåller offentlig handel som omfattar samma värdepapper.

Rapporter till övriga medlemstater och kommissionen

15 §. Det föreslås att paragrafen ändras och att en ny mellanrubrik tillfogas före den. I 1 mom. föreslås att termen vederbörande ministerium ändras till finansministeriet, som i själva verket behandlar de frågor som avses i

momentet.

Paragrafens 2 och 3 mom. blir onödiga på grund av de ändringsförslag gällande 13 och 14 § som förklaras ovan. Genom förslagen upphävs en del av de särskilda rättigheter som enligt gällande lag tillkommer Finlands Bank.

Yrkesmässigt ordnad handel

16 §. Det föreslås att paragrafen och mellanrubriken före den ändras. I paragrafen bestäms om andra yrkesmässigt ordnade handelsförfaranden som är tillgängliga för allmänheten och som blir möjliga vid sidan av den offentliga handel, dvs. handel på börslistan, som avses i lagen och i 12 § avsedd annan offentlig handel. De skyldigheter som gäller dem som emitterar inhemska värdepapper som är föremål för denna typ av handelsförfarande och vissa andra instanser skärps jämfört med nuläget.

De andra yrkesmässigt ordnande och för allmänheten tillgängliga handelsförfaranden som föreslås i 1 mom. berörs inte av förpliktelserna i 2, 5 eller 6 kap. beträffande fortlöpande och regelbunden informationsskyldighet för den som emitterar värdepapper som är föremål för offentlig handel, aktieägars flaggningsskyldighet, värdepappersmarknadslagets insiderreglering och inte av lagens bestämmelser om offentliga köp- och inlösningsanbud. Detta betyder dock inte att skyddet för placerarna försämras jämfört med nuläget, ty som det är nu tillämpas dessa skyldigheter inte på handeln med föremålen för dylika handelsförfaranden, i huvudsak inhemska privata aktiebolags och utländska bolags värdepapper. Förslaget snarare förbättrar skyddet för placerarna, eftersom det möjliggör inhemsk organiserad handel med placerarnas innehav i dylika bolag. Förslaget förbättrar möjligheterna för ägare av privata aktiebolags värdepapper att bestämma om sin egendom. Ett annat tilläggselement som förbättrar skyddet för placerarna och som måste beaktas är dessutom den ovan relaterade ändringen av värdepappersbegreppet och den därav föranledda skyldigheten att offentliggöra emissionsprospekt som åläggs en mera omfattande grupp av emittenter, inklusive vissa typer av privata aktiebolag, när värde-

papper erbjuds till allmänheten.

Det föreslagna nya handelsförfarandet berör inte tvånget för privata aktiebolag att ombildas till publika aktiebolag och inte tvånget att ansluta aktierna till värdeandelssystemet, omständigheter som är ägnade förbättra i synnerhet små och medelstora företags möjligheter att bli föremål för ett yrkesmässigt ordnat handelsförfarande och således få mångsidigare finansieringsalternativ. Vidare, i synnerhet när det är fråga om utländska bolag och deras värdepapper, vilka utomlands är föremål för handel som motsvarar offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen, har placerarna genom att utnyttja modern informationsförmedling och med beaktande av lagens informationsskyldighet för värdepappersförmedlare ofta goda möjligheter att få motsvarande uppgifter om dessa bolag som vad bolagen skulle vara tvungna att offentliggöra om de skulle iaktta den finska värdepappersmarknadslagen. För att säkerställa detta kan dock endast värdepapper i fråga om vilka tillgången till upplysningar om emittenten och handeln är tillräckligt tryggad i Finland vara föremål för handelsförfarandet. Detta är möjligt att genomföra på flera olika sätt, t.ex. genom självreglering hos den som ordnar handelsförfarandet. I fråga om t.ex. utländska värdepapper kan den som ordnar handelsförfarandet dessutom själv förbinda sig att utan dröjsmål offentliggöra de uppgifter som i enlighet med direktiven offentliggjorts utomlands.

Det handelsförfarande som avses i paragrafen skall regleras i sig så att det garanterar ett tillräckligt skydd för de placerare som deltar i förfarandet genom de förpliktelser gällande tillvägagångssätt och andra förpliktelser som åläggs dem som får ordna förfarandet och de straffbestämmelser som gäller själva förfarandet och marknadsföringen av det. I enlighet med förslaget kan ett handelsförfarande ordnas yrkesmässigt av en i värdepappersmarknadslagen avsedd fondbörs och värdepappersförmedlare, dvs. kreditinstitut och värdepappersföretag som fått koncession eller verksamhetstillstånd. Det föreslås att gruppen av anordnare skall vara såhär begränsad eftersom på nämnda instanser tillämpas lagbestämda villkor som gäller tillförlitlig verksamhet inklusive koncessionsvillkor

som gäller ägarnas och ledningens tillförlitlighet och goda anseende samt krav på tillräckliga resurser för verksamheten. Dessutom berörs värdepappersförmedlare av bestämmelserna i 4 kap. värdepappersmarknadslagen om förfaringssättet i förhållande till kunderna. När en fondbörs ordnar handelsförfarandet skall nämnda bestämmelser om förfaringssättet dock inte tillämpas. Genom dessa bestämmelser om förfaringssättet har man genomfört kraven i artikel 11 i investeringsjämsdirektivet och de gäller enligt direktivet endast värdepappersförmedlare.

Bestämmelserna om förfaringssättet i 4 kap. förutsätter bl.a. att förmedlarna inte handlar i strid med god sed när de tillhandahåller tjänster och att de sköter sina uppdrag omsorgsfullt till kundens fördel utan omotiverat dröjsmål. Dessutom skall värdepappersförmedlaren lämna sina kunder sådana upplysningar om investeringstjänsten och föremålet för den som väsentligt kan påverka kundens beslut. En sådan väsentlig omständighet som förmedlaren skall informera placeraren om är att de informations- och andra skyldigheter som åligger emittenter av värdepapper som är föremål för handelsförfarandet avviker från motsvarande skyldigheter för emittenter av värdepapper som är föremål för den egentliga offentliga handel som avses i lagen. Att den som ordnar handelsförfarandet ansvarar för informationen understryks också av förslagen om kriminalisering av vilseledande marknadsföring av handelsförfarandet i 8 kap.

Utöver de centrala placerarskyddselement som presenteras ovan i fråga om det nya handelsförfarandet, den ökade inhemska likviditeten i handeln med de värdepapper som är föremål för förfarandet och de krav som gäller dem som ordnar handelsförfarandet innehåller förslaget till 2 mom. också ett minst lika viktigt skyddselement, dvs. att den som ordnar handelsförfarandet skall utarbeta och offentliggöra regler för handelsförfarandet, vilka jämte ändringar alltid skall vara kända för dem som deltar i förfarandet. Dessa regler skall enligt förslaget innehålla föreskrifter åtminstone om hur värdepapper blir föremål för handelsförfarandet, hur och på vilka grunder handelsrättigheter beviljas och återkallas och hur, när och i vilken omfatt-

ning investerarna och andra som deltar i handeln skall informeras om anbud eller anbudsuppmaningar samt om avslut, liksom i tillämpliga delar också andra föreskrifter som avses i 13 § 1 mom. i kapitlet. Av reglerna skall också framgå hur avslut clearas och hur de värdepapper som är föremål för handeln förvaras. Av reglerna skall dessutom framgå hur de ändras och hur åtminstone parterna i handelsförfarandet informeras om ändringarna innan de träder i kraft. Regler som utarbetats av den som upprätthåller handelsförfarandet behöver inte fastställas av finansministeriet eller någon annan myndighet.

Utöver reglernas minimiinnehåll innehåller förslaget till 1 mom. genom hänvisningar till 4 kap. ett bemyndigande för finansinspektionen, vilket grundar sig på redan gällande lag, att meddela föreskrifter även med avseende på den som ordnar annat handelsförfarande enligt paragrafen. På grundval av 4 kap. 4 § 5 mom. kan finansinspektionen, för att uppfylla kraven i investeringsjämsdirektivet, meddela föreskrifter som kompletterar lagen om de förfaringssätt som skall iakttas i förhållande parterna. Sådana föreskrifter kan behövs i enlighet med artikel 11 i direktivet om investeringstjänster med beaktande av parternas erfarenheter av investeringsverksamhet. De områden där föreskrifter kan vara nödvändiga kan gälla åtminstone genomförandet av uppdrag, rättvist bemötande av parterna, undvikande av intressekonflikter i anslutning till handeln, handelsförfarandets genomskinlighet och tillsynen över det. Bemyndigandet att meddela föreskrifter kompletteras av den i 3 mom. föreslagna skyldigheten för den som ordnar handelsförfarandet att på förhand underrätta finansinspektionen om reglerna för handelsförfarandet och ändringar i dem. Anmälningförfarandet erbjuder finansinspektionen ett lämpligt sätt att övervaka att verksamheten och reglerna är lagenliga.

Av den reglering som föreslås beträffande det nämnda handelsförfarandet följer att handelsförfarandet inte är en sådan reglerad marknad som avses i investeringsjämsdirektivet och det kan alltså inte anmälas till Europeiska kommissionen för att upptas på den förteckning över reglerade marknader som kommissionen upprätthåller med stöd av ar-

tikel 16 i direktivet.

I flera lagar som berör olika investerargrupper och i de myndighetsnormer som utfärdats med stöd av dem ingår det begränsningar beträffande i vilka värdepapper placeras som hör till respektive grupp får investera. Sådana bestämmelser finns i 69 § lagen om placeringsfonder, med stöd av vilken begränsningarna i lagens 73 och 75—77 § kan tillämpas endast på värdepapper med vilka bedrivs offentlig handel på fondbörsens börslista eller med vilka bedrivs handel på någon annan reglerad marknadsplats som fungerar fortlöpande samt är erkänd och öppen för allmänheten. Trots att det handelsförfarande som avses i denna paragraf har regler som uppgjorts av upprätthållaren, det ofta torde kunna anses fungera fortlöpande och det i enlighet med definitionen är öppet för allmänheten, kan det inte betraktas som en erkänd marknad. Detta föranleder ändå inte att en investeringsfond inte skulle kunna köpa eller sälja värdepapper vid ett sådant handelsförfarande som avses i paragrafen, om värdepapperen är föremål för handel på en marknad som avses även i lagen om placeringsfonder. Lagen om placeringsfonder och det bakomliggande investeringsfonddirektivet förutsätter inte att värdepapper som tillåts som investeringsobjekt måste köpas eller säljas på sådana marknader som anges i lagen och direktivet.

Föremål för ett i lagen avsett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande får inte vara värdepapper som är föremål för offentlig handel enligt lagen, dvs. handel på börslistan eller annan offentlig handel enligt 12 §. Genom detta vill man förhindra att detta handelsförfarande, som inte är så hårt reglerat, blir det huvudsakliga handelssättet. Det uttryckliga syftet med förslaget är att möjliggöra ett bättre organiserat och mera genomskinligt inhemskt handelsförfarande för sådana värdepapper med vilka man för närvarande inte kan bedriva organiserad handel i Finland på grund av hinder i lagstiftningen eller av andra reella skäl.

Den som ordnar handelsförfarandet åläggs i 3 mom. skyldighet att övervaka den verksamhet som bedrivs inom ramen för förfarandet. Övervakningen riktas i första hand till

att de avtalsbaserade reglerna för förfarandet iakttas, men också till att upptäcka och förhindra verksamhet i syfte att missbruka insiderinformation och manipulera kurserna, enligt vad som är möjligt med de metoder som den som ordnar handelsförfarandet förfogar över. Dessutom skall den som ordnar handelsförfarandet ge finansinspektionen sådan information om sitt tillsynssystem och sin tillsynsverksamhet samt om arrangemang för insamling och förvaring av uppgifter om handeln som är viktig för tillsynen.

Förslaget gällande paragrafen hör ihop med den utvidgning av fondbörsens verksamhetsområde som behandlas i 3 § i detta kapitel. Värdepappersförmedlare skall kunna bedriva sådan verksamhet som avses i paragrafen med stöd av den speciallagstiftning som gäller dem, kreditinstitut med stöd av 20 § kreditinstitutslagen och värdepappersföretag som fondkommissionsrörelse enligt 3 § 1 mom. 1 punkten eller som värdepappersförmedlarrörelse enligt 3 § 1 mom. 3 punkten lagen om värdepappersföretag. Utländska företag som erbjuder tjänster berörs av speciallagar, där man har beaktat rådets direktiv gällande utländska kreditinstituts och värdepappersföretags verksamhet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen. Dessutom kompletteras förslaget av förslagen till ändringar i 7 kap. 1 § 1—2 mom. och 8 kap. 2 § samt gällande 51 kap. 1 och 3 § strafflagen.

Avsikten med förslaget är inte att försvåra verksamhet som avses i 3 § lagen om värdepappersföretag. Fondkommissionsrörelse och värdepappersförmedlarrörelse enligt den paragrafen skall även i fortsättningen kunna bedrivas i enlighet med investeringstjänstdirektivet utan de extra skyldigheter som framgår av denna paragraf. När man bedömer om den som enligt lagen får ordna handel skall utarbeta regler enligt paragrafen och om han skall iaktta övriga krav enligt paragrafen, är det avgörande om han upprätthåller ett automatiserat system som tar emot köp- och sälj-ansubud från många olika håll och sammanställer dem inom systemet så att detta leder till bindande och oåterkalleliga värdepappersavslut för dem som deltar i handeln under det att den rådande prisnivån för det värdepapper som kommer i fråga bildas vid respektive tidpunkt inom systemet. En väsentlig sak är

också att när anbuden sammanfaller är de anbud som leder till ett bindande och oåterkalleligt värdepappersavslut, åtminstone vad de bästa anbuden beträffar, offentliga åtminstone för dem som deltar i handelsförfarande.

Vid sedvanlig fondkommissionsrörelse agerar värdepappersförmedlaren i eget namn för någon annans räkning och deltar som mottagare av anbud i det vanligen fristående handelsförfarande medan anbuden och de avslut som de leder till utgör en del av prisbildningen inom detta handelsförfarande. Sedvanlig fondkommissionsrörelse kan också bedrivas så att värdepappersförmedlaren genomför avsluten för kundernas räkning utan att affären är förknippad med någon officiell prisbildningsprocedur.

Sedvanlig värdepappersförmedlarrörelse omfattar lämnande, offentliggörande och marknadsföring av köp- och säljanbud eller framförande av dem på något annat sätt till investerarnas kännedom samt handel för egen räkning på grundval av sådana anbud. En värdepappersförmedlare enligt lagen som bedriver värdepappersförmedlarrörelse framför alltså köp- och säljanbud till investerarnas kännedom och samt bedriver på grundval av dem handel för egen räkning. När det är fråga om värdepappersförmedlarrörelse verkar värdepappersförmedlaren alltså inte via en annan värdepappersförmedlare som dennes kund, trots att den som är motpart i avtalet kan vara en annan värdepappersförmedlars kund eller direkt en annan värdepappersförmedlare själv. Till skillnad från vid fondkommissionsrörelse får vid värdepappersförmedlarrörelse värdepappersförmedlaren sin avkastning från prisskillnaden mellan de köp- och säljanbud han framfört till investerarnas kännedom, medan avkastningen vid fondkommissionsrörelse åter består av en förmedlingsprovision. Typiskt för värdepappersförmedlarrörelse är att man där ger anbud som gäller flera värdepapper på en gång till en stor grupp investerare.

Till skillnad från den sedvanliga värdepappersförmedlarrörelse som beskrivs ovan förutsätter ordnandet av i denna paragraf avsett handelsförfarande som värdepappersförmedlarrörelse att verksamheten ordnas med hjälp av ett automatiserat system som tar emot

köp- och säljanbud från många olika håll och sammanställer dem inom systemet så att detta leder till bindande och oåterkalleliga värdepappersavslut för dem som deltar i handeln under det att den rådande prisnivån för det värdepapper som kommer i fråga bildas vid respektive tidpunkt inom systemet. Till skillnad från ett handelsförfarande som ordnats som fondkommissionsrörelse ger den som ordnar ett handelsförfarande som ordnas som värdepappersförmedlarrörelse inom nämnda system köp- och säljanbud för egen räkning och blir samtidigt för egen räkning part i varje bindande och oåterkalleligt avslut.

Det föreslagna nya handelsförfarande hindrar inte kapitalplaceringsverksamhet. Genom förslaget ändras inte bestämmelserna om anbud till en snäv personkrets eller bestämmelserna om yrkesmässiga investerare och de tjänster som tillhandahålls dem.

Det föreslagna nya handelsförfarande är inte offentlig handel enligt lagen. Sålunda berörs det inte av skattelagstiftningens bestämmelser om offentlig handel och ägare till värdepapper som är föremål för offentlig handel, såsom befrielse från överlåtelseskatt för värdepappersköp eller bestämmelserna om dividendskatt för ägare till värdepapper som är upptagna på fondbörsens börslista.

Marknadsföring av yrkesmässigt ordnade handelsförfarande

17 §. Det föreslås att till kapitlet fogas en ny 17 §, som motsvarar 16 § 1 mom. i den gällande lagen med den kompletteringen att den också omfattar sådana andra yrkesmässigt ordnade och för allmänheten tillgängliga handelsförfarande som ingår i förslaget till ny 16 §. Dessutom föreslås att det före paragrafen tillfogas en ny mellanrubrik som motsvarar paragrafens innehåll.

4 kap. Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster

4 §. Det föreslås att 3 mom. ändras så att till den fogas ett bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter om förfarande för att undvika intressekonflikter. I förslaget avses med bemyndigandet för finansinspektionen att meddela föreskrifter det

sätt som avses i 4 § 2 punkten lagen om finansinspektionen att meddela tillsynsobjekten föreskrifter som gäller iakttagandet av de bestämmelser som gäller dem. De föreskrifter som avses i momentet används också internationellt och innehåller bestämmelser bl.a. om att konfidentiella kunduppgifter i värdepappersföretag eller kreditinstitut som tillhandahåller många olika investeringstjänster inte sprids t.ex. från den enhet som ordnar emission till den enhet som bedriver värdepappersförmedling eller från den enhet som bedriver värdepappershandel till den enhet som sköter den egna investeringsverksamheten. Vanligtvis gäller föreskrifterna att olika funktioner skall avskiljas fysiskt från varandra och tillsynsobjektens egen tillsyn över den interna informationen.

Om saken finns för närvarande finansinspektionens anvisning 201.12 till värdepappersförmedlare om att hålla värdepappersfunktioner åtskilda. Förslaget hänför sig delvis även till föreslagen till ändring av 3 kap. 9 § och upphävande av 4 kap. 6 § 2 mom. Genom föreskrifterna försöker man förhindra missbruk av insiderinformation och kursmanipulation. I föreskrifter som finansinspektionen med stöd av momentet meddelar sina tillsynsobjekt är det skäl att beakta också andra sammanslutningar som eventuellt hör till samma koncern som tillsynsobjektet.

6 §. Det föreslås att 2 mom. upphävs. På samma sätt som 3 kap. 9 § hänför sig även detta moment till förhindrandet av kursmanipulation. När den ursprungliga bestämmelsen stiftades var dock handelsstrukturen på marknaden en annan. Då bedrevs handeln utan det moderna elektroniska handelssystemet och utan dess möjligheter att utreda den kedja av uppdrag som lett till avslut. De internationella kontakterna på marknaden var också ringa. Då fanns inte heller de bestämmelser om kursmanipulation och kriminalisering av detta som nu ingår i strafflagen.

7 §. Det föreslås att 2 mom. ändras till den del som gäller bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter. Enligt gällande lag skall en värdepappersförmedlare som avses i lagen avge rapport enligt 1 mom. över alla köp och andra affärer som han har gjort med värdepapper så som finansinspektionen bestämmer antingen till vederbörande

fondbörs eller någon annan som ordnar offentlig handel enligt 3 kap. 12 §, för vilken handel värdepapperet är föremål, eller av särskilda skäl till någon annan sammanslutning som står under finansinspektionens tillsyn och av denna har godkänts för ändamålet eller till finansinspektionen eller till Finlands Bank. När momentet tillkom 1996 ordnades all offentlig handel som avses i lagen av Helsingfors Börs, liksom för närvarande. Trots att man då inte bara lät bli att begränsa parallellnotering av marknadsvärdepapper som var föremål för annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 § utan också bland börsvärdepapperen bara begränsade parallellnotering av andra värdepapper än värdepapper i eget kapital, var parallellnotering inte sannolik. OTC- och mäklarlistan som hade upprätthållits av Finska Fondhandlareföreningen rf. hade just börjat skötas av Helsingfors Börs.

Det viktigaste målet för denna regeringsproposition är att öka marknads förutsättningar att organisera sig på önskat sätt och undanröja hindren i lagen för en utveckling av marknadsplatserna för värdepapper, vilket ökar konkurrensmöjligheterna också vid ordnandet av offentlig handel. Viktiga medel för att uppnå detta mål är att förbudet mot parallellnotering av värdepapper i eget kapital som är föremål för handel på börslistan upphävs på vissa villkor som framgår av de föreslagna ändringarna i 12 §. Så som konstateras i motiveringen till den föreslagna ändringen i 3 kap. 12 § 1 mom. kan parallellnotering av värdepapper leda till att marginalen för likviditeten inom handeln med värdepapperen ökar mellan olika handelssystem för offentlig handel. Detta kan öka prisskillnaden mellan köp- och säljanbud gällande värdepapper och således försämra prisbildningen i handeln med värdepapper och även marknads effektivitet samt underlätta manipulation av kurserna på marknaden. Trots att marknadsplatserna själva och andra kommersiella informationskanaler offentliggör och sprider pris- och andra uppgifter om köp, något tillsammans med det prisarbitrage som marknadsparterna själva sysslar med är ägnat att lindra de eventuella negativa verkningarna av ökade marginaler för likviditeten, måste på grund av att förbudet mot parallellnotering upphävs även bemyndigandet för finansin-

spektionen att meddela föreskrifter i 2 mom. ändras.

Enligt förslaget kan finansinspektionen bestämma att de rapporter som avses i momentet skall uppgöras på ett sätt som tryggar värdepappersmarknadens funktion och tillsynen över marknaden. Härmed avses att i synnerhet i en situation där parallellnotering av värdepapper håller på ske skall i en föreskrift som finansinspektionen meddelar med stöd av detta bemyndigande beaktas möjligheterna för de parter som är verksamma på marknaden och andra aktörers möjligheter att få information om och sammanställa prisnivåerna för köp och andra affärer som har gjorts på olika marknadsplatser. Detta kan också leda till att det genom en föreskrift blir nödvändigt att upprätta ett enhetligt system som hela tiden uppdateras för anmälning och insamling av uppgifter om handeln med samma värdepapper på olika marknadsplatser. I enlighet med momentet kan finansinspektionen fortfarande bestämma att rapporterna skall avges så som finansinspektionen bestämmer till fondbörsen, någon annan som ordnar offentlig handel enligt 3 kap. 12 §, någon annan sammanslutning som står under finansinspektionens tillsyn och av denna har godkänts för ändamålet, till finansinspektionen eller till Finlands Bank.

Kursmanipulation har kriminaliserats i 51 kap. strafflagen.

8 §. Det föreslås att paragrafen upphävs. Bestämmelsen avviker från reglerna för internationell handelsrapportering och den grundar sig inte på direktiven om saken. Dessutom har den nuvarande tillämpningen av bestämmelsen lett till att den separata rapporteringen av egna köp inte har någon betydelse för varken tillsynen eller något annat. På grund av att bestämmelsen avviker från internationella modeller hindrar den snarare marknadens utveckling.

4 a kap. Clearingverksamhet

2 §. Det föreslås att 3 mom. ändras så att det motsvarar 10 § lagen om kreditinstitutsverksamhet utom till de delar som gäller ändringssökande. Bestämmelser om ändringssökande föreslås i 10 kap. 3 §. Enligt förslaget skall finansministeriet fatta beslut om kon-

cession för en clearingorganisation inom sex månader efter att ha mottagit ansökan om koncession. Om ansökan är bristfällig räknas dock tidsfristen på sex månader från det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredning som behövs för att avgöra ansökan till finansministeriet. Ansökan om koncession skall dock alltid avgöras inom 12 månader efter mottagandet av ansökan. Ändringen förbättrar ställningen för den som ansöker om koncession för en clearingorganisation.

4 §. Det föreslås att 1 mom. ändras i överensstämmelse med de regler som gäller ordnandet av offentlig handel. Enligt förslaget skall en clearingorganisations regler innehålla föreskrifter som kompletterar lagen om bedrivande av clearingorganisationsverksamhet, och reglerna och ändringar i dem skall fastställas om de uppfyller kraven på tillförlitlig clearingorganisationsverksamhet och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt bestämmelserna om clearingorganisationsverksamhet och god sed iakttas har ombesörjts på behörigt sätt.

I 1 mom. föreslås dessutom motsvarande bestämmelser som i fråga om fondbörsen och annan offentlig handel om att en ansökan som gäller en clearingorganisations regler skall vara förbunden med en skälig tidsfrist på tre månader efter det att ansökan har mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra ansökan. Ansökan skall dock i varje händelse avgöras inom sex månader efter mottagandet. Om ansökan inte har avgjorts inom den föreslagna tiden på sex månader eller om ansökan har avslagits, kan sökanden överklaga till besvärmyndigheten, som i fråga om beslut av finansministeriet är högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om besvär rätt föreslås i 10 kap. 3 §.

Det föreslås att 2 mom. ändras i sin helhet av lagstiftningstekniska orsaker utan att innehållet i de gällande punkterna ändras. Det föreslås emellertid att till momentet fogas en ny 14 punkt, enligt vilken clearingorganisationens regler skall innehålla föreskrifter även om hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på clearingorganisationen fullgörs. Dessa föreskrifter skall omfatta de arrangemang som clearingorganisationen

vidtar för att fullgöra sina tillsynsuppgifter. I föreskrifterna kan också beaktas bl.a. arrangemang som baserar sig på avtal som ingåtts mellan clearingorganisationen och clearingmedlemmarna. I reglerna kan således intas t.ex. föreskrifter om en disciplinnämnd, dess uppgifter, sammansättning och oavhängighet samt om hur ärenden som den skall behandla anhängiggörs och behandlas, liksom om eventuella påföljder som baserar sig på inbördes avtal. Förslaget möjliggör emellertid också att andra slags arrangemang vidtas för att fullgöra tillsynsskyldigheterna och det är således smidigt med tanke på ordnandet av tillsynsverksamheten.

Det föreslås att bestämmelserna i 4 mom. om ändring och komplettering av fastställda regler ändras så att de börjar överensstämma med de föreslagna bestämmelserna om fondbörsen och annan offentlig handel. Bestämmelser om besvär rätt föreslås i 10 kap. 3 §. Samtidigt föreslås att termen vederbörande ministerium som använts i paragrafen ändras till finansministeriet, som i själva verket behandlar de frågor som avses i paragrafen.

5 §. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten ändras så att en clearingorganisation också får clara och avveckla avslut som gjorts inom ett i förslaget till 3 kap. 16 § avsett annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande som är tillgängligt för allmänheten.

5 kap. Stadganden om insynsställning

2 §. *Offentlighet för innehav.* Det föreslås att rubriken för paragrafen och 1 mom. ändras. Paragrafens 1 mom. föreslås bli ändrat så att innehavet av de nya finansiella instrumenten skall vara offentligt, om innehavet av de värdepapper som är föremål för dem enligt gällande lag är offentligt för personen i fråga. På dylika finansiella instrument skall också övriga bestämmelser om insynsställning i 5 kap. tillämpas. Detta är motiverat därför att genom alla rättigheter som har samma egenskaper som värdepapper och som riktar sig till aktier som är föremål för offentlig handel och till värdepapper som enligt lagen om aktiebolag berättigar till sådana kan man i strid med lagen utnyttja icke-offentliggjord viktig information om en emittent av aktier som är föremål för offentlig handel eller värdepap-

per som enligt lagen om aktiebolag berättigar till sådana. Samtidigt föreslås preciseringar beträffande lagens förhållande till rådets direktiv 89/592/EEG om samordning av föreskrifter om insideraffärer. Genom direktivet och lagens bestämmelser skyddas den offentliga handelns enhetlighet och okränkbarhet. Sålunda är det skäl att begränsa värdepappersmarknadslagens bestämmelser om insynsställning till sådana värdepapper som är föremål för offentlig handel samt till värdepapper som berättigar till nämnda värdepapper.

Dessutom föreslås att i 1 mom. 3 punkten slopas hänvisningen till sammanslutningar av värdepappersförmedlare som ordnar handel med värdepapper. Slopandet hänför sig till den ändring som föreslås i 3 kap. 13 § 3 mom., genom vilken dylika sammanslutningar fråntas rätten att ordna annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 §.

3 §. Det föreslås att 1 mom. ändras på samma sätt som 2 §. Dessutom föreslås att uttrycket vem han är förmyndare för och myndling ändras till begreppen omyndig och omyndigs intressebevakare som används i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999). I lagen om förmyndarverksamhet avses med en omyndig den som inte har fyllt 18 år samt den som har fyllt 18 år men förklarats omyndig. En fullvuxens ekonomiska angelägenheter sköts av en intressebevakare i enlighet med begränsningarna i den egna rättshandlingsförmågan. Domstolen kan besluta att en fullvuxen får företa vissa rättshandlingar eller förfoga över viss egendom endast tillsammans med intressebevakaren, att han inte är behörig att företa vissa rättshandlingar eller har rätt att förfoga över viss egendom eller att han förklaras omyndig varvid han inte kan bestämma över sin egendom. Enligt lagen kommer alternativet att förklara en fullvuxen omyndig i sista hand.

Strävan med bestämmelserna om anmälningsskyldighet är att de skall omfatta även de instanser vilkas beslutsfattande de anmälningsskyldiga har möjlighet att påverka i avsevärd omfattning. Till anmälningsskyldigheten hänför sig emellertid också offentlighet för de gjorda anmälningarna. I situationer där en fullvuxen persons rätthandlingsförmåga har begränsats utan att han har förklarats

omyndig, kan han fortfarande bestämma över sin egendom i enlighet med vad domstolen har beslutat. Han kan alltså anses vara förmögen att fortfarande förfoga över sin egendom med de begränsningar som domstolen uppställt i sitt beslut. Med beaktande av offentligheten för anmälningar som de anmälningsskyldiga gjort och en sådan fullvuxen persons förmåga att fortfarande i begränsad omfattning bestämma över sin egendom är det inte ändamålsenligt att utvidga anmälningsskyldigheten till alla de personer vilkas intressebevakare en anmälningsskyldig är utan att bibehålla anmälningsskyldighetens omfattningen till de personer som han är intressebevakare för och som har förklarats omyndiga eller som är omyndiga på grund av att de är minderåriga.

En i paragrafen avsedd person skall när han tar emot sitt uppdrag för egen del och sådana omyndiga som han är intressebevakare för och sådana sammanslutningar och stiftelser där han har bestämmande inflytande meddela innehav av aktier som arbetsgivaren emitterat och som är föremål för offentlig handel och värdepapper som berättigar till sådana aktier samt ändringar i dessa innehav.

4 §. Det föreslås att uttrycket vem han är förmyndare för som används i 1 och 2 mom. ändras på samma sätt som i 3 § till uttrycket en omyndig vars intressebevakare den anmälningsskyldige är. Dessutom föreslås att hänvisningarna till sammanslutningar av värdepappersförmedlare slopas i 1 mom., eftersom de enligt förslaget till 3 kap. 13 § 3 mom. inte längre kan ordna sådan annan offentlig handel som avses i paragrafen.

7 kap. Tillsyn över värdepappersmarknaden

1 §. Det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att finansinspektionen också övervakar andra handelsförfaranden som avses i 3 kap. 16 § och att den har rätt att få information också av dem som emitterat värdepapper som är föremål för sådana och av andra instanser som avses i momentet. Avsikten är att finansinspektionens tillsyn i fråga om andra handelsförfaranden som avses i 3 kap. 16 § i första hand skall inriktas på att den som ordnar handelsförfarandet fullgör sina skyldigheter

enligt lagen och på om han vid förfarandet gör sig skyldig till gärningar som är kriminaliserade i lagen.

Eftersom man på ett smidigare sätt än nu också skall kunna ta med även andra direkta parter än värdepappersförmedlare i handeln på börslistan och annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 §, föreslås dessutom att finansinspektionen skall ha rätt att även av dessa få de upplysningar som tillsynen förutsätter samt av dem få kopior av handlingar som är nödvändiga för tillsynen. Finansinspektionen har också rätt att förrätta för tillsynen nödvändiga inspektioner hos dessa sammanslutningar.

Ändringarna är nödvändiga för tillsynen över de föreslagna nya handelsförfarandena och parterna i dem och för tillsynen över parterna i den offentliga handel som avses i lagen. Förslaget som gäller andra direkta parter i offentlig handel motsvarar bestämmelserna i 4 kap. 3 § lagen om standardiserade optioner och terminer.

3 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att där slopas omnämmandet av en sammanslutning av värdepappersförmedlare som avses i 3 kap. 13 § 3 mom. såsom onödigt på grund av den föreslagna ändringen av det moment som det hänvisas till.

8 kap. Straffstadganden

Olovligt ordnande av handelsförfarande med värdepapper

2 §. Det föreslås att mellanrubriken för paragrafen ändras så den motsvarar det ändrade innehållet i 2 §, och att paragrafens innehåll ändras så att det motsvarar de ändringar som föreslås i 3 kap. 16 §. Genom förslaget kriminaliseras ett yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande som strider mot det nya innehållet i 16 §. Med undantag för den utvidgade kriminaliseringen motsvarar paragrafens innehåll jämte straffskala gällande lag. Samtidigt föreslås att hänvisningen till 3 kap. 14 § slopas på grund av de föreslagna ändringarna i den.

3 §. Det föreslås att paragrafen ändras så att osann, vilseledande eller mot god sed stridande marknadsföring av offentlig handel samt annat yrkesmässigt ordnat och för all-

mänheten tillgängligt handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § skall vara straffbar. Straffskalan beträffande straff som döms ut för sådan marknadsföring är av grundad anledning densamma som straffskalan i gällande lag i fråga om straff som döms ut för på olika sätt ohederlig marknadsföring av värdepapper. Dessutom föreslås att i paragrafen upphävs hänvisningen i 3 punkten till 4 kap. 8 § samt 6 punkten eftersom de bestämmelser som det hänvisas till föreslås bli upphävda.

10 kap. Särskilda stadganden

3 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att det motsvarar ändringarna i de bestämmelser som det hänvisas till. Enligt förslaget upphävs den gällande lagens besvärshänsyn i fråga om beslut av finansministeriet som gäller tillstånd till bedrivande av fondbörsverksamhet, fastställelse av regler för en fondbörs eller ändringar i dem, fastställelse av regler för annan offentlig handel eller ändringar i dem, koncession för clearingorganisationsverksamhet och fastställelse av regler för en clearingorganisation eller ändringar i dem. Enligt förslaget kan sökanden anföra besvär om beslut inte har meddelats inom den tid som anges i nämnda lagrum. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats.

Enligt förslaget skall finansministeriet underrätta besvärmyndigheten om ett beslut som ministeriet meddelat i nämnda ärenden, om beslutet har meddelats efter att sökanden anfört besvär. Beträffande anförande och behandling av besvär gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950). Förslaget motsvarar 10 § 4 mom. kreditinstitutslagen. Det föreslås att uttrycken statsrådet och vederbörande ministerium ersätts med finansministeriet, som i själva verket behandlar de frågor som avses i momentet.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst. Dess 2 kap. 3 § 1—6 moment föreslås dock träda i kraft först

sex månader efter lagens ikraftträdande. Övergångstiden gör det möjligt att i enlighet med redan uppgjorda planer förverkliga emittering av värdepapper avsedda för annan offentlig handel. Den gör även möjligt att ändra finansministeriets beslut om emissions- och börsprospekt innan de bestämmelser som skall ändras träder i kraft.

I övergångsbestämmelsen i 2 mom. föreslås att på privata aktiebolag, andra ömsesidiga försäkringsbolag än publika ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar som skall höra till värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde skulle för första gången tillämpas de bestämmelser i 2 kap. 3 § 1—6 mom. i denna lag som föreslås träda i kraft först sex månader efter lagens ikraftträdande. Skyldigheterna att upprätta och offentliggöra prospekt skulle således gälla dessa sammanslutningar först då 2 kap. 3 § 1—6 mom. i denna lag träder i kraft.

I övergångsbestämmelsen i 3 mom. föreslås att de nya bestämmelserna i 3 kap. 2, 4 och 13 § samt 4 a kap. 2 och 4 § om behandlingstider för de ansökningar som avses i lagrummen inte skall tillämpas på ansökningar som gjorts före lagens ikraftträdande, utan att på dem skall fortfarande tillämpas den lag som gällde innan förslagen trädde i kraft. Syftet med lagförslaget är att påskynda behandlingen av de ansökningsärenden som avses i paragraferna och förbättra sökandens ställning. Det bör dock beaktas att innan regeringens proposition står klar kan det ha kommit nya ansökningar om de saker som avses i paragraferna. När dessa ansökningar behandlas har man inte nödvändigtvis kunnat förbereda sig på lagändringen. Dessutom kan det också under riksdagsbehandlingen och före lagens ikraftträdande komma nya ansökningar, varvid behandlingstiden för de ansökningar som avses i paragraferna, beroende på riksdagsbehandlingen längd och ikraftträdelsestidpunkten, kan gå ut innan lagen träder i kraft.

I övergångsbestämmelsen i 4 mom. föreslås att fondbörsen, den som ordnar annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 § och clearingorganisationen skall ges en tid på sex månader från lagens ikraftträdande att göra ansökan för att komplettera sina regler så att de börjar överensstämma med kraven i denna

lag. Nämnda tid kan betraktas som tillräcklig med tanke på sakens vikt.

I övergångsbestämmelsen i 5 mom. föreslås att den som ordnar annat yrkesmässigt handelsförfarande som är tillgängligt för allmänheten enligt 3 kap. 16 § skall utarbeta regler som avses i paragrafen och delge sina parter samt finansinspektionen dem inom 12 månader efter lagens ikraftträdande. Den gällande värdepappersmarknadslagen tillämpas inte på privata aktiebolags värdepapper och inte på vissa andra värdepapper. I 1 kap. 2 § i den gällande lagen om aktiebolag förbjuds att ett privat aktiebolags värdepapper i eget och främmande kapital eller en kombination av dem är föremål för offentlig handel eller för ett motsvarande förfarande. Det kan dock hända att värdepappersförmedlare med stöd av sitt verksamhetstillstånd enligt lagen om värdepappersföretag eller sin koncession enligt kreditinstitutslagen har bedrivit verksamhet som avses i paragrafen som fondkommis-sionsrörelse eller värdepappersförmedlarrörelse. Sålunda måste dylika bolag ges tillräcklig tid att utarbeta och delge sina regler. Den föreslagna tiden på 12 månader motsvarar i förslaget bl.a. den maximala behandlingstid som anges för en fondbörs ansökan om fastställelse av sina regler tillsammans med den övergångstid som föreslås i 3 mom.

I 6 mom. föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Med stöd av bestämmelsen kan fondbörsen, andra som ordnar offentlig handel och clearingorganisationer ansöka om komplettering av sina regler på det sätt som förslaget anger och finansministeriet kan börja behandla dem. Då tillämpas emellertid inte de nu föreslagna maximala behandlingstiderna på behandlingen av nämnda ansökningar.

1.2. Lag om ändring av lagen om handel med standardiserade optioner och terminer

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. *Tillämpningsområde.* Det föreslås att 2 och 3 mom. upphävs, vilket leder till att lagens tillämpningsområde krymper till att omfatta endast verksamhet som bedrivs vid op-

tionsföretag. Strävan med förslaget är att undanröja eventuella överlappande tillämpningar av värdepappersmarknadslagen och lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Samtidigt slopas den erbjudandebegränsning som nu ingår i lagen. Ändringen hänför sig till det nya värdepappersbegreppet som föreslås i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen.

2 §. *Options- och terminsavtal.* Det föreslås att 1 och 2 punkten ändras. Den ursprungliga avsikten med de underliggande egendomar som avses i 1 kap. 2 § 1 punkten och 3 kap. 2 § och som är rätt löst definierad har varit att täcka alla slags egendomar som lämpar sig som underliggande egendomar för options- och terminsavtal. Sådana egendomar är bl.a. aktier som är föremål för offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen, olika masskuldebrev och andra kapitalförbindelser samt råvaror och andra nyttigheter. Dessutom har vissa värdepappersindex kunnat vara underliggande egendomar.

Efter att bestämmelserna trätt i kraft har värdepappers- och derivatmarknaden utvecklats så att de nuvarande kategorierna av underliggande egendomar inte nödvändigtvis täcker alla möjligheter som utvecklats på marknaden. Som exempel kan nämnas de på senaste tid allt populärare väderderivaten, vars vanligaste underliggande egendom, medeltemperaturen under en viss granskningsperiod, beroende på instrumentets struktur inte nödvändigtvis kan tolkas tillhöra någon av de ovan nämnda kategorierna av underliggande egendomar. Detta kan förhindra att olika typer av nya derivatinstrument upptas till handel i ett optionsföretag samtidigt som handel kan bedrivas med dem utanför optionsföretaget. Likaså, med beaktande av förslagen om ändring av värdepappersbegreppet, kunde det hända att handel med dessa nya instrument, som ändå måste ha de egenskaper som krävs av värdepapper, bedrivs på fondbörsen men inte i optionsföretaget. Sålunda föreslås det att lagens bestämmelser om underliggande egendomar för options- och terminsavtal som är föremål för handel i ett optionsföretag ändras så att produktutveckling också skall vara möjlig i optionsföretag när de derivatinstrument som finns på marknaden utvecklas.

De föreslagna ändringar hänför sig till förslaget till ny 3 kap. 2 §.

3 §. *Optionsföretag*. Det föreslås att 2 mom. ändras så att det börjar motsvara det som bestäms om fondbörsen i 1 kap. 4 § 1 mom. 1 punkten värdepappersmarknadslagen. Enligt förslaget avses med optionsbörsvksamhet att förutsättningar för handel med standardiserade optioner och terminer ordnas och upprätthålls. Förslaget gör det möjligt att ta i bruk nya handelssätt inom optionsbörsvksamheten.

2 kap. Optionsföretaget och marknadsparterna

2 §. *Beviljande av koncession*. Det föreslås att 3 mom. ändras i motsvarighet till 3 kap. 2 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen och så att det motsvarar 10 § kreditinstitutslagen utom till de delar som gäller ändringssökande. Bestämmelser om ändringssökande föreslås i 5 kap. 8 §. Enligt förslaget skall finansministeriet fatta beslut om koncession för optionsföretag inom sex månader efter att det har mottagit ansökan om koncession. Om ansökan är bristfällig räknas dock tiden på sex månader från det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra ansökan till finansministeriet. Ansökan om koncession skall dock alltid avgöras inom 12 månader efter mottagandet av ansökan. Ändringen förbättrar ställningen för den som söker om koncession för optionsföretag.

4 §. *Optionsföretagets verksamhet*. Det föreslås att 1 mom. ändras så att villkoren för avtal om värdepapperslån och repor som skall clearas kan ingå i en bilaga till reglementet i stället för i själva reglementet.

6 §. *Optionsföretagets reglemente*. Det föreslås att paragrafen ändras. Det föreslås att 1 mom. ändras i överensstämmelse med bestämmelserna om fondbörsen, andra som ordnar offentlig handel och clearingorganisationen, vilka regleras i värdepappersmarknadslagen. Enligt förslaget skall optionsföretaget ha ett reglemente som innehåller bestämmelser som kompletterar lagen om optionsföretagsverksamhet och som gäller optionsbörsvksamhet och clearing vid optionshandeln samt, som ett förtydligande,

också hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på optionsföretaget fullgörs. Dessa bestämmelser skall omfatta de arrangemang som optionsföretaget vidtar för att fullgöra sina tillsynsuppgifter. I bestämmelserna kan också beaktas bl.a. arrangemang som baserar sig på avtal som ingåtts mellan optionsföretaget och dess parter. I reglementet kan således intas t.ex. bestämmelser om en disciplinnämnd, dess uppgifter, sammanfattning och oavhängighet samt om hur ärenden som den skall behandla anhängiggörs och behandlas, liksom om eventuella påföljder som baserar sig på inbördes avtal. Förslaget möjliggör emellertid också att andra slags arrangemang vidtas för att fullgöra tillsynsskyldigheterna och det är således smidigt med tanke på ordnandet av tillsynsvksamheten.

Det föreslås att 2 och 3 mom. ändras samt att regleringen i 4 mom. slopas. Genom ändringarna binds förfarandet för fastställelse av ett optionsföretag reglemente till en skälig tid på tre månader efter det att ansökan har mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att optionsföretaget har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra ansökan. Ansökan skall dock i varje händelse avgöras inom sex månader efter mottagandet av ansökan. Om ansökan inte har avgjorts inom den föreslagna tiden på sex månader eller om ansökan har avslagits, kan sökanden överklaga till besvärmyndigheten, som i fråga om beslut av finansministeriet är högsta förvaltningsdomstolen. Bestämmelser om besvärsmätt föreslås i 5 kap. 8 §. Förslaget motsvarar de ändringar som föreslås i värdepappersmarknadslagen. Samtidigt ändras elmarknadsmyndighetens ställning med avseende på handeln med el så att den motsvarar Finlands Banks ställning med avseende på handeln med masskuldebrev och andra kapitalförbindelser. Dessutom ges finansministeriet motsvarande rätt som i andra fall att bestämma om ändring eller komplettering av optionsföretagets reglemente, medan bestämmelser om rätten att söka ändring i anslutning till detta föreslås i 5 kap. 8 §.

Ovan nämnda utlåtande av elmarknadsmyndigheten hänför sig till det tidigare genomförda öppnandet av elmarknaden. Öppnandet av elmarknaden har fått en efter-

följare i naturgasmarknaden, när naturgasmarknadslagen (508/2000) trädde i kraft den 1 augusti 2000. Principerna i den motsvarar elmarknadslagstiftningen. Syftet med lagen är att främja omsättningen av naturgas och öppna naturgasmarknaden för konkurrens på samma sätt som tidigare har skett på elmarknaden. Lagen skapar också förutsättningar för en naturgasbörs. Som följd av naturgasbörsen kan det också uppstå handel med sådana naturgasbaserade derivatinstrument som hör till tillämpningsområdet för denna lag. Av denna anledning föreslås i denna lag att man förbereder sig på en eventuell handel med naturgasbaserade derivatinstrument genom motsvarande bestämmelser som föreslås bli i fråga om handeln med elbaserade derivatinstrument.

Dessutom föreslås att bilagorna till optionsföretagets reglemente, som innehåller endast tekniska föreskrifter gällande standardiserade options- och terminsavtal, såsom deras underliggande aktier eller andra underliggande egendomar, index som är underliggande egendomar och metoderna för uträkning av dem, inte längre skall fastställas vid ministeriet och att deras fastställelse inte längre skall vara ett villkor för att få inleda handel med derivatinstrument. Förslaget hänför sig till förslaget till ändring av 3 kap. 1 §. Samtidigt föreslås att termen vederbörande ministerium ändras till finansministeriet, som i själva verket behandlar de frågor som avses i paragrafen.

8 §. *Optionsföretagets uppgifter.* Det föreslås att rubriken för paragrafen och paragrafens innehåll ändras så den motsvarar den reglering som föreslås beträffande fondbörsen i 3 kap. 6 § värdepappersmarknadslagen. Genom ändringen anvisas de uppgifter som tillkommit optionsföretagets styrelse optionsföretaget. Genom ändringen blir det möjligt att ordna verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och smidigare än för närvarande. Samtidigt föreslås det att de punkter slopas i 1 mom. som regleras på andra ställen i lag.

Det föreslås att regleringen i 2 och 3 mom., som ansluter sig till 10 § som föreslås bli ändrad, slopas. Genom den reglering som föreslås i 10 § ändras bestämmelserna om optionsföretagets parter så att de börjar motsvara det som föreslås beträffande bl.a. fondbör-

sens parter.

10 §. *Förmedlare, marknadsgaranter och andra som är verksamma inom optionsföretaget.* Det föreslås att paragrafen ändras. Enligt förslaget börjar på optionsföretagets parter, förmedlare, marknadsgaranter och andra som är verksamma inom optionsföretaget, tillämpas bestämmelser som motsvarar dem som föreslås i 3 kap. 6 a § och 12 a § värdepappersmarknadslagen. Förslaget gör det möjligt att godkänna nya typer av parter för optionsföretag och samtidigt att förenhetliga regleringen gällande parter för fondbörsen, annan offentlig handel med värdepapper och optionsföretag.

11 §. *Förmedlares och marknadsgaranters oavhängighet.* Det föreslås att de regler som gäller oavhängighet för förmedlare och marknadsgaranter som är verksamma inom ett optionsföretag ändras så att de börjar motsvara de regler som föreslås beträffande parter för fondbörsen och annan offentlig handel med värdepapper. Enligt den föreslagna paragrafen skall förmedlare och marknadsgaranter som hör till samma koncern eller står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till varandra ordna sin verksamhet så att optionsföretagets tillförlitliga verksamhet inte äventyras.

3 kap. Optionsföretagets verksamhet

1 §. *Options- och terminsavtal som är föremål för handel.* Det föreslås att 1 och 2 mom. ändras så att bilagorna till optionsföretagets reglemente, vilka innehåller endast tekniska föreskrifter som kompletterar det i paragrafen nämnda reglementet, inte längre skall fastställas vid finansministeriet. Samtidigt föreslås att metoderna för uträkning av index på samma sätt som andra tekniska föreskrifter kan intas i bilagorna till optionsföretagets reglemente. Termen vederbörande ministerium som använts i paragrafen föreslås bli ersatt med finansministeriet, som i själva verket behandlar de frågor som avses i paragrafen.

2 §. *Underliggande egendom och index.* Det föreslås att paragrafen ändras. Förslaget till 1 mom. gör det möjligt att uppta alla värdepapper som hör till värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde som under-

liggande egendom för derivatinstrument i ett optionsföretag, om värdepapperen i fråga är föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen eller inom ett motsvarande utländskt, reglerat omsättningssystem som står under myndighetstillsyn eller inom ett annat omsättningssystem där omfattningen av handeln med värdepapperet, tillgången i Finland till uppgifter som värdepappersemitenten på grundval av sin informations-skyldighet offentliggjort och det förfarande som iakttas när gängse prisnivå fastställs eller offentligt meddelas möjliggör en tillförlitlig kursbildning för instrumentet. En tillförlitlig kontantmarknad för de underliggande egendomarna skapar också förutsättningar för en tillförlitlig omsättning av derivatinstrument som baserar sig på dem.

Förslaget till 1 mom. betyder att värdepapper i eget kapital som enbart är föremål för ett i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen avsett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande för värdepapper inte nödvändigtvis kan utgöra underliggande egendom för standardiserade optioner och terminer. Beträffande masskuldebrev som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen och galdenärsförbindelser som kan jämföras med dem som underliggande egendom kan situationen vara en annan. Handel med dylika värdepapper bedrivs vanligen mellan institutionella investerare utanför de enskilda omsättningssystemen utan att detta på grund av handelns likviditet ändå äventyrar tillförlitligheten hos handeln med optioner och terminer som baserar sig på dem. Prisnivån inom institutionella investerares handel med dylika värdepapper finns dessutom allmänt tillgänglig genom tjänster som upprätthålls av olika informationsproducenter. Detsamma gäller ofta handeln med råvaror och andra nyttigheter.

Om likviditeten i fråga om värdepapper i eget kapital som är föremål för ett handelsförfarande som avses i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen dock är tillräcklig eller utländska värdepapper som är föremål för handelsförfarandet samtidigt också är föremål för handel inom ett utländskt, reglerat omsättningssystem som står under myndighetstillsyn och som motsvarar inhemsk offi-

ciell handel, hindrar inte förslaget till 1 mom. att de utgör underliggande egendom för standardiserade optioner och terminer.

Förslagen i 2 mom. till bestämmelser om råvaror, andra nyttigheter eller andra förmåner motsvarar till stor del regleringen i gällande 4 mom. Momentet ger dock flexibla möjligheter än för närvarande att som underliggande egendom ha även andra förmåner än råvaror, t.ex. ädelmetaller, eller andra nyttigheter, t.ex. el och naturgas.

Förslaget till 3 mom., som gäller indexoptioner och indexterminer, gör det möjligt att som underliggande egendom ha även andra index än index som baserar sig på ändringar i prisutvecklingen för värdepapper. Som ett exempel kan nämnas derivatinstrument som baserar sig på index som beskriver väderförändringar. Dessutom möjliggör förslaget mångsidigare derivatinstrument baserade på värdepappersindex än den gällande lagen. Gällande 3 mom. hindrar i praktiken att man som föremål för handeln upptar t.ex. derivatinstrument som baserar sig på sådana index som delvis eller helt består av värdepapper som utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är föremål för handel som motsvarar offentlig handel. Detta hindrar delvis produktutvecklingen i fråga om bl.a. ändamålsenliga indexoptions- och indexterminsavtal som baserar sig på branschindex. Inom ett optionsföretag kan man inte som underliggande egendom ha t.ex. sådana globala branschindex som gäller finansierings-, telekommunikations- eller skogs-, metall- eller läkemedelsindustribranschen. Sålunda föreslås att 3 mom. ändras så att underliggande egendom för indexoptions- och indexterminsavtal kan vara ett index som består av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad som står under myndigheternas tillsyn utan begränsning till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

I 4 mom. föreslås en sammanställning av de bestämmelser som nu finns i den gällande 2 § om de olika instanser som skall höras i samband med proceduren för fastställande av reglementet med undantag för det bolag som emitterat en underliggande aktie. Det föreslås att detta slopas, eftersom det att en aktie blir underliggande egendom för ett options- eller terminsavtal närmast har en ökande inverkan

på aktiens omsättning. Att en aktie blir underliggande egendom begränsar dessutom inte emittentens möjligheter att genomföra sina operationer avseende aktien på kontantmarknaden för att inte tala om att emittera optionsandelar som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktien. Samtidigt slopas Finlands Banks och elmarknadsmyndighetens rätt att hindra att handel med vissa derivatinstrument inleds i ett optionsföretag. Dessa instanser kan på samma sätt som finansinspektionen uttrycka sin ståndpunkt tillräckligt genom förfarandet med utlåtande när reglementet fastställs, eftersom deras utlåtanden är en väsentlig faktor när man bedömer innehållet i optionsföretagets reglemente i samband med att det fastställs. Syftet med ändringarna i momentet är delvis att minska det administrativa arbetet i samband med proceduren för fastställelse av optionsföretagets reglemente i den mån det är motiverat. I förslaget beaktas på samma sätt som i förslaget till 2 kap. 6 § ändringarna i lagstiftningen om naturgasmarknaden.

3 §. *Avbrytande av handeln.* De uppgifter som i 2 och 3 mom. anvisats optionsföretagets styrelse föreslås bli överförda på själva optionsföretaget. Ändringen gör det möjligt att ordna optionsföretagets verksamhet på ett flexiblarare sätt än för närvarande så att ansvaret för att verksamheten ordnas på behörigt sätt kvarstår hos bolagets ledning. Förslaget motsvarar den uppgiftsöverföring som föreslås i fråga om fondbörsens verksamhet. Dessutom föreslås att ändringarna i lagstiftningen om naturgasmarknaden beaktas i 4 mom.

5 §. *Clearing av optionsköp.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att ett optionsföretag får cleara inte bara optionsköp som gjorts i det eller något annat optionsföretag utan också optionsköp som anmälts till företaget. Ändringen gör det möjligt för optionsföretaget att på begäran av parterna i optionshandeln cleara även köp som gjorts utanför optionsföretaget och beroende på optionsföretagets åtgärder ge parterna möjlighet att cleara sina köp centralt, även om de har gjorts utanför gemensamt organiserade marknadsplatser. På kontantmarknaden har en clearingorganisation motsvarande möjlighet.

Samtidigt föreslås det att det kravet slopas i

fråga om köp som lämnats till clearing av ett utländskt optionsföretag eller någon annan som är verksamhet inom optionsföretaget att de kan clearas i optionsföretaget endast på de villkor som finansinspektionen bestämmer. Optionsföretaget måste självt ha tillräckliga resurser att bedöma sina möjligheter att cleara dylika optionsköp på ett tillförlitligt sätt utan att dess verksamhet äventyras. Optionsföretagets myndighetsfastställda reglemente skall dessutom innehålla bestämmelser om clearing av optionsköp i enlighet med 2 kap. 6 § 1 mom.

11 §. *Informationsskyldighet.* Ändringarna i lagstiftningen om naturgasmarknaden föreslås bli beaktade i 3 mom. Enligt förslaget skall också de som deltar i handeln med naturgasbaserade optioner och terminer underätta optionsföretaget om begränsningar som är exceptionella eller annars väsentligt påverkar produktionen, överföringen och förbrukningen av naturgas, enligt vad som föreskrivs i optionsföretagets reglemente. Förslaget är nödvändigt bl.a. därför att ett optionsföretag som part kan ha inte bara elproducenter utan också naturgasproducenter i enlighet med bestämmelserna om optionsföretagets parter.

12 §. *Förmedlarens skyldigheter.* Det föreslås att paragrafen upphävs. Ändringen motsvarar det som föreslås i fråga om 4 kap. 6 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen. Kursmanipulation är kriminaliserad i 51 kap. strafflagen också i fråga om handeln med optioner och terminer.

4 kap. Tillsyn över options- och terminsmarknaden

1 §. *Tillsyn.* Ändringarna i lagstiftningen om naturgasmarknaden föreslås bli beaktade i 4 mom. Enligt förslaget skall finansinspektionen innan den vidtar åtgärder enligt paragrafen eller fattar beslut som berör handeln med naturgasbaserade optioner och terminer höra el- och naturgasmarknadsmyndigheten, ifall beslutet uppenbarligen skulle inverka väsentligt på naturgasmarknadens funktion eller leveranssäkerhet eller på en enligt naturgasmarknadslagen systemansvarig sammanslutnings verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

3 §. *Rätt till information.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att hänvisningarna till 2 kap. 8 § 3 mom. som upphävs och 3 kap. 13 § som upphävts genom lag 969/1999 och de instanser som avses där slopas. Bestämmelser om andra parter som är verksamma inom optionsföretaget föreslås i 2 kap. 10 §.

Det föreslås att 3 mom. upphävs såsom onödigt. De utrednings- och regleruppgifter i anslutning till handeln med el som hör till de systemansvarigas uppgifter på elmarknaden gäller de fysiska elleveranserna och den systemansvariges verksamhet är inte förknippad med något behov av att samla uppgifter om köp på finansmarknaden. I elmarknadslagen ingår inte heller någon sådan skyldighet att överlämna uppgifter som avses i paragrafen.

5 kap. Särskilda stadganden

1 a §. *Erbjudande av andra derivatavtal.* På grund av förslaget att upphäva 1 kap. 1 § 2 och 3 mom. blir paragrafen onödig, och därför föreslås att den upphävs. Paragrafens undantag från erbjudandebegränsningen är inte nödvändigt då erbjudandebegränsningen slopas.

3 §. *Optionsmarknadsbrott.* Det föreslås att 1 mom. ändras till den del det gäller straff för brott mot en erbjudandebegränsning enligt 1 kap. 1 § 2 mom. Det föreslås att nämnda erbjudandebegränsning upphävs. Eftersom förslaget samtidigt leder till att 1 mom. skulle få bara en punkt, föreslås att indelningen i punkter slopas.

4 §. *Optionsmarknadsförseelse.* Det föreslås att paragrafen ändras till den del det är fråga om straff för brott mot ett förbud enligt 3 kap. 12 §. Det föreslås att nämnda förbud upphävs. Eftersom förslaget samtidigt leder till att paragrafen skulle få bara en punkt, föreslås att indelningen i punkter slopas.

8 §. *Ändringssökande.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att ändring i alla beslut som finansministeriet meddelar med stöd av lagen får sökas genom besvär. Ändring i beslut som gäller koncession för optionsföretag samt fastställelse av reglementet och ändringar i det kan sökas även när beslutet inte har fattats inom utsatt tid. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär

får anföras till dess ett beslut har meddelats.

Enligt förslaget skall finansministeriet underrätta besvärsmyndigheten om ett beslut i ovan nämnda ärenden, om beslutet har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär skall i övrigt i tillämpliga delar gälla vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Förslaget motsvarar förslaget till 10 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen samt 10 § 4 mom. kreditinstitutslagen.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att ändring i finansinspektionens beslut om avbrytande av handeln i optionsföretaget och om krav på ytterligare säkerheter kan sökas genom besvär. Även på ändringssökande i dessa fall tillämpas vad som bestäms i lagen om finansinspektionen. Enligt 24 § lagen om finansinspektionen får ändring i finansinspektionens beslut sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som bestäms om anförande av besvär över beslut av statsrådet eller ett ministerium. Ett beslut av finansinspektionen i vilket ändring har sökts är trots besvären i kraft tills vidare, om inte högsta förvaltningsdomstolen bestämmer något annat eller annorlunda bestäms i saken någon annanstans. Samtidigt ändras termen bankinspektionen till finansinspektionen, som sköter den tidigare bankinspektionens uppgifter.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

I övergångsbestämmelsen i 2 mom. föreslås att de nya bestämmelserna i 2 kap. 2 § 3 mom. och 6 § 2 mom. om behandlingstider för de ansökningar som avses i lagrummen inte skall tillämpas på ansökningar som gjorts före lagens ikraftträdande, utan att på dem skall fortfarande tillämpas den lag som gällde innan förslagen trädde i kraft. Syftet med lagförslaget är att påskynda behandlingen av de ansökningsärenden som avses i paragraferna och förbättra sökandens ställning. Det bör dock beaktas att innan regeringens proposition står klar kan det ha kommit nya ansökningar om de saker som avses i paragraferna. När dessa ansökningar behandlas har man inte nödvändigtvis kunnat förbereda sig på lagändringen. Dessutom kan det också

under riksdagsbehandlingen och före lagens ikraftträdande komma nya ansökningar, varvid behandlingstiden för de ansökningar som avses i paragraferna, beroende på riksdagsbehandlingsens längd och ikraftträdelsetidpunkten, kan gå ut innan lagen träder i kraft.

I övergångsbestämmelsen i 3 mom. föreslås att ett optionsföretag skall ges en tid på sex månader från lagens ikraftträdande att göra ansökan för att komplettera sitt reglemente så att det börjar överensstamma med denna lag. Förslaget motsvarar den övergångstid som föreslås i värdepappersmarknadslagen beträffande motsvarande sak.

I 4 mom. föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Med stöd av bestämmelsen kan ett optionsföretag ansöka om komplettering av sitt reglemente på det sätt som förslaget anger och finansministeriet kan börja behandla det. Då tillämpas emellertid inte de nu föreslagna maximala behandlingstiderna på behandlingen av nämnda ansökningar.

1.3. Lag om ändring av lagen om värdeandelssystemet

4 §. *Förteckningar.* I 1 och 2 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av det nya värdepappersbegrepp som föreslås i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen. Hänvisningen i 1 mom. till 1 mom. i nämnda paragraf i värdepappersmarknadslagen ändras till en hänvisning till 5 punkten och till 2 mom. fogas hänvisningar till 4 och 6 punkten i nämnda paragraf i värdepappersmarknadslagen.

12 §. *Värdepapperscentralens koncession.* Det föreslås att 1 mom. ändras så att där slopas kravet på att kunna cleara avslut och andra transaktioner med värdeandelar som avses i lagen. Om clearing av värdepapper och således även om clearing av värdeandelar och om clearingverksamhet samt om clearingorganisationens verksamhet bestäms i värdepappersmarknadslagen, i synnerhet i 4 a kap.

Det föreslås också att 1 mom. ändras i överensstämmelse med bestämmelserna om fondbörsen och clearingorganisationen enligt värdepappersmarknadslagen så att statsrådet skall meddela ett beslut som gäller koncession för värdepapperscentral inom sex måna-

der efter det att ansökan har mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom nämnda tid på 12 månader, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Statsrådet skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

15 §. *Värdepapperscentralens regler och övervakningen av att de följs.* Det föreslås att 1 mom. ändras av lagstiftningstekniska orsaker i sin helhet utan att innehållet i punkterna i den gällande lagen ändras. Det föreslås också att till momentet fogas en ny 6 punkt, enligt vilken värdepapperscentralens regler skall innehålla föreskrifter om hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på värdepapperscentralen fullgörs. Dessa föreskrifter skall omfatta de arrangemang som värdepapperscentralen vidtar för att fullgöra sina tillsynsuppgifter. I föreskrifterna kan också beaktas bl.a. arrangemang som baserar sig på avtal som ingåtts mellan värdepapperscentralen och de kontoförande instituten och deras underinstitut. I reglerna kan således intas t.ex. föreskrifter om en disciplin-nämnd, dess uppgifter, sammansättning och oavhängighet samt om hur ärenden som den skall behandla anhängiggörs och behandlas, liksom om eventuella påföljder som baserar sig på inbördes avtal. Förslaget möjliggör emellertid också att andra slags arrangemang vidtas för att fullgöra tillsynsskyldigheterna och det är således smidigt med tanke på ordnandet av tillsynsverksamheten.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att förfarandet för fastställelse av värdepapperscentralens regler till innehållet motsvarar förfarandet för fastställelse av regler för fondbörsen, annan offentlig handel och clearingorganisationer i värdepappersmarknadslagen samt förfarandet för fastställande av reglemente

för optionsföretag i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. I förslaget är behandlingen av ansökan om fastställelse av regler bunden till en skäligen tid på tre månader efter det att ansökan mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att värdepapperscentralen har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Ansökan skall dock i varje händelse avgöras inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Om ansökan inte har avgjorts inom den föreslagna tiden på sex månader eller om ansökan har avslagits, kan värdepapperscentralen överklaga till besvärsmyndigheten, som i fråga om beslut av finansministeriet är högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt förslaget skall sökanden kunna anföra besvär om beslut på en ansökan om fastställelse av regler inte har meddelats inom nämnda sex månader. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om ett beslut i nämnda ärenden, om beslutet har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär skall i övrigt i tillämpliga delar gälla vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Förslaget motsvarar ändringar med motsvarande innehåll i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer samt 10 § 3 och 4 mom. kreditinstitutslagen.

Till skillnad från värdepappers- och derivathandeln föreslås det inte att Finlands Banks rätt att i praktiken förvägra fastställelse av reglerna skall slopas, när dess utlåtande är negativt till följd av dess lagbestämda uppgifter. Detta därför att värdeandelssystemet som ett tillförlitligt sätt att förvara säkerhetsmaterial som hänför sig till centralbankens verksamhet är mycket viktigt för Finlands Bank. Dessutom föreslås att det till momentet fogas en bestämmelse med samma innehåll som i förslagen gällande de andra självreglerande sammanslutningarna om rätt för finansministeriet att kräva att värdepapperscentralens regler skall ändras eller kompletteras och om utlåtandeförfarandet i anslutning till detta. Ändring i finansministeriets beslut att kräva att värdepapperscentra-

lens regler skall ändras eller kompletteras får sökas genom besvär.

Det föreslås att 4 mom. ändras så att det motsvarar ändringsförslagen gällande fondbörsen i värdepappersmarknadslagen och optionsföretag i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Genom den föreslagna ändringen överförs uppgiften att övervaka värdeandelssystemet och parternas verksamhet, som tidigare tillkommit värdepapperscentralens styrelse, på själva värdepapperscentralen.

25 §. *Aktier och värdeandelar som jämsställs med dem.* I 2 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av det nya värdepappersbegreppet som föreslås i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen. Andelar i placeringsfonder och fondföretag ingår i 5 punkten av det nya värdepappersbegreppet.

26 §. *Andelar i masskuldebrevslån och andra värdeandelar.* I paragrafens rubrik och 1 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av det nya värdepappersbegreppet som föreslås i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen.

26 a §. *Överföring av skuldebrev och andra värdepapper till värdeandelssystemet.* I paragrafens rubrik och 1 mom. föreslås en teknisk ändring till följd av det nya värdepappersbegreppet som föreslås i 1 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen.

27 §. *Emissionskonto.* Det föreslås att 2 mom. i paragrafen om värdeandelssystemets emissionskonton ändras tekniskt så att de särskilda kraven på emissionskontots innehåll även i fortsättningen riktar sig till masskuldebrevslån och därmed jämsställbara värdeandelar. Ändringen beror på den ändring som föreslås i 4 § 2 mom. samt på det ändrade värdepappersbegreppet.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

I övergångsbestämmelsen i 2 mom. föreslås att de nya bestämmelserna i 12 och 15 § om behandlingstider för de ansökningar som avses i lagrummen inte skall tillämpas på ansökningar som gjorts före lagens ikraftträdande, utan att på dem skall fortfarande tillämpas den lag som gällde innan förslagen trädde i kraft. Syftet med lagförslaget är att

påskynda behandlingen av de ansökningsärenden som avses i paragraferna och förbättra sökandens ställning. Det bör dock beaktas att innan regeringens proposition står klar kan det ha kommit nya ansökningar om de saker som avses i paragraferna. När dessa ansökningar behandlas har man inte nödvändigtvis kunnat förbereda sig på lagändringen. Dessutom kan det också under riksdagsbehandlingen och före lagens ikraftträdande komma nya ansökningar, varvid behandlingstiden för de ansökningar som avses i paragraferna, beroende på riksdagsbehandlingsens längd och ikraftträdelsetidpunkten, kan gå ut innan lagen träder i kraft.

I övergångsbestämmelsen i 3 mom. föreslås att värdepapperscentralen skall ges en tid på sex månader från lagens ikraftträdande att göra ansökan för att komplettera sina regler så att de börjar överensstämma med kraven i denna lag.

I 4 mom. föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Med stöd av bestämmelsen kan värdepapperscentralen t.ex. ansöka om komplettering av sina regler på det sätt som förslaget anger och finansministeriet kan börja behandla dem. Då tillämpas emellertid inte de nu föreslagna maximala behandlingstiderna på behandlingen av nämnda ansökningar.

1.4. Lag om ändring av 5 a § lagen om värdeandelskonton

5 a §. Det föreslås att 3 mom. ändras så att på ett förvaltningskonto som innehas av ett utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet får utan hinder av 1 mom. också noteras värdeandelar enligt 4 § 2 mom. lagen om värdeandelssystemet som ägs av en finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse. Genom ändringen börjar regleringen gällande förvaltningskonton motsvara reglerna för värdepapperscentralers internationella samarbete.

Ikraftträdande. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

1.5. Lag om ändring av lagen om värdepappersföretag

2 §. *Investeringsobjekt.* Det föreslås att paragrafen ändras så att investeringsobjekt enligt lagen kan vara alla derivatinstrument oberoende av underliggande egendom samt alla värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen.

I Europeiska unionens medlemsstater kan värdepappersföretagen erbjuda investerings tjänster eller investeringsobjekt som inte omfattas av investeringstjänstdirektivet med stöd av nationell lagstiftning. Exempelvis icke-standardiserade nyttighetsderivatinstrument hör inte till de investeringsobjekt som uppräknas i avsnitt B i bilagan till direktivet och de kan således inte erbjudas över gränsen med stöd av en enda auktorisation. I Finland har direktivets definition av investeringsobjekt genomförts så att det täcker derivatinstrument som avses i 1 kap. 2 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer och vilkas underliggande egendom också kan vara nyttigheter. Definitionen omfattar dessutom andra derivatinstrument, som har någon i lagrummet nämnd underliggande egendom. Underliggande egendom för ett annat derivatinstrument kan dock inte vara t.ex. en nyttighet.

Den rådande situationen kan inte betraktas som tillfredsställande. De olika lagstiftningssätten beträffande bestämmelserna om verksamhetsområde i lagen om värdepappersföretag och kreditinstitutslagen har lett till att den investeringstjänstverksamhet som tillåts för värdepappersföretag är mera begränsad än motsvarande verksamhet som är tillåten för kreditinstitut. Ett kreditinstitut kan bedriva annan med kreditinstitutsverksamhet jämförbar verksamhet varvid det bl.a. är tillåtet att erbjuda investeringstjänster med icke-standardiserade nyttighetsderivat för kreditinstitut som erbjuder investeringstjänster. Samtidigt betyder ändringen också att tjänster enligt 3 § som erbjuds yrkesmässigt i fråga om nyttighetsderivatinstrument är investerings tjänster med de begränsningar som framgår av förslaget till 3 § 3 mom.

Förutom de ändringar som gäller derivatin-

struments underliggande egendomar föreslås att paragrafen ändras så att investeringsobjekt är även alla värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen. I det värdepappersbegrepp som föreslås i värdepappersmarknadslagen ingår inte längre några undantag beträffande värdepappersmarknadslagens tillämpningsområde vilka är beroende enbart av emittentens sammanslutningsform, såsom undantaget gällande privata aktieföretag. Ändringen leder till att tjänster enligt 3 § i fråga om sådana här emittenters värdepapper som yrkesmässigt och i form av egentlig näringsverksamhet erbjuds andra bokföringskyldiga än sådana som hör till samma koncern är investeringstjänster. Till detta hänför sig emellertid också förslaget till ändring av 3 § 3 mom.

De föreslagna ändringarna i definitionen av investeringsobjekt innebär även en ändring i utländska värdepappersföretags rätt att erbjuda investeringstjänster i Finland. Enligt 2 § lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland (580/1996) avses med utländska värdepappersföretag fysiska eller juridiska personer som yrkesmässigt tillhandahåller i investeringstjänstdirektivet angivna tjänster och som i någon annan stat än i Finland har erhållit auktorisation motsvarande sådant verksamhetstillstånd som avses i lagen. Med investeringstjänster avses i 2 § 2 punkten sådana tjänster som avses i 3 och 16 § i denna lag. Värdepappersföretag som kommer från en stat som tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kan tillhandahålla nämnda tjänster i enlighet med principen om en enda auktorisation, medan de som har auktorisation i en stat som inte tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet måste ansöka om tillstånd hos finansministeriet för att kunna erbjuda sina tjänster.

Ändringen av definitionen på investeringsobjekt så att den också omfattar andra än standardiserade nyttighetsderivatinstrument utvidgar utländska värdepappersföretags möjligheter att erbjuda i den lagen avsedda investeringstjänster som hänför sig till dessa instrument i Finland i enlighet med ovan nämnda princip om en enda auktorisation eller under förutsättning att företaget ansöker om verksamhetstillstånd enligt den lagen. Av

lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland följer dock att ett värdepappersföretag som erhållit auktorisation i en stat som tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet måste ha rätt till detta på grundval av sin auktorisation. De som erhållit auktorisation i en stat som inte tillhör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet berörs av den lagens krav på verksamhetstillstånd också när de tillhandahåller tjänster som ansluter sig till dessa investeringsobjekt. Situationen är densamma i den gällande lagen i fråga om de investeringstjänster eller stödtjänster som inte ingår i investeringstjänstdirektivet eller dess bilaga.

3 §. *Investeringsstjänster.* I 1 mom. 1 och 5 punkten föreslås att det särskilda omnämnandet av tjänster i anslutning till privata aktieföretags värdepapper slopas. I och med den ändring som föreslås i 2 § blir också dessa värdepapper investeringsobjekt. I och med förslaget blir också värdepappersförmedlarörelse enligt 1 mom. 3 punkten samt emissionsgaranti enligt 4 punkten och emissionsarrangemang enligt 6 punkten tillhandahållande av investeringstjänster med de begränsningar som framgår av 3 mom. Marknadsgaranti enligt 2 punkten kan erbjudas endast vid handel på börslistan enligt 3 kap. värdepappersmarknadslagen och vid annan offentlig handel som avses i det kapitlet, och som inte kan gälla privata aktieföretags värdepapper, samt i optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer. Sålunda har ändringen av definitionen på investeringsobjekt till denna del ingen inverkan på marknadsgarantin.

Det föreslås att 3 mom. ändras så att som sådant erbjudande av investeringstjänster som är beroende av verksamhetstillstånd och förutsätter hörande till investeringsfonden för investerarskydd betraktas inte yrkesmässigt tillhandahållande av tjänster enbart med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen. Det nämnda föreslagna lagrummet gäller värdepapper vilkas innehav huvudsakligen syftar till användning av konsumtionsnyttigheter. Dessa är värdepapper som ensamma eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att besitta en viss lägenhet, någon annan lokal eller en fas-

tighet eller en del av en fastighet eller rätt att använda eller få andra i konsumentskyddslagen avsedda konsumtionsnyttigheter som emittenten erbjuder, om värdepapperets värde i huvudsak baserar sig på sagda rätt. Genom förslaget undviker man att lagen om värdepappersföretag jämte krav på verksamhetstillstånd och annat skulle komma att tillämpas på bl.a. bostads- och fastighetsmäklare. Förslaget innebär dock att sådana tillhandahållare av tjänster på vilka lagen om värdepappersföretag skall tillämpas på grund av yrkesmässigt tillhandahållande av tjänster i fråga om andra än här avsedda värdepapper, kan tillhandahålla sina tjänster även i fråga om värdepapper som avses här. För dessa tillhandahållares är det då fråga om tillhandahållande av investeringstjänster.

Det föreslås också att 3 mom. ändras så att det gäller enbart tjänster som erbjuds i fråga om nyttighetsderivat. På nyttighetsderivatmarknaden är det vanligt att dagshandeln med nyttigheter, t.ex. metall och el, stöds av handel med nyttighetsderivat som baserar sig på samma nyttigheter. Exempelvis på elmarknaden är volymen av elproducenternas, eldistributörernas och andra marknadsparters elderivathandel mera än fem gånger större än den fysiska el som används. Nyttighetsderivathandeln har till stor del undanträngt de tidigare leveransavtalen gällande en nyttighet till fast pris. Eftersom marknaden fungerar på detta sätt föreslås att sådana sammanslutningars tillhandahållande av investeringstjänster enligt 1 mom. som avser nyttighetsbaserade derivatinstrument, vilka bedriver handel med dessa derivatinstrument för egen räkning inom optionsföretaget eller med andra liknande sammanslutningar eller med sådana som producerar eller yrkesmässigt använder dessa nyttigheter inte skall betraktas som tillhandahållande av investeringstjänster. Förslaget gör det möjligt för de avsedda sammanslutningarna att bedriva handel sinsemellan med nyttighetsbaserade derivatinstrument. Dessutom blir det möjligt för dessa sammanslutningar att bedriva verksamhet för egen räkning även inom optionsföretaget. Avsikten med förslaget är således inte att hindra t.ex. elproducenter från att för egen räkning delta i handeln med elbaserade derivatinstrument inom optionsföretaget. I EL-

EX Sähköpörssi Oy, som verkade på 1990-talet och som var ett optionsföretag enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer, var andra än värdepappersföretag eller kreditinstitut parter.

Enligt förslaget skall som tillhandahållande av investeringstjänster inte heller betraktas tillhandahållandet av enbart nyttighetsderivat till andra än ovan nämnda aktiva parter i handeln med nyttighetsderivat när nyttighetsderivat tillhandahålls sådana andra instanser enbart som prisskyddsmekanism i anslutning till handeln med den nyttighet som är underliggande egendom för derivatinstrumenten.

10 §. *Beviljande av verksamhetstillstånd.* Det föreslås att 2 mom. ändras så att det börjar motsvara 10 § 3 och 4 mom. kreditinstitutslagen. Finansministeriet skall meddela ett beslut som gäller verksamhetstillstånd för värdepappersföretag inom sex månader efter det att ansökan mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd skall dock alltid fattas inom 12 månader efter mottagandet av ansökan. Om beslut inte har meddelats inom nämnda tid på 12 månader, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

I 2 mom. föreslås en övergångsbestämmelse om att sådana företag som när lagen träder i kraft bedriver verksamhet som är beroende av verksamhetstillstånd och som de inte har verksamhetstillstånd för enligt denna lag, skall ansöka om verksamhetstillstånd enligt denna lag inom tre månader efter lagens ikraftträdande eller upphöra med sin verk-

samhet inom sex månader efter lagens ikraftträdande, om inte finansministeriet av särskilda skäl förlänger tiden. Förslaget motsvarar 60 § 1 mom. i den gällande lagen. På ansökan om verksamhetstillstånd och ändringsökande i anslutning till beslutet på ansökan tillämpas de tidsfrister, den besvär rätt och det besvärsförfarande som föreslås i 10 § 2 mom. På förutsättningarna för verksamhetstillstånd och de uppgifter som skall lämnas i samband med ansökan om verksamhetstillstånd tillämpas gällande bestämmelser. De nya tidsfristerna i 10 § 2 mom. skall dock inte tillämpas på ansökningar om verksamhetstillstånd som har anhängiggjorts före lagens ikraftträdande.

I 3 mom. föreslås en övergångsbestämmelse enligt vilken åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Med stöd av bestämmelsen kan ett företag som när lagen träder i kraft bedriver verksamhet som är beroende av verksamhetstillstånd göra ansökan om verksamhetstillstånd och finansministeriet kan börja behandla den. På sådana ansökningar tillämpas dock den gällande lagens bestämmelser och inte de tidsfrister som föreslås i 10 § 2 mom.

1.6. Lagen om ändring av lagen om placeringsfonder

53 §. Det föreslås att 2 mom. ändras så att det bättre motsvarar en situation där en placeringsfond blir föremål för offentlig handel, dvs. handel på börslistan enligt värdepappersmarknadslagen eller annan offentlig handel som avses i lagens 3 kap. 12 § eller ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande som föreslås i 3 kap. 16 §. Enligt förslaget skall teckningspriset för en fondandel betalas i pengar eller genom att placeringsfonden ges värdepapper som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten till ett belopp som motsvarar teckningspriset så att fördelningen av olika slag av värdepapper motsvarar den i placeringsfondens regler för varje enskilt slag av värdepapper specificerade placeringsverksamheten och värdepapperens sammanlagda marknadsvärde motsvarar värdet av den fondandel som getts mot dem.

Internationellt är den allmänna verksamhetsprincipen för placeringsfonder som är föremål för handel att teckningarna och inlösningsarna av fondandelar och fondaktier görs mot en värdepapperskorg som motsvarar placeringsfondens investeringspolitik. Eftersom de placeringsfonder som är föremål för handel vanligen följer något visst värdepappersindex, används som tecknings- och inlösningsvederlag vanligen värdepapperskorgar som överensstämmer med detta index. På detta sätt kan teckningen i de placeringsfonder som är föremål för handel göras på ett kostnadseffektivt sätt eftersom placeringsfonden inte åsamkas några kostnader för att ett penningvederlag skall omvandlas till en värdepappersportfölj som överensstämmer med fondens investeringspolitik. Denna kostnadsbesparing gagnar också placeringsfondens investerare och den såväl effektiverar marknadsföringen av andelarna som säkerställer att t.ex. värdet av den indexfond som är föremål för handel följer värdet av dess jämförelseindex så nära som möjligt.

81 §. Det föreslås att 1 mom. ändras så att man vid förvaltningen av placeringsfonders medel kan utnyttja även låne- och återköpsavtal avseende värdepapper som clearas i utländska options- eller clearingorganisationer samt också avtal som clearas någon annanstans, om motparten är en i värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersförmedlare. I 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten värdepappersmarknadslagen avses med värdepappersförmedlare sådana värdepappersföretag som avses i lagen om värdepappersföretag, sådana utländska värdepappersföretag som avses i lagen om utländska värdepappersföretags rätt att tillhandahålla investeringstjänster i Finland, sådana kreditinstitut som avses i kreditinstitutslagen samt sådana kreditinstitut och finansiella institut som avses i lagen om utländska kreditinstitut och finansiella instituts verksamhet i Finland (1608/1993). I sådana situationer skall dock avtalsvillkoren vara sedvanliga och allmänt erkända på marknaden. Som sådana avtal kan åtminstone betraktas internationellt allmänt använda modellavtal jämte nationella bilagor.

Ändringen är nödvändig i synnerhet för placeringsfonder som investerar internationellt. Genom ändringen ges placeringsfonder

som investerar internationellt möjlighet att effektivisera sin medelsförvaltning och ändå tillräckligt se till att de avtal som avses i paragrafen inte innehåller överraskande villkor för fonden. Dessutom föreslås i 6 mom. fortfarande bemyndigande för finansinspektionen att meddela närmare föreskrifter om rätten att använda låne- och återköpsavtal.

Ikraftträdande. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfast.

1.7. Lag om upphävande av 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen

1 §. Det föreslås att 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen upphävs. Enligt förslaget till ändring av 3 kap. 13 § värdepappersmarknadslagen skall en sammanslutning av värdepappersförmedlare inte längre kunna ordna annan offentlig handel som avses i 3 kap. 12 § i lagen, så sådana sammanslutningar kan inte längre höra till finansinspektionens tillsynsobjekt när lagen träder i kraft.

Ikraftträdande. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfast.

1.8. Lag om ändring av lagen om aktiebolag

1 kap. Allmänna stadganden

2 §. I 1 mom. föreslås vissa tekniska ändringar som beror på den föreslagna ändringen av värdepappersbegreppet i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen samt på den möjlighet att vid sidan av offentlig handel ordna andra yrkesmässigt ordnade och för allmänheten tillgängliga handelsförfaranden som föreslås i 3 kap. 16 § i den lagen. I och med ändringen kan privata aktiebolags värdepapper bli föremål för de nya handelsförfaranden som avses i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen, vilket ger dem som investerar eller redan har investerat i sådana värdepapper bättre möjligheter att bestämma över sitt innehav. Genom ändringen kan placerarna erbjudas möjlighet att om de så vill avstå från sitt innehav genom ett handelsförfarande som är

mera organiserat och genomskinligt än de nuvarande handelssätten.

På grund av de ändringar som föreslås i värdepappersmarknadslagen och i 1 mom. föreslås att 2 mom. upphävs såsom onödigt. Det föreslås att 3 mom. ändras så att den bestämmelse om utbudande av värdepapper som ingår i den slopas. Värdepappersmarknadslagen innehåller tillräckliga bestämmelser om tillhandahållandet av värdepapper.

16 kap. Särskilda stadganden

8 §. I 1 mom. 7 punkten föreslås vissa tekniska ändringar som beror på de ändringar som föreslås i värdepappersbegreppet i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen samt på den möjlighet att ordna andra yrkesmässigt ordnade och för allmänheten tillgängliga handelsförfaranden som föreslås vid sidan av offentlig handel i 3 kap. 16 § i den lagen. Privata aktiebolags värdepapper kan enligt förslaget bli föremål för ett sådant annat handelsförfarande. Värdepappersmarknadslagen förbjuder inte heller i sig sådan offentlig handel med privata aktiebolags aktier som avses i den lagen.

Ikraftträdande. I lagförslaget ingår en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfast.

1.9. Lag om ändring av lagen om försäkringsföreningar

3 kap. Garantikapital

2 a §. Det föreslås att till 3 kap. fogas en bestämmelse som motsvarar 1 kap. 2 § lagen om aktiebolag om att en försäkringsförenings värdepapper inte får vara föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen. Denna begränsning föreslås i 1 mom. I 2 mom. föreslås på motsvarande sätt som i nämnda paragraf i lagen om aktiebolag att när en försäkringsförenings värdepapper bjuds ut till allmänheten skall det uppges att värdepapperen inte kan vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen.

Genom den föreslagna regleringen ändras de regler som gäller försäkringsföreningar så

att den motsvarar de regler som gäller andra än publika ömsesidiga försäkringsbolag.

16 kap. Särskilda stadganden

8 §. Av lagstiftningstekniska skäl föreslås att 1 mom. ändras i sin helhet på grund av den 8 punkt som föreslås bli fogad till lagen. Annars föreslås inga ändringar i momentets innehåll. Den bestämmelse som föreslås bli tillfogad gäller brott mot det nya 3 kap. 2 a § 1 mom. som föreslås. I motsvarighet till förslaget till 16 kap. 8 § 1 mom. 7 punkten lagen om aktiebolag föreslås att den som har brutit mot förbudet i 2 a § 1 mom., som föreslås bli fogad till 3 kap., att göra försäkringsföreningars värdepapper till föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs i någon annan lag, för försäkringsföreningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Genom den föreslagna regleringen ändras reglerna gällande försäkringsföreningar så att de börjar motsvara de regler som gäller offentliga ömsesidiga försäkringsbolag.

Ikraftträdande. I lagförslaget intas en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen anses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfast.

1.10. Lag om ändring av 51 kap. strafflagen

51 kap. Om värdepappersmarknadsbrott

1 §. *Missbruk av insiderinformation.* I paragrafen föreslås att brottet missbruk av insiderinformation skall utsträckas även till sådant yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper som föreslås i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen vid sidan av offentlig handel. På samma sätt som vid offentlig handel kan även vid dylik handel de som vet mera än andra om värdepapperen, t.ex. företagets ledning och stora aktieägare, försöka dra nytta av dessa uppgifter till nackdel för andra parter varvid de samtidigt skadar förtroendet för hela handelsförfarandet.

Strafflagens rekvisit är självständigt i för-

hållande till värdepappersmarknadslagen. Trots att missbruk av insiderinformation är förknippat med den informationsskyldighet som värdepappersmarknadslagen ålägger emittenter av värdepapper som är föremål för offentlig handel, kan en person dömas för missbruk av insiderinformation oberoende av om värdepappersemittenten har förmått iakttta de informationsskyldigheter som avses i värdepappersmarknadslagen. Sålunda finns det inget hinder för att missbruk av insiderinformation skall kunna vara straffbart även vid ett handelsförfarande som avses i den nya 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen när emittenter av värdepapper som är föremål för förfarandet inte direkt med stöd av lag berörs av informationsskyldighet enligt värdepappersmarknadslagen. Förslaget är också ägnat att utveckla den självreglering som gäller dylika handelsförfaranden.

Förslaget ökar behovet av att vid nämnda handelsförfarande fästa uppmärksamhet vid den informationsskyldighet som åligger emittenter av värdepapper som är föremål för förfarandet, i synnerhet den fortlöpande informationsskyldigheten. Det ökar också emittenternas eget behov av att informera om uppgifter som ännu inte är offentliggjorda och som påverkar värdet på värdepapper som blivit föremål för handelsförfarandet. Annars kan de som sitter inne med dessa uppgifter, t.ex. emittenternas ledning, inte just bedriva handel med värdepapperen i fråga. Förslaget leder samtidigt till att också bestämmelsen i 2 § i kapitlet om grovt missbruk av insiderinformation skall tillämpas på sådana andra yrkesmässigt ordnade och för allmänheten tillgängliga förfaranden som avses här.

3 §. *Kursmanipulation.* På samma sätt som i fråga om missbruk av insiderinformation föreslås att det i paragrafen avsedda brottet kursmanipulation skall utsträckas även till sådant yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängliga handelsförfaranden i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper som föreslås i 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen vid sidan av offentlig handel. Kursmanipulation vid ett sådant handelsförfarande som avses här skadar marknaden för de värdepapper som det gäller på samma sätt som den skadar offentlig handel. Förslaget är också på samma sätt som i

fråga om missbruk av insiderinformation ägnat att bidra till självregleringen gällande sådana handelsförfaranden. Förslaget leder samtidigt till att också bestämmelsen i 4 § om grov kursmanipulation skall tillämpas på sådana andra yrkesmässigt ordnade och för allmänheten tillgängliga handelsförfaranden som avses här.

6 §. *Definitioner.* I 1 mom. föreslås en teknisk ändring som beror på ändringen av värdepappersbegreppet i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen. Eftersom värdepapper som avses i 2 mom. i paragrafen inte kan upptas till handelsförfaranden som är skyddade genom strafflagens ovan föreslagna bestämmelser föreslås att de för tydlighetens skull också skall uteslutas från definitionen på värdepapper i denna paragraf. Dessutom föreslås att förslaget till ny 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen skall beaktas i 2 och 3 mom. I 3 kap. 16 § värdepappersmarknadslagen avsett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande kan uppfylla kraven i 3 kap. 2 § 1 mom. lagen om handel med standardiserade optioner och terminer.

7 §. *Begränsningsbestämmelse.* I paragrafen föreslås en teknisk ändring som beror på de ändringar som föreslås i 3 kap. 14 § värdepappersmarknadslagen. I förslaget till ny 3 kap. 14 § värdepappersmarknadslagen har den gällande paragrafens 4 mom. föreslagits bli 2 mom. i oförändrad form.

Ikraftträdande. I lagförslaget intas en sedvanlig ikraftträdelsebestämmelse. Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

2. Närmare bestämmelser

De ändringar som föreslås i 2 kap. värdepappersmarknadslagen föranleder direkta behov av att ändra de beslut om börs- och emissionsprospekt samt om regelbunden informationsskyldighet för värdepappersemitterter som finansministeriet utfärdat med stöd av bestämmelserna om bemyndigande i det kapitlet. Finansministeriet har för avsikt att inleda arbetet med att ändra nämnda ministeriebeslut genast efter att regeringens proposition avlåtits i syfte att ersätta dem med nya förordningar av finansministeriet.

3. Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har antagits och blivit stadfästa. De föreslagna övergångsbestämmelserna har uppgjorts med tanke på att sammanslutningarna på ett smidigt sätt skall kunna anpassa sig till de krav de ändrade bestämmelserna ställer.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslagen

1.

Lag**om ändring av värdepappersmarknadslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i värdepappersmarknadslagen av den 26 maj 1989 (495/1989) 3 kap. 7 § samt 4 kap. 6 § 2 mom. och 8 §,

av dessa lagrum 3 kap. 7 § och 4 kap. 8 § sådana de lyder i lag 581/1996 samt 4 kap. 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 522/1998,

ändras 1 kap. 2 och 2 a §, 2 kap. 3 §, 4 § 1 mom., 4 a § 1 mom., 5 § 1 mom. samt 11 § 1 och 4—6 mom., rubriken för 3 kap., 2 § 2 mom., 2 a §, 3 § 1 mom., 4 och 5 §, 6 § och mellanrubriken före den, 6 a § 1, 2 och 4 mom., 9 §, 10 § 3 mom., 12 § 1, 4 och 5 mom., 12 a §, 13 § 1 och 3—5 mom., 14 och 15 § samt 16 § och mellanrubriken före den, 4 kap. 4 § 3 mom. och 7 § 2 mom., 4 a kap. 2 § 3 mom., 4 § 1, 2 och 4 mom. samt 5 § 1 mom. 1 punkten, 5 kap. rubriken för 2 § och 1 mom., 3 § 1 mom. och 4 §, 7 kap. 1 § 1 och 2 mom. samt 3 § 1 mom., 8 kap. 2 § och mellanrubriken före den samt 3 § och 10 kap. 3 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 614/1997 och 51/1999 samt 2 a § sådan den lyder i nämnda lag 614/1997, 2 kap. 3 § sådan den lyder i lag 740/1993 och 105/1999, 2 kap. 4 § 1 mom., 4 a § 1 mom., 5 § 1 mom. samt 11 § 1 och 4—6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 105/1999, 3 kap. 2 § 2 mom. och 4 a kap. 2 § 3 mom., 4 § 1, 2 och 4 mom. samt 5 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 970/1999, 3 kap. 2 a och 5 §, 6 a § 1, 2 och 4 mom., 9 §, 12 § 1, 4 och 5 mom., 12 a §, 13 § 3—5 mom., 15 § samt 16 § och mellanrubriken före den, 4 kap. 7 § 2 mom., 5 kap. rubriken för 2 § och 3 § 1 mom. samt 7 kap. 1 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 581/1996, 3 kap. 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 797/2000, 3 kap. 4 § och 13 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 581/1996 och i lag 146/1997, 3 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 581/1996, 3 kap. 10 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 740/1993, 3 kap. 14 § sådan den lyder i nämnda lag 581/1996 och i lag 476/1999, 4 kap. 4 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 522/1998, 5 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 581/1996 och i lag 1076/1996, 5 kap. 4 § sådan den lyder i nämnda lag 1076/1996, 7 kap. 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. och 10 kap. 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag 321/1998 och 8 kap. 2 § och mellanrubriken före den samt 3 § sådana de lyder i nämnda lag 476/1999, samt

fogas till 2 kap. en ny 10 b § samt till 3 kap. en ny 14 a § och en ny mellanrubrik före den, före 15 § en ny mellanrubrik samt en ny 17 § och en ny mellanrubrik före den som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Denna lag tillämpas på värdepapper som är omsättningsbara och som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som har utfärdats över likalydande rättigheter. Sådana kan exempelvis vara bevis som utfärdas över

1) en aktie eller någon annan andel i en sammanslutnings eget kapital eller över därtill ansluten rätt till utdelning, ränta eller annan avkastning eller rätt till teckning,

2) en andel i ett masskuldebrevslån eller någon därmed jämförlig gäldenärsförbindelse eller över en till andelen eller förbindelsen ansluten rätt till ränta eller annan avkastning,

3) en kombination av rättigheter som nämns i 1 och 2 punkten,

4) en rätt till köp eller försäljning av nämnda rättigheter,

5) en fondandel eller en därmed jämförbar andel i ett fondföretag eller över

6) någon annan rätt än de nämnda som baserar sig på ett avtal eller en förbindelse.

Denna lag tillämpas likväl inte på ett värdepapper som ensamt eller tillsammans med andra värdepapper medför

1) rätt att besitta en viss lägenhet, någon annan lokal eller en fastighet eller en del av en fastighet eller

2) rätt att använda eller få andra i konsumtionsnyttigheter än värdepapper som emittenten tillhandahåller, om värdepapprets värde i huvudsak baserar sig på sagda rätt.

Denna lag tillämpas på standardiserade optioner och terminer enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer samt på andra derivatavtal enligt vad som bestäms i 10 kap.

Vad som i denna lag bestäms om värdepapper tillämpas på motsvarande sätt på värdeandelar enligt lagen om värdeandelssystemet (826/1991).

2 a §

Vad denna lag föreskriver om aktiebolag, aktier, värdepapper som enligt lagen om aktiebolag (734/1978) berättigar till aktier samt aktieägare gäller i tillämpliga delar andelslag och sparbanker, värdepapper som de emitterar och ägare till sådana värdepapper samt ömsesidiga försäkringsbolag och försäkringsföreningar, garantandelar som de emitterar och garantandelsägare.

2 kap.

Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet

Skyldighet att upprätta prospekt

3 §

Den som till allmänheten erbjuder värdepapper eller ansöker om att värdepapper skall tas upp till offentlig handel, är skyldig att offentliggöra ett prospekt innan erbjudandet

träder i kraft och hålla prospektet tillgängligt för allmänheten under den tid erbjudandet är i kraft, i enlighet med 2—7 mom. För offentliggörandet av prospekt ansvarar utöver anbudsgivaren och emittenten den som enligt uppdrag sköter erbjudandet eller emissionen.

Den som emitterar värdepapper eller den som ansöker om att värdepapper skall tas upp till annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 § skall offentliggöra ett börsprospekt om

1) emittenten eller någon annan som nämns i detta moment till allmänheten erbjuder värdepapper som är upptagna till offentlig handel eller värdepapper av samma slag som dessa eller värdepapper vilka under den tid erbjudandet är i kraft eller inom tre månader från början av erbjudandets giltighetstid ansöks bli upptagna till offentlig handel,

2) emittenten eller någon annan som nämns i detta moment ansöker om att värdepapper som han tidigare emitterat skall tas upp till offentlig handel, eller

3) värdepapperen tas upp till offentlig handel utan emittentens ansökan, med stöd av 3 kap. 10 § 4 mom. eller 12 § 2 mom.

Emittenten eller någon annan som erbjuder värdepapper till allmänheten skall i andra fall än i de som avses i 2 mom. offentliggöra ett *emissionsprospekt*. I stället för emissionsprospekt kan ett börsprospekt offentliggöras.

Genom förordning av finansministeriet bestäms dessutom om de fall där det på basis av Europeiska gemenskapens direktiv inte föreligger någon skyldighet att offentliggöra prospekt. Genom förordning av finansministeriet kan dessutom bestämmas om undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt när värdepapper erbjuds för att finansiera en allmännyttig verksamhet med vilken det huvudsakliga syftet inte är att eftersträva vinst.

I emissions- eller börsprospektet skall investerarna ges tillräckliga uppgifter så att de skall kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och emittenten. Prospektet skall innehålla väsentliga och tillräckliga uppgifter om emittentens tillgångar, ansvarsförbindelser, ekonomiska ställning, resultat och framtidsutsikter samt orderstock, när denna uppgift är viktig med hänsyn till emittentens verksamhet, och likaså om de med värdepapperen förenade rättigheterna och om andra omständigheter som är av vä-

sentlig betydelse för värdepapperens värde. Genom förordning av finansministeriet bestäms närmare om emissions- och börsprospektens innehåll och om hur informationen i prospektet skall utformas. Genom förordning av finansministeriet bestäms också om sådana undantag beträffande innehållet i prospekt som grundar sig på Europeiska gemenskapens direktiv. Genom förordning av finansministeriet kan det också bestämmas om undantag beträffande innehållet i prospekt i situationer där någon annan än värdepappers-emittenten ansöker om att ett värdepapper skall tas upp till offentlig handel.

Om ett prospekt är behäftat med fel eller brister som uppdagas innan erbjudandet giltighetstid löper ut eller innan värdepapperet upptagits till offentlig handel och som kan vara av väsentlig betydelse för investerarna, skall allmänheten utan dröjsmål informeras om saken genom att rättelse eller komplettering offentliggörs på samma sätt som prospektet.

Om fondprospekt som skall offentliggöras för placeringsfonder och öppna fondföretag bestäms i lagen om placeringsfonder.

Offentliggörande av prospekt

4 §

Ett emissions- eller börsprospekt får offentliggöras när finansinspektionen har godkänt det. Finansinspektionen skall inom fem bankdagar efter att ett prospekt för sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 och 3 punkten och inom tio bankdagar efter att ett prospekt för sådana andra värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. har lämnats in för godkännande besluta om prospektet kan offentliggöras. Offentliggörande skall tillåtas om prospektet inte är uppenbart oriktigt eller bristfälligt. Om offentlig handel bedrivs med värdepapper av samma slag som avses i prospektet eller med värdepapper som berättigar till sådana, skall finansinspektionen utan dröjsmål underrätta den som ordnar offentlig handel om sitt beslut. Om fondprospekt för placeringsfonder och marknadsföringen av öppna fondföretag i Finland bestäms i lagen om placeringsfonder.

Erkännande av utländska prospekt

4 a §

Finansinspektionen skall såsom börsprospekt erkänna prospekt för värdepapper enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 1—3 punkten vilka har godtagits av behöriga myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Finansinspektionen kan såsom börsprospekt också erkänna prospekt för värdepapper enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 4—6 punkten vilka har godtagits av behöriga myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och vilka uppfyller kraven på börsprospekt. Om förfarandet bestäms närmare genom förordning av finansministeriet.

Delårsrapport

5 §

Den som emitterar värdepapper som är föremål för offentlig handel skall upprätta en delårsrapport för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader. En delårsrapport skall upprättas för räkenskapsperiodens tre, sex och nio första månader, när det är fråga om sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 eller 3 punkten, och för de sex första månaderna när det är fråga om sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2, 4 eller 6 punkten. Denna skyldighet gäller inte staten, dess centralbank, kommuner, samkommuner eller sådana internationella offentliga organ vilka såsom medlemmar har minst två stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

10 b §

Den informationsskyldighet som avses i 5—10 a § gäller inte placeringsfonder och öppna fondföretag som är föremål för offentlig handel. Om informationsskyldighet för placeringsfonder och öppna fondföretag bestäms i lagen om placeringsfonder.

Beviljande av undantag

11 §

Från den informationsskyldighet som föreskrivs i detta kapitel och i 6 kap. kan på an-

sökans beviljas undantag, om investerarnas ställning inte äventyras av detta. Undantag beviljas av finansinspektionen, bokföringsnämnden eller försäkringsinspektionen, enligt vad som bestäms i 2—5 mom. Genom förordning av finansministeriet föreskrivs närmare om andra undantagsgrunder.

Bokföringsnämnden kan bevilja undantag i fråga om innehållet i delårsrapporter, årsrapporter och bokslut, om inte något annat bestäms i lag. Undantag i fråga om sammanslutningar som avses i 2 § lagen om finansinspektionen kan dock beviljas av finansinspektionen och i fråga om försäkringsbolag av försäkringsinspektionen. Bokföringsnämnden och försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut på en ansökan om undantag. I rapporten och bokslutet skall anges att undantag beviljats.

Finansinspektionen kan bevilja undantag som avser innehållet i och offentliggörandet av börs- och emissionsprospekt och sådana anbudshandlingar som avses i 6 kap. samt i fråga om offentliggörandet av delårsrapporter, årsrapporter och bokslut. I fråga om försäkringsbolag kan undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter och bokslut emellertid beviljas av försäkringsinspektionen. Försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut med anledning av en ansökan om undantag.

Finansinspektionen, bokföringsnämnden och försäkringsinspektionen skall omedelbart underrätta den som ordnar offentlig handel om en ansökan om undantag och om det beslut som fattats med anledning av ansökan.

3 kap.

Offentlig handel och annat yrkesmässigt ordnat förfarande för handel med värdepapper

2 §

Finansministeriet skall meddela ett beslut som gäller koncession för fondbörs inom sex månader efter det att ansökan mottagits eller,

om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits.

Firma

2 a §

Andra sammanslutningar än sådana som har fått tillstånd att bedriva fondbörsverksamhet får inte i sin firma eller annars för att bedriva sin verksamhet använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs.

Fondbörsens verksamhet

3 §

En fondbörs får utöver sin fondbörsverksamhet ordna annan offentlig handel samt annat i 16 § avsett handelsförfarande och tillhandahålla databehandlingstjänster i anslutning till omsättningen och förvaringen av värdepapper samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers- och finansmarknaden. Fondbörsen får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet i enlighet med 4 a kap. samt verka som kontoförande institut eller som ett kontoförande instituts underinstitut i enlighet med lagen om värdeandelssystemet (826/1991). Fondbörsen får dessutom i enlighet med lagen om handel med standardiserade optioner och terminer bedriva optionsföretagsverksamhet.

Fondbörsens regler

4 §

En fondbörs skall ha regler med föreskrifter som kompletterar denna lag åtminstone om

1) hur och på vilka grunder värdepapper tas upp till handel,

2) hur och när handeln på börslistan skall ske,

3) hur, när och i vilken omfattning investerarna och de i handeln deltagande värdepappersförmedlarna och andra som är verksam-

ma på fondbörsen skall informeras om anbud eller anbudsuppsmaningar samt om avslut,

4) hur och på vilka grunder rättigheter att verka som börsförmedlare eller i någon annan egenskap på fondbörsen samt som börsmäklare beviljas och återkallas,

5) vilka krav, rättigheter och skyldighet som för fullgörandet av skyldigheter som baserar sig på denna lag och fondbörsens regler eller annars gäller börsbolag och deras förvaltning, övriga värdepappersemitterter och deras förvaltning, börsförmedlare, andra som är verksamma på fondbörsen samt börsmäklare,

6) hur likställheten mellan aktieägarna tryggas, om aktiebolaget enligt börsreglerna får bedriva handel med sina egna aktier på fondbörsen, samt

7) hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på fondbörsen fullgörs.

Reglerna skall beakta de särdrag som är förenade med värdepapperen och den handel som bedrivs med dem samt de investerare som deltar i handeln. Fondbörsens regler och ändringar i dem fastställs av finansministeriet på ansökan. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslutet skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Innan reglerna fastställs skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen.

För att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att föreskrifternas innehåll i regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen.

Avbrytande av fondbörsens verksamhet

5 §

Finansministeriet kan förordna att verksamheten vid en fondbörs skall avbrytas för viss tid eller tills vidare, om fondbörsen har handlat i strid med lagar eller förordningar eller myndigheternas med stöd av dem meddelade föreskrifter eller fondbörsens regler,

eller om en sådan störning har inträffat i omättningen av de värdepapper som är föremål för handel på fondbörsen att en fortsatt verksamhet på börsen utgör ett allvarligt hot för investerarna eller verksamheten på värdepappersmarknaden.

Fondbörsen kan av särskilda skäl avbryta verksamheten på börsen för högst en vecka, om det vore oförenligt med investerarnas fördel att verksamheten fortsätts. Finansinspektionen skall utan dröjsmål underrättas om att verksamheten har avbrutits och om att den återupptas.

Fondbörsens uppgifter

6 §

Utöver vad som annars stadgas eller föreskrivs om en fondbörs uppgifter skall denna

1) se till att tillräcklig och tillförlitlig tillsyn ordnas för att säkerställa att stadgandena och föreskrifterna om fondbörsens verksamhet, fondbörsens regler och god sed iaktas på fondbörsen,

2) se till att de uppgifter blir offentliggjorda som fondbörsen enligt denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser eller fondbörsens regler skall offentliggöra,

3) underrätta finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena, reglerna och föreskrifterna om fondbörsens verksamhet, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen redor upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid underrättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot stadgandena, reglerna eller föreskrifterna,

4) underrätta finansinspektionen om att ett värdepapper upptas på börslistan och att handeln med det avslutas samt om beviljande och återkallande av rättigheter att verka som börsförmedlare, börsmäklare eller i någon annan egenskap på fondbörsen, samt

5) avbryta handeln med ett värdepapper, om det är nödvändigt på grund av ett förfarande som strider mot bestämmelser eller föreskrifter om fondbörsens verksamhet, fondbörsens regler eller god sed eller av någon annan omständighet som väsentligt påverkar prisbildningen i fråga om värdepapperet.

6 a §

Fondbörsen skall bevilja rättigheter att verka som börsförmedlare, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer och har ett fast affärsställe i Finland.

Fondbörsen får dessutom bevilja en sådan utländsk värdepappersförmedlare börsförmedlarrättigheter, som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan även andra utländska värdepappersförmedlare beviljas börsförmedlarrättigheter, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan också andra företag beviljas rättigheter att verka i någon annan egenskap på fondbörsen och för egen räkning bedriva handel på fondbörsen, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer och har tillräckliga förutsättningar vad gäller soliditet och riskhantering.

Börsförmedlare, börsmäklare och andra som är verksamma på fondbörsen har rätt att hänskjuta ett beslut av fondbörsen genom vilket ansökan om rättigheter har avslagits eller rättigheter har återkallats till finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet.

Värdepappersförmedlarnas oavhängighet

9 §

Värdepappersförmedlare som hör till samma koncern eller står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till varandra och som på fondbörsen tillhandahåller investeringstjänster som gäller samma värdepapper eller instrument som berättigar till samma värdepapper skall ordna sin verksamhet på fondbörsen så att fondbörsens tillförlitliga verksamhet inte äventyras.

Upptagande av värdepapper på börslistan

10 §

Värdepapper som enligt lagen om aktiebo-

lag berättigar till aktier kan tas upp på börslistan endast i det fall att till offentlig handel har upptagits eller samtidigt upptas aktier av det slag som värdepapperen berättigar till.

Annan offentlig handel med värdepapper

12 §

Till annan offentlig handel får upptas finländska eller utländska värdepapper om dessa sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för efterfrågan och utbud, om prissbildningen således kan uppskattas vara tillförlitlig och om den som har emitterat värdepapperet inte skriftligen har meddelat att han motsätter sig att handel inleds med värdepapperet.

Finansinspektionen kan bestämma att annan offentlig handel skall avbrytas, om de av finansministeriet fastställda regler som avses i 13 § inte har iakttagits eller om en fortsatt verksamhet kan utgöra ett allvarligt hot för investerarna eller finansmarknadens funktion. Finansinspektionen kan också förbjuda inledande av handel om inte finansministeriet enligt 13 § har fastställt regler för den.

Finansinspektionen kan på begäran av emittenten bestämma att handeln med värdepapper skall avslutas om dessa har tagits upp till annan offentlig handel utan emittentens samtycke eller utan att emittenten har erbjudit allmänheten värdepapperen i fråga eller värdepapper av samma slag. Finansinspektionen skall begära utlåtande av den som ordnar annan offentlig handel. Finansinspektionen kan avslå emittentens begäran om den som ordnar annan offentlig handel visar att värdepapperen i övrigt uppfyller de krav som ställs i 1 mom.

12 a §

Vad som i 6 a § stadgas om börsförmedlare, andra som är verksamma på fondbörsen samt börsmäklare tillämpas på motsvarande sätt även på värdepappersförmedlare, andra parter och mäklare som deltar i annan offentlig handel.

Vad som i 9 § stadgas om värdepappers-

förmedlarnas oavhängighet på fondbörsen tillämpas på motsvarande sätt på annan offentlig handel.

Regler för annan offentlig handel

13 §

På ansökan fastställer finansministeriet regler för annan offentlig värdepappershandel, med föreskrifter som kompletterar denna lag åtminstone om

1) hur och på vilka grunder värdepapper tas upp till handel,

2) hur och när handeln skall ske,

3) hur, när och i vilken omfattning investerarna och de i handeln deltagande värdepappersförmedlarna och andra parterna skall informeras om anbud eller anbudsuppsmaningar samt om avslut,

4) hur och på vilka grunder rättigheter att verka som värdepappersförmedlare, annan part och mäklare beviljas och återkallas,

5) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som för fullgörandet av de skyldigheter som baserar sig på denna lag och reglerna för annan offentlig handel eller annars gäller värdepapperssemiter och deras förvaltning, värdepappersförmedlare, andra parter och mäklare,

6) vem eller vilka som svarar för att handeln ordnas,

7) hur likställdheten mellan aktieägare tryggas, om aktiebolaget får bedriva handel med sina egna aktier vid annan offentlig handel, samt

8) hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på den som ordnar annan offentlig handel fullgörs.

Finansministeriet skall fastställa regler som avses i 1 mom. om handeln är tillförlitlig och opartiskt ordnad och reglerad, om de regler som skall iakttas vid handeln erbjuder investerarna tillräckligt skydd och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt stadgandena och föreskrifterna om ordnandet av annan offentlig handel och god sed iakttas har ombesörjts på behörigt sätt. Rätt att ansöka om fastställande av reglerna har fondbörsen och värdepappersförmedlare. Reglerna skall beakta de särdrag som är för-

enade med värdepapperen och den handel som bedrivs med dem samt de investerare som deltar i handeln. Ansökan om fastställelse av reglerna skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslutet skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Innan reglerna fastställs skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och, om reglerna gäller handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten, även utlåtande av Finlands Bank.

För att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av andra särskilt vägnande skäl kan finansministeriet bestämma att föreskrifternas innehåll i regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och, om reglerna gäller handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten, även utlåtande av Finlands Bank.

Finansministeriet kan återkalla sin fastställelse av regler som avses i 1 mom. om det vid offentlig handel med värdepapper har skett väsentlig överträdelse av lagar, förordningar eller myndigheternas med stöd av dem meddelade föreskrifter eller reglerna för offentlig handel eller om de för fastställelse av reglerna stadgade förutsättningarna inte längre finns.

14 §

Utan hinder av 13 § kan Finlands Bank meddela de villkor på vilka den bedriver handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten för att sköta sina penningpolitiska uppgifter.

På handel som Finlands Bank bedriver med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten skall inte tillämpas 2 kap. 7 § 3 mom., de bestämmelser i strafflagen som avses i 5 kap. 1 § och inte heller 9 kap. 2 §. Detsamma gäller sådan handel med dessa värdepapper, för vilken reglerna föreskriver att allmänheten inte har rätt att direkt eller indirekt delta i handeln.

Avbrytande av handel med värdepapper som upptagits till offentlig handel

14 a §

Om en fondbörs eller någon annan som ordnar offentlig handel har avbrutit handeln med värdepapper av orsaker som beror på värdepappersemittenten, skall handeln med samma värdepapper avbrytas på fondbörsernas alla börslistor och inom all annan offentlig handel. Handeln kan fortsätta genast när orsaken till avbrottet har försvunnit. Alla anordnare av offentlig handel som ordnar offentlig handel med de värdepapper som är föremål för åtgärderna skall omedelbart underrettas om avbrottet och att det upphör samt om grunderna för dessa åtgärder.

Rapporter till övriga medlemstater och kommissionen

15 §

Finansministeriet skall i enlighet med rådets direktiv 93/22/EEG om investerings-tjänster inom värdepappersområdet upprätta en förteckning över den offentliga värdepappershandel för vilken regler har fastställts enligt denna lag. Finansministeriet skall över-sända förteckningen tillsammans med reglerna för dessa reglerade marknadens verksamhet till övriga medlemsstater och till kommissionen för kännedom, förutsatt att finansministeriet i ansökan om fastställelse av reglerna har ombetts avge en sådan rapport och förutsatt att det i samband med fastställelsen av reglerna har kunnat konstateras att reglerna uppfyller rapporteringskraven. På samma sätt skall ändringar i förteckningen eller reglerna rapporteras.

Yrkesmässigt ordnad handel

16 §

Endast en fondbörs eller en värdepappers-förmedlare får yrkesmässigt ordna ett handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper vilket är tillgängligt för allmänheten. När det är fråga om annan handel än offentlig handel enligt 1 kap. 3 §, gäller för en värdepappers-förmedlare som ordnar sådan handel och

dennes anställda i tillämpliga delar vad som i 4 kap. bestäms om värdepappersförmedlare, mäklare och anställda hos värdepappersförmedlare och om bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter. Vid annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande kan handel bedrivas med värdepapper i fråga om vilka tillgången till upplysningar om emittenten och handeln är tillräckligt tryg-gad. Vid annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande kan handel dock inte bedrivas med värdepapper som upptagits till offentlig handel enligt denna lag.

När det är fråga om annan handel än offentlig handel enligt 1 kap. 3 §, skall den som ordnar sådan handel offentliggöra regler för sitt handelsförfarande vilka innehåller föreskrifter åtminstone om de omständigheter som regleras i 13 § 1 mom. samt om hur clearingen av avslut gällande de värdepapper som är föremål för handelsförfarandet samt förvaringen av värdepapperen sker. Av reglerna skall dessutom framgå hur reglerna för handeln ändras och hur parterna i handelsförfarandet underrättas om ändringarna innan de träder i kraft. Den som ordnar ett handelsförfarande som avses i detta moment skall underrätta finansinspektionen om reglerna för sitt handelsförfarande och om ändringar i dem innan de träder i kraft.

Den som ordnar ett handelsförfarande skall se till det ordnas tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att bestämmelserna om verksamheten, reglerna för handelsförfarandet och god sed iaktas inom handelsförfarandet. Den som ordnar ett handelsförfarande skall tillställa finansinspektionen en beskrivning av sitt system för insamling och förvaring av tillsynsuppgifter och uppgifter om handeln.

Marknadsföring av yrkesmässigt ordnade handelsförfaranden

17 §

Offentlig handel med värdepapper eller ett annat handelsförfarande enligt 16 § får inte marknadsföras genom lämnande av osanna eller vilseledande uppgifter eller genom förfaranden som strider mot god sed eller annars är otillbörliga.

4 kap.

Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster*Värdepappersförmedlarnas verksamhet*

4 §

Värdepappersförmedlaren skall undvika intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder så som god sed förutsätter. Förmedlaren får inte låta en annan kunds, emittents eller sin egen fördel påverka de anvisningar eller råd som han ger kunden eller sättet att utföra uppdraget. Finansinspektionen kan meddela värdepappersförmedlarna närmare föreskrifter om förfaranden för att undvika intressekonflikter.

Rapporter om värdepappersaffärer

7 §

Värdepappersförmedlaren skall avge rapport enligt 1 mom. så som finansinspektionen bestämmer på ett sätt som tryggar värdepappersmarknadens funktion och tillsynen över marknaden antingen till behörig fondbörs, någon annan som ordnar offentlig handel, av särskilda skäl någon annan sammanslutning som står under finansinspektionens tillsyn och av denna har godkänts för ändamålet, till finansinspektionen eller till Finlands Bank. Om uppgifterna fås direkt ur handelssystemet behöver någon rapport inte ges.

4 a kap.

Clearingverksamhet*Beviljande av koncession*

2 §

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som

behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits.

Clearingorganisationens regler

4 §

En clearingorganisation skall ha regler med föreskrifter som kompletterar vad som i denna lag bestäms om en clearingorganisations verksamhet. Reglerna och ändringar i dem fastställs av finansministeriet på ansökan, om de uppfyller kraven på en pålitlig clearingorganisations verksamhet och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt bestämmelserna om clearingorganisationens verksamhet och god sed iaktas har ombesörjts på behörigt sätt. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Innan reglerna eller ändringar av dem fastställs skall finansministeriet begära utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen. Om organisationens verksamhet kommer att omfatta clearing av värdepapper som har anslutits till värdeandelssystemet, skall utlåtande vid behov begäras av värdepapperscentralen och av den behöriga fondbörsen eller av någon annan som ordnar offentlig handel för att säkerställa att reglerna överensstämmer och för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden.

Reglerna kan fastställas om de beträffande skyddet av investerarna och clearingmedlemmarna innehåller tillräckliga föreskrifter om

1) vilka typer av värdepappersavslut eller andra överlåtelser som clearingorganisationens verksamhet skall omfatta,

2) hur och när clearingverksamheten ordnas,

3) hur och på vilka grunder clearingmedlemskap beviljas och återkallas,

4) hur förpliktelser till följd av värdepappersavslut eller andra överlåtelser skall definieras vid clearingverksamheten,

5) hur förpliktelserna skall fastställas som bindande för handelsparterna och clearingmedlemmarna,

6) hur clearingorganisationen ansvarar för att förpliktelserna fullgörs,

7) hur snabbt och på vilket sätt förpliktelserna skall fullgöras,

8) hur clearingorganisationens likviditet skall tryggas,

9) hur de i 7 § angivna säkerheterna för clearingverksamheten skall ställas,

10) hur förlustrisken i clearingverksamheten skall täckas,

11) hur clearingverksamheten skall ordnas vid störningar eller i det fall att en clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av clearingverksamheten,

12) hur clearingmedlemmarna ansvarar för clearingverksamheten,

13) hur beslutsfattandet om kompletterande regler är fördelat mellan styrelsen och verkställande direktören, samt

14) hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på clearingorganisationen fullgörs.

För att stärka förtroendet för en clearingorganisations verksamhet eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i de regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och Finlands Bank. Om ett viktigt allmänt intresse förutsätter att det ordnas clearingverksamhet och om en clearingorganisations regler eller en ändring av dem inte har fastställts på grund av att ansökan har avslagits eller av någon annan orsak, kan finansministeriet bestämma hur clearingverksamheten skall ordnas.

Clearingorganisationens affärsverksamhet

5 §

En clearingorganisation får utöver sådan clearingorganisationsverksamhet som avses i 1 kap. 4 § 2 mom., under de förutsättningar som anges i koncessionen,

1) clara och avveckla avtal om värdepapperslån och repor som gäller i 4 kap. 5 a § 3 mom. definierade värdepapper, om finans-

inspektionen har godkänt avtalsvillkoren, samt clara och avveckla avslut som gjorts inom ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande som avses i 3 kap. 16 §,

5 kap.

Stadganden om insynsställning

2 §

Offentlighet för innehav

Innehav av aktier som är föremål för offentlig handel och av värdepapper som berättigar till sådana aktier samt av andra värdepapper som berättigar till sådana värdepapper är offentligt, om värdepapperets ägare är

1) medlem eller suppleant i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare, revisor eller revisors-suppleant för det bolag som emitterat en sådan aktie eller för en värdepapperscentral, en fondbörs eller en värdepappersförmedlare eller anställd hos den revisionssammanslutning som har huvudansvaret för bolagets revision,

2) mäklare och anställd hos en värdepappersförmedlare, med uppgift att handlägga uppdrag som gäller sådana värdepapper eller göra investeringsanalyser som gäller dem,

3) någon annan anställd hos en värdepapperscentral, en fondbörs eller en värdepappersförmedlare som ordnar annan offentlig handel med detta slags värdepapper än en sådan som avses i 1 och 2 punkten, samt

4) en sammanslutning eller stiftelse som är ägarkontrollerad av en i denna paragraf nämnd person, ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar eller tillsammans med någon annan person som avses i denna paragraf eller dennes familjemedlemmar.

Uppgifter som skall lämnas

3 §

Den som står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten till ett bolag som har emitterat aktier som är föremål för

offentlig handel skall, när han tillträder uppdraget, underrätta bolaget om

- 1) omyndiga vars intressebevakare han är,
- 2) sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten,
- 3) sammanslutningar eller stiftelser där han har ett sådant betydande inflytande som avses i 2 mom.,
- 4) sådana aktier och till aktier berättigande värdepapper som han, en i 1 punkten avsedd omyndig samt en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 punkten äger i bolaget,
- 5) sådana köp och andra affärer som, medan han innehaft uppdraget, har gjorts med värdepapper som avses i 4 punkten, samt om
- 6) andra förändringar som skett i de uppgifter som avses i denna paragraf.

4 §

Den som till en värdepapperscentral, en fondbörs och en värdepappersförmedlare som ordnar annan offentlig handel står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 eller 3 punkten skall när han tillträder uppdraget underrätta värdepapperscentralen, fondbörsen eller värdepappersförmedlaren om omyndiga vars intressebevakare han är, om sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten samt om förändringar i dessa uppgifter. Till sin anmälan skall han foga de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. 4—6 punkten.

Den som till en värdepappersförmedlare står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten skall när han tillträder uppdraget underrätta förmedlaren om omyndiga som han är intressebevakare för, om sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten samt om förändringar i dessa uppgifter. Till anmälan skall fogas de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. 4—6 punkten.

7 kap.

Tillsyn över värdepappersmarknaden

Tillsynsmyndighet

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över iakt-

tagandet av denna lag, med stöd av den utfärdade bestämmelser och myndigheternas med stöd av dessa meddelade föreskrifter samt de regler, anvisningar och avtalsvillkor som gäller offentlig handel med värdepapper och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §.

Finansinspektionen har rätt att av den som emitterat värdepapper som är föremål för offentlig handel och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §, andra som är verksamma på fondbörsen och andra som är parter i annan offentlig handel, den som är skyldig att offentliggöra prospekt som avses i 2 kap. 3 §, den som är informationsskyldig i enlighet med 2 kap. 9 och 10 §, företag som enligt 4 a kap. 5 § 2 mom. ägs av en clearingorganisation eller sköter uppgifter i samband med clearingverksamhet, anmälningsskyldiga, sammanslutningar och stiftelser som avses i 5 kap. 2, 3 och 4 § samt av anbudsgivare som avses i 6 kap. 1 § och aktieägare som avses i 6 kap. 6 § och av andra inlösningskyldiga få de upplysningar som tillsynen förutsätter och få kopior av handlingar som finansinspektionen anser vara nödvändiga för tillsynen. Finansinspektionen har dessutom rätt att förrätta för tillsynen nödvändiga inspektioner hos de i lagrummen angivna sammanslutningarna och stiftelserna.

Tystnadsplikt

3 §

Den som vid fullgörande av uppdrag som avses i denna lag eller som medlem eller suppleant i ett organ eller som anställd hos en fondbörs, värdepappersförmedlare, clearingorganisation, clearingmedlem eller ett företag som avses i 4 a kap. 5 § 2 mom. har fått kännedom om en icke offentliggjord uppgift om en emittents eller någon annans ekonomiska ställning eller om en omständighet som gäller deras enskilda förhållanden eller en affärs- eller yrkeshemlighet, får inte yppa eller på något annat sätt röja eller utnyttja uppgifterna, om det inte har bestämts eller i vederbörlig ordning föreskrivits att de skall yppas eller om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

8 kap.

Straffstadganden*Olovligt ordnande av handelsförfarande med värdepapper*

2 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bedriver offentlig handel med värdepapper eller yrkesmässigt ordnar ett annat förfarande för handel med värdepapper i strid med 3 kap. 1 §, 5 § 1 mom., 10 § 1—3 mom., 12 § eller 13 § eller 16 § skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *olovligt ordnande av handelsförfarande med värdepapper* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Värdepappersmarknadsförseelse

3 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot 2 kap. 1, 2—4, 4 a, 5, 5 a, 6 eller 6 a § eller 3 kap. 17 §,

2) försummar den informationsskyldighet som 2 kap. 7—10, 10 a § eller 11 § 3 mom. föreskriver,

3) försummar den anmällningsskyldighet som bestäms i 4 kap. 7 eller i 5 kap. 2—4 § eller skyldigheten att föra register enligt 5 kap. 5 §,

4) bryter mot 6 kap. 1 § eller försummar den skyldighet att offentliggöra uppgifter som 6 kap. 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 4 § eller 6 § 4 mom. föreskriver eller

5) offentliggör ett emissions- eller börsprospekt eller en anbudshandling innan finansinspektionen har godkänt den,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *värdepappersmarknadsförseelse* dömas till böter.

10 kap.

Särskilda stadganden*Ändringssökande*

3 §

Ändring i beslut som finansministeriet meddelar med stöd av denna lag får sökas genom besvär. Om ett beslut enligt 3 kap. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom. eller 13 § 3 mom. eller 4 a kap. 2 § eller 4 § 1 mom. om beviljande av koncession för fondbörsverksamhet, fastställelse av regler för en fondbörs eller ändringar i dem, fastställelse av regler för annan offentlig handel eller ändringar i dem, beviljande av koncession för en clearingorganisation eller fastställelse av regler för en clearingorganisation eller ändringar i dem inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i denna paragraf gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950).

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 2 kap. 3 § 1—6 mom. träder dock i kraft först den 20 .

På privata aktiebolag, andra ömsesidiga försäkringsbolag än publika försäkringsbolag och försäkringsföreningar tillämpas för första gången bestämmelserna i 2 kap. 3 § 1—6 mom. i denna lag.

Tidsfristerna för fattandet av beslut enligt 3 kap. 2 § 3 mom., 4 § 2 mom., 13 § 3 mom.

och 4 a kap. 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

En fondbörs, den som ordnar annan offentlig handel och en clearingorganisation skall komplettera sina regler så att de börjar överensstämja med kraven i denna lag. Ansökan om komplettering av reglerna skall göras inom sex månader efter lagens ikraftträdan-

de.

Den som ordnar ett handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § skall utarbeta regler för sitt handelsförfarande och meddela finansinspektionen dem för kännedom inom 12 månader efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av lagen om handel med standardiserade optioner och terminer

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 26 augusti 1988 om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) 1 kap. 1 § 2 och 3 mom., 3 kap. 12 §, 4 kap. 3 § 3 mom. och 5 kap. 1 a §,

av dessa lagrum 1 kap. 1 § 2 och 3 mom. samt 5 kap. 1 a § sådana de lyder i lag 969/1999, 3 kap. 12 § sådan den lyder i lag 477/1999 och 4 kap. 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 599/1997,

ändras 1 kap. 2 § 1 och 2 punkten samt 3 § 2 mom., 2 kap. 2 § 3 mom., 4 § 1 mom., 6, 8, 10 och 11 §, 3 kap. 1 och 2 §, 3 § 2—4 mom., 5 § 1 mom. och 11 § 3 mom., 4 kap. 1 § 4 mom. och 3 § 1 mom., 5 kap. 3 § 1 mom. samt 4 och 8 §,

av dessa lagrum 2 kap. 2 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 969/1999, 2 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 323/1998, 2 kap. 6 § och 3 kap. 1 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 599/1997, 2 kap. 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 741/1993 och 582/1996, 2 kap. 10 § sådan den lyder i nämnda lag 582/1996 och 599/1997, 2 kap. 11 § och 3 kap. 5 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 582/1996, 3 kap. 2 § sådan den lyder i nämnda lag 741/1993 och 599/1997, 3 kap. 3 § 3 och 4 mom. och 11 § 3 mom. samt 4 kap. 1 § 4 mom. och 3 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 599/1997, 5 kap. 3 § 1 mom. och 4 § sådana de lyder i nämnda lag 477/1999 samt 5 kap. 8 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 741/1993, som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Options- och terminsavtal

I denna lag avses med

1) *option* ett avtal, enligt vilket den ena parten (*optionsinnehavaren*) av den andra parten (*optionsutfärdaren*) mot vederlag (*premie*) får rätt att till ett avtalat inlösningspris i framtiden köpa (*köption*) eller sälja

(*säljoption*) en viss mängd värdepapper, nyttigheter eller andra tillgångar (*underliggande egendom*) eller rätt att få betalning som räknas ut på grundval av ändringar i ett index som beskriver prisutvecklingen för den underliggande egendomen eller värdeutvecklingen för en annan förmån (*indexoption*),

2) *termin* ett köpeavtal om underliggande egendom i vilket parterna kommer överens om priset samt den dag då betalningen eller en ersättande gottgörelse för betalningen senast skall krävas eller då betalningen eller gottgörelsen skall fullgöras utan särskild anfordran, eller ett motsvarande avtal som öm-

sesidigt berättigar till betalning som räknas ut på grundval av prisutvecklingen för den underliggande egendomen eller värdeutvecklingen för en annan förmån (*indextermin*),

3 §

Optionsföretag

Med *optionsbörsverksamhet* avses i denna lag att förutsättningar för handel med standardiserade optioner och terminer ordnas och upprätthålls.

2 kap.

Optionsföretaget och marknadsparterna

2 §

Beviljande av koncession

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits.

4 §

Optionsföretagets verksamhet

Ett optionsföretag får utöver den verksamhet som idkas i företaget tillhandahålla data, informations- och databehandlingstjänster för utveckling av options- och terminsmarknaden eller finans- och värdepappersmarknaden samt clearing av avtal om värdepapperslån och repor som gäller värdepapper som avses i 4 kap. 5 a § 3 och 4 mom. värdepappersmarknadslagen, om finansinspektionen har godkänt avtalsvillkoren eller om avtalsvillko-

ren har fastställts som en del av optionsföretagets reglemente eller om de utgör bilaga till reglementet. Ett optionsföretag får också tillhandahålla sådana tjänster för clearingverksamhet som avses i värdepappersmarknadslagen, i en sådan utsträckning som options- och terminsavtalen förutsätter. Ett optionsföretag får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet enligt 4 a kap. värdepappersmarknadslagen. Ett optionsföretag får verka som kontoförande institut eller som ett kontoförande instituts underinstitut enligt lagen om värdeandelssystemet. Om optionsföretagets rätt att idka börsverksamhet med värdepapper bestäms i värdepappersmarknadslagen.

6 §

Optionsföretagets reglemente

Ett optionsföretag skall ha ett reglemente med bestämmelser som kompletterar denna lag och som gäller optionsbörsverksamhet, clearing vid optionshandeln och hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på optionsföretaget fullgörs.

Optionsföretagets reglemente fastställs av finansministeriet på ansökan. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Fastställandet av optionskurser och terminskurser samt handel med optioner och terminer får inte inledas förrän de bestämmelser i reglementet som gäller optioner och terminer har fastställts.

För att stärka förtroendet för options- och terminsmarknaden eller av andra särskilt välgående skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i bestämmelser i optionsföretagets av ministeriet fastställda reglemente skall ändras eller kompletteras. Innan en bestämmelse meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och, om bestämmelserna gäller el- eller naturgasbaserad optionshandel, även utlåtande av den

myndighet som övervakar el- och naturgasmarknaden (el- och naturgasmarknadsmyndigheten).

8 §

Optionsföretagets uppgifter

Optionsföretaget skall, utöver vad som annars stadgas och föreskrivs om dess uppgifter,

1) se till att tillräcklig och tillförlitlig tillsyn ordnas för att säkerställa att stadgandena och bestämmelserna om optionsföretagets verksamhet samt företagets reglemente iaktas inom företaget,

2) se till att de uppgifter blir offentliggjorda som optionsföretaget enligt denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden eller bestämmelser eller företagets reglemente skall offentliggöra,

3) underrätta finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena och bestämmelserna om optionsföretagets verksamhet eller mot dess reglemente, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid underrättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot stadgandena, bestämmelserna eller reglementet, samt

4) underrätta finansinspektionen om sitt beslut att uppta kurser på optioner och terminer till fastställelse samt att inleda och avsluta handeln med dessa samt att bevilja och återkalla rättigheter för förmedlare, marknadsgaranter, mäklare och andra som är verksamma inom optionsföretaget.

10 §

Förmedlare, marknadsgaranter och andra som är verksamma inom optionsföretaget

Optionsföretaget skall bevilja en sökande förmedlar- och marknadsgaranträttigheter om denne uppfyller de krav som lagen och optionsföretagets reglemente ställer och har ett fast affärsställe i Finland.

Dessutom får optionsföretaget bevilja en sådan utländsk värdepappersförmedlare förmedlar- och marknadsgaranträttigheter som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan även andra utländska värdepappersförmedlare beviljas förmedlar- och marknadsgaranträttigheter, om sökanden uppfyller de krav som lagen och optionsföretagets reglemente ställer. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan också andra företag beviljas rättigheter att verka i någon annan egenskap inom optionsföretaget och bedriva handel för egen räkning, om sökanden uppfyller de krav som lagen och optionsföretagets reglemente ställer och har tillräckliga förutsättningar vad gäller soliditet och riskhantering.

Optionsföretaget skall för viss tid eller helt återkalla rättigheter för förmedlare, marknadsgaranträttigheter och andra som är verksamma inom optionsföretaget, om finansinspektionen av vägande skäl så yrkar efter att ha hört optionsföretaget. Finansinspektionen skall omedelbart underrätta optionsföretaget och den berörde om sitt yrkande och grunderna för det.

Förmedlare, marknadsgaranter och andra som är verksamma inom optionsföretaget har rätt att hänskjuta ett beslut av optionsföretaget genom vilket ansökan om rättigheter har avslagits eller rättigheter har återkallats till finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet.

11 §

Förmedlares och marknadsgaranters oavhängighet

Förmedlare och marknadsgaranter som hör till samma koncern eller står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till varandra och som inom optionsföretaget tillhandahåller investeringstjänster som gäller samma derivatinstrument skall ordna sin verksamhet inom optionsföretaget så att optionsföretagets tillförlitliga verksamhet inte äventyras.

3 kap.

Optionsföretagets verksamhet

1 §

Options- och terminsavtal som är föremål för handel

I ett optionsföretag får idkas handel endast med sådana optioner och terminer som har definierats i företagets reglemente. Uppgifterna om underliggande egendom, index och metoder för uträknande av index kan ges även i en bilaga till reglementet.

Finansministeriet skall fastställa de bestämmelser i företagets reglemente som gäller optioner och terminer, om de motsvarar denna lag och det inte finns särskilda skäl att förbjuda att kurser fastställs för dem och att handel med dem bedrivs i optionsföretaget.

2 §

Underliggande egendom och index

Kurser får fastställas för en option eller en termin som gäller ett värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen och handel får idkas med dem, om värdepapperet har tagits upp till handel inom offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen eller på en motsvarande utländsk marknad som är reglerad och övervakad av en myndighet eller inom ett sådant annat omsättningssystem där omfattningen av handeln med värdepapperet, tillgången i Finland till uppgifter som den som emitterat värdepapperet på grundval av sin informationsskyldighet offentliggjort och det förfarande som iakttas när gängse prisnivå fastställs eller offentligt meddelas möjliggör en tillförlitlig kursbildning för instrumentet.

Kurser får fastställas för optioner och terminer som gäller råvaror, andra nyttigheter eller andra förmåner och handel får idkas med dem, om handeln med dessa instrument är tillräckligt omfattande för att möjliggöra en tillförlitlig kursutveckling. I optionsföretagets reglemente eller i dess bilaga skall det entydigt definieras hur priset på de underliggande egendomarna eller värdet på en annan

förmån fastställs.

Indexoptioner och indexterminer för vilka kurser fastställs och med vilka handel idkas skall avse ett index som räknas ut på grundval av ändringarna i prisutvecklingen för värdepapper som har tagits upp till handel inom omsättningssystem som avses i 1 mom. i prisutvecklingen för råvaror eller andra nyttigheter eller i värdet på en annan förmån. Metoden för uträknande av index skall entydigt slås fast i optionsföretagets reglemente eller dess bilaga.

Finansministeriet skall begära utlåtande av finansinspektionen före ett beslut enligt 1 § 2 mom. som gäller värdepapper som avses i 1 mom. Om beslutet gäller värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen, skall utlåtande också begäras av Finlands Bank. Om beslutet gäller el- eller naturgasbaserade optioner, skall utlåtande också begäras av el- och naturgasmarknadsmyndigheten.

3 §

Avbrytande av handeln

Optionsföretaget får dessutom av särskilda skäl avbryta fastställandet av kursen på en option och en termin samt handeln med dem. Avbrottet får inte fortgå onödigt längre. Beslutet att avbryta och återuppta handeln eller fastställandet av kursen skall offentliggöras omedelbart.

Optionsföretaget kan under de förutsättningar som anges i 2 kap. 3 § 3 mom. avbryta företagets verksamhet för högst en vecka. Beslutet skall omedelbart delges finansinspektionen.

Optionsföretaget kan avbryta kursfastställelsen för och handeln med el- eller naturgasbaserade optioner eller terminer ifall handeln äventyrar el- eller naturgasförsörjningen eller är skadlig för el- eller naturgasmarknaden eller ifall el- eller naturgassystemets funktion är störd av något annat i optionsföretagets reglemente angivet vägande skäl. El- och naturgasmarknadsmyndigheten och finansinspektionen skall omedelbart underrättas om avbrottet.

5 §

Clearing av optionsköp

Ett optionsföretag får godkänna sådana optioner och terminer för clearing som har lämnats till clearing av en förmedlare, marknadsgarant, ett utländskt optionsföretag eller någon annan som är verksam inom optionsföretaget och som grundar sig på köp av optionen i optionsföretaget eller i något annat optionsföretag vars optionsköp företaget clearar eller på ett optionsköp som anmälts till optionsföretaget.

11 §

Anmälningsskyldighet

De som deltar i handeln med el- eller naturgasbaserade optioner och terminer skall enligt vad som föreskrivs i optionsföretagets reglemente underrätta detta om begränsningar som är exceptionella eller annars väsentligt påverkar produktionen, överföringen och förbrukningen av el eller naturgas.

4 kap.

Tillsyn över options- och terminsmarknaden

1 §

Tillsyn

Finansinspektionen skall innan den vidtar åtgärder eller fattar beslut som berör handeln med el- eller naturgasbaserade optioner och terminer höra el- och naturgasmarknadsmyndigheten, ifall beslutet uppenbarligen skulle inverka väsentligt på el- eller naturgasmarknadens funktion eller leveranssäkerhet eller på en enligt elmarknadslagen (386/1995) eller naturgasmarknadslagen (508/2000) systemansvarig sammanslutnings verksamhet, om inte något annat följer av ärendets bråds-kande natur.

3 §

Rätt till information

Finansinspektionen har rätt att av andra som är verksamma inom optionsföretaget få de uppgifter som behövs för tillsynen samt kopior av de handlingar som den anser vara nödvändiga för tillsynen.

5 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Optionsmarknadsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet i strid med 2 kap. 1 § 1 mom. eller 3 § 2 eller 3 mom. idkar optionsföretagsverksamhet skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *optionsmarknadsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

4 §

Optionsmarknadsförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att iaktta skyldigheten att lämna uppgifter eller skyldigheten till offentliggörande enligt 3 kap. 11 § eller anmälningsskyldigheten enligt 3 kap. 14 § skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *optionsmarknadsförseelse* dömas till böter.

8 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som finansministeriet meddelar med stöd av denna lag får sökas genom besvär. Om ett beslut enligt 2 kap. 2 § 1 mom. eller 6 § 2 mom. om beviljande av koncession som berättigar till att bedriva optionsföretagsverksamhet eller om fastställelse

av optionsföretagets reglemente eller ändringar i det inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/1950).

Angående sökande av ändring i beslut som finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag tillämpas vad som bestäms i lagen

om finansinspektionen (503/1993).

Denna lag träder i kraft den 20 .
Tidsfristerna i 2 kap. 2 § 3 mom. och 6 § 2 mom. för fattandet av beslut enligt 2 kap. 2 § 1 mom. och 6 § 2 mom. tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

Optionsföretaget skall komplettera sitt reglemente så att det börjar överensstämja med kraven i denna lag. Ansökan om komplettering av reglementet skall göras inom sex månader efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelssystemet (826/1991) 4 §, 12 § 1 mom., 15 § 1, 2 och 4 mom., 25 § 2 mom., rubriken för 26 § och 1 mom., rubriken för 26 a § och 1 mom. samt 27 § 2 mom., av dessa lagrum 4 § 1 mom., 12 § 1 mom., 25 § 2 mom. och rubriken för 26 § sådana de lyder i lag 1073/1996, 4 § 2 mom., 15 § 1, 2 och 4 mom., 26 § 1 mom. samt rubriken för 26 a § och 1 mom. sådana de lyder i lag 795/2000 samt 27 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1386/1995, som följer:

4 §

Förteckningar

Över ägarna av sådana värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1, 3 och 5 punkten värdepappersmarknadslagen och som hör till värdeandelssystemet skall hos värdepapperscentralen för emittenternas räkning föras aktieägarförteckningar för varje emittent och andra motsvarande ägarförteckningar.

Hos värdepapperscentralen förs förteckningar över ägarna av sådana värdeandelar som hör till värdeandelssystemet och som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2, 4 och 6 punkten värdepappersmarknadslagen. Hos värdepapperscentralen skall också föras en förteckning över dessa värdeandelars antal.

12 §

Värdepapperscentralens koncession

Statsrådet kan på ansökan bevilja ett finskt aktiebolag koncession att verka som värdepapperscentral, om bolaget visar att det sannolikt kan hantera alla värdeandelar som har överförts till värdeandelssystemet och att det tillförlitligt och på ett sätt som tryggar värdeandelssystemets ändamålsenliga utveckling kan dra försorg om alla de uppgifter som 13 § föreskriver. Koncession kan beviljas endast under förutsättning att sökanden bedöms ha ekonomiska och tekniska resurser att verka som värdepapperscentral samt en tillförlitlig organiserad förvaltning och en tillräcklig risktäckningskapacitet. Ansökan skall avgö-

ras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Statsrådet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950). Statsrådet skall begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om koncessionsansökan. Statsrådet kan efter att ha hört sökanden uppställa villkor för koncessionen samt begränsa den.

15 §

Värdepapperscentralens regler och övervakningen av att de följs

I värdepapperscentralens regler skall meddelas föreskrifter om

- 1) principerna för datakommunikationen mellan värdepapperscentralen och de kontoförande instituten, om identifikationssignum för värdeandelar och rättsinnehavare samt om övriga gemensamma rutiner inom värdeandelssystemet,
- 2) de kontoförande institutens minimiöppettider,
- 3) förfarandet vid utredande av fel och oklarhet inom registeringsverksamheten,
- 4) data- och registersäkerhetsrutiner som skall iakttas inom de kontoförande institutens verksamhet samt om förvaring av de kontoförande institutens beslutsdokument eller kopior av dem,
- 5) uppgifter som skall lämnas i ansökan om auktorisation som kontoförande institut, samt om
- 6) hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på värdepapperscentralen fullgörs.

Värdepapperscentralens regler fastställs av finansministeriet på ansökan. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut skall dock alltid meddelas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom sex månader, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och handläggning av besvär gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden. Före fastställelsen skall finansministeriet begära utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen om ansökan. Om Finlands Bank ger ett negativt utlåtande om sådant som hör till dess lagstadgade uppgifter, får reglerna inte fastställas till denna del. För att stärka förtroendet för värdeandelssystemet eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i föreskrifter i de regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen.

Värdepapperscentralen skall se till att det ordnas tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att värdepapperscentralens regler, föreskrifter och anvisningar iakttas inom värdepapperscentralen. Dessutom skall värdepapperscentralen se till att det ordnas tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att de kontoförande instituten och deras underinstitut iakttar bestämmelserna om värdepapperscentralens verksamhet samt de med stöd av dem utfärdade reglerna, föreskrifterna och anvisningarna. Värdepapperscentralen skall underrätta finansinspektionen om att ett kontoförande institut eller dess underinstitut förfar på ett sätt som uppenbart strider mot bestämmelserna, reglerna eller föreskrifterna, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid under-

rättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot bestämmelserna, reglerna eller föreskrifterna. De kontoförande instituten, deras underinstitut och andra som anlitar värdepapperscentralens tjänster skall på begäran ge värdepapperscentralen de specificerade uppgifter som behövs för fullgörandet av tillsynsplikten enligt denna paragraf.

25 §

Aktier och värdeandelar som jämföras med dem

På anhållan av en emittent kan värdepapperscentralen godkänna att andra aktier än de som nämns i 1 mom. samt andra värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1, 3 och 5 punkten värdepappersmarknadslagen överförs till värdeandelssystemet. En aktie eller andel som ensam eller tillsammans med andra aktier eller värdeandelar ger rätt att besitta en viss lägenhet eller del av en fastighet får dock inte överföras till värdeandelssystemet.

26 §

Andelar i masskuldebrevslån och andra värdeandelar

Om överföring till värdeandelssystemet av andra värdepapper än sådana som avses i 25 § beslutar värdepapperscentralen på ansökan av emittenten. Värdepapperscentralen skall före beslutet underrätta Finlands Bank, ifall det är fråga om en ansökan som har betydelse för skötseln av bankens lagstadgade uppgifter.

26 a §

Överföring av skuldebrev och andra värdepapper till värdeandelssystemet

Om emittentens ansökan gäller något annat värdepapper än ett sådant som avses i 25 §, skall värdepapperscentralen i sitt beslut en-

ligt 26 § bestämma den tidpunkt från och med vilken värdepapperet kan överföras till värdeandelssystemet. Värdepapperscentralen kan i sitt beslut meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall registreras i värdeandelssystemet och om registreringsförfarandet när ett värdepapper överförs till värdeandelssystemet. Innan beslutet fattas skall värdepapperscentralen kontrollera att emittenten, i ett avtal som emittenten har ingått med ett eller flera kontoförande institut eller på något annat sätt, har säkerställt att alla ägare av värdepapperet har möjlighet att få sin rätt registrerad i värdeandelssystemet.

27 §

Emissionskonto

På emissionskontot skall de uppgifter noteras som enligt lag borde anges på det värdepapper som utfärdas för värdeandelen samt det antal värdeandelar som emitteras. För värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen skall på emissionskontot dessutom antecknas förfallodagar, eventuell säkerhet för lånet, låneräntan eller eventuell annan gottgörelse som skall betalas för lånet, återbetalnings- och andra väsentliga villkor för lånet samt på vilket sätt lånevillkoren hålls allmänt tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Tidsfristerna i denna lag för fattandet av beslut enligt 12 och 15 § tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

Värdepapperscentralen skall komplettera sina regler så att de börjar överensstämma med kraven i denna lag. Ansökan om komplettering av reglerna skall göras inom sex månader efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 5 a § lagen om värdeandelskonton**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelskonton (827/1991) 5 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 796/2000, som följer:

5 a §

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller ett kontoförande institut. Även ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvarings- och förvaltnings-tjänster för värdeandelar, ett sådant utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet (826/1991) eller någon annan sådan utländsk sammanslutning som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars ekonomiska verksamhetsbetingelser och förvalt-

ning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna kan av värdepapperscentralen godkännas som kontoinnehavare. På ett förvaltningskonto som förvaltas av ett utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet får utan hinder av 1 mom. också noteras sådana värdeandelar som ägs av en finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse och som avses i 4 § 2 mom. lagen om värdeandelssystemet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 2 §, 3 § 1 mom. 1 och 5 punkten samt 3 mom. och 10 § 2 mom., av dessa lagrum 3 § 1 mom. 1 och 5 punkten sådana de lyder i lag 156/1997, som följer:

2 §

Investeringsobjekt

Föremål för investeringstjänster (*investeringsobjekt*) kan vara värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989) samt sådana standardiserade optioner och terminer som avses i 1 kap. 2 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), derivatinstrument som skall jämföras med standardiserade optioner och

terminer samt andra derivatinstrument.

3 §

Investeringstjänster

Med investeringstjänster avses att
1) investeringsobjekt köps, säljs, byts och tecknas för någon annans räkning i eget namn samt att uppdrag som avser investeringsobjekt förmedlas eller verkställs (*fondkommissionsrörelse*),

5) investeringsobjekt förvaltas enligt sådana med enskilda kunder ingångna avtal som innebär att kommissionären ges beslutanderätt (*förmögenhetsförvaltning*), samt att

Med tillhandahållande av investeringstjänster enligt 1 mom. avses inte verksamhet som bedrivs tillfälligt vid sidan av någon annan i lag erkänd affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet enligt lagstiftning som gäller verksamheten eller föreskrifter och bestämmelser som kompletterar den. Med tillhandahållande av investeringstjänster enligt 1 mom. avses inte heller verksamhet som bedrivs som i lag erkänd affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet enbart med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen. Med tillhandahållande av investeringstjänster enligt 1 mom. avses inte heller sådana företags tillhandahållande av enbart nyttighetsbaserade derivatinstrument vilka bedriver handel för egen räkning med sådana derivatinstrument inom optionsföretaget eller med andra liknande företag eller med dem som producerar eller yrkesmässigt använder dessa nyttigheter, och inte tillhandahållande av nyttighetsbaserade derivatinstrument enbart i annat syfte än investeringssyfte.

10 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Ansökan skall avgöras inom sex månader

efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Tidsfristerna i 10 § 2 mom. i denna lag för beviljande av verksamhetstillstånd enligt 9 § tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft. Ett företag som när denna lag träder i kraft tillhandahåller investeringstjänster enligt 3 § skall inom tre månader efter lagens ikraftträdande ansöka om verksamhetstillstånd eller inom sex månader efter lagens ikraftträdande upphöra med den lagstridiga verksamheten, om inte finansministeriet av särskilda skäl förlänger tiden.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag**om ändring av lagen om placeringsfonder**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999) 53 § 2 mom. samt 81 § 1 och 6 mom. som följer:

53 §

Anteckningar i fondandelsregistret får göras först när hela teckningspriset för en fondandel har betalats. Teckningspriset för en fondandel skall betalas i pengar eller genom att placeringsfonden ges värdepapper som avses i 69 § 1 mom. 1 punkten till ett belopp som motsvarar teckningspriset så att fördelningen av olika slag av värdepapper vid tidpunkten för bestämmandet av teckningspriset motsvarar den i placeringsfondens regler för varje enskilt slag av värdepapper specificerade placeringsverksamheten och värdepapprens sammanlagda marknadsvärde motsvarar värdet av den fondandel som getts mot dem.

förvaltning kan ett fondbolag ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper som hör till en placeringsfonds tillgångar, om de clearas av en clearingorganisation som avses i värdepappersmarknadslagen eller av ett optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer eller i en motsvarande utländsk sammanslutning eller, om clearingen sker någon annanstans, om motparten är en i värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersförmedlare och villkoren är sedvanliga och allmänt kända på marknaden.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om fondbolagens rätt att ingå låne- eller återköpsavtal om värdepapper som hör till placeringsfondens tillgångar.

81 §

I syfte att främja en effektiv förmögenhets-

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om upphävande av 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) 2 § 10 punkten, sådan den lyder i lag

572/1996.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag**om ändring av lagen om aktiebolag**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 29 september 1978 om aktiebolag (734/1978) 1 kap. 2 § 2 mom., sådant
 det lyder i lag 145/1997, samt
ändras 1 kap. 2 § 1 och 3 mom. samt 16 kap. 8 § 7 punkten, sådana de lyder i nämnda lag
 145/1997, som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Värdepapper i ett privat aktiebolag får inte
 vara föremål för offentlig handel enligt 1
 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen
 (495/1989).

När värdepapper i ett privat aktiebolag
 bjuds ut till allmänheten skall det uppges att
 värdepapperen inte kan vara föremål för of-
 fentlig handel enligt värdepappersmarknads-
 lagen.

16 kap.

Särskilda stadganden*Straffstadganden*

8 §

Den som uppsåtligen

7) bryter mot det i 1 kap. 2 § 1 mom. stad-
 gade förbudet att göra ett privat aktiebolags
 värdepapper föremål för offentlig handel en-
 ligt värdepappersmarknadslagen,
 skall, om gärningen inte är ringa eller
 strängare straff för den inte bestäms på något
 annat ställe i lag, för *aktiebolagsbrott* dömas
 till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsföreningar**

I enligt med riksdagens beslut
ändras i lagen den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/1987) 16 kap. 8 §
 1 mom., sådant det lyder i lag 340/2000, samt
fogas till 3 kap., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1207/1998 och 340/2000, en ny 2 a §
 som följer:

3 kap.

Garantikapital

2 a §

En försäkringsförenings värdepapper får inte vara föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen (495/1989).

När en försäkringsförenings värdepapper bjuds ut till allmänheten skall det uppges att värdepapperen inte kan vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen.

16 kap.

Särskilda stadganden

8 §

Den som uppsåtligen

1) är mellanhand för någon annan i syfte att kringgå en bestämmelse i denna lag eller i stadgarna om begränsning av rösträtten,

2) bryter mot vad denna lag föreskriver om uppgörande av revisionsberättelse,

3) i strid med ett förbud som Försäkringsinspektionen meddelar med stöd av 12 kap. 6 c § överlåter eller pantsätter egendom i föreningens besittning,

4) bryter mot bestämmelserna om utlåtan- den som skall uppgöras av en godkänd revisor såsom oberoende sakkunnig,

5) bryter mot bestämmelserna om återbet- talning av kapitallån, betalning av ränta eller annan gottgörelse eller ställande av säkerhet,

6) utdelar föreningens medel i strid med denna lag,

7) beviljar penninglån eller ställer säkerhet i strid med 11 kap. 7 eller 10 §, eller

8) bryter mot det i 3 kap. 2 a § 1 mom. stadgade förbudet att göra en försäkringsfö- renings värdepapper föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs i någon annan lag, för *försäkringsföreningsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag**om ändring av 51 kap. strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 51 kap. 1 § 1 mom. samt 3, 6 och 7 §, sådana de lyder 51 kap. 1 § 1 mom., 3 och 7 § samt 6 § 1 och 2 mom. i lag 475/1999 och 6 § 3 mom. i lag 973/1999 som följer:

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare

1) genom att för egen eller för någon annans räkning överlåta eller förvärva sådana värdepapper, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon i handel med sådana värdepapper,

skall för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Kursmanipulation

Den som

1) gör vilseledande köp- eller säljanbud eller skenavslut eller ger ett uppdrag som gäller sådana anbud eller avslut, eller vidtar andra därmed jämförbara vilseledande åtgärder rörande värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt

mellan köpare och säljare av värdepapper vilket är tillgängligt för allmänheten, eller

2) lämnar osanna eller vilseledande uppgifter som har samband med sådana värdepapper

i syfte att manipulera prisnivån på värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper och med utnyttjande därav bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning,

skall för *kursmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

Med värdepapper avses i detta kapitel sådana värdepapper som värdepappersmarknadslagen skall tillämpas på.

Med insiderinformation avses i detta kapitel sådan information som har samband med värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper, som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden och som är ägnad att väsentligt påverka dessa värdepappers värde eller pris. Som insiderinformation betraktas inte sådan för enskilt bruk avsedd information som har uppkommit genom en sammanställning av offentliga uppgifter.

Vad som i detta kapitel bestäms om värdepapper skall också tillämpas på standardise-

rade optioner eller terminer som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) samt på derivatavtal som avses i 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen och som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och vars underliggande egendom är värdepapper som är föremål offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper. Vad som i detta kapitel föreskrivs om överlåtelse eller förvärv av värdepapper skall även tillämpas på standardiserade optioner och terminer och på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer och vars underliggande egendom utgörs av värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper. Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel skall tillämpas på standardiserade optioner eller terminer samt på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade

optioner eller terminer och vars underliggande egendom är ett värdepapper som är föremål för offentlig handel eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper, oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande egendom som avses i derivatavtalet eller om kompenserande gottgörelse.

7 §

Begränsningsbestämmelse

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan offentlig värdepappershandel i fråga om vilken de bestämmelser i värdepappersmarknadslagen som gäller missbruk av insiderinformation enligt de regler som fastställts med stöd av 3 kap. 13 § 2 mom. eller enligt 14 § 2 mom. i samma kapitel inte skall tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 17 oktober 2001

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Suvi-Anne Siimes*

1.

Lag**om ändring av värdepappersmarknadslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i värdepappersmarknadslagen av den 26 maj 1989 (495/1989) 3 kap. 7 § samt 4 kap. 6 § 2 mom. och 8 §,

av dessa lagrum 3 kap. 7 § och 4 kap. 8 § sådana de lyder i lag 581/1996 samt 4 kap. 6 § 2 mom. sådant det lyder i lag 522/1998,

ändras 1 kap. 2 och 2 a §, 2 kap. 3 §, 4 § 1 mom., 4 a § 1 mom., 5 § 1 mom. samt 11 § 1 och 4—6 mom., rubriken för 3 kap., 2 § 2 mom., 2 a §, 3 § 1 mom., 4 och 5 §, 6 § och mellanrubriken före den, 6 a § 1, 2 och 4 mom., 9 §, 10 § 3 mom., 12 § 1, 4 och 5 mom., 12 a §, 13 § 1 och 3—5 mom., 14 och 15 § samt 16 § och mellanrubriken före den, 4 kap. 4 § 3 mom. och 7 § 2 mom., 4 a kap. 2 § 3 mom., 4 § 1, 2 och 4 mom. samt 5 § 1 mom. 1 punkten, 5 kap. rubriken för 2 § och 1 mom., 3 § 1 mom. och 4 §, 7 kap. 1 § 1 och 2 mom. samt 3 § 1 mom., 8 kap. 2 § och mellanrubriken före den samt 3 § och 10 kap. 3 § 1 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 614/1997 och 51/1999 samt 2 a § sådan den lyder i nämnda lag 614/1997, 2 kap. 3 § sådan den lyder i lag 740/1993 och 105/1999, 2 kap. 4 § 1 mom., 4 a § 1 mom., 5 § 1 mom. samt 11 § 1 och 4—6 mom. sådana de lyder i nämnda lag 105/1999, 3 kap. 2 § 2 mom. och 4 a kap. 2 § 3 mom., 4 § 1, 2 och 4 mom. samt 5 § 1 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 970/1999, 3 kap. 2 a och 5 §, 6 a § 1, 2 och 4 mom., 9 §, 12 § 1, 4 och 5 mom., 12 a §, 13 § 3—5 mom., 15 § samt 16 § och mellanrubriken före den, 4 kap. 7 § 2 mom., 5 kap. rubriken för 2 § och 3 § 1 mom. samt 7 kap. 1 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 581/1996, 3 kap. 3 § 1 mom. sådant det lyder i lag 797/2000, 3 kap. 4 § och 13 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 581/1996 och i lag 146/1997, 3 kap. 6 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 581/1996, 3 kap. 10 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 740/1993, 3 kap. 14 § sådan den lyder i nämnda lag 581/1996 och i lag 476/1999, 4 kap. 4 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 522/1998, 5 kap. 2 § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 581/1996 och i lag 1076/1996, 5 kap. 4 § sådan den lyder i nämnda lag 1076/1996, 7 kap. 1 § 2 mom., 3 § 1 mom. och 10 kap. 3 § 1 mom. sådana de lyder i lag 321/1998 och 8 kap. 2 § och mellanrubriken före den samt 3 § sådana de lyder i nämnda lag 476/1999, samt

fogas till 2 kap. en ny 10 b § samt till 3 kap. en ny 14 a § och en ny mellanrubrik före den, före 15 § en ny mellanrubrik samt en ny 17 § och en ny mellanrubrik före den som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Denna lag tillämpas på *bevis (värdepapper)* som *utfärdas över*

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

2 §

Denna lag tillämpas på *värdepapper* som *är omsättningsbara och som har satts eller sätts i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra värdepapper som har*

Gällande lydelse

1) en aktie eller någon annan andel i en sammanslutnings eget kapital eller över därtill ansluten rätt till utdelning, ränta eller teckning,

2) en andel i ett masskuldebrevslån eller någon därmed jämförlig gäldenärsförbindelse som är avsedd att sättas i omlopp bland allmänheten tillsammans med flera andra likalydande förbindelser, eller över en till andelen eller förbindelsen ansluten rätt till ränta eller avkastning,

3) en kombination av rättigheter som nämns i 1 och 2 punkten eller över

4) en fondandel eller en därmed jämförbar andel i ett fondföretag.

Denna lag tillämpas likväl inte på värdepapper som emitteras av ett privat aktiebolag eller ett sådant ömsesidigt försäkringsbolag som inte är ett publikt ömsesidigt bolag.

Föreslagen lydelse

utfärdats över likalydande rättigheter. Sådana kan exempelvis vara bevis som utfärdas över

1) en aktie eller någon annan andel i en sammanslutnings eget kapital eller över därtill ansluten rätt till utdelning, ränta eller annan avkastning eller rätt till teckning,

2) en andel i ett masskuldebrevslån eller någon därmed jämförlig gäldenärsförbindelse eller över en till andelen eller förbindelsen ansluten rätt till ränta eller annan avkastning,

3) en kombination av rättigheter som nämns i 1 och 2 punkten,

4) en rätt till köp eller försäljning av nämnda rättigheter,

5) en fondandel eller en därmed jämförbar andel i ett fondföretag eller över

6) någon annan rätt än de nämnda som baserar sig på ett avtal eller en förbindelse.

Denna lag tillämpas likväl inte på värdepapper som ensamt eller tillsammans med andra värdepapper medför

1) rätt att besitta en viss lägenhet, någon annan lokal eller en fastighet eller en del av en fastighet eller

2) rätt att använda eller få andra i konsumentskyddslagen (38/1978) avsedda konsumtionsnyttigheter än värdepapper som emittenten tillhandahåller, om värdepapprets värde i huvudsak baserar sig på sagda rätt.

Denna lag tillämpas på standardiserade optioner och terminer enligt lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer samt på andra derivatavtal enligt vad som bestäms i 10 kap.

Vad som i denna lag bestäms om värdepapper tillämpas på motsvarande sätt på värdeandelar enligt lagen om värdeandelsystemet (826/1991).

2 a §

Vad denna lag *stadgar* om aktiebolag, aktier och aktieägare gäller i tillämpliga delar *publika* ömsesidiga försäkringsbolag, garantiandelar och garantiandelsägare.

2 kap.

Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet*Skyldighet att upprätta prospekt*

3 §

Den som till allmänheten erbjuder värdepapper eller ansöker om att värdepapper skall tas upp *på börslista*, är skyldig att offentliggöra ett prospekt innan erbjudandet träder i kraft och att hålla prospektet tillgängligt för allmänheten under den tid erbjudandet är i kraft, i enlighet med 2—6 mom. För offentliggörandet av prospekt ansvarar utöver anbudsgivaren och emittenten den som enligt uppdrag sköter erbjudandet eller emissionen.

Den som emitterar värdepapper skall offentliggöra ett börsprospekt, om

1) emittenten till allmänheten erbjuder värdepapper som är upptagna *på börslistan* eller värdepapper av samma slag som dessa eller värdepapper vilka under den tid erbjudandet är i kraft eller inom tre månader från början av erbjudandets giltighetstid ansöks bli upptagna *på börslistan*,

2) emittenten ansöker om att värdepapper som *han tidigare emitterat* skall tas upp *på börslistan*, eller

3) värdepapperen tas upp *på börslistan* utan emittentens ansökan, med stöd av 3 kap. 10 § 4 mom.

2 a §

Vad denna lag *föreskriver* om aktiebolag, aktier, *värdepapper som enligt lagen om aktiebolag (734/1978) berättigar till aktier* och aktieägare gäller i tillämpliga delar *andelslag och sparbanker, värdepapper som de emitterar och ägare till sådana värdepapper samt* ömsesidiga försäkringsbolag och *försäkringsföreningar*, garantiandelar som *de emitterar* och garantiandelsägare.

2 kap.

Marknadsföring av värdepapper, emission och informationsskyldighet*Skyldighet att upprätta prospekt*

3 §

Den som till allmänheten erbjuder värdepapper eller ansöker om att värdepapper skall tas upp *till offentlig handel*, är skyldig att offentliggöra ett prospekt innan erbjudandet träder i kraft och hålla prospektet tillgängligt för allmänheten under den tid erbjudandet är i kraft, i enlighet med 2—7 mom. För offentliggörandet av prospekt ansvarar utöver anbudsgivaren och emittenten den som enligt uppdrag sköter erbjudandet eller emissionen.

Den som emitterar värdepapper *eller den som ansöker om att värdepapper skall tas upp till annan offentlig handel enligt 3 kap. 12 §* skall offentliggöra ett börsprospekt, om

1) emittenten *eller någon annan som nämns i detta moment* till allmänheten erbjuder värdepapper som är upptagna *till offentlig handel* eller värdepapper av samma slag som dessa eller värdepapper vilka under den tid erbjudandet är i kraft eller inom tre månader från början av erbjudandets giltighetstid ansöks bli upptagna *till offentlig handel*,

2) emittenten *eller någon annan som nämns i detta moment* ansöker om att *tidigare emitterade* värdepapper skall tas upp *till offentlig handel*, eller

3) värdepapperen tas upp *till offentlig handel* utan emittentens ansökan, med stöd av 3 kap. 10 § 4 mom. *eller 12 § 2 mom.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Emittenten eller någon annan som erbjuder värdepapper till allmänheten skall i andra fall än i de som avses i 2 mom. offentliggöra ett *emissionsprospekt*. I stället för emissionsprospekt kan ett börsprospekt offentliggöras.

Det föreligger emellertid inte någon skyldighet att offentliggöra emissionsprospekt i det fall att emissionen avser skuldförbindelser som förfaller inom ett år från emissionen. Någon skyldighet att offentliggöra emissionsprospekt föreligger inte heller när det sammanlagda nominella värdet av de börslistade aktier som erbjuds till allmänheten eller av de värdepapper som i enlighet med lagen om aktiebolag berättigar till sådana aktier, eller om aktierna eller värdepapperen inte har något nominellt värde, deras bokföringsmässiga värde uppgår till mindre än en tiondedel av det ifrågavarande aktieslagets motsvarande sammanlagda värde.

I emissions- eller börsprospektet skall investerarna ges tillräckliga uppgifter så att de skall kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och emittenten. Prospektet skall innehålla väsentliga och tillräckliga uppgifter om emittentens tillgångar, ansvarsförbindelser, ekonomiska ställning, resultat och framtidsutsikter samt orderstock, när denna uppgift är viktig med hänsyn till emittentens verksamhet, och likaså om de med värdepapperen förenade rättigheterna och om andra omständigheter som är av väsentlig betydelse för värdepapperens värde. *Vederbörande ministerium utfärdar beslut med närmare föreskrifter om emissions- och börsprospektens innehåll och om hur informationen i prospekten skall utformas. Vederbörande ministerium utfärdar också ett beslut om sådana undantag beträffande innehållet i prospekt som grundar sig på direktiv av Europeiska gemenskapen och om de fall då det inte föreligger någon skyldighet att upprätta prospekt.*

Om ett prospekt är behäftat med fel eller brister som uppdagas innan erbjudandet giltighetstid löper ut eller innan värdepappe-

Emittenten eller någon annan som erbjuder värdepapper till allmänheten skall i andra fall än i de som avses i 2 mom. offentliggöra ett *emissionsprospekt*. I stället för emissionsprospekt kan ett börsprospekt offentliggöras.

Genom förordning av finansministeriet bestäms dessutom om de fall där det på basis av Europeiska gemenskapens direktiv inte föreligger någon skyldighet att offentliggöra prospekt. Genom förordning av finansministeriet kan dessutom bestämmas om undantag från skyldigheten att offentliggöra prospekt när värdepapper erbjuds för att finansiera en allmännyttig verksamhet med vilken det huvudsakliga syftet inte är att eftersträva vinst.

I emissions- eller börsprospektet skall investerarna ges tillräckliga uppgifter så att de skall kunna bilda sig en välgrundad uppfattning om värdepapperen och emittenten. Prospektet skall innehålla väsentliga och tillräckliga uppgifter om emittentens tillgångar, ansvarsförbindelser, ekonomiska ställning, resultat och framtidsutsikter samt orderstock, när denna uppgift är viktig med hänsyn till emittentens verksamhet, och likaså om de med värdepapperen förenade rättigheterna och om andra omständigheter som är av väsentlig betydelse för värdepapperens värde. *Genom förordning av finansministeriet bestäms närmare om emissions- och börsprospektens innehåll och om hur informationen i prospekten skall utformas. Genom förordning av finansministeriet bestäms också om sådana undantag beträffande innehållet i prospekt som grundar sig på direktiv av Europeiska gemenskapen. Genom förordning av finansministeriet kan det också bestämmas om undantag beträffande innehållet i prospekt i situationer där någon annan än värdepappersemittenten ansöker om att ett värdepapper skall tas upp till offentlig handel.*

Om ett prospekt är behäftat med fel eller brister som uppdagas innan erbjudandet giltighetstid löper ut eller innan värdepapperet

ret upptagits på *börslistan* och som kan vara av väsentlig betydelse för investerarna, skall allmänheten utan dröjsmål informeras om saken genom att rättelse eller komplettering offentliggörs på samma sätt som prospektet.

upptagits *till offentlig handel* och som kan vara av väsentlig betydelse för investerarna, skall allmänheten utan dröjsmål informeras om saken genom att rättelse eller komplettering offentliggörs på samma sätt som prospektet.

Om fondprospekt som skall offentliggöras för placeringsfonder och öppna fondföretag bestäms i lagen om placeringsfonder.

Offentliggörande av prospekt

4 §

Ett emissions- eller börsprospekt får offentliggöras när finansinspektionen har godkänt det. Finansinspektionen skall inom *tio* bankdagar efter att ett prospekt för sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten och inom *fem* bankdagar efter att ett prospekt för sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 eller 3 punkten har lämnats in för godkännande besluta om prospektet kan offentliggöras. Offentliggörande skall tillåtas om prospektet inte är uppenbart oriktigt eller bristfälligt. Om offentlig handel bedrivs med värdepapper av samma slag som avses i prospektet eller med värdepapper som berättigar till sådana, skall finansinspektionen utan dröjsmål underrätta den som ordnar offentlig handel om sitt beslut.

Offentliggörande av prospekt

4 §

Ett emissions- eller börsprospekt får offentliggöras när finansinspektionen har godkänt det. Finansinspektionen skall inom *fem* bankdagar efter att ett prospekt för sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 och 3 punkten och inom *tio* bankdagar efter att ett prospekt för sådana *andra* värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. har lämnats in för godkännande besluta om prospektet kan offentliggöras. Offentliggörande skall tillåtas om prospektet inte är uppenbart oriktigt eller bristfälligt. Om offentlig handel bedrivs med värdepapper av samma slag som avses i prospektet eller med värdepapper som berättigar till sådana, skall finansinspektionen utan dröjsmål underrätta den som ordnar offentlig handel om sitt beslut. *Om fondprospekt för placeringsfonder och marknadsföringen av öppna fondföretag i Finland bestäms i lagen om placeringsfonder.*

Erkännande av utländska prospekt

4 a §

Finansinspektionen skall såsom börsprospekt erkänna prospekt som har godtagits av behöriga myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om förfarandet bestäms närmare genom *vederbörande ministeriums beslut*.

Erkännande av utländska prospekt

4 a §

Finansinspektionen skall såsom börsprospekt erkänna prospekt för värdepapper enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 1—3 punkten vilka har godtagits av behöriga myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Finansinspektionen kan såsom börsprospekt också erkänna prospekt för värdepapper enligt 1 kap. 2 § 1 mom. 4—6 punkten vilka har godtagits av behöriga myndigheter*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och vilka uppfyller kraven på börsprospekt. Om förfarandet bestäms närmare genom förordning av finansministeriet.

Delårsrapport

5 §

Den som emitterar värdepapper som är föremål för offentlig handel skall upprätta en delårsrapport för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader. En delårsrapport skall upprättas för räkenskapsperiodens tre, sex och nio första månader, när det är fråga om sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 eller 3 punkten, och för de sex första månaderna när det är fråga om sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten. Denna skyldighet gäller inte staten, dess centralbank, kommuner, samkommuner eller sådana internationella offentliga organ vilka såsom medlemmar har minst två stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Delårsrapport

5 §

Den som emitterar värdepapper som är föremål för offentlig handel skall upprätta en delårsrapport för varje räkenskapsperiod som är längre än sex månader. En delårsrapport skall upprättas för räkenskapsperiodens tre, sex och nio första månader, när det är fråga om sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 eller 3 punkten, och för de sex första månaderna när det är fråga om sådana värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2, 4 eller 6 punkten. Denna skyldighet gäller inte staten, dess centralbank, kommuner, samkommuner eller sådana internationella offentliga organ vilka såsom medlemmar har minst två stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

10 b §

Den informationsskyldighet som avses i 5—10 a § gäller inte placeringsfonder och öppna fondföretag som är föremål för offentlig handel. Om informationsskyldighet för placeringsfonder och öppna fondföretag bestäms i lagen om placeringsfonder.

Beviljande av undantag

11 §

Från den informationsskyldighet som föreskrivs i *dessa bestämmelser* och 6 kap. kan på ansökan beviljas undantag, om investerarnas ställning inte äventyras av detta. Undantag beviljas av finansinspektionen, bokföringsnämnden eller *vederbörande ministerium*, enligt vad som bestäms i 2—5 mom. Genom *vederbörande ministeriums beslut* föreskrivs närmare om andra undantagsgrunder.

Beviljande av undantag

11 §

Från den informationsskyldighet som föreskrivs i *detta kapitel* och i 6 kap. kan på ansökan beviljas undantag, om investerarnas ställning inte äventyras av detta. Undantag beviljas av finansinspektionen, bokföringsnämnden eller *försäkringsinspektionen*, enligt vad som bestäms i 2—5 mom. Genom *förordning av finansministeriet* föreskrivs närmare om andra undantagsgrunder.

Bokföringsnämnden kan bevilja undantag i fråga om innehållet i delårsrapporter, årsrapporter och bokslut, om inte något annat bestäms i lag. Undantag i fråga om sammanslutningar som avses i 2 § lagen om finansinspektionen kan dock beviljas av finansinspektionen och i fråga om försäkringsbolag av *vederbörande ministerium*. Bokföringsnämnden och *vederbörande ministerium* skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut på en ansökan om undantag. I rapporten och bokslutet skall anges att undantag beviljats.

Finansinspektionen kan bevilja undantag som avser innehållet i och offentliggörandet av börs- och emissionsprospekt och sådana anbudshandlingar som avses i 6 kap. samt i fråga om offentliggörandet av delårsrapporter, årsrapporter och bokslut. I fråga om försäkringsbolag kan undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter och bokslut emellertid beviljas av *vederbörande ministerium*. *Vederbörande ministerium* skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut med anledning av en ansökan om undantag.

Finansinspektionen, bokföringsnämnden och *vederbörande ministerium* skall omedelbart underrätta den som ordnar offentlig handel om en ansökan om undantag och om det beslut som fattats med anledning av ansökan.

3 kap.

Offentlig handel med värdepapper

Bokföringsnämnden kan bevilja undantag i fråga om innehållet i delårsrapporter, årsrapporter och bokslut, om inte något annat bestäms i lag. Undantag i fråga om sammanslutningar som avses i 2 § lagen om finansinspektionen kan dock beviljas av finansinspektionen och i fråga om försäkringsbolag av *försäkringsinspektionen*. Bokföringsnämnden och *försäkringsinspektionen* skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut på en ansökan om undantag. I rapporten och bokslutet skall anges att undantag beviljats.

Finansinspektionen kan bevilja undantag som avser innehållet i och offentliggörandet av börs- och emissionsprospekt och sådana anbudshandlingar som avses i 6 kap. samt i fråga om offentliggörandet av delårsrapporter, årsrapporter och bokslut. I fråga om försäkringsbolag kan undantag från skyldigheten att offentliggöra delårsrapporter, årsrapporter och bokslut emellertid beviljas av *försäkringsinspektionen*. *Försäkringsinspektionen* skall omedelbart underrätta finansinspektionen om sitt beslut med anledning av en ansökan om undantag.

Finansinspektionen, bokföringsnämnden och *försäkringsinspektionen* skall omedelbart underrätta den som ordnar offentlig handel om en ansökan om undantag och om det beslut som fattats med anledning av ansökan.

3 kap.

Offentlig handel och annat yrkesmässigt ordnat förfarande för handel med värdepapper

2 §

Ansökan skall avgöras inom sex månader från det den mottagits. Om finansministeriet under denna tid ber sökanden lämna tilläggsutredning om ansökan, räknas tiden från den dag då finansministeriet tar emot tilläggsutredningen.

Finansministeriet skall meddela ett beslut som gäller koncession för fondbörs inom sex månader efter det att ansökan mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ansökan mottagits.

Firma

2 a §

En sammanslutning som har fått rätt att bedriva fondbörsverksamhet är skyldig att i sin firma använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs.

Andra sammanslutningar än sådana som har fått tillstånd att bedriva fondbörsverksamhet får inte i sin firma eller annars för att beskriva sin verksamhet använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs.

Fondbörsens verksamhet

3 §

En fondbörs får utöver sin fondbörsverksamhet ordna annan offentlig handel, tillhandahålla databehandlingstjänster i anslutning till omsättningen och förvaringen av värdepapper samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers- och finansmarknaden. Fondbörsen får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet i enlighet med 4 a kap. samt verka som kontoförande institut eller som ett kontoförande instituts underinstitut i enlighet med lagen om värdeandelsystemet (826/1991). Fondbörsen får dessutom i enlighet med lagen om handel med standardiserade optioner och terminer bedriva optionsföretagsverksamhet.

Fondbörsens regler

4 §

En fondbörs skall ha regler med föreskrifter som kompletterar denna lag åtminstone om

- 1) hur och på vilka grunder värdepapper tas upp till handel,
- 2) hur och när handeln på börslistan skall ske,
- 3) hur, när och i vilken omfattning inve-

Firma

2 a §

Andra sammanslutningar än sådana som har fått tillstånd att bedriva fondbörsverksamhet får inte i sin firma eller annars för att bedriva sin verksamhet använda ordet eller sammansättningsleden fondbörs.

Fondbörsens verksamhet

3 §

En fondbörs får utöver sin fondbörsverksamhet ordna annan offentlig handel *samt annat i 16 § avsett handelsförfarande och* tillhandahålla databehandlingstjänster i anslutning till omsättningen och förvaringen av värdepapper samt utbildnings- och informationstjänster för utveckling av värdepappers- och finansmarknaden. Fondbörsen får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet i enlighet med 4 a kap. samt verka som kontoförande institut eller som ett kontoförande instituts underinstitut i enlighet med lagen om värdeandelsystemet (826/1991). Fondbörsen får dessutom i enlighet med lagen om handel med standardiserade optioner och terminer bedriva optionsföretagsverksamhet.

Fondbörsens regler

4 §

En fondbörs skall ha regler med föreskrifter som kompletterar denna lag åtminstone om

- 1) hur och på vilka grunder värdepapper tas upp till handel,
- 2) hur och när handeln på börslistan skall ske,
- 3) hur, när och i vilken omfattning inve-

sterarna och de i handeln deltagande värdepappersförmedlarna skall informeras om anbud eller anbudsuppmåningar samt om avslut,

4) hur och på vilka grunder rättigheter att verka som börsförmedlare eller i någon annan egenskap på fondbörsen samt som börsmäklare beviljas och återkallas,

5) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som annars gäller börsbolag, övriga värdepappersemitterter, börsförmedlare, andra som är verksamma på fondbörsen samt börsmäklare, *samt*

6) hur likställdheten mellan aktieägarna tryggas, om aktiebolaget enligt börsreglerna får bedriva handel med sina egna aktier på fondbörsen.

Reglerna skall beakta de särdrag som är förenade med värdepappren och den handel som bedrivs med dem samt de investerare som deltar i handeln. Fondbörsens regler och ändringar i dem fastställs av *vederbörande ministerium*, som innan det fastställer reglerna skall *inhämta finansinspektionens* utlåtande.

sterarna och de i handeln deltagande värdepappersförmedlarna och *andra som är verksamma på fondbörsen* skall informeras om anbud eller anbudsuppmåningar samt om avslut,

4) hur och på vilka grunder rättigheter att verka som börsförmedlare eller i någon annan egenskap på fondbörsen samt som börsmäklare beviljas och återkallas,

5) vilka krav, rättigheter och skyldighet *som för fullgörandet av skyldigheter som baserar sig på denna lag och fondbörsens regler eller annars gäller börsbolag och deras förvaltning*, övriga värdepappersemitterter och *deras förvaltning*, börsförmedlare, andra som är verksamma på fondbörsen samt börsmäklare,

6) hur likställdheten mellan aktieägarna tryggas, om aktiebolaget enligt börsreglerna får bedriva handel med sina egna aktier på fondbörsen, *samt*

7) *hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på fondbörsen fullgörs.*

Reglerna skall beakta de särdrag som är förenade med värdepappren och den handel som bedrivs med dem samt de investerare som deltar i handeln. Fondbörsens regler och ändringar i dem fastställs av *finansministeriet på ansökan*. *Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslutet skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits.* Innan reglerna fastställs skall *finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen.*

För att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av andra särskilt välgående skäl kan finansministeriet bestämma att föreskrifternas innehåll i regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen.

Avbrytande av fondbörsens verksamhet

5 §

Statsrådet kan förordna att verksamheten vid en fondbörs skall avbrytas för viss tid eller tills vidare, om fondbörsen har handlat i strid med lagar eller förordningar eller myndigheternas med stöd av dem meddelade föreskrifter eller fondbörsens regler, eller om en sådan störning har inträffat i omsättningen av de värdepapper som är föremål för handel på fondbörsen att en fortsatt verksamhet på börsen utgör ett allvarligt hot för investerarna eller verksamheten på värdepappersmarknaden.

Fondbörsens styrelse kan av särskilda skäl avbryta verksamheten på börsen för högst en vecka, om det vore oförenligt med investerarnas fördel att verksamheten fortsätts. Finansinspektionen skall utan dröjsmål underrättas om att verksamheten har avbrutits och om att den återupptas.

Fondbörsens ledning

6 §

Utöver vad som annars stadgas eller föreskrivs om *uppgifterna för fondbörsens styrelse* skall denna

1) besluta om att uppta ett värdepapper på börslistan och att avsluta handeln med det,

2) bevilja och återkalla börsförmedlarrättigheter,

3) bevilja och återkalla börsmäklarrättigheter,

4) bevilja och återkalla övriga rättigheter att vara verksam på fondbörsen,

5) övervaka att stadgandena och föreskrifterna om fondbörsens verksamhet, fondbörsens regler och god sed iaktas på fondbörsen,

6) sköta om att de uppgifter blir offentliggjorda som fondbörsen enligt denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser eller fondbörsens regler skall offentliggöra,

7) underrätta finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena och föreskrifterna om fondbörsens

Avbrytande av fondbörsens verksamhet

5 §

Finansministeriet kan förordna att verksamheten vid en fondbörs skall avbrytas för viss tid eller tills vidare, om fondbörsen har handlat i strid med lagar eller förordningar eller myndigheternas med stöd av dem meddelade föreskrifter eller fondbörsens regler, eller om en sådan störning har inträffat i omsättningen av de värdepapper som är föremål för handel på fondbörsen att en fortsatt verksamhet på börsen utgör ett allvarligt hot för investerarna eller verksamheten på värdepappersmarknaden.

Fondbörsen kan av särskilda skäl avbryta verksamheten på börsen för högst en vecka, om det vore oförenligt med investerarnas fördel att verksamheten fortsätts. Finansinspektionen skall utan dröjsmål underrättas om att verksamheten har avbrutits och om att den återupptas.

Fondbörsens uppgifter

6 §

Utöver vad som annars stadgas eller föreskrivs om *en fondbörs uppgifter* skall denna

1) se till att tillräcklig och tillförlitlig tillsyn ordnas för att säkerställa att stadgandena och föreskrifterna om fondbörsens verksamhet, fondbörsens regler och god sed iaktas på fondbörsen,

2) se till att de uppgifter blir offentliggjorda som fondbörsen enligt denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser eller fondbörsens regler skall offentliggöra,

3) underrätta finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena, *reglerna* och föreskrifterna om

verksamhet samt

8) underrätta finansinspektionen om sådana beslut som avses i 1—4 punkten.

Om fondbörsen har ett förvaltningsråd, kan i börsens bolagsordning eller stadgar beslutanderätten i fråga om rättigheter som nämns i 1 mom. 2 och 4 punkten samt skyldigheten att lämna meddelanden enligt 1 mom. 8 punkten om rättigheterna överföras på förvaltningsrådet.

6 a §

Fondbörsen skall bevilja rättigheter att verka som börsförmedlare eller i någon annan egenskap på en fondbörs, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer och har ett fast affärsställe i Finland.

Fondbörsen får dessutom bevilja en sådan utländsk värdepappersförmedlare börsförmedlarrättigheter, som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. Med statsrådets tillstånd kan också andra utländska värdepappersförmedlare beviljas börsförmedlarrättigheter.

börsens verksamhet, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid underrättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot stadgandena, reglerna eller föreskrifterna,

4) underrätta finansinspektionen om att ett värdepapper upptas på börslistan och att handeln med det avslutas samt om beviljande och återkallande av rättigheter att verka som börsförmedlare, börsmäklare eller i någon annan egenskap på fondbörsen, samt

5) avbryta handeln med ett värdepapper, om det är nödvändigt på grund av ett förfarande som strider mot bestämmelser eller föreskrifter om fondbörsens verksamhet, fondbörsens regler eller god sed eller av någon annan omständighet som väsentligt påverkar prisbildningen i fråga om värdepapperet.

6 a §

Fondbörsen skall bevilja rättigheter att verka som börsförmedlare, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer och har ett fast affärsställe i Finland.

Fondbörsen får dessutom bevilja en sådan utländsk värdepappersförmedlare börsförmedlarrättigheter, som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan även andra utländska värdepappersförmedlare beviljas börsförmedlarrättigheter, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan också andra företag beviljas rättigheter att verka i någon annan egenskap på

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Börsförmedlare, börsmäklare och andra som är verksamma på fondbörsen har rätt att till finansinspektionen hänskjuta ett av fondbörsen enligt 6 § 1 mom. 2—4 punkten fattat beslut varmed en ansökan om auktorisation har avslagits eller auktorisationen återkallats, till finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet.

7 §

En fondbörs skall ha en verkställande direktör. Utöver vad som annars stadgas och bestäms om verkställande direktörens uppgifter skall denne se till att handeln med ett värdepapper avbryts på fondbörsen, när anledning därtill ges av ett förfarande som strider mot stadganden och föreskrifter om fondbörsens verksamhet, fondbörsens regler eller god sed eller av någon annan omständighet som väsentligt påverkar prisbildningen i fråga om värdepapperet.

Värdepappersförmedlarnas oavhängighet

9 §

Värdepappersförmedlare och andra som är verksamma på fondbörsen och hör till samma koncern eller står i ett sådant ekonomiskt beroendeförhållande till varandra att fondbörsverksamhetens tillförlitlighet kan äventyras, får inte på en och samma fondbörs tillhandahålla sinsemellan överensstämmande investeringstjänster som gäller samma värdepapper eller instrument som berättigar till samma värdepapper.

fondbörsen och för egen räkning bedriva handel på fondbörsen, om sökanden uppfyller de krav som lagen och fondbörsens regler ställer och har tillräckliga förutsättningar vad gäller soliditet och riskhantering.

Börsförmedlare, börsmäklare och andra som är verksamma på fondbörsen har rätt att hänskjuta ett beslut av fondbörsen genom vilket ansökan om rättigheter har avslagits eller rättigheterna har återkallats till finansinspektionen inom 30 dagar från beslutet.

7 §

(upphävs)

Värdepappersförmedlarnas oavhängighet

9 §

Värdepappersförmedlare som hör till samma koncern eller står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till varandra och som på fondbörsen tillhandahåller investeringstjänster som gäller samma värdepapper eller instrument som berättigar till samma värdepapper skall ordna sin verksamhet på fondbörsen så att fondbörsens tillförlitliga verksamhet inte äventyras.

Upptagande av värdepapper på börslistan

10 §

Värdepapper som berättigar till aktier kan tas upp på börslistan endast i det fall att till offentlig handel har upptagits eller samtidigt upptas aktier av det slag som värdepapperen berättigar till.

Värdepapper som *enligt lagen om aktiebolag* berättigar till aktier kan tas upp på börslistan endast i det fall att till offentlig handel har upptagits eller samtidigt upptas aktier av det slag som värdepapperen berättigar till.

Annan offentlig handel med värdepapper

12 §

Till annan offentlig handel *utanför fondbörsen* får, *med undantag för börsvärdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten*, upptas finländska eller utländska värdepapper om dessa sannolikt *utanför fondbörsens börslista* i tillräcklig utsträckning är föremål för efterfrågan och utbud, om prisbildningen således kan uppskattas vara tillförlitlig och om den som har emitterat värdepappret inte skriftligen har meddelat att han motsätter sig att handel inleds med värdepappret.

Finansinspektionen kan bestämma att annan offentlig handel skall avbrytas, om de av *vederbörande ministerium* fastställda regler som avses i 13 § inte har iakttagits eller om en fortsatt verksamhet kan utgöra ett allvarligt hot för investerarna eller finansmarknadens funktion. Finansinspektionen kan också förbjuda inledande av handel om inte *vederbörande ministerium* enligt 13 § har fastställt regler för den.

Finansinspektionen kan på begäran av emittenten bestämma att handeln med *marknadsvärdepapper* skall avslutas om dessa har tagits upp till offentlig handel utan emittentens samtycke eller utan att emittenten har erbjudit allmänheten *de ifrågavarande värdepapperen* eller värdepapper av samma slag. Finansinspektionen skall *be* den som ordnar offentlig handel *om ett yttrande*. Finansinspektionen kan avslå emittentens begäran om den som ordnar annan offentlig handel visar att *värdepappren* i övrigt uppfyller de krav som ställs i 1 mom.

Annan offentlig handel med värdepapper

12 §

Till annan offentlig handel får upptas finländska eller utländska värdepapper om dessa sannolikt i tillräcklig utsträckning är föremål för efterfrågan och utbud, om prisbildningen således kan uppskattas vara tillförlitlig och om den som har emitterat värdepappret inte skriftligen har meddelat att handel inleds med värdepappret.

Finansinspektionen kan bestämma att annan offentlig handel skall avbrytas, om de av *finansministeriet* fastställda regler som avses i 13 § inte har iakttagits eller om en fortsatt verksamhet kan utgöra ett allvarligt hot för investerarna eller finansmarknadens funktion. Finansinspektionen kan också förbjuda inledande av handel om inte *finansministeriet* enligt 13 § har fastställt regler för den.

Finansinspektionen kan på begäran av emittenten bestämma att handeln med *värdepapper* skall avslutas om dessa har tagits upp till annan offentlig handel utan emittentens samtycke eller utan att emittenten har erbjudit allmänheten värdepapperen *i fråga* eller värdepapper av samma slag. Finansinspektionen skall *begära utlåtande* av den som ordnar *annan* offentlig handel. Finansinspektionen kan avslå emittentens begäran om den som ordnar annan offentlig handel visar att *värdepapperen* i övrigt uppfyller de krav som ställs i 1 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 a §

Rättigheter att verka som värdepappersförmedlare vid annan offentlig handel skall beviljas sökande som uppfyller de krav som lagen och de i 13 eller 14 § nämnda reglerna ställer och som har ett fast affärsställe i Finland.

Vid annan offentlig handel får som part godkännas en utländsk värdepappersförmedlare som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. Med statsrådets tillstånd kan också andra utländska värdepappersförmedlare godkännas som parter vid annan offentlig handel.

Finansinspektionen kan för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av något annat särskilt vägande skäl återkalla en värdepappersförmedlars eller mäklars rättigheter att delta i annan offentlig handel med värdepapper. Den som ordnar annan offentlig handel och den som beslutet gäller skall omedelbart underrättas om beslutet och grunderna för det.

En värdepappersförmedlare och en mäklare kan i annat fall än det som avses i 3 mom. till finansinspektionen hänskjuta ett beslut varigenom en ansökan om rätt att delta i offentlig handel med värdepapper har avslagits eller varigenom sådan rätt så som avses i 13 § 1 mom. har återkallats, inom 30 dagar från beslutet.

Vad 9 § stadgar om värdepappersförmedlars oavhängighet på fondbörsen, skall på motsvarande sätt tillämpas vid annan offentlig handel.

Regler för annan offentlig handel

13 §

På ansökan fastställer *vederbörande ministerium* regler för annan offentlig värdepappershandel, med föreskrifter som kompletterar denna lag åtminstone om

- 1) hur och på vilka grunder värdepapper tas upp till handel,
- 2) hur och när handeln skall ske,

12 a §

Vad som i 6 a § stadgas om börsförmedlare, andra som är verksamma på fondbörsen samt börsmäklare tillämpas på motsvarande sätt även på värdepappersförmedlare, andra parter och mäklare som deltar i annan offentlig handel.

Vad som i 9 § stadgas om värdepappersförmedlarnas oavhängighet på fondbörsen tillämpas på motsvarande sätt på annan offentlig handel.

Regler för annan offentlig handel

13 §

På ansökan fastställer *finansministeriet* regler för annan offentlig värdepappershandel, med föreskrifter som kompletterar denna lag åtminstone om

- 1) hur och på vilka grunder värdepapper tas upp till handel,
- 2) hur och när handeln skall ske,

3) hur, när och i vilken omfattning investerarna och de i handeln deltagande värdepappersförmedlarna skall informeras om anbud eller anbudsuppsmaningar samt om avslut,

4) hur och på vilka grunder rättigheter att verka som värdepappersförmedlare och mäklare beviljas och återkallas, *samt*

5) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som annars gäller värdepapperssemitterter, värdepappersförmedlare och mäklare,

6) vem eller vilka som svarar för att handeln ordnas, *samt*

7) hur likställtheten mellan aktieägare tryggas, om aktiebolaget får bedriva handel med sina egna aktier vid annan offentlig handel.

Vederbörande ministerium kan fastställa regler som avses i 1 mom. endast om handeln är tillförlitlig och opartiskt ordnad och reglerad, om de regler som skall iakttas vid handeln erbjuder investerarna tillräckligt skydd och om ett tillräckligt stort antal värdepappersförmedlare deltar i handeln. Rätt att ansöka om fastställelse av reglerna har fondbörsen, en sammanslutning av värdepappersförmedlare och enskilda värdepappersförmedlare. Reglerna skall beakta de särdrag som är förenade med värdepapperen och den handel som bedrivs med dem samt de investerare som deltar i handeln. Innan vederbörande ministerium fastställer reglerna skall det inhämta finansinspektionens och Finlands Banks utlåtande.

3) hur, när och i vilken omfattning investerarna och de i handeln deltagande värdepappersförmedlarna *och andra parterna* skall informeras om anbud eller anbudsuppsmaningar samt om avslut,

4) hur och på vilka grunder rättigheter att verka som värdepappersförmedlare, *annan part* och mäklare beviljas och återkallas,

5) vilka krav, rättigheter och skyldigheter som *för fullgörandet av de skyldigheter som baserar sig på denna lag och reglerna för annan offentlig handel* eller annars gäller värdepapperssemitterter *och deras förvaltning*, värdepappersförmedlare, *andra parter* och mäklare,

6) vem eller vilka som svarar för att handeln ordnas,

7) hur likställtheten mellan aktieägare tryggas, om aktiebolaget får bedriva handel med sina egna aktier vid annan offentlig handel, *samt*

8) *hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på den som ordnar annan offentlig handel fullgörs.*

Finansministeriet skall fastställa regler som avses i 1 mom. om handeln är tillförlitlig och opartiskt ordnad och reglerad, om de regler som skall iakttas vid handeln erbjuder investerarna tillräckligt skydd och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt stadgandena och föreskrifterna om ordnandet av annan offentlig handel och god sed iakttas har ombesörjts på behörigt sätt. Rätt att ansöka om fastställande av reglerna har fondbörsen och värdepappersförmedlare. Reglerna skall beakta de särdrag som är förenade med värdepapperen och den handel som bedrivs med dem samt de investerare som deltar i handeln. Ansökan om fastställelse av reglerna skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslutet skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Innan reglerna fastställs skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och, om reglerna gäller handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten, även utlåtande av Finlands

Gällande lydelse

Vederbörande ministerium kan på framställning av finansinspektionen, i syfte att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av något annat särskilt vägande skäl kräva ändring eller komplettering av föreskrifterna i de regler som det har fastställt.

Vederbörande ministerium kan återkalla sin fastställelse av regler som avses i 1 mom. om det vid offentlig handel med värdepapper har skett väsentlig överträdelse av lagar, förordningar eller myndigheternas med stöd av dem meddelade föreskrifter eller reglerna för offentlig handel eller om de för fastställelse av reglerna stadgade förutsättningarna inte längre finns.

14 §

Statsrådet fastställer på framställning av Finlands Banks direktion regler för de förfaranden som utanför fondbörsen skall iaktas mellan värdepappersförmedlare och andra yrkesmässiga investerare vid annan offentlig handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten, om handeln är tillförlitligt och opartiskt ordnad och reglerad. Finlands Bank kan göra framställningen, om det behövs för skötseln av bankens uppgifter. Finlands Banks framställningar skall antingen godkännas utan ändringar eller förkastas. I reglerna skall beaktas de särdrag som är förenade med värdepappren och handeln med dem, de investerare som deltar i handeln samt i tillämpliga delar 13 § 1 och 2 mom.

Utan hinder av 1 mom. kan Finlands Bank meddela de villkor på vilka den bedriver handel med värdepapper för att sköta sina penningpolitiska uppgifter.

På annan offentlig handel för vilken regler har fastställts enligt 1 mom. skall, med undantag för 12 § 4 mom. och 12 a § 3 mom., tillämpas 12 och 12 a §.

På handel som Finlands Bank bedriver med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1

Föreslagen lydelse

Bank.

För att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att föreskrifternas innehåll i regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och, om reglerna gäller handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten, även utlåtande av Finlands Bank.

Finansministeriet kan återkalla sin fastställelse av regler som avses i 1 mom. om det vid offentlig handel med värdepapper har skett väsentlig överträdelse av lagar, förordningar eller myndigheternas med stöd av dem meddelade föreskrifter eller reglerna för offentlig handel eller om de för fastställelse av reglerna stadgade förutsättningarna inte längre finns.

14 §

Utan hinder av 13 § kan Finlands Bank meddela de villkor på vilka den bedriver handel med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten för att sköta sina penningpolitiska uppgifter.

På handel som Finlands Bank bedriver med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1

mom. 2 punkten skall inte tillämpas 2 kap. 7 § 3 mom., de bestämmelser i strafflagen som avses i 5 kap. 1 § och inte heller 9 kap. 2 §. Detsamma gäller sådan handel med värdepapper som nämns i 1 mom., för vilken reglerna föreskriver att allmänheten inte har rätt att direkt eller indirekt delta i handeln.

mom. 2 punkten skall inte tillämpas 2 kap. 7 § 3 mom., de bestämmelser i strafflagen som avses i 5 kap. 1 § och inte heller 9 kap. 2 §. Detsamma gäller sådan handel med dessa värdepapper, för vilken reglerna föreskriver att allmänheten inte har rätt att direkt eller indirekt delta i handeln.

Avbrytande av handel med värdepapper som upptagits till offentlig handel

14 a §

Om en fondbörs eller någon annan som ordnar offentlig handel har avbrutit handeln med värdepapper av orsaker som beror på värdepappersemittenten, skall handeln med samma värdepapper avbrytas på fondbörsernas alla börslistor och inom all annan offentlig handel. Handeln kan fortsätta genast när orsaken till avbrottet har försvunnit. Alla anordnare av offentlig handel som ordnar offentlig handel med de värdepapper som är föremål för åtgärderna skall omedelbart underrättas om avbrottet och att det upphör samt om grunderna för dessa åtgärder.

Rapporter till övriga medlemstater och kommissionen

15 §

Statsrådet skall enligt rådets direktiv om investerings tjänster inom värdepappersområdet (93/22/EEG) upprätta en förteckning över den offentliga värdepappershandel för vilken regler har fastställts enligt denna lag. Statsrådet skall översända förteckningen tillsammans med reglerna för dessa reglerade marknadens verksamhet till övriga medlemsstater och till kommissionen för kännedom, förutsatt att statsrådet i ansökan om fastställelse av reglerna har ombetts avge en sådan rapport och förutsatt att det i samband med fastställelsen av reglerna har kunnat konstateras att reglerna uppfyller rapporteringskraven. På samma sätt skall ändringar i förteckningen eller reglerna rapporteras.

Statsrådet skall innan det avger den rapport som nämns i 1 mom. inhämta ett utlåtande

15 §

Finansministeriet skall i enlighet med rådets direktiv 93/22/EEG om investerings tjänster inom värdepappersområdet upprätta en förteckning över den offentliga värdepappershandel för vilken regler har fastställts enligt denna lag. Finansministeriet skall översända förteckningen tillsammans med reglerna för dessa reglerade marknadens verksamhet till övriga medlemsstater och till kommissionen för kännedom, förutsatt att finansministeriet i ansökan om fastställelse av reglerna har ombetts avge en sådan rapport och förutsatt att det i samband med fastställelsen av reglerna har kunnat konstateras att reglerna uppfyller rapporteringskraven. På samma sätt skall ändringar i förteckningen eller reglerna rapporteras.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tande av Finlands Bank, om statsrådet enligt 14 § har fastställt regler för offentlig handel med värdepapper. Om Finlands Banks utlåtande är negativt skall någon rapport inte avges.

Aterkallas fastställelsen av regler som fastställts enligt 14 § skall 2 mom. tillämpas.

Marknadsföring av offentlig handel

Yrkesmässigt ordnad handel

16 §

Endast en fondbörs eller en värdepappersförmedlare får yrkesmässigt ordna ett handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper vilket är tillgängligt för allmänheten. När det är fråga om annan handel än offentlig handel enligt 1 kap. 3 §, gäller för en värdepappersförmedlare som ordnar sådan handel och dennes anställda i tillämpliga delar vad som i 4 kap. bestäms om värdepappersförmedlare, mäklare och anställda hos värdepappersförmedlare och om bemyndigande för finansinspektionen att meddela föreskrifter. Vid annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande kan handel bedrivas med värdepapper i fråga om vilka tillgången till upplysningar om emittenten och handeln är tillräckligt tryggad. Vid annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande kan handel dock inte bedrivas med värdepapper som upptagits till offentlig handel enligt denna lag.

När det är fråga om annan handel än offentlig handel enligt 1 kap. 3 §, skall den som ordnar sådan handel offentliggöra regler för sitt handelsförfarande vilka innehåller föreskrifter åtminstone om de omständigheter som regleras i 13 § 1 mom. samt om hur clearingen av avslut gällande de värdepapper som är föremål för handelsförfarandet samt förvaringen av värdepappere- ren sker. Av reglerna skall dessutom framgå hur reglerna för handeln ändras och hur parterna i handelsförfarandet underrättas om ändringarna innan de träder i kraft. Den som ordnar ett handelsförfarande som avses i detta moment skall underrätta finansinspektionen om reglerna för sitt handelsförfarande och om ändringar i dem innan de

träder i kraft.

Den som ordnar ett handelsförfarande skall se till det ordnas tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att bestämmelserna om verksamheten, reglerna för handelsförfarandet och god sed iaktas inom handelsförfarandet. Den som ordnar ett handelsförfarande skall tillstålla finansinspektionen en beskrivning av sitt system för insamling och förvaring av tillsynsuppgifter och uppgifter om handeln.

Marknadsföring av yrkesmässigt ordnade handelsförfaranden

16 §

Offentlig handel med värdepapper får inte marknadsföras genom lämnande av osanna eller vilseledande uppgifter eller genom förfaranden som strider mot god sed eller anars är otillbörliga.

Ett enligt 1 kap. 3 § yrkesmässigt ordnat handelsförfarande för förmedling av kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper får marknadsföras till allmänheten endast om regler för förfarandet har fastställts enligt denna lag.

17 §

Offentlig handel med värdepapper eller ett annat handelsförfarande enligt 16 § får inte marknadsföras genom lämnande av osanna eller vilseledande uppgifter eller genom förfaranden som strider mot god sed eller anars är otillbörliga.

4 kap.

Värdepappershandel och tillhandahållande av investeringstjänster

Värdepappersförmedlarnas verksamhet

4 §

Värdepappersförmedlaren skall undvika intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder så som god sed förutsätter. Förmedlaren får inte låta en annan kunds, emittents eller sin egen fördel påverka de anvisningar eller råd som han ger kunden eller sättet att utföra uppdraget.

Värdepappersförmedlaren skall undvika intressekonflikter och, om sådana uppkommer, bemöta sina kunder så som god sed förutsätter. Förmedlaren får inte låta en annan kunds, emittents eller sin egen fördel påverka de anvisningar eller råd som han ger kunden eller sättet att utföra uppdraget. *Finansinspektionen kan meddela värdepappersförmedlarna närmare föreskrifter om förfaranden för att undvika intressekonflikter.*

6 §

Värdepappersförmedlaren får inte ge en annan värdepappersförmedlare uppdrag som gäller handel för hans egen räkning med börsvärdepapper eller marknadsvärdepapper vid den fondbörs eller vid sådan annan offentlig handel, där han själv har rätt att tillhandahålla samma investeringstjänster som gäller samma värdepapper.

(2 mom. upphävs)

Rapporter om värdepappersaffärer

7 §

Värdepappersförmedlaren skall avge rapport enligt 1 mom. så som finansinspektionen bestämmer antingen till vederbörande fondbörs, någon annan som ordnar offentlig handel, av särskilda skäl någon annan sammanslutning som står under finansinspektionens tillsyn och av denna har godkänts för ändamålet, till finansinspektionen eller till Finlands Bank. Om uppgifterna fås direkt ur handelssystemet behöver någon rapport inte ges.

Värdepappersförmedlaren skall avge rapport enligt 1 mom. så som finansinspektionen bestämmer på ett sätt som tryggar värdepappersmarknadens funktion och tillsynen över marknaden antingen till behörig fondbörs, någon annan som ordnar offentlig handel, av särskilda skäl någon annan sammanslutning som står under finansinspektionens tillsyn och av denna har godkänts för ändamålet, till finansinspektionen eller till Finlands Bank. Om uppgifterna fås direkt ur handelssystemet behöver någon rapport inte ges.

8 §

En värdepappersförmedlare skall i den omfattning som finansinspektionen bestämmer rapportera eller specificera sådana köp och andra affärer beträffande i 7 § angivna värdepapper vilka gäller aktier eller enligt lagen om aktiebolag till sådana berättigade värdepapper och i vilka den ena parten är en värdepappersförmedlare som handlar för sin egen räkning eller ett företag som hör till samma koncern som värdepappersförmedlaren eller en sammanslutning som är ägarkontrollerad av denne, eller dessas pensionsstiftelse eller pensionskassa. Dessutom skall värdepappersförmedlaren i den omfattning som finansinspektionen bestäm-

(upphävs)

8 §

mer rapportera eller specificera avtal som har ingåtts för värdepappersförmedlarens egen räkning eller för ett sådant företags eller en sådan sammanslutnings, pensionsstiftelses eller pensionskassas räkning som avses ovan, ifall avtalsvillkoren begränsar avyttring av värdepapper som avses i 7 § eller utövande av rösträtt som baserar sig på dem.

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om rapporteringsförfarandet och -tidpunkterna samt om vilka myndigheter rapporterna skall riktas till.

Om värdepapper som avses i 1 mom. har anslutits till värdeandelssystemet, kan värdepappersförmedlaren på de villkor som finansinspektionen bestämmer ordna med ett sådant förfarande att uppgifterna fås direkt ur värdeandelssystemet.

Fondbörsen eller någon annan arrangör av offentlig handel skall så som finansinspektionen bestämmer offentliggöra de uppgifter som har rapporterats med stöd av denna paragraf.

4 a kap.

Clearingverksamhet

Beviljande av koncession

2 §

 Ansökan skall avgöras inom sex månader från det den mottagits. Om finansministeriet under denna tid ber sökanden lämna tilläggsutredning om ansökan, räknas tiden från den dag då finansministeriet tar emot tilläggsutredningen.

 Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits.

Clearingorganisationens regler

4 §

En clearingorganisation skall ha regler som kompletterar vad som i denna lag bestäms om en clearingorganisations verksamhet. Reglerna och ändringar i dem skall

Clearingorganisationens regler

4 §

En clearingorganisation skall ha regler med föreskrifter som kompletterar vad som i denna lag bestäms om en clearingorganisations verksamhet. Reglerna och ändringar i

Gällande lydelse

fastställas av vederbörande ministerium. Innan reglerna eller ändringar av dem fastställs skall ministeriet inhämta Finlands Banks och finansinspektionens utlåtanden. Om organisationens verksamhet kommer att omfatta clearing av värdepapper som har anslutits till värdeandelssystemet, skall utlåtande vid behov inhämtas av värdepapperscentralen och av den behöriga fondbörsen eller av någon annan som ordnar offentlig handel för att säkerställa att reglerna överensstämmer och för att stärka förtroendet gentemot värdepappersmarknaden.

Reglerna kan fastställas om de beträffande skyddet av investerarna och clearingmedlemmarna innehåller tillräckliga föreskrifter om

- 1) vilka typer av värdepappersavslut eller andra överlåtelse som clearingorganisationens verksamhet skall omfatta,
- 2) hur och när clearingverksamheten ordnas,
- 3) hur och på vilka grunder clearingmedlemskap beviljas och återkallas,
- 4) hur förpliktelser till följd av värdepappersavslut eller andra överlåtelse skall definieras vid clearingverksamheten,
- 5) hur förpliktelserna skall fastställas som bindande för handelsparterna och clearingmedlemmarna,
- 6) hur clearingorganisationen ansvarar för att förpliktelserna fullgörs,
- 7) hur snabbt och på vilket sätt förpliktelserna skall fullgöras,
- 8) hur clearingorganisationens likviditet skall tryggas,
- 9) hur de i 7 § angivna säkerheterna för clearingverksamheten skall ställas,
- 10) hur förlustrisken i clearingverksamhe-

Föreslagen lydelse

dem fastställs av finansministeriet på ansökan, om de uppfyller kraven på en pålitlig clearingorganisations verksamhet och om tillräcklig och tillförlitlig tillsyn över att reglerna samt bestämmelserna om clearingorganisationens verksamhet och god sed iaktas har ombesörjts på behörigt sätt. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Innan reglerna eller ändringar av dem fastställs skall finansministeriet begära utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen. Om organisationens verksamhet kommer att omfatta clearing av värdepapper som har anslutits till värdeandelssystemet, skall utlåtande vid behov begäras av värdepapperscentralen och av den behöriga fondbörsen eller av någon annan som ordnar offentlig handel för att säkerställa att reglerna överensstämmer och för att stärka förtroendet för värdepappersmarknaden.

Reglerna kan fastställas om de beträffande skyddet av investerarna och clearingmedlemmarna innehåller tillräckliga föreskrifter om

- 1) vilka typer av värdepappersavslut eller andra överlåtelse som clearingorganisationens verksamhet skall omfatta,
- 2) hur och när clearingverksamheten ordnas,
- 3) hur och på vilka grunder clearingmedlemskap beviljas och återkallas,
- 4) hur förpliktelser till följd av värdepappersavslut eller andra överlåtelse skall definieras vid clearingverksamheten,
- 5) hur förpliktelserna skall fastställas som bindande för handelsparterna och clearingmedlemmarna,
- 6) hur clearingorganisationen ansvarar för att förpliktelserna fullgörs,
- 7) hur snabbt och på vilket sätt förpliktelserna skall fullgöras,
- 8) hur clearingorganisationens likviditet skall tryggas,
- 9) hur de i 7 § angivna säkerheterna för clearingverksamheten skall ställas,
- 10) hur förlustrisken i clearingverksamhe-

ten skall täckas,

11) hur clearingverksamheten skall ordnas vid störningar eller i det fall att en clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av clearingverksamheten,

12) hur clearingmedlemmarna ansvarar för clearingverksamheten, *samt*

13) hur beslutsfattandet om kompletterande regler är fördelat mellan styrelsen och verkställande direktören.

Vederbörande ministerium kan bestämma att reglerna skall ändras eller kompletteras. Om ett viktigt allmänt intresse förutsätter att det ordnas clearingverksamhet och om en clearingorganisations regler eller en ändring av dem inte har fastställts på grund av att ansökan har avslagits eller av någon annan orsak, kan vederbörande ministerium bestämma hur clearingverksamheten skall ordnas.

Clearingorganisationens affärsverksamhet

5 §

En clearingorganisation får utöver sådan clearingorganisationsverksamhet som avses i 1 kap. 4 § 2 mom., under de förutsättningar som anges i koncessionen,

1) clara och avveckla avtal om värdepapperslån och repor som gäller i 4 kap. 5 a § 3 mom. definierade värdepapper, om finansinspektionen har godkänt avtalsvillkoren,

ten skall täckas,

11) hur clearingverksamheten skall ordnas vid störningar eller i det fall att en clearingmedlem åsidosätter sina förpliktelser till följd av clearingverksamheten,

12) hur clearingmedlemmarna ansvarar för clearingverksamheten,

13) hur beslutsfattandet om kompletterande regler är fördelat mellan styrelsen och verkställande direktören, *samt*

14) *hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på clearingorganisationen fullgörs.*

För att stärka förtroendet för en clearingorganisations verksamhet eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i de regler som ministeriet fastställt skall ändras eller kompletteras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och Finlands Bank. Om ett viktigt allmänt intresse förutsätter att det ordnas clearingverksamhet och om en clearingorganisations regler eller en ändring av dem inte har fastställts på grund av att ansökan har avslagits eller av någon annan orsak, kan finansministeriet bestämma hur clearingverksamheten skall ordnas.

Clearingorganisationens affärsverksamhet

5 §

En clearingorganisation får utöver sådan clearingorganisationsverksamhet som avses i 1 kap. 4 § 2 mom., under de förutsättningar som anges i koncessionen,

1) clara och avveckla avtal om värdepapperslån och repor som gäller i 4 kap. 5 a § 3 mom. definierade värdepapper, om finansinspektionen har godkänt avtalsvillkoren, *samt clara och avveckla avslut som gjorts inom ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande som avses i 3 kap. 16 §,*

5 kap.

Stadganden om insynsställning

2 §

Anmälningskyldighet

Innehav av aktier som är föremål för offentlig handel och av värdepapper som *enligt lagen om aktiebolag* berättigar till aktier samt av andra aktier i ett bolag som emitterat värdepapperen och av andra värdepapper som *enligt lagen om aktiebolag* berättigar till aktier är offentligt, om värdepapperets ägare är

1) medlem eller suppleant i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare, revisor eller revisorssuppleant för det bolag, *den värdepapperscentral, den fondbörs, den värdepappersförmedlare eller någon annan sammanslutning som ordnar offentlig handel med sådana värdepapper* eller anställd hos den revisionssammanslutning som har huvudansvaret för bolagets revision,

2) mäklare och anställd hos en värdepappersförmedlare, med uppgift att handlägga uppdrag som gäller sådana värdepapper eller göra investeringsanalyser som gäller dem,

3) någon annan anställd hos en värdepapperscentral, en fondbörs, en värdepappersförmedlare *eller hos någon annan sammanslutning som ordnar offentlig handel med detta slags värdepapper än en sådan som avses i 1 och 2 punkten, eller*

4) en sammanslutning eller stiftelse som är ägarkontrollerad av en i denna paragraf nämnd person, ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar eller tillsammans med någon annan person som avses i denna paragraf eller dennes familjemedlemmar.

Uppgifter som skall lämnas

3 §

Den som står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten till ett bolag som har emitterat aktier *och värdepapper*

5 kap.

Stadganden om insynsställning

2 §

Offentlighet för innehav

Innehav av aktier som är föremål för offentlig handel och av värdepapper som berättigar till *sådana* aktier samt av andra värdepapper som berättigar till *sådana värdepapper* är offentligt, om värdepapperets ägare är

1) medlem eller suppleant i styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktör eller dennes ställföreträdare, revisor eller revisorssuppleant för det bolag *som emitterat en sådan aktie eller för en värdepapperscentral, en fondbörs eller en värdepappersförmedlare* eller anställd hos den revisionssammanslutning som har huvudansvaret för bolagets revision,

2) mäklare och anställd hos en värdepappersförmedlare, med uppgift att handlägga uppdrag som gäller sådana värdepapper eller göra investeringsanalyser som gäller dem,

3) någon annan anställd hos en värdepapperscentral, en fondbörs eller en värdepappersförmedlare som ordnar annan offentlig handel med detta slags värdepapper än en sådan som avses i 1 och 2 punkten, eller

4) en sammanslutning eller stiftelse som är ägarkontrollerad av en i denna paragraf nämnd person, ensam eller tillsammans med sina familjemedlemmar eller tillsammans med någon annan person som avses i denna paragraf eller dennes familjemedlemmar.

Uppgifter som skall lämnas

3 §

Den som står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten till ett bolag som har emitterat aktier som är föremål för

som enligt lagen om aktiebolag berättigar till aktier som är föremål för offentlig handel skall, när han tillträder uppdraget, underrätta bolaget om

- 1) vem han är förmyndare för,
- 2) sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten,
- 3) sammanslutningar eller stiftelser där han har ett sådant betydande inflytande som avses i 2 mom.,
- 4) sådana aktier och enligt lagen om aktiebolag till aktier berättigande värdepapper som han, en i 1 punkten nämnd myndling, samt en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 och 3 punkten äger i bolaget och i bolag som hör till samma koncern som detta,
- 5) sådana köp och andra affärer som, medan han innehaft uppdraget, har gjorts med värdepapper som avses i 4 punkten, samt om
- 6) andra förändringar som skett i de uppgifter som avses i denna paragraf.

offentlig handel skall, när han tillträder uppdraget, underrätta bolaget om

- 1) omyndiga vars intressebevakare han är,
- 2) sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten,
- 3) sammanslutningar eller stiftelser där han har ett sådant betydande inflytande som avses i 2 mom.,
- 4) sådana aktier och till aktier berättigande värdepapper som han, en i 1 punkten avsedd omyndig samt en sammanslutning eller stiftelse som avses i 2 punkten äger i bolaget,
- 5) sådana köp och andra affärer som, medan han innehaft uppdraget, har gjorts med värdepapper som avses i 4 punkten, samt om
- 6) andra förändringar som skett i de uppgifter som avses i denna paragraf.

4 §

Den som till en värdepapperscentral, en fondbörs och en värdepappersförmedlare som ordnar annan offentlig handel eller till en sammanslutning av värdepappersförmedlare står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 eller 3 punkten skall när han tillträder uppdraget underrätta fondbörsen, värdepappersförmedlaren eller sammanslutningen om vem han är förmyndare för, om sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten samt om förändringar i dessa uppgifter. Till sin anmälan skall han foga de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. 4—6 punkten.

Den som till en värdepappersförmedlare står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten skall när han tillträder uppdraget underrätta förmedlaren om vem han är förmyndare för, om sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten samt om förändringar i dessa uppgifter. Till anmälan skall fogas de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. 4—6 punkten.

4 §

Den som till en värdepapperscentral, en fondbörs och en värdepappersförmedlare som ordnar annan offentlig handel står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 eller 3 punkten skall när han tillträder uppdraget underrätta värdepapperscentralen, fondbörsen eller värdepappersförmedlaren om omyndiga vars intressebevakare han är, om sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten samt om förändringar i dessa uppgifter. Till sin anmälan skall han foga de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. 4—6 punkten.

Den som till en värdepappersförmedlare står i ett sådant förhållande som avses i 2 § 1 mom. 1 eller 2 punkten skall när han tillträder uppdraget underrätta förmedlaren om omyndiga som han är intressebevakare för, om sådana sammanslutningar eller stiftelser som avses i 2 § 1 mom. 4 punkten samt om förändringar i dessa uppgifter. Till anmälan skall fogas de uppgifter som avses i 3 § 1 mom. 4—6 punkten.

7 kap.

Tillsyn över värdepappersmarknaden*Tillsynsmyndighet*

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över iakttagandet av denna lag, med stöd av den utfärdade stadganden och myndigheternas med stöd av dessa meddelade föreskrifter samt de regler, anvisningar och avtalsvillkor som gäller offentlig handel med värdepapper.

Finansinspektionen har rätt att av den som emitterat värdepapper som är föremål för offentlig handel, den som är skyldig att offentliggöra prospekt som avses i 2 kap. 3 §, den som är informationsskyldig i enlighet med 2 kap. 9 och 10 §, företag som enligt 4 a kap. 5 § 2 mom. ägs av en clearingsorganisation eller sköter uppgifter i samband med clearingverksamhet, sammanslutningar och stiftelser som avses i 5 kap. 2, 3 och 4 § samt av anbudsgivare som avses i 6 kap. 1 § och aktieägare som avses i 6 kap. 6 § och av andra inlösningskyldiga få de upplysningar som tillsynen förutsätter och kopior av handlingar som finansinspektionen anser vara nödvändiga för tillsynen. Finansinspektionen har även rätt att förrätta för tillsynen nödvändiga inspektioner hos de i lagrummen angivna sammanslutningarna och stiftelserna.

Tystnadsplikt

3 §

Den som vid fullgörande av uppdrag som avses i denna lag eller som medlem eller suppleant i ett organ eller som anställd hos en fondbörs, värdepappersförmedlare, clearingorganisation, clearingmedlem, ett företag som avses i 4 a kap. 5 § 2 mom. eller en

7 kap.

Tillsyn över värdepappersmarknaden*Tillsynsmyndighet*

1 §

Finansinspektionen utövar tillsyn över iakttagandet av denna lag, med stöd av den utfärdade bestämmelser och myndigheternas med stöd av dessa meddelade föreskrifter samt de regler, anvisningar och avtalsvillkor som gäller offentlig handel med värdepapper och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §.

Finansinspektionen har rätt att av den som emitterat värdepapper som är föremål för offentlig handel och andra handelsförfaranden enligt 3 kap. 16 §, andra som är verk samma på fondbörsen och andra som är parter i annan offentlig handel, den som är skyldig att offentliggöra prospekt som avses i 2 kap. 3 §, den som är informationsskyldig i enlighet med 2 kap. 9 och 10 §, företag som enligt 4 a kap. 5 § 2 mom. ägs av en clearingorganisation eller sköter uppgifter i samband med clearingverksamhet, anmälningsskyldiga, sammanslutningar och stiftelser som avses i 5 kap. 2, 3 och 4 § samt av anbudsgivare som avses i 6 kap. 1 § och aktieägare som avses i 6 kap. 6 § och av andra inlösningskyldiga få de upplysningar som tillsynen förutsätter och få kopior av handlingar som finansinspektionen anser vara nödvändiga för tillsynen. Finansinspektionen har dessutom rätt att förrätta för tillsynen nödvändiga inspektioner hos de i lagrummen angivna sammanslutningarna och stiftelserna.

Tystnadsplikt

3 §

Den som vid fullgörande av uppdrag som avses i denna lag eller som medlem eller suppleant i ett organ eller som anställd hos en fondbörs, värdepappersförmedlare, clearingorganisation, clearingmedlem eller ett företag som avses i 4 a kap. 5 § 2 mom. har

sammanslutning av värdepappersförmedlare som avses i 3 kap. 13 § 3 mom. har fått kännedom om en icke offentliggjord uppgift om en emittents eller någon annans ekonomiska ställning eller om en omständighet som gäller deras enskilda förhållanden eller en affärs- eller yrkeshemlighet, får inte yppa eller på något annat sätt röja eller utnyttja uppgifterna, om det inte har bestämts eller i vederbörlig ordning föreskrivits att de skall yppas eller om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

fått kännedom om en icke offentliggjord uppgift om en emittents eller någon annans ekonomiska ställning eller om en omständighet som gäller deras enskilda förhållanden eller en affärs- eller yrkeshemlighet, får inte yppa eller på något annat sätt röja eller utnyttja uppgifterna, om det inte har bestämts eller i vederbörlig ordning föreskrivits att de skall yppas eller om inte den till vars förmån tystnadsplikten gäller ger sitt samtycke.

8 kap.

Straffstadganden*Olovligt ordnande av offentlig handel med värdepapper*

2 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bedriver offentlig handel med värdepapper i strid med 3 kap. 1 §, 5 § 1 mom., 10 § 1—3 mom., 12 eller 13 § eller de regler som fastställts i enlighet med 14 § 1 mom. skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för olovligt ordnande av offentlig handel med värdepapper dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Värdepappersmarknadsförseelse

3 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot 2 kap. 1, 2—4, 4 a, 5, 5 a, 6 eller 6 a §,
- 2) försummar den informationsskyldighet som 2 kap. 7—10, 10 a § eller 11 § 3 mom. föreskriver,
- 3) försummar den anmälningsskyldighet som bestäms i 4 kap. 7 eller 8 § eller i 5 kap. 2—4 § eller skyldigheten att föra register enligt 5 kap. 5 §,
- 4) bryter mot 6 kap. 1 § eller försummar den skyldighet att offentliggöra uppgifter som 6 kap. 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 4 § el-

8 kap.

Straffstadganden*Olovligt ordnande av handelsförfarande med värdepapper*

2 §

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bedriver offentlig handel med värdepapper eller yrkesmässigt ordnar ett annat förfarande för handel med värdepapper i strid med 3 kap. 1 §, 5 § 1 mom., 10 § 1—3 mom., 12 § eller 13 § eller 16 § skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för olovligt ordnande av handelsförfarande med värdepapper dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Värdepappersmarknadsförseelse

3 §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot 2 kap. 1, 2—4, 4 a, 5, 5 a, 6 eller 6 a § eller 3 kap. 17 §,
- 2) försummar den informationsskyldighet som 2 kap. 7—10, 10 a § eller 11 § 3 mom. föreskriver,
- 3) försummar den anmälningsskyldighet som bestäms i 4 kap. 7 eller i 5 kap. 2—4 § eller skyldigheten att föra register enligt 5 kap. 5 §,
- 4) bryter mot 6 kap. 1 § eller försummar den skyldighet att offentliggöra uppgifter som 6 kap. 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 4 § el-

Gällande lydelse

ler 6 § 4 mom. föreskriver

5) offentliggör ett emissions- eller börsprospekt eller en anbudshandling innan finansinspektionen har godkänt dem, *eller*

6) *bedriver värdepappersförmedling i strid med 4 kap. 6 § 2 mom.,*

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *värdepappersmarknadsförseelse* dömas till böter.

10 kap.

Särskilda stadganden

Ändringssökande

3 §

Ändring i beslut som *statsrådet eller vederbörande ministerium har meddelat* med stöd av 3 kap. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom., 13 § 3 mom. och 14 § 1 mom. samt 4 a kap. 2 § och 4 § 1 mom. får inte sökas genom besvär.

Föreslagen lydelse

ler 6 § 4 mom. föreskriver *eller*

5) offentliggör ett emissions- eller börsprospekt eller en anbudshandling innan finansinspektionen har godkänt den,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *värdepappersmarknadsförseelse* dömas till böter.

10 kap.

Särskilda stadganden

Ändringssökande

3 §

Ändring i beslut som *finansministeriet meddelar* med stöd av denna lag får sökas genom besvär. *Om ett beslut enligt 3 kap. 2 § 1 mom., 4 § 2 mom. eller 13 § 3 mom. eller 4 a kap. 2 § eller 4 § 1 mom. om beviljande av koncession för fondbörsverksamhet, fastställelse av regler för en fondbörs eller ändringar i dem, fastställelse av regler för annan offentlig handel eller ändringar i dem, beviljande av koncession för en clearingorganisation eller fastställelse av regler för en clearingorganisation eller ändringar i dem inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i denna paragraf gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950).*

Denna lag träder i kraft den 20 . Dess 2 kap. 3 § 1—6 mom. träder dock i kraft först den 20 .

På privata aktiebolag, andra ömsesidiga

försäkringsbolag än publika försäkringsbolag och försäkringsföreningar tillämpas för första gången bestämmelserna i 2 kap. 3 § 1—6 mom. i denna lag.

Tidsfristerna för fattandet av beslut enligt 3 kap. 2 § 3 mom., 4 § 2 mom., 13 § 3 mom. och 4 a kap. 2 § 3 mom. och 4 § 1 mom. tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

En fondbörs, den som ordnar annan offentlig handel och en clearingorganisation skall komplettera sina regler så att de börjar överensstämma med kraven i denna lag. Ansökan om komplettering av reglerna skall göras inom sex månader efter lagens ikraftträdande.

Den som ordnar ett handelsförfarande enligt 3 kap. 16 § skall utarbeta regler för sitt handelsförfarande och meddela finansinspektionen dem för kännedom inom 12 månader efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av lagen om handel med standardiserade optioner och terminer**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 26 augusti 1988 om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) 1 kap. 1 § 2 och 3 mom., 3 kap. 12 §, 4 kap. 3 § 3 mom. och 5 kap. 1 a §,

av dessa lagrum 1 kap. 1 § 2 och 3 mom. samt 5 kap. 1 a § sådana de lyder i lag 969/1999, 3 kap. 12 § sådan den lyder i lag 477/1999 och 4 kap. 3 § 3 mom. sådant det lyder i lag 599/1997,

ändras 1 kap. 2 § 1 och 2 punkten samt 3 § 2 mom., 2 kap. 2 § 3 mom., 4 § 1 mom., 6, 8, 10 och 11 §, 3 kap. 1 och 2 §, 3 § 2—4 mom., 5 § 1 mom. och 11 § 3 mom., 4 kap. 1 § 4 mom. och 3 § 1 mom., 5 kap. 3 § 1 mom. samt 4 och 8 §,

av dessa lagrum 2 kap. 2 § 3 mom. sådant det lyder i nämnda lag 969/1999, 2 kap. 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 323/1998, 2 kap. 6 § och 3 kap. 1 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 599/1997, 2 kap. 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 741/1993 och 582/1996, 2 kap. 10 § sådan den lyder i nämnda lag 582/1996 och 599/1997, 2 kap. 11 § och 3 kap. 5 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 582/1996, 3 kap. 2 § sådan den lyder i nämnda lag 741/1993 och 599/1997, 3 kap. 3 § 3 och 4 mom. och 11 § 3 mom. samt 4 kap. 1 § 4 mom. och 3 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 599/1997, 5 kap. 3 § 1 mom. och 4 § sådana de lyder i nämnda lag 477/1999 samt 5 kap. 8 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 741/1993, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

Tillämpningsområde

Andra placerare än sådana yrkesmässiga placerare som avses i 1 kap. 4 § 4 mom. värdepappersmarknadslagen (495/1989) får inte som investeringsobjekt erbjudas andra optioner och terminer än i denna lag avsedda standardiserade optioner och terminer samt i 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen avsedda derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer.

(2 mom. upphävs)

Med avvikelse från 2 mom. får en i 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersförmedlare som investeringsobjekt erbjuda också andra derivatavtal än i denna lag avsedda stan-

(3 mom. upphävs)

dardiserade optioner och terminer samt derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och som avses i 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen.

2 §

Options- och terminsavtal

I denna lag avses med

1) *option* ett avtal, enligt vilket den ena parten (*optionsinnehavaren*) av den andra parten (*optionsutfärdaren*) mot vederlag (*premie*) får rätt att till ett avtalat inlösningspris i framtiden köpa (*köpooption*) eller sälja (*säljoption*) en viss mängd värdepapper, nyttigheter eller andra tillgångar (*underliggande egendom*) eller rätt att få betalning som räknas ut på grundval av ändringar i ett index som beskriver prisutvecklingen för den underliggande egendomen (*indexoption*),

2) *termin* ett köpeavtal om underliggande egendom, i vilket parterna kommer överens om priset samt den dag då betalningen eller en ersättande gottgörelse för betalningen senast skall krävas eller då betalningen eller gottgörelsen skall fullgöras utan särskild anfordran, eller ett motsvarande avtal som ömsesidigt berättigar till betalning som räknas ut på grundval av prisutvecklingen för den underliggande egendomen (*indextermin*),

2 §

Options- och terminsavtal

I denna lag avses med

1) *option* ett avtal, enligt vilket den ena parten (*optionsinnehavaren*) av den andra parten (*optionsutfärdaren*) mot vederlag (*premie*) får rätt att till ett avtalat inlösningspris i framtiden köpa (*köpooption*) eller sälja (*säljoption*) en viss mängd värdepapper, nyttigheter eller andra tillgångar (*underliggande egendom*) eller rätt att få betalning som räknas ut på grundval av ändringar i ett index som beskriver prisutvecklingen för den underliggande egendomen *eller värdeutvecklingen för en annan förmån (indexoption)*,

2) *termin* ett köpeavtal om underliggande egendom i vilket parterna kommer överens om priset samt den dag då betalningen eller en ersättande gottgörelse för betalningen senast skall krävas eller då betalningen eller gottgörelsen skall fullgöras utan särskild anfordran, eller ett motsvarande avtal som ömsesidigt berättigar till betalning som räknas ut på grundval av prisutvecklingen för den underliggande egendomen *eller värdeutvecklingen för en annan förmån (indextermin)*,

3 §

Optionsföretag

Med *optionsbörsverksamhet* avses i denna lag att kurser på optioner och terminer fortlöpande upptas till fastställelse vid auktion eller med stöd av sälj- och köpeanbud som givits i ett därmed jämförbart förfarande samt att en marknadsplats eller ett mark-

Med *optionsbörsverksamhet* avses i denna lag att förutsättningar för handel med standardiserade optioner och terminer ordnas och upprätthålls.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse**nadssystem upprätthålls för optionshandel.*

2 kap.

Optionsföretaget och marknadsparterna

2 §

Beviljande av koncession

Ansökan skall avgöras inom sex månader från det den mottagits. Om finansministeriet under denna tid ber sökanden lämna tilläggsutredning om ansökan, räknas tiden från den dag då finansministeriet tar emot tilläggsutredningen.

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits.

4 §

Optionsföretagets verksamhet

Ett optionsföretag får utöver den verksamhet som idkas i företaget tillhandahålla data, informations- och databehandlingstjänster för utveckling av options- och terminsmarknaden eller kredit- och värdepappersmarknaden samt clearing av avtal om värdepapperslån och repor som gäller värdepapper som avses i 4 kap. 5 a § 3 och 4 mom. värdepappersmarknadslagen, om finansinspektionen har godkänt avtalsvillkoren eller om villkoren har fastställts som en del av optionsföretagets regler. Ett optionsföretag får också tillhandahålla sådana tjänster för clearingverksamhet som avses i värdepappersmarknadslagen, i en sådan utsträckning som options- och terminsavtalen förutsätter. Ett optionsföretag får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet enligt 4 a kap. värdepappersmarknadslagen. Ett optionsföretag får verka som kontoförande institut eller som ett kontoförande instituts underinstitut enligt lagen om värdeandelssystemet (826/1991). Om optionsföretagets rätt att idka börsverk-

4 §

Optionsföretagets verksamhet

Ett optionsföretag får utöver den verksamhet som idkas i företaget tillhandahålla data, informations- och databehandlingstjänster för utveckling av options- och terminsmarknaden eller finans- och värdepappersmarknaden samt clearing av avtal om värdepapperslån och repor som gäller värdepapper som avses i 4 kap. 5 a § 3 och 4 mom. värdepappersmarknadslagen, om finansinspektionen har godkänt avtalsvillkoren eller om avtalsvillkoren har fastställts som en del av optionsföretagets reglemente eller om de utgör bilaga till reglementet. Ett optionsföretag får också tillhandahålla sådana tjänster för clearingverksamhet som avses i värdepappersmarknadslagen, i en sådan utsträckning som options- och terminsavtalen förutsätter. Ett optionsföretag får verka som clearingmedlem och bedriva clearingorganisationsverksamhet enligt 4 a kap. värdepappersmarknadslagen. Ett optionsföretag får verka som kontoförande institut eller som ett kontoförande instituts underinstitut enligt lagen om värdeandelssystemet

samhet med värdepapper bestäms i värdepappersmarknadslagen.

(826/1991). Om optionsföretagets rätt att idka börsverksamhet med värdepapper bestäms i värdepappersmarknadslagen.

6 §

Optionsföretagets reglemente

Ett optionsföretag skall ha ett reglemente med bestämmelser som kompletterar denna lag och som gäller optionsbörsverksamhet och clearing vid optionshandeln.

Optionsföretagets reglemente fastställs av vederbörande ministerium. Fastställandet av optionskurser och terminskurser samt handel med optioner och terminer får inte inledas förrän de bestämmelser och bilagor i reglementet som gäller optioner och terminer har fastställts.

Vederbörande ministerium kan av särskilda skäl och på framställning av finansinspektionen förordna att bestämmelserna om clearing vid optionshandel skall ändras eller kompletteras.

Vederbörande ministerium kan av särskilda skäl och på framställning av den myndighet som övervakar elmarknaden (elmarknadsmyndigheten) samt efter att ha hört finansinspektionen föreskriva att bestämmelserna om clearing av elbaserad optionshandel skall ändras eller kompletteras.

6 §

Optionsföretagets reglemente

Ett optionsföretag skall ha ett reglemente med bestämmelser som kompletterar denna lag och som gäller optionsbörsverksamhet, clearing vid optionshandeln och hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på optionsföretaget fullgörs.

Optionsföretagets reglemente fastställs av finansministeriet på ansökan. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan är bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut skall dock alltid fattas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Fastställandet av optionskurser och terminskurser samt handel med optioner och terminer får inte inledas förrän de bestämmelser i reglementet som gäller optioner och terminer har fastställts.

För att stärka förtroendet för options- och terminsmarknaden eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i bestämmelser i optionsföretagets av ministeriet fastställda reglemente skall ändras eller kompletteras. Innan en bestämmelse meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av finansinspektionen och, om bestämmelserna gäller el- eller naturgasbaserad optionshandel, även utlåtande av den myndighet som övervakar el- och naturgasmarknaden (el- och naturgasmarknadsmyndigheten).

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §

8 §

*Optionsföretagets styrelse**Optionsföretagets uppgifter*

Optionsföretagets styrelse skall, utöver vad som annars stadgas och föreskrivs om dess uppgifter,

Optionsföretaget skall, utöver vad som annars stadgas och föreskrivs om dess uppgifter,

1) *besluta om upptagande av kurser på optioner och terminer till fastställelse samt om inledande och avslutande av handeln med dessa,*

2) *bevilja och återkalla förmedlares rättigheter,*

3) *bevilja och återkalla mäklares rättigheter,*

4) *godkänna avtal om marknadsgaranters verksamhet och återkalla marknadsgaranters rättigheter,*

5) *övervaka att stadgandena och bestämmelserna om optionsföretagsverksamheten samt företagets reglemente iakttas inom företaget,*

6) *sköta om offentliggörande av de uppgifter som optionsföretaget enligt denna lag, de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller enligt företagets reglemente skall offentliggöra,*

7) *underrätta bankinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena och bestämmelserna om optionsföretagens verksamhet samt*

8) *göra anmälan till bankinspektionen om beslut som avses i 1—4 punkten.*

1) *se till att tillräcklig och tillförlitlig tillsyn ordnas för att säkerställa att stadgandena och bestämmelserna om optionsföretagens verksamhet samt företagets reglemente iakttas inom företaget,*

2) *se till att de uppgifter blir offentliggjorda som optionsföretaget enligt denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden eller bestämmelser eller företagets reglemente skall offentliggöra,*

3) *underrätta finansinspektionen om förfaranden som uppenbart strider mot stadgandena och bestämmelserna om optionsföretagens verksamhet eller mot dess reglemente, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid underrättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot stadgandena, bestämmelserna eller reglementet, samt*

4) *underrätta finansinspektionen om sitt beslut att uppta kurser på optioner och terminer till fastställelse samt att inleda och avsluta handeln med dessa samt att bevilja och återkalla rättigheter för förmedlare, marknadsgaranter, mäklare och andra som är verksamma inom optionsföretaget.*

Optionsföretagets styrelse får så som stadgas nedan bevilja ett utländskt optionsföretag rätt att idka handel med standardiserade optioner och terminer och att lämna dem till clearing.

Optionsföretagets styrelse får på de vill-

kor som finansinspektionen bestämmer bevilja andra som är verksamma inom optionsföretaget rätt att idka handel för egen räkning med standardiserade optioner och terminer vilkas underliggande tillgångar är råvaror eller andra nyttigheter och att lämna dem till clearing.

10 §

Förmedlare och marknadsgaranter

Optionsföretaget skall bevilja en sökande förmedlar- och marknadsgaranträttigheter om denne uppfyller de krav som i lag och optionsföretagets reglemente ställs på en värdepappersförmedlare och har ett fast affärsställe i Finland.

Dessutom får optionsföretaget bevilja en sådan utländsk värdepappersförmedlare förmedlar- och marknadsgaranträttigheter som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. På de villkor som vederbörande ministerium bestämmer kan också andra utländska värdepappersförmedlare eller auktoriserade utländska företag som kan jämföras med värdepappersförmedlare beviljas förmedlar och marknadsgaranträttigheter.

Optionsföretaget skall för viss tid eller helt återkalla förmedlar- och marknadsgaranträttigheter om finansinspektionen av vägande skäl så yrkar efter att ha hört optionsföretaget. Finansinspektionen skall omedelbart underrätta optionsföretaget och vederbörande om sitt yrkande och grunderna för detta.

En förmedlare och en marknadsgarant har rätt att till finansinspektionen hänskjuta op-

10 §

Förmedlare, marknadsgaranter och andra som är verksamma inom optionsföretaget

Optionsföretaget skall bevilja en sökande förmedlar- och marknadsgaranträttigheter om denne uppfyller de krav som lagen och optionsföretagets reglemente ställer och har ett fast affärsställe i Finland.

Dessutom får optionsföretaget bevilja en sådan utländsk värdepappersförmedlare förmedlar- och marknadsgaranträttigheter som av en myndighet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet har beviljats auktorisation motsvarande i Finland förutsatt verksamhetstillstånd och som inte har något fast affärsställe i Finland. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan även andra utländska värdepappersförmedlare beviljas förmedlar- och marknadsgaranträttigheter, om sökanden uppfyller de krav som lagen och optionsföretagets reglemente ställer. På de villkor som finansministeriet bestämmer kan också andra företag beviljas rättigheter att verka i någon annan egenskap inom optionsföretaget och bedriva handel för egen räkning, om sökanden uppfyller de krav som lagen och optionsföretagets reglemente ställer och har tillräckliga förutsättningar vad gäller soliditet och riskhantering.

Optionsföretaget skall för viss tid eller helt återkalla rättigheter för förmedlare, marknadsgaranträttigheter och andra som är verksamma inom optionsföretaget, om finansinspektionen av vägande skäl så yrkar efter att ha hört optionsföretaget. Finansinspektionen skall omedelbart underrätta optionsföretaget och den berörde om sitt yrkande och grunderna för det.

Förmedlare, marknadsgaranter och andra som är verksamma inom optionsföretaget

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

tionsföretagets enligt 8 § 1 mom. 2 och 4 punkten fattade beslut varmed en ansökan om rättigheter har avslagits eller rättigheter återkallats, inom 30 dagar från beslutet.

har rätt att hänskjuta *ett* beslut *av optionsföretaget genom vilket* ansökan om rättigheter har avslagits eller rättigheter har återkallats *till finansinspektionen* inom 30 dagar från beslutet.

11 §

11 §

*Förmedlares och marknadsgaranters oavhängighet**Förmedlares och marknadsgaranters oavhängighet*

Förmedlare och marknadsgaranter som hör till samma koncern eller står i ett sådant ekonomiskt beroendeförhållande till varandra *att optionsbörsverksamheten kan äventyras, får inte inom ett och samma optionsföretag tillhandahålla sinsemellan överensstämmande investeringstjänster som gäller samma derivatinstrument.*

Förmedlare och marknadsgaranter som hör till samma koncern eller står i ett ekonomiskt beroendeförhållande till varandra *och som inom optionsföretaget tillhandahåller investeringstjänster som gäller samma derivatinstrument skall ordna sin verksamhet inom optionsföretaget så att optionsföretagets tillförlitliga verksamhet inte äventyras.*

3 kap.

3 kap.

Optionsföretagets verksamhet**Optionsföretagets verksamhet**

1 §

1 §

*Options- och terminsavtal som är föremål för handel**Options- och terminsavtal som är föremål för handel*

I ett optionsföretag får idkas handel endast med sådana optioner och terminer som har definierats i företagets reglemente. Uppgifterna om underliggande egendom *och* index kan ges även i en bilaga till reglementet.

I ett optionsföretag får idkas handel endast med sådana optioner och terminer som har definierats i företagets reglemente. Uppgifterna om underliggande egendom, index *och metoder för uträknande av index* kan ges även i en bilaga till reglementet.

Vederbörande ministerium skall fastställa de bestämmelser *och bilagor* i företagets reglemente som gäller optioner och terminer, om de motsvarar denna lag och det inte finns särskilda skäl att förbjuda att kurser fastställs för dem och att handel med dem bedrivs i optionsföretaget.

Finansministeriet skall fastställa de bestämmelser i företagets reglemente som gäller optioner och terminer, om de motsvarar denna lag och det inte finns särskilda skäl att förbjuda att kurser fastställs för dem och att handel med dem bedrivs i optionsföretaget.

2 §

Underliggande egendom och index

Kurser får fastställas för en option eller en termin som gäller *en aktie* och handel får idkas med dem, om *aktien* har tagits upp på *börslistan* eller till *annan offentlig handel i en finländsk fondbörs* eller tagits upp till motsvarande *handel i en auktoriserad fondbörs* som är belägen eller verksam inom *Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* eller inom något annat därmed jämförbart, myndighetsövervakat omsättningssystem. I fråga om aktier i andra än finländska börsbolag eller i utländska börsbolag med hemort inom *Europeiska ekonomiska samarbetsområdet* måste det emellertid förutsättas att en tillförlitlig kursbildning för instrumentet möjliggörs av antalet aktieägare, fördelningen av ägandet och en tillräckligt omfattande handel med aktierna samt, i fråga om ett bolag vars aktier inte har upptagits till offentlig handel i Finland, av att detta på grund av sin informationsskyldighet har offentliggjort uppgifter som är tillgängliga i Finland. Vederbörande ministerium skall inhämta utlåtande också hos finansinspektionen samt hos aktiebolaget innan det beslut om aktien som avses i 1 § 2 mom. fattas.

Kurser får fastställas för en option eller en termin som gäller ett masskuldebrevslån, en i 1 kap. 2 § värdepappersmarknadslagen nämnd gäldenärsförbindelse eller någon annan kapitalförbindelse som avkastar ränta, och handel får idkas med dem, om omsättningen av handeln med sådana finländska eller utländska lån eller förbindelser och det förfarande som iakttas vid fastställelse eller offentlig notering av gängse pris i handeln möjliggör en tillförlitlig kurs för avtalet. Vederbörande ministerium skall inhämta utlåtande hos finansinspektionen och Finlands Bank innan det beslut om masskuldebrevslånet eller förbindelsen som avses i 1 § 2 mom. fattas. Om Finlands Banks utlåtande är negativt, får bestämmelserna i reglementet eller bilagorna inte fastställas till denna del utan att sökanden ges möjlighet att komplettera ansökan.

Indexoptioner och indexterminer för vilka

2 §

Underliggande egendom och index

Kurser får fastställas för en option eller en termin som gäller ett värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen och handel får idkas med dem, om värdepapperet har tagits upp till handel inom offentlig handel som avses i värdepappersmarknadslagen eller på en motsvarande utländsk marknad som är reglerad och övervakad av en myndighet eller inom ett sådant annat omsättningssystem där omfattningen av handeln med värdepapperet, tillgången i Finland till uppgifter som den som emitterat värdepapperet på grundval av sin informationsskyldighet offentliggjort och det förfarande som iakttas när gängse prisnivå fastställs eller offentligt meddelas möjliggör en tillförlitlig kursbildning för instrumentet.

Kurser får fastställas för optioner och terminer som gäller råvaror, andra nyttigheter eller andra förmåner och handel får idkas med dem, om handeln med dessa instrument är tillräckligt omfattande för att möjliggöra en tillförlitlig kursutveckling. I optionsföretagets reglemente eller i dess bilaga skall det entydigt definieras hur priset på de underliggande egendomarna eller värdet på en annan förmån fastställs.

Indexoptioner och indexterminer för vilka

Gällande lydelse

kurser fastställs och med vilka handel idkas skall avse ett index som räknas ut på grundval av ändringarna i prisutvecklingen för värdepapper som i Finland har tagits upp till sådan offentlig handel som avses i 1 kap 3 § värdepappersmarknadslagen (495/89) eller genom något därmed jämförbart förfarande till handel inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Metoden för uträknande av index skall entydigt slås fast i optionsföretagets reglemente.

Optioner och terminer vilkas underliggande tillgångar är råvaror eller andra nyttigheter får upptas till kursfastställelse och handel, om handeln med dessa instrument är tillräckligt omfattande för att möjliggöra en tillförlitlig kursutveckling. I optionsföretagets reglemente skall det entydigt definieras hur priset på de underliggande tillgångarna fastställs. Vederbörande ministerium skall inhämta utlåtande från finansinspektionen och elmarknadsmyndigheten innan det fattar sådana beslut om elbaserade optioner eller terminer som avses i 1 § 2 mom. Ifall elmarknadsmyndighetens utlåtande är negativt skall reglementets föreskrifter och bilagor till denna del inte fastställas utan att sökanden ges möjlighet att komplettera ansökan.

Föreslagen lydelse

kurser fastställs och med vilka handel idkas skall avse ett index som räknas ut på grundval av ändringarna i prisutvecklingen för värdepapper som har tagits upp till handel inom omsättningssystem som avses i 1 mom, i prisutvecklingen för råvaror eller andra nyttigheter eller i värdet på en annan förmån. Metoden för uträknande av index skall entydigt slås fast i optionsföretagets reglemente eller dess bilaga.

Finansministeriet skall begära utlåtande av finansinspektionen före ett beslut enligt 1 § 2 mom. som gäller värdepapper som avses i 1 mom. Om beslutet gäller värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen, skall utlåtande också begäras av Finlands Bank. Om beslutet gäller el- eller naturgasbaserade optioner, skall utlåtande också begäras av el- och naturgasmarknadsmyndigheten.

3 §

Avbrytande av handeln

Optionsföretagets styrelse får dessutom av särskilda skäl avbryta fastställandet av kursen på en option och en termin samt handeln med dem. Avbrottet får inte fortgå onödigt länge. Beslut att avbryta och återuppta handeln eller fastställandet av kursen skall offentliggöras omedelbart.

Optionsföretagets styrelse kan under de förutsättningar som anges i 2 kap. 3 § 3 mom. avbryta företagets verksamhet för högst en vecka. Beslutet skall omedelbart delges finansinspektionen.

Optionsföretaget kan avbryta kursfastställelsen för och handeln med elbaserade optioner eller terminer ifall handeln äventyrar

Optionsföretaget får dessutom av särskilda skäl avbryta fastställandet av kursen på en option och en termin samt handeln med dem. Avbrottet får inte fortgå onödigt längre. Beslut att avbryta och återuppta handeln eller fastställandet av kursen skall offentliggöras omedelbart.

Optionsföretaget kan under de förutsättningar som anges i 2 kap. 3 § 3 mom. avbryta företagets verksamhet för högst en vecka. Beslutet skall omedelbart delges finansinspektionen.

Optionsföretaget kan avbryta kursfastställelsen för och handeln med el- eller naturgasbaserade optioner eller terminer ifall

elförsörjningen eller är skadlig för *elmarknaden* eller ifall *elsystemets* funktion är störd av något annat i optionsföretagets reglemente angivet vägnande skäl. *Elmarknadsmyndigheten* och finansinspektionen skall omedelbart underrättas om avbrottet.

handeln äventyrar *el- eller naturgasförsörjningen* eller är skadlig för *el- eller naturgasmarknaden* eller ifall *el- eller naturgas-systemets* funktion är störd av något annat i optionsföretagets reglemente angivet vägnande skäl. *El- och naturgasmarknadsmyndigheten* och finansinspektionen skall omedelbart underrättas om avbrottet.

5 §

Clearing av optionsköp

Ett optionsföretag får godkänna sådana optioner och terminer för clearing, som har lämnats till clearing av en förmedlare *eller en* marknadsgarant och som grundar sig på köp av optionen i optionsföretaget eller i något annat optionsföretag vars optionsköp företaget clearar. *Optionsföretaget får på de villkor som finansinspektionen bestämmer för clearing godkänna också sådana standardiserade optioner och terminer som ett utländskt optionsföretag eller någon annan inom optionsföretaget har lämnat till clearing.*

5 §

Clearing av optionsköp

Ett optionsföretag får godkänna sådana optioner och terminer för clearing som har lämnats till clearing av en förmedlare, marknadsgarant, *ett utländskt optionsföretag eller någon annan som är verksam inom optionsföretaget* och som grundar sig på köp av optionen i optionsföretaget eller i något annat optionsföretag vars optionsköp företaget clearar *eller på ett optionsköp som anmälts till optionsföretaget.*

11 §

Anmälningskyldighet

De som deltar i handeln med *elbaserade* optioner och terminer skall enligt vad som föreskrivs i optionsföretagets reglemente underrätta detta om begränsningar som är exceptionella eller annars väsentligt påverkar produktionen, överföringen och förbrukningen av *el*.

De som deltar i handeln med *el- eller naturgasbaserade* optioner och terminer skall enligt vad som föreskrivs i optionsföretagets reglemente underrätta detta om begränsningar som är exceptionella eller annars väsentligt påverkar produktionen, överföringen och förbrukningen av *el eller naturgas*.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

12 §

Förmedlarens skyldigheter

(upphävs)

En förmedlare får inte ge en annan förmedlare uppdrag som gäller optioner eller terminer.

4 kap.

Tillsyn över options- och terminsmarknaden

1 §

Tillsyn

Finansinspektionen skall innan den vidtar åtgärder eller fattar beslut som berör handeln med *elbaserade* optioner och terminer höra *elmarknadsmyndigheten*, ifall beslutet uppenbarligen skulle inverka väsentligt på *elmarknadens* funktion eller leveranssäkerhet eller på en enligt elmarknadslagen (386/1995) systemansvarig sammanslutnings verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

Finansinspektionen skall innan den vidtar åtgärder eller fattar beslut som berör handeln med *el- eller naturgasbaserade* optioner och terminer höra *el- och naturgasmarknadsmyndigheten*, ifall beslutet uppenbarligen skulle inverka väsentligt på *el- eller naturgasmarknadens* funktion eller leveranssäkerhet eller på en enligt elmarknadslagen (386/1995) *eller naturgasmarknadslagen (508/2000)* systemansvarig sammanslutnings verksamhet, om inte något annat följer av ärendets brådskande natur.

3 §

3 §

*Rätt till information**Rätt till information*

Finansinspektionen har rätt att av andra i 2 kap. 8 § 3 mom. nämnda aktörer som är verksamma inom optionsföretaget samt personer och sammanslutningar som nämns i 3 kap. 13 § få de uppgifter som behövs för tillsynen samt kopior av de handlingar som den anser vara nödvändiga för tillsynen. *Finansinspektionen har rätt att hos sammanslutningar som avses i 3 kap. 13 § 4 mom. förrätta inspektioner som behövs för tillsynen.*

Finansinspektionen har rätt att av andra som är verksamma inom optionsföretaget få de uppgifter som behövs för tillsynen samt kopior av de handlingar som den anser vara nödvändiga för tillsynen.

Ett optionsföretag är skyldigt att till sammanslutningar som enligt elmarknadslagen är systemansvariga och till andra samman-

(3 mom. upphävs)

slutningar som vederbörande ministerium anvisar överlämna information om affärer med elbaserade optioner och terminer, så som bestäms i elmarknadslagen.

5 kap.

Särskilda stadganden

1 a §

Erbjudande av andra derivatavtal

Ett arbetsgivarföretag eller ett företag som hör till samma koncern får med avvikelse från 1 kap. 1 § 2 mom. som investeringsobjekt erbjuda andra optioner och terminer än sådana standardiserade optioner och terminer som avses i denna lag samt derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och som avses i 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen åt arbetsgivarföretagets nuvarande eller tidigare arbetstagare eller till deras fördel, om dessa derivatavtals underliggande egendom är en aktie i arbetsgivarföretaget eller ett företag som hör till samma koncern.

3 §

Optionsmarknadsbrott

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) i strid med 2 kap. 1 § 1 mom. eller 3 § 2 eller 3 mom. idkar optionsföretagsverksamhet, eller

2) i strid med 1 kap. 1 § 2 mom. bjuder ut optioner eller terminer som investeringsobjekt,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *optionsmarknadsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 kap.

Särskilda stadganden

1 a §

(upphävs)

3 §

Optionsmarknadsbrott

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet i strid med 2 kap. 1 § 1 mom. eller 3 § 2 eller 3 mom. idkar optionsföretagsverksamhet skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *optionsmarknadsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

*Optionsmarknadsföreseelse**Optionsmarknadsföreseelse*

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet
 1) bryter mot 3 kap. 12 § 1 mom.,
 3) försummar att iaktta skyldigheten att lämna uppgifter eller skyldigheten till offentlighöörande enligt 3 kap. 11 § eller anmälningskyldigheten enligt 3 kap. 14 §,
 skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *optionsmarknadsföreseelse* dömas till böter.

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att iaktta skyldigheten att lämna uppgifter eller skyldigheten till offentlighöörande enligt 3 kap. 11 § eller anmälningskyldigheten enligt 3 kap. 14 § skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff bestäms någon annanstans i lag, för *optionsmarknadsföreseelse* dömas till böter.

8 §

8 §

*Ändringssökande**Ändringssökande*

Ändring i *andra* beslut som finansministeriet har meddelat med stöd av denna lag *ände som nämns i 2 kap. 3 § 1 och 2 mom. får inte sökas genom besvär.*

Ändring i beslut som finansministeriet *meddelar* med stöd av denna lag får sökas genom besvär. *Om ett beslut enligt 2 kap. 2 § 1 mom. eller 6 § 2 mom. om beviljande av koncession som berättigar till att bedriva optionsföretagsverksamhet eller om fastställelse av optionsföretagets reglemente eller ändringar i det inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950).*

På sökande av ändring i beslut som *bankinspektionen* har meddelat med stöd av denna lag tillämpas lagen om *bankinspektionen*. *Ändring i bankinspektionens beslut som avses i 2 kap. 3 § 3 mom. och 3 kap. 10 § får inte sökas genom besvär.*

Angående sökande av ändring i beslut som finansinspektionen meddelat med stöd av denna lag tillämpas vad som bestäms i lagen om finansinspektionen (503/1993).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Tidsfristerna i 2 kap. 2 § 3 mom. och 6 § 2 mom. för fattandet av beslut enligt 2 kap. 2 § 1 mom. och 6 § 2 mom. tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen

träder i kraft.

Optionsföretaget skall komplettera sitt reglemente så att det börjar överensstämma med kraven i denna lag. Ansökan om komplettering av reglementet skall göras inom sex månader efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

3.

Lag

om ändring av lagen om värdeandelssystemet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelssystemet (826/1991) 4 §, 12 § 1 mom., 15 § 1, 2 och 4 mom., 25 § 2 mom., rubriken för 26 § och 1 mom., rubriken för 26 a § och 1 mom. samt 27 § 2 mom., av dessa lagrum 4 § 1 mom., 12 § 1 mom., 25 § 2 mom. och rubriken för 26 § sådana de lyder i lag 1073/1996, 4 § 2 mom., 15 § 1, 2 och 4 mom., 26 § 1 mom. samt rubriken för 26 a § och 1 mom. sådana de lyder i lag 795/2000 samt 27 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1386/1995, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Förteckningar

Över ägarna av sådana värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten värdepappersmarknadslagen och som hör till värdeandelssystemet skall hos värdepapperscentralen för emittenternas räkning föras aktieägarförteckningar för varje emittent och andra motsvarande ägarförteckningar.

Hos värdepapperscentralen förs förteckningar över ägarna av sådana värdeandelar som hör till värdeandelssystemet och som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen. Hos värdepapperscentralen skall också föras en förteckning över dessa värdeandelars antal.

Föreslagen lydelse

4 §

Förteckningar

Över ägarna av sådana värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1, 3 och 5 punkten värdepappersmarknadslagen och som hör till värdeandelssystemet skall hos värdepapperscentralen för emittenternas räkning föras aktieägarförteckningar för varje emittent och andra motsvarande ägarförteckningar.

Hos värdepapperscentralen förs förteckningar över ägarna av sådana värdeandelar som hör till värdeandelssystemet och som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2, 4 och 6 punkten värdepappersmarknadslagen. Hos värdepapperscentralen skall också föras en förteckning över dessa värdeandelars antal.

12 §

Värdepapperscentralens koncession

Statsrådet kan på ansökan bevilja ett *finländskt* aktiebolag koncession att verka som värdepapperscentral, om bolaget visar att det sannolikt kan hantera alla värdeandelar som har överförts till värdeandelssystemet, *clara avslut och andra transaktioner med värdeandelar som avses i 4 § 1 och 2 mom. samt att det tillförlitligt och på ett sätt som tryggar värdeandelssystemets ändamålsenliga utveckling kan dra försorg om alla de uppgifter som 13 § stadgar*. Koncession kan beviljas endast under förutsättning att sökanden bedöms ha ekonomiska och tekniska resurser att verka som värdepapperscentral samt en tillförlitlig organiserad förvaltning och en tillräcklig risktäckningskapacitet. Statsrådet skall begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om koncessionsansökan. Statsrådet kan efter att ha hört sökanden uppställa villkor för koncessionen samt begränsa den.

12 §

Värdepapperscentralens koncession

Statsrådet kan på ansökan bevilja ett *finskt* aktiebolag koncession att verka som värdepapperscentral, om bolaget visar att det sannolikt kan hantera alla värdeandelar som har överförts till värdeandelssystemet och att det tillförlitligt och på ett sätt som tryggar värdeandelssystemets ändamålsenliga utveckling kan dra försorg om alla de uppgifter som 13 § *föreskriver*. Koncession kan beviljas endast under förutsättning att sökanden bedöms ha ekonomiska och tekniska resurser att verka som värdepapperscentral samt en tillförlitlig organiserad förvaltning och en tillräcklig risktäckningskapacitet. *Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om koncession skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Statsrådet skall underrätta besvärmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/1950)*. Statsrådet skall begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om koncessionsansökan. Statsrådet kan efter att ha hört sökanden uppställa villkor för koncessionen samt begränsa den.

15 §

Värdepapperscentralens regler och övervakningen av att de följs

I värdepapperscentralens regler skall med-

15 §

Värdepapperscentralens regler och övervakningen av att de följs

I värdepapperscentralens regler skall med-

delas föreskrifter om

1) principerna för datakommunikationen mellan värdepapperscentralen och de kontoförande instituten, om identifikationssignum för värdeandelar och rättsinnehavare samt om övriga gemensamma rutiner inom värdeandelssystemet,

2) de kontoförande institutens minimiöppettider,

3) förfarandet vid utredande av fel och oklarheter inom registreringsverksamheten,

4) data- och registersäkerhetsrutiner som skall iakttas inom de kontoförande institutens verksamhet samt om förvaring av de kontoförande institutens beslutsdokument eller kopior av dem, *samt om*

5) uppgifter som skall lämnas i ansökan om auktorisation som kontoförande institut.

För värdepapperscentralens regler skall utverkas statsrådets fastställelse. Statsrådet skall före fastställelsen begära Finlands Banks och finansinspektionens utlåtande om ansökan. Om Finlands Bank ger ett negativt utlåtande om sådant som hör till dess lagstadgade uppgifter, får reglerna inte fastställas till denna del.

meddelas föreskrifter om

1) principerna för datakommunikationen mellan värdepapperscentralen och de kontoförande instituten, om identifikationssignum för värdeandelar och rättsinnehavare samt om övriga gemensamma rutiner inom värdeandelssystemet,

2) de kontoförande institutens minimiöppettider,

3) förfarandet vid utredande av fel och oklarhet inom registreringsverksamheten,

4) data- och registersäkerhetsrutiner som skall iakttas inom de kontoförande institutens verksamhet samt om förvaring av de kontoförande institutens beslutsdokument eller kopior av dem,

5) uppgifter som skall lämnas i ansökan om auktorisation som kontoförande institut, *samt om*

6) *hur de tillsynsuppgifter som enligt lagen ankommer på värdepapperscentralen fullgörs.*

Värdepapperscentralens regler fastställs av finansministeriet på ansökan. Ansökan skall avgöras inom tre månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut skall dock alltid meddelas inom sex månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom sex månader, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess att ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och handläggning av besvär gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som bestäms i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden. Före fastställelsen skall finansministeriet begära utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen om ansökan. Om Finlands Bank ger ett negativt utlåtande om sådant som hör till dess lagstadgade uppgifter, får reglerna inte fastställas till denna del. För att stärka förtroendet för värdeandelssystemet eller av andra särskilt vägande skäl kan finansministeriet bestämma att innehållet i föreskrifter i de regler som ministeriet fastställt skall ändras eller komplet-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Värdepapperscentralens styrelse övervakar att värdepapperscentralens regler och anvisningar iakttas inom värdepapperscentralen. Dessutom övervakar värdepapperscentralens styrelse att de kontoförande instituten och deras underinstitut iaktar bestämmelserna om värdepapperscentralens verksamhet samt de med stöd av dem utfärdade reglerna, föreskrifterna och anvisningarna. Värdepapperscentralens styrelse skall underrätta finansinspektionen om att ett kontoförande institut eller dess underinstitut förfar på ett sätt som uppenbart strider mot bestämmelserna, reglerna eller föreskrifterna, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid underrättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot bestämmelserna, reglerna eller föreskrifterna. De kontoförande instituten, deras underinstitut och andra som anlitar värdepapperscentralens tjänster skall på begäran ge värdepapperscentralen de specificerade uppgifter som behövs för fullgörandet av tillsynsplikten enligt denna paragraf.

teras. Innan en föreskrift meddelas skall finansministeriet begära utlåtande av Finlands Bank och finansinspektionen.

Värdepapperscentralen skall se till att det ordnas tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att värdepapperscentralens regler, föreskrifter och anvisningar iakttas inom värdepapperscentralen. Dessutom skall värdepapperscentralen se till att det ordnas tillräcklig och tillförlitlig tillsyn för att säkerställa att de kontoförande instituten och deras underinstitut iaktar bestämmelserna om värdepapperscentralens verksamhet samt de med stöd av dem utfärdade reglerna, föreskrifterna och anvisningarna. Värdepapperscentralen skall underrätta finansinspektionen om att ett kontoförande institut eller dess underinstitut förfar på ett sätt som uppenbart strider mot bestämmelserna, reglerna eller föreskrifterna, om inte förfarandet omedelbart rättas till eller situationen reder upp sig på något annat sätt. Finansinspektionen skall dock alltid underrättas om förfaranden som väsentligen eller upprepade gånger bryter mot bestämmelserna, reglerna eller föreskrifterna. De kontoförande instituten, deras underinstitut och andra som anlitar värdepapperscentralens tjänster skall på begäran ge värdepapperscentralen de specificerade uppgifter som behövs för fullgörandet av tillsynsplikten enligt denna paragraf.

25 §

Aktier och värdeandelar som jämställs med dem

På anhållan av en emittent kan värdepapperscentralen godkänna att andra aktier än de som nämns i 1 mom. samt andra värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1, 3 och 4 punkten värdepappersmarknadslagen överförs till värdeandelssystemet. En aktie eller andel som ensam eller tillsammans med andra aktier eller värdeandelar ger rätt att besitta en viss lägenhet eller del av en

På anhållan av en emittent kan värdepapperscentralen godkänna att andra aktier än de som nämns i 1 mom. samt andra värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1, 3 och 5 punkten värdepappersmarknadslagen överförs till värdeandelssystemet. En aktie eller andel som ensam eller tillsammans med andra aktier eller värdeandelar ger rätt att besitta en viss lägenhet eller del av en

fastighet får dock inte överföras till värdeandelssystemet.

26 §

*Andelar i masskuldebrevslån och **därmed jämförbara värdeandelar***

Om överföring till värdeandelssystemet av värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen beslutar värdepapperscentralen på ansökan av emittenten. Värdepapperscentralen skall före beslutet underrätta Finlands Bank, ifall det är fråga om en ansökan som har betydelse för skötseln av bankens lagstadgade uppgifter.

26 a §

Överföring av skuldebrev till värdeandelssystemet

Om emittentens ansökan gäller *ett skuldebrev eller något annat sådant värdepapper*, skall värdepapperscentralen i sitt beslut enligt 26 § bestämma den tidpunkt från och med vilken värdepapperet kan överföras till värdeandelssystemet. Värdepapperscentralen kan i sitt beslut meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall registreras i värdeandelssystemet och om registreringsförfarandet när ett värdepapper överförs till värdeandelssystemet. Innan beslutet fattas skall värdepapperscentralen kontrollera att emittenten, i ett avtal som emittenten har ingått med ett eller flera kontoförande institut eller på något annat sätt, har säkerställt att alla ägare av värdepapperet har möjlighet att få sin rätt registrerad i värdeandelssystemet.

fastighet får dock inte överföras till värdeandelssystemet.

26 §

*Andelar i masskuldebrevslån och **andra värdeandelar***

Om överföring till värdeandelssystemet av *andra värdepapper än sådana* som avses i 25 § beslutar värdepapperscentralen på ansökan av emittenten. Värdepapperscentralen skall före beslutet underrätta Finlands Bank, ifall det är fråga om en ansökan som har betydelse för skötseln av bankens lagstadgade uppgifter.

26 a §

*Överföring av skuldebrev **och andra värdepapper** till värdeandelssystemet*

Om emittentens ansökan gäller något annat värdepapper *än ett sådant som avses i 25 §*, skall värdepapperscentralen i sitt beslut enligt 26 § bestämma den tidpunkt från och med vilken värdepapperet kan överföras till värdeandelssystemet. Värdepapperscentralen kan i sitt beslut meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall registreras i värdeandelssystemet och om registreringsförfarandet när ett värdepapper överförs till värdeandelssystemet. Innan beslutet fattas skall värdepapperscentralen kontrollera att emittenten, i ett avtal som emittenten har ingått med ett eller flera kontoförande institut eller på något annat sätt, har säkerställt att alla ägare av värdepapperet har möjlighet att få sin rätt registrerad i värdeandelssystemet.

27 §

Emissionskonto

På emissionskontot skall de uppgifter noteras som enligt lag borde anges på det värdepapper som utfärdas för värdeandelen samt det antal värdeandelar som emitteras. För värdeandelar som avses i 4 § 2 mom. skall på emissionskontot dessutom antecknas förfallodagar, eventuell säkerhet för lånet, låneräntan eller eventuell annan gottgörelse som skall betalas för lånet, återbetalnings- och andra väsentliga villkor för lånet samt på vilket sätt lånevillkoren hålls allmänt tillgängliga.

På emissionskontot skall de uppgifter noteras som enligt lag borde anges på det värdepapper som utfärdas för värdeandelen samt det antal värdeandelar som emitteras. För värdeandelar som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten värdepappersmarknadslagen skall på emissionskontot dessutom antecknas förfallodagar, eventuell säkerhet för lånet, låneräntan eller eventuell annan gottgörelse som skall betalas för lånet, återbetalnings- och andra väsentliga villkor för lånet samt på vilket sätt lånevillkoren hålls allmänt tillgängliga.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Tidsfristerna i denna lag för fattandet av beslut enligt 12 och 15 § tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft.

Värdepapperscentralen skall komplettera sina regler så att de börjar överensstämma med kraven i denna lag. Ansökan om komplettering av reglerna skall göras inom sex månader efter lagens ikraftträdande.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

4.

Lag**om ändring av 5 a § lagen om värdeandelskonton**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 17 maj 1991 om värdeandelskonton (827/1991) 5 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 796/2000, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller ett kontoförande institut. Även ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvarings- och förvaltnings-tjänster för värdeandelar, ett sådant utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet eller någon annan sådan utländsk sammanslutning som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars ekonomiska verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna kan av värdepapperscentralen godkännas som kontoinnehavare.

Ett förvaltningskonto kan innehas av en värdepapperscentral, en centralbank eller ett kontoförande institut. Även ett kreditinstitut eller värdepappersföretag som har rätt att tillhandahålla förvarings- och förvaltnings-tjänster för värdeandelar, ett sådant utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet (826/1991) eller någon annan sådan utländsk sammanslutning som står under tillräcklig offentlig tillsyn och vars ekonomiska verksamhetsbetingelser och förvaltning uppfyller kraven på en tillförlitlig skötsel av uppgifterna kan av värdepapperscentralen godkännas som kontoinnehavare. *På ett förvaltningskonto som förvaltas av ett utländskt institut som avses i 16 § lagen om värdeandelssystemet får utan hinder av 1 mom. också noteras sådana värdeandelar som ägs av en finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse och som avses i 4 § 2 mom. lagen om värdeandelssystemet.*

Denna lag träder i kraft den
20 .

5.

Lag**om ändring av lagen om värdepappersföretag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 26 juli 1996 om värdepappersföretag (579/1996) 2 §, 3 § 1 mom. 1 och 5 punkten samt 3 mom. och 10 § 2 mom., av dessa lagrum 3 § 1 mom. 1 och 5 punkten sådana de lyder i lag 156/1997, som följer:

Gällande lydelse

2 §

Investeringsobjekt

Föremål för investeringstjänster (*investeringsobjekt*) kan vara värdepapper (*värdepapper*) som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. värdepappersmarknadslagen (495/89) samt sådana standardiserade optioner och terminer som avses i 1 kap. 2 § lagen om handel i standardiserade optioner och terminer (772/88) eller andra derivatinstrument, vilkas underliggande tillgångar är värdepapper, valuta, ränta, derivatkontrakt eller index som beskriver prisutvecklingen för de underliggande tillgångarna (*derivatinstrument*).

3 §

Investeringstjänster

Med investeringstjänster avses att

1) investeringsobjekt eller ett privat aktiebolags värdepapper köps, säljs, byts och tecknas för någon annans räkning i eget namn samt att uppdrag som avser investeringsobjekt eller privata aktiebolags värdepapper förmedlas eller verkställs (*fondkommissionsrörelse*),

5) investeringsobjekt eller ett privat aktiebolags värdepapper förvaltas enligt sådana med enskilda kunder ingångna avtal som innebär att kommissionären ges beslutanderätt

Föreslagen lydelse

2 §

Investeringsobjekt

Föremål för investeringstjänster (*investeringsobjekt*) kan vara värdepapper som avses i värdepappersmarknadslagen (495/1989) samt sådana standardiserade optioner och terminer som avses i 1 kap. 2 § lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988), *derivatinstrument som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer samt andra derivatinstrument*.

3 §

Investeringstjänster

Med investeringstjänster avses att

1) investeringsobjekt köps, säljs, byts och tecknas för någon annans räkning i eget namn samt att uppdrag som avser investeringsobjekt förmedlas eller verkställs (*fondkommissionsrörelse*),

5) investeringsobjekt förvaltas enligt sådana med enskilda kunder ingångna avtal som innebär att kommissionären ges beslutanderätt (*förmögenhetsförvaltning*), samt

(förmögenhetsförvaltning), samt att

Med tillhandahållande av investerings-tjänster enligt 1 mom. avses inte verksamhet som bedrivs tillfälligt vid sidan av någon annan i lag erkänd affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet enligt lagstiftning som gäller verksamheten eller föreskrifter och bestämmelser som kompletterar den.

att

Med tillhandahållande av investerings-tjänster enligt 1 mom. avses inte verksamhet som bedrivs tillfälligt vid sidan av någon annan i lag erkänd affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet enligt lagstiftning som gäller verksamheten eller föreskrifter och bestämmelser som kompletterar den. *Med tillhandahållande av investerings-tjänster enligt 1 mom. avses inte heller verksamhet som bedrivs som i lag erkänd affärsverksamhet eller yrkesmässig verksamhet enbart med värdepapper som avses i 1 kap. 2 § 2 mom. värdepappersmarknadslagen. Med tillhandahållande av investeringstjänster enligt 1 mom. avses inte heller sådana företags tillhandahållande av enbart nyttighetsbaserade derivatinstrument vilka bedriver handel för egen räkning med sådana derivatinstrument inom optionsföretaget eller med andra liknande företag eller med dem som producerar eller yrkesmässigt använder dessa nyttigheter, och inte tillhandahållande av nyttighetsbaserade derivatinstrument enbart i annat syfte än investeringssyfte.*

10 §

Beviljande av verksamhetstillstånd

Ansökan skall avgöras inom sex månader från att den mottagits. Om statsrådet under denna tid ber sökanden om tilläggsutredning med anledning av ansökan, skall tiden räknas från den dag då statsrådet motta tilläggsutredningen.

Ansökan skall avgöras inom sex månader efter det att den mottagits eller, om ansökan har varit bristfällig, efter det att sökanden har lämnat in de handlingar och utredningar som behövs för att avgöra saken. Beslut om verksamhetstillstånd skall dock alltid fattas inom 12 månader efter det att ansökan mottagits. Om beslut inte har meddelats inom utsatt tid, får sökanden anföra besvär. Besvären anses i så fall gälla avslag på ansökan. Sådana besvär får anföras till dess ett beslut har meddelats. Finansministeriet skall underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anförts. Beträffande anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar vad

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

som bestäms i lagen om ändringsökande i förvaltningsärenden (154/1950).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Tidsfristerna i 10 § 2 mom. i denna lag för beviljande av verksamhetstillstånd enligt 9 § tillämpas inte på ansökningar som är anhängiga när lagen träder i kraft. Ett företag som när denna lag träder i kraft tillhandahåller investeringstjänster enligt 3 § skall inom tre månader efter lagens ikraftträdande ansöka om verksamhetstillstånd eller inom sex månader efter lagens ikraftträdande upphöra med den lagstridiga verksamheten, om inte finansministeriet av särskilda skäll förlänger tiden.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

6.

Lag

om ändring av lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 29 januari 1999 om placeringsfonder (48/1999) 53 § 2 mom. samt 81 § 1 och 6 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

53 §

Anteckningar i fondandelsregistret får göras först när hela teckningspriset för en fondandel har betalats *i pengar*.

Anteckningar i fondandelsregistret får göras först när hela teckningspriset för en fondandel har betalats. *Teckningspriset för en fondandel skall betalas i pengar eller genom att placeringsfonden ges värdepapper som avses i 69 § till ett belopp som motsvarar teckningspriset så att fördelningen av olika slag av värdepapper vid tidpunkten för bestämmandet av teckningspriset motsvarar den i placeringsfondens regler för varje enskilt slag av värdepapper specificerade pla-*

ceringsverksamheten och värdepapperens sammanlagda marknadsvärde motsvarar värdet av den fondandel som getts mot dem.

81 §

I syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning kan ett fondbolag ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper som hör till en placeringsfonds tillgångar, om de clearas av en clearingorganisation som avses i värdepappersmarknadslagen eller av ett optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer *samt om finansinspektionen eller motsvarande behöriga myndighet i en annan stat har godkänt villkoren eller optionsföretaget har standardiserat dem.*

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om fondbolagets rätt att ingå låne- eller återköpsavtal om värdepapper som hör till placeringsfondens tillgångar, *genom förmedling av en utländsk sammanlutning som är jämförbart med sammanlutningar som avses i 1 mom. och verksam i någon stat som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.*

81 §

I syfte att främja en effektiv förmögenhetsförvaltning kan ett fondbolag ingå låne- och återköpsavtal avseende värdepapper som hör till en placeringsfonds tillgångar, om de clearas av en clearingorganisation som avses i värdepappersmarknadslagen eller av ett optionsföretag som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer *eller i en motsvarande utländsk sammanslutning eller, om clearingens sker någon annanstans, om motparten är en i värdepappersmarknadslagen avsedd värdepappersförmedlare och villkoren är sedvanliga och allmänt kända på marknaden.*

Finansinspektionen kan meddela närmare föreskrifter om fondbolagens rätt att ingå låne- eller återköpsavtal om värdepapper som hör till placeringsfondens tillgångar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag**om upphävande av 2 § 10 punkten lagen om finansinspektionen**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 §
Genom denna lag upphävs i lagen den 11 juni 1993 om finansinspektionen (503/1993) 2 § 10 punkten, sådan den lyder i lag 572/1996.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

8.

Lag**om ändring av lagen om aktiebolag**

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i lagen den 29 september 1978 om aktiebolag (734/1978) 1 kap. 2 § 2 mom., sådant det lyder i lag 145/1997, samt ändras 1 kap. 2 § 1 och 3 mom. samt 16 kap. 8 § 7 punkten, sådana de lyder i nämnda lag 145/1997, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

1 kap.

1 kap.

Allmänna stadganden**Allmänna stadganden**

2 §

2 §

Sådana värdepapper i ett privat aktiebolag som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 1—3 punkten värdepappersmarknadslagen (495/89) får inte vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen eller för motsvarande förfarande.

Värdepapper i ett privat aktiebolag får inte vara föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen (495/1989).

Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte sådana värdepapper i ett privat aktiebolag som ensamma eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att använda eller

(2 mom. upphävs)

erhålla av bolaget utbudna konsumtionsnyttigheter av det slag som avses i konsumentskyddslagen (38/78), om

1) Vad som stadgas i 1 mom. gäller inte sådana värdepapper i ett privat aktiebolag som ensamma eller tillsammans med andra värdepapper medför rätt att använda eller erhålla av bolaget utbudna konsumtionsnyttigheter av det slag som avses i konsumentskyddslagen (38/78), om

2) bolagets affärsverksamhet riktar sig huvudsakligen till ägare av sådana värdepapper som avses ovan.

När andra än i 2 mom. avsedda värdepapper i ett privat aktiebolag bjuds ut till allmänheten skall det uppges att värdepappren inte kan vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen eller för motsvarande förfarande. I anbudet får inte antydas att avsikten är att senare ombilda bolaget till publikt aktiebolag eller låta dess värdepapper bli föremål för offentlig handel.

När värdepapper i ett privat aktiebolag bjuds ut till allmänheten skall det uppges att värdepappren inte kan vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen.

16 kap.

Särskilda stadganden

Straffstadganden

8 §

Den som uppsåtligen

7) bryter mot det i 1 kap. 2 § 1 mom. stadgade förbudet att göra ett privat aktiebolags värdepapper föremål för sådant förfarande som motsvarar offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen,

skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för den inte stadgas på något annat ställe i lag, för aktiebolagsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

7) bryter mot det i 1 kap. 2 § 1 mom. stadgade förbudet att göra ett privat aktiebolags värdepapper föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen,

skall, om gärningen inte är ringa eller strängare straff för den inte bestäms på något annat ställe i lag, för aktiebolagsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsföreningar**

I enligt med riksdagens beslut
ändras i lagen den 31 december 1987 om försäkringsföreningar (1250/1987) 16 kap. 8 § 1 mom., sådant det lyder i lag 340/2000, samt
fogas till 3 kap., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1207/1998 och 340/2000, en ny 2 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

3 kap.

Garantikapital**Garantikapital**

2 a §

En försäkringsförenings värdepapper får inte vara föremål för offentlig handel enligt 1 kap. 3 § värdepappersmarknadslagen (495/1989).

När en försäkringsförenings värdepapper bjuds ut till allmänheten skall det uppges att värdepapperen inte kan vara föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen.

16 kap.

16 kap.

Särskilda stadganden**Särskilda stadganden**

8 §

Den som uppsåtligen

1) är mellanhand för någon annan i syfte att kringgå en bestämmelse i denna lag eller i stadgarna om begränsning av rösträtten,

2) bryter mot vad denna lag föreskriver om uppgörande av revisionsberättelse,

3) i strid med ett förbud som Försäkringsinspektionen meddelar med stöd av 12 kap. 6 c § överlåter eller pantsätter egendom i föreningens besittning,

4) bryter mot bestämmelserna om utlåtan- den som skall uppgöras av en godkänd revisor såsom oberoende sakkunnig,

5) bryter mot bestämmelserna om återbet- alning av kapitallån, betalning av ränta eller annan gottgörelse eller ställande av säker-

8 §

Den som uppsåtligen

1) är mellanhand för någon annan i syfte att kringgå en bestämmelse i denna lag eller i stadgarna om begränsning av rösträtten,

2) bryter mot vad denna lag föreskriver om uppgörande av revisionsberättelse,

3) i strid med ett förbud som Försäkrings- inspektionen meddelar med stöd av 12 kap. 6 c § överlåter eller pantsätter egendom i föreningens besittning,

4) bryter mot bestämmelserna om utlåtan- den som skall uppgöras av en godkänd revisor såsom oberoende sakkunnig,

5) bryter mot bestämmelserna om återbet- alning av kapitallån, betalning av ränta eller annan gottgörelse eller ställande av säker-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

het,

6) utdelar föreningens medel i strid med denna lag, *eller*

7) beviljar penninglån eller ställer säkerhet i strid med 11 kap. 7 eller 10 §,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs i någon annan lag, för försäkringsföreningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

het,

6) utdelar föreningens medel i strid med denna lag,

7) beviljar penninglån eller ställer säkerhet i strid med 11 kap. 7 eller 10 §, *eller*

8) bryter mot det i 3 kap. 2 a § 1 mom. stadgade förbudet att göra en försäkringsförenings värdepapper föremål för offentlig handel enligt värdepappersmarknadslagen,

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff föreskrivs i någon annan lag, för försäkringsföreningsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 51 kap. strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen av den 19 december 1889 (39/1889) 51 kap. 1 § 1 mom. samt 3, 6 och 7 §, sådana de lyder 51 kap. 1 § 1 mom., 3 och 7 § samt 6 § 1 och 2 mom. i lag 475/1999 och 6 § 3 mom. i lag 973/1999 som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

51 kap.

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

1 §

Missbruk av insiderinformation

Missbruk av insiderinformation

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med värdepapper vilka är föremål för offentlig handel

Den som för att bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med värdepapper som är föremål för offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare*

1) genom att för egen eller för någon annans räkning överlåta eller förvärva sådana

1) genom att för egen eller för någon annans räkning överlåta eller förvärva sådana

Gällande lydelse

värdepapper, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon i handel med sådana värdepapper,

skall för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Kursmanipulation

Den som

1) gör vilseledande köp- eller säljanbud eller skenavslut eller ger ett uppdrag som gäller sådana anbud eller avslut, eller vidtar andra därmed jämförbara vilseledande åtgärder rörande värdepapper som är föremål för offentlig handel, eller

2) lämnar osanna eller vilseledande uppgifter som har samband med sådana värdepapper

i syfte att manipulera prisnivån på värdepapper som är föremål för offentlig handel och med utnyttjande därav bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning,

skall för *kursmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

Med värdepapper avses i detta kapitel sådana värdepapper som värdepappersmarknadslagen skall tillämpas på *enligt dess 1 kap. 2 § 1 mom.*

Med insiderinformation avses i detta kapitel sådan information som har samband med värdepapper som är föremål för offentlig handel, som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden och som är ägnad att väsentligt påverka dessa värde-

Föreslagen lydelse

värdepapper, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon i handel med sådana värdepapper,

skall för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

3 §

Kursmanipulation

Den som

1) gör vilseledande köp- eller säljanbud eller skenavslut eller ger ett uppdrag som gäller sådana anbud eller avslut, eller vidtar andra därmed jämförbara vilseledande åtgärder rörande värdepapper som är föremål för offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper vilket är tillgängligt för allmänheten*, eller

2) lämnar osanna eller vilseledande uppgifter som har samband med sådana värdepapper

i syfte att manipulera prisnivån på värdepapper som är föremål för offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper* och med utnyttjande därav bereda sig eller någon annan ekonomisk vinning,

skall för *kursmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

Med värdepapper avses i detta kapitel sådana värdepapper som värdepappersmarknadslagen skall tillämpas på.

Med insiderinformation avses i detta kapitel sådan information som har samband med värdepapper som är föremål för offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt*

pappers värde eller pris. Som insiderinformation betraktas inte sådan för enskilt bruk avsedd information som har uppkommit genom en sammanställning av offentliga uppgifter.

Vad som i detta kapitel bestäms om värdepapper skall också tillämpas på standardiserade optioner eller terminer som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) samt på derivatavtal som avses i 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen och som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och vars underliggande egendom är ett värdepapper som är föremål för offentlig handel. Vad som i detta kapitel föreskrivs om överlåtelse eller förvärf av värdepapper skall även tillämpas på standardiserade optioner och terminer och på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och vars underliggande egendom utgörs av värdepapper som är föremål för offentlig handel. Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel skall tillämpas på standardiserade optioner eller terminer samt på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och vars underliggande egendom är ett värdepapper som är föremål för offentlig handel, oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av den underliggande egendom som avses i derivatavtalet eller om kompenserande gottgörelse.

mellan köpare och säljare av värdepapper, som inte har offentliggjorts eller annars varit tillgänglig på marknaden och som är ägnad att väsentligt påverka dessa värdepappers värde eller pris. Som insiderinformation betraktas inte sådan för enskilt bruk avsedd information som har uppkommit genom en sammanställning av offentliga uppgifter.

Vad som i detta kapitel bestäms om värdepapper skall också tillämpas på standardiserade optioner eller terminer som avses i lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (772/1988) samt på derivatavtal som avses i 10 kap. 1 a § värdepappersmarknadslagen och som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och vars underliggande egendom är värdepapper som är föremål offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper.* Vad som i detta kapitel föreskrivs om överlåtelse eller förvärf av värdepapper skall även tillämpas på standardiserade optioner och terminer och på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner och terminer och vars underliggande egendom utgörs av värdepapper som är föremål för offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper.* Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel skall tillämpas på standardiserade optioner eller terminer samt på derivatavtal som skall jämföras med standardiserade optioner eller terminer och vars underliggande egendom är ett värdepapper som är föremål för offentlig handel *eller för ett annat yrkesmässigt ordnat och för allmänheten tillgängligt handelsförfarande i syfte att förmedla kontakt mellan köpare och säljare av värdepapper,* oberoende av om det har avtalats om överlåtelse av de underliggande egendom som avses i derivatavtalet eller om kompenserande gottgörelse.

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 §

7 §

*Begränsningsbestämmelse**Begränsningsbestämmelse*

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan offentlig värdepappershandel i fråga om vilken de bestämmelser i värdepappersmarknadslagen som gäller missbruk av insiderinformation enligt de regler som fastställts med stöd av 3 kap. 13 § 2 mom. eller enligt 14 § 4 mom. i samma kapitel inte skall tillämpas.

Bestämmelserna i 1 och 2 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan offentlig värdepappershandel i fråga om vilken de bestämmelser i värdepappersmarknadslagen som gäller missbruk av insiderinformation enligt de regler som fastställts med stöd av 3 kap. 13 § 2 mom. eller enligt 14 § 2 mom. i samma kapitel inte skall tillämpas.

Denna lag träder i kraft den 20 .